

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLINGS FÖRDRAGSSERIE

ÖVERENSKOMMELSER MED FRÄMMANDE MAKTER

2009

Utgiven i Helsingfors den 1 december 2009

Nr 66—67

INNEHÅLL

Nr		Sidan
66	Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen	427
67	Republikens presidents förordning om sättande i kraft av Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen	428

Nr 66

(Finlands författningssamlings nr 599/2008)

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen

Given i Helsingfors den 12 september 2008

I enlighet med riksdagens beslut, tillkommet på det sätt som bestäms i 95 § 2 mom. i grundlagen, föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Lissabon den 13 december 2007 ingångna Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Genom denna lag upphävs lagen av den 8 december 2006 om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa (1149/2006).

Helsingfors den 12 september 2008

Republikens President

TARJA HALONEN

Utrikesminister Alexander Stubb

RP 23/2008
UtUB 6/2008
RSv 61/2008

25—2009

Nr 67

(Finlands författningssamlings nr 947/2009)

Republikens presidents förordning**om sättande i kraft av Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen**

Utfärdad i Helsingfors den 27 november 2009

I enlighet med republikens presidents beslut, fattat på föredragning av utrikesministern, föreskrivs:

1 §

Det i Lissabon den 13 december 2007 ingångna Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen träder i kraft den 1 december 2009 så som därom har avtalats.

Lissabonfördraget har godkänts av riksdagen den 11 juni 2008 och har ratificerats av republikens president den 12 september 2008. Ratifikationsinstrumentet har deponerats hos republiken Italiens regering den 30 september 2008.

2 §

Lagen om sättande i kraft av de bestäm-

Helsingfors den 27 november 2009

melser som hör till området för lagstiftningen i Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (599/2008) träder i kraft den 1 december 2009.

Ålands lagting har för sin del gett sitt bifall till lagen.

3 §

De bestämmelser i Lissabonfördraget som inte hör till området för lagstiftningen är i kraft som förordning.

4 §

Denna förordning träder i kraft den 1 december 2009.

Republikens President**TARJA HALONEN**Utrikesminister *Alexander Stubb*

INNEHÅLL

INNEHÅLL	429
LISSABONFÖRDRAGET OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN OCH FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN.....	433
INGRESS.....	434
ÄNDRINGAR AV FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN OCH FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN.....	441
AVDELNING II BESTÄMMELSER OM DEMOKRATISKA PRINCIPER.....	444
AVDELNING III INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER	445
KAPITEL 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER.....	450
KAPITEL 2 SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN.....	451
AVSNITT 1 GEMENSAMMA BESTÄMMELSER”.....	451
AVSNITT 2 BESTÄMMELSER OM DEN GEMENSAMMA SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITIKEN”	456
A. ÖVERGRIPANDE ÄNDRINGAR.....	462
B. SPECIFIKA ÄNDRINGAR.....	465
INGRESSEN	465
AVDELNING I UNIONENS BEFOGENHETSKATEGORIER OCH BEFOGENHETSOMRÅDEN.....	465
AVDELNING II ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	467
KAPITEL 1 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	472
KAPITEL 2 POLITIK SOM GÄLLER GRÄNSKONTROLL, ASYL OCH INVANDRING.....	474
KAPITEL 3 CIVILRÄTTSLIGT SAMARBETE.....	475
KAPITEL 4 STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE.....	476
KAPITEL 5 POLISSAMARBETE	479
KAPITEL 3 A SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR DE MEDLEMSSTATER SOM HAR EURON SOM VALUTA.....	484
AVDELNING XX ENERGI.....	491

AVDELNING XXI	TURISM	492
AVDELNING XXII	CIVILSKYDD	492
AVDELNING XXIII	ADMINISTRATIVT SAMARBETE	493
AVDELNING I	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER.....	493
KAPITEL 3	HUMANITÄRT BISTÅND	496
AVDELNING IV	RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER	496
AVDELNING VI	UNIONENS FÖRBINDELSER MED INTERNATIONELLA ORGANISATIONER OCH TREDJELÄNDER SAMT UNIONENS DELEGATIONER	499
AVDELNING VIII	SOLIDARITETSKLAUSUL.....	499
	AVSNITT 1 A EUROPEISKA RÅDET	501
	AVSNITT 4 .A EUROPEISKA CENTRALBANKEN.....	506
	AVSNITT 1 UNIONENS RÄTTSAKTER”	507
KAPITEL 3	UNIONENS RÅDGIVANDE ORGAN	511
KAPITEL 2	FLERÅRIG BUDGETRAM.....	513
PROTOKOLL.....		526
A. PROTOKOLL SOM FOGAS TILL FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN, FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT OCH, I FÖREKOMMANDE FALL, FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN		526
PROTOKOLL OM DE NATIONELLA PARLAMENTENS ROLL I EUROPEISKA UNIONEN		527
PROTOKOLL OM TILLÄMPNING AV SUBSIDIARITETS- OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPERNA.....		529
PROTOKOLL OM EUROGRUPPEN		532
PROTOKOLL OM DET PERMANENTA STRUKTURERADE SAMARBETE SOM INRÄTTAS GENOM ARTIKEL 28A I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN.....		533
PROTOKOLL OM ARTIKEL 6.2 I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN ANGÅENDE UNIONENS ANSLUTNING TILL EUROPEISKA KONVENTIONEN OM SKYDD FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA OCH DE GRUNDLÄGGANDE FRIHETERNA		536
PROTOKOLL OM DEN INRE MARKNADEN OCH KONKURRENS		537

PROTOKOLL OM POLENS OCH FÖRENADE KUNGARIKETS TILLÄMPNING AV EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA	538
PROTOKOLL OM UTÖVANDET AV DELADE BEFOGENHETER.....	540
PROTOKOLL OM TJÄNSTER AV ALLMÄNT INTRESSE.....	541
PROTOKOLL OM RÅDETS BESLUT OM GENOMFÖRANDE AV ARTIKEL 9C.4 I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN OCH ARTIKEL 205.2 I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT UNDER TIDEN 1 november 2014-31 mars 2017 OCH FRÅN OCH MED DEN 1 april 2017.....	542
PROTOKOLL OM ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER.....	543
B. PROTOKOLL SOM FOGAS TILL LISSABONFÖRDRAGET	548
PROTOKOLL nr 1 OM ÄNDRING AV DE PROTOKOLL SOM ÄR FOGADE TILL FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN, FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH/ELLER FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN	549
BILAGA	567
BILAGA JÄMFÖRELSETABELLER ENLIGT ARTIKEL 2 I PROTOKOLL NR 1 OM ÄNDRING AV DE PROTOKOLL SOM ÄR FOGADE TILL FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN, FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH/ELLER FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN	572
A. PROTOKOLL OM STADGAN FÖR EUROPEISKA CENTRALBANKSSYSTEMET OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN	572
B. PROTOKOLL OM EUROPEISKA INVESTERINGSBANKENS STADGA.....	574
C. PROTOKOLL OM EUROPEISKA UNIONENS IMMUNITET OCH PRIVILEGIER	575
PROTOKOLL nr 2 OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN	576
BILAGA JÄMFÖRELSETABELLER ENLIGT ARTIKEL 5 I LISSABONFÖRDRAGET	579
A. FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN.....	579
B. FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT	585

SLUTAKT	603
KONFERENSEN MELLAN FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR, som samlades i Bryssel den 23 juli 2007 för att i samförstånd besluta om ändringar i fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, har antagit följande texter:	604
A. FÖRKLARINGAR OM BESTÄMMELSER I FÖRDRAGEN	612
B. FÖRKLARINGAR OM PROTOKOLL SOM ÄR FOGADE TILL FÖRDRAGEN.....	623
C. FÖRKLARINGAR FRÅN MEDLEMSSTATERNA	625
Vidare har konferensen noterat nedan angivna förklaringar, som fogas till denna slutakt.....	625
EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA	629
FÖRKLARINGAR AVSEENDE STADGAN OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA	641

LISSABONFÖRDRAGET
OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN OCH
FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN

INGRESS

HANS MAJESTÄT BELGARNAS KONUNG,
REPUBLIKEN BULGARIENS PRESIDENT,
REPUBLIKEN TJECKIENS PRESIDENT,
HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLANDS PRESIDENT,
REPUBLIKEN ESTLANDS PRESIDENT,
IRLANDS PRESIDENT,
REPUBLIKEN GREKLANDS PRESIDENT,
HANS MAJESTÄT KONUNGEN AV SPANIEN,
REPUBLIKEN FRANKRIKES PRESIDENT,
REPUBLIKEN ITALIENS PRESIDENT,
REPUBLIKEN CYPERNS PRESIDENT,
REPUBLIKEN LETTLANDS PRESIDENT,
REPUBLIKEN LITAUENS PRESIDENT,
HANS KUNGLIGA HÖGHET STORHERTIGEN AV LUXEMBURG,
REPUBLIKEN UNGERNS PRESIDENT,
MALTAS PRESIDENT,
HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV NEDERLÄNDERNA,
REPUBLIKEN ÖSTERRIKES FÖRBUNDSPRESIDENT,
REPUBLIKEN POLENS PRESIDENT,
REPUBLIKEN PORTUGALS PRESIDENT,
RUMÄNIENS PRESIDENT,
REPUBLIKEN SLOVENIENS PRESIDENT,
REPUBLIKEN SLOVAKIENS PRESIDENT,
REPUBLIKEN FINLANDS PRESIDENT,

KONUNGARIKET SVERIGES REGERING,

HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRI-
TANNIEN OCH NORDIRLAND,

SOM ÖNSKAR slutföra den process som inleddes genom Amsterdamfördraget och Niceför-
draget i syfte att stärka unionens effektivitet och demokratiska legitimitet samt förbättra sam-
stämmigheten i dess åtgärder,

HAR ENATS OM att ändra fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av
Europeiska gemenskapen och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenska-
pen,

och har för detta ändamål som sina befullmäktigade utsett: HANS MAJESTÄT BELGARNAS
KONUNG,

Guy VERHOFSTADT

Premiärminister

Karel DE GUCHT

Utrikesminister

REPUBLIKEN BULGARIENS PRESIDENT,

Sergej STANISJEV

Premiärminister

Ivajlo KALFIN

Vice premiärminister och utrikesminister

REPUBLIKEN TJECKIENS PRESIDENT,

Mirek TOPOLÁNEK

Ministerpresident

Karel SCHWARZENBERG

Utrikesminister

HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV DANMARK,

Anders Fogh RASMUSSEN

Statsminister

Per Stig MØLLER

Utrikesminister

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLANDS PRESIDENT,

Dr Angela MERKEL

Förbundskansler

Dr Frank-Walter STEINMEIER

Förbundsutrikesminister samt vice förbundskansler

REPUBLIKEN ESTLANDS PRESIDENT,

Andrus ANSIP

Premiärminister

Urmas PAET

Utrikesminister

IRLANDS PRESIDENT,

Bertie AHERN

Premiärminister (Taoiseach)

Dermot AHERN

Utrikesminister

REPUBLIKEN GREKLANDS PRESIDENT,

Konstantinos KARAMANLIS

Premiärminister

Dora BAKOYANNIS

Utrikesminister

HANS MAJESTÄT KONUNGEN AV SPANIEN,

José Luis RODRÍGUEZ ZAPATERO

Ministerpresident

Miguel Ángel MORATINOS CUYAUBÉ

Utrikes- och samarbetsminister

REPUBLIKEN FRANKRIKES PRESIDENT,

Nicolas SARKOZY

President

François FILLON

Premiärminister

Bernard KOUCHNER

Utrikes- och Europaminister

REPUBLIKEN ITALIENS PRESIDENT,

Romano PRODI

Ministerpresident

Massimo D'ALEMA

Vice ministerpresident och utrikesminister

REPUBLIKEN CYPERNS PRESIDENT,

Tassos PAPADOPOULOS

President

Erato KOZAKOU-MARCOULLIS

Utrikesminister

REPUBLIKEN LETTLANDS PRESIDENT,

Valdis ZATLERS

President

Aigars KALVĪTIS

Ministerpresident

Māris RIEKSTIŅŠ

Utrikesminister

REPUBLIKEN LITAUENS PRESIDENT,

Valdas ADAMKUS

President

Gediminas KIRKILAS

Premiärminister

Petras VAITIEKŪNAS

Utrikesminister

HANS KUNGLIGA HÖGHET STORHERTIGEN AV LUXEMBURG,

Jean-Claude JUNCKER

Premiärminister, ministre d'Etat

Jean ASSELBORN

Utrikes- och invandringsminister

REPUBLIKEN UNGERNS PRESIDENT,

Ferenc GYURCSÁNY

Premiärminister

Dr Kinga GÖNCZ

Utrikesminister

MALTAS PRESIDENT,

The Hon. Lawrence GONZI

Premiärminister

The Hon. Michael FRENDU

Utrikesminister

HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV NEDERLÄNDERNA,

Dr J. P. BALKENENDE

Ministerpresident

M. J. M. VERHAGEN

Utrikesminister

REPUBLIKEN ÖSTERRIKES FÖRBUNDSPRESIDENT,

Dr Alfred GUSENBAUER

Förbundskansler

Dr Ursula PLASSNIK

Förbundsminister för Europafrågor och internationella frågor

REPUBLIKEN POLENS PRESIDENT,

Donald TUSK

Premiärminister

Radosław SIKORSKI

Utrikesminister

REPUBLIKEN PORTUGALS PRESIDENT,

José SÓCRATES CARVALHO PINTO DE SOUSA

Premiärminister

Luís Filipe MARQUES AMADO

Ministro de estado, utrikesminister

RUMÄNIENS PRESIDENT,

Traian BĂSESCU

President

Călin POPESCU-TĂRICEANU

Premiärminister

Adrian CIOROIANU

Utrikesminister

REPUBLIKEN SLOVENIENS PRESIDENT,

Janez JANŠA

Ministerpresident

Dr Dimitrij RUPEL

Utrikesminister

REPUBLIKEN SLOVAKIENS PRESIDENT,

Robert FICO

Ministerpresident

Ján KUBIŠ

Utrikesminister

REPUBLIKEN FINLANDS PRESIDENT,

Matti VANHANEN

Statsminister

Ilkka KANERVA

Utrikesminister

KONUNGARIKETS SVERIGES REGERING,

Fredrik REINFELDT

Statsminister

Cecilia MALMSTRÖM

EU-minister

HENNES MAJESTÄT DROTTNINGEN AV FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRI-
TANNIEN OCH NORDIRLAND,

The Rt Hon. Gordon BROWN

Premiärminister

The Rt Hon. David MILIBAND

Utrikes- och samväldesminister

VILKA, sedan de utväxlat sina fullmakter och funnit dem vara i god och behörig form, HAR
ENATS OM FÖLJANDE.

**ÄNDRINGAR AV FÖRDRAGET OM
EUROPEISKA UNIONEN OCH
FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET
AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN**

Artikel 1

Fördraget om Europeiska unionen ska ändras i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

INGRESSEN

1. Ingressen ska ändras på följande sätt:

a) Följande text ska införas som andra skäl:
"SOM HAR INSPIRERATS av Europas kulturella, religiösa och humanistiska arv, ur vilket de universella värden har utvecklats som utgörs av människans okränkbara och oförytterliga rättigheter liksom frihet, demokrati, jämlikhet och rättsstaten,".

b) I sjunde skälet, numera åttonde skälet, ska orden "i detta fördrag" ersättas med "i detta fördrag och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt".

c) I elfte skälet, numera tolfte skälet, ska orden "i detta fördrag" ersättas med "i detta fördrag och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt".

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

2. Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

a) Följande fras ska läggas till i slutet av första stycket:

"..., som av medlemsstaterna tilldelas befogenheter för att deras gemensamma mål ska kunna uppnås."

b) Tredje stycket ska ersättas med följande:

"Unionen ska grundas på detta fördrag och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallade fördragen). Dessa båda fördrag har samma rättsliga värde. Unionen ska ersätta och efterträda Europeiska gemenskapen."

3. En artikel 1a ska införas:

"Artikel 1a

Unionen ska bygga på värdena respekt för människans värdighet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive rättigheter för personer som tillhör minoriteter. Dessa värden ska vara gemensamma för medlemsstaterna i ett samhälle som kännetecknas av mångfald, icke-diskriminering, tolerans, rättvisa, solidaritet och principen om jämställdhet mellan kvinnor och män."

4. Artikel 2 ska ersättas med följande:

"Artikel 2

1. Unionen ska ha som mål att främja freden, sina värden och folkens välfärd.

2. Unionen ska erbjuda sina medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser, där den fria rörligheten för personer garanteras samtidigt som lämpliga åtgärder vidtas avseende kontroller vid yttre gränser, asyl, invandring samt förebyggande och bekämpande av brottslighet.

3. Unionen ska upprätta en inre marknad. Unionen ska verka för en hållbar utveckling i Europa som bygger på välavvägd ekonomisk tillväxt och på prisstabilitet, på en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft där full sysselsättning och sociala framsteg eftersträvas, samt på en hög miljöskydds nivå och en bättre miljö. Den ska främja vetenskapliga och tekniska framsteg.

Den ska bekämpa social utestängning och diskriminering samt främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter.

Den ska främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning samt solidaritet mellan medlemsstaterna.

Den ska respektera rikedomerna hos sin kulturella och språkliga mångfald och sörja för att det europeiska kulturarvet skyddas och utvecklas.

4. Unionen ska upprätta en ekonomisk och monetär union som har euron som valuta.

5. I sina förbindelser med den övriga världen ska unionen bekräfta och främja sina värderingar och intressen samt bidra till skydd av sina medborgare. Den ska bidra till fred, säkerhet, hållbar utveckling av vår jord, solidaritet och ömsesidig respekt mellan folken, fri och rättvis handel, utrotning av fattigdomen och skydd för de mänskliga rättigheterna, särskilt barnets rättigheter, samt till strikt efterlevnad och utveckling av internationell rätt, inklusive respekt för principerna i Förenta nationernas stadga.

6. Unionen ska sträva mot sina mål med lämpliga medel, beroende på de befogenheter som den tilldelas i fördragen.”

5. Artikel 3 ska upphöra att gälla och en artikel 3a ska införas:

”Artikel 3a

1. I enlighet med artikel 3b ska varje befogenhet som inte har tilldelats unionen i fördragen tillhöra medlemsstaterna.

2. Unionen ska respektera medlemsstaternas likhet inför fördragen samt deras nationella identitet, som kommer till uttryck i deras politiska och konstitutionella grundstrukturer, inbegripet det lokala och regionala självstyret. Den ska respektera deras väsentliga statliga funktioner, särskilt funktioner vars syfte är att hävda deras territoriella integritet, upprätthålla lag och ordning och skydda den nationella säkerheten. I synnerhet ska den nationella säkerheten också i fortsättningen vara varje medlemsstats eget ansvar.

3. Enligt principen om lojalt samarbete ska unionen och medlemsstaterna respektera och bistå varandra när de fullgör de uppgifter som följer av fördragen.

Medlemsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter fullgörs som

följer av fördragen eller av unionens institutioners akter.

Medlemsstaterna ska hjälpa unionen att fullgöra sina uppgifter, och de ska avstå från varje åtgärd som kan äventyra fullgörandet av unionens mål.”

6. En artikel 3b ska införas, som ska ersätta artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen:

”Artikel 3b

1. Principen om tilldelade befogenheter ska styra avgränsningen av unionens befogenheter. Principerna om subsidiaritet och proportionalitet ska styra utövandet av dessa befogenheter.

2. Enligt principen om tilldelade befogenheter ska unionen endast handla inom ramen för de befogenheter som medlemsstaterna har tilldelat den i fördragen för att nå de mål som fastställs där. Varje befogenhet som inte har tilldelats unionen i fördragen ska tillhöra medlemsstaterna.

3. Enligt subsidiaritetsprincipen ska unionen på de områden där den inte har exklusiv befogenhet vidta en åtgärd endast om och i den mån som målen för den planerade åtgärden inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, vare sig på central nivå eller på regional och lokal nivå, och därför, på grund av den planerade åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå.

Unionens institutioner ska tillämpa subsidiaritetsprincipen i enlighet med protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. De nationella parlamenten ska se till att subsidiaritetsprincipen följs i enlighet med det förfarande som anges i protokollet.

4. Enligt proportionalitetsprincipen ska unionens åtgärder till innehåll och form inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå målen i fördragen.

Unionens institutioner ska tillämpa proportionalitetsprincipen i enlighet med protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.”

7. Artiklarna 4 och 5 ska upphöra att gälla.

8. Artikel 6 ska ersättas med följande:

”Artikel 6

1. Unionen ska erkänna de rättigheter, friheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna av den 7 december 2000, anpassad den 12 december 2007 i Strasbourg, som ska ha samma rättsliga värde som fördragen.

Bestämmelserna i stadgan ska inte på något sätt utöka unionens befogenheter så som de definieras i fördragen.

Rättigheterna, friheterna och principerna i stadgan ska tolkas i enlighet med de allmänna bestämmelserna i avdelning VII i stadgan om dess tolkning och tillämpning och med vederbörlig hänsyn till de förklaringar som det hänvisas till i stadgan, där källorna till dessa bestämmelser anges.

2. Unionen ska ansluta sig till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Denna anslutning ska inte ändra unionens befogenheter såsom de definieras i fördragen.

3. De grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner, ska ingå i unionsrätten som allmänna principer.”

9. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) I hela artikeln ska ordet ”samtycke” ersättas med ”godkännande”, hänvisningen till åsidosättandet av de ”principer som anges i artikel 6.1” ska ersättas med en hänvisning till åsidosättandet av de ”värden som anges i

artikel 1a”, och orden ”detta fördrag” ska ersättas med ”fördragen”, och ordet ”kommissionen” ska ersättas med ”Europeiska kommissionen”.

b) I punkt 1 första stycket ska orden i slutet av första meningen ”... och lämna lämpliga rekommendationer till denna stat” utgå; i slutet av sista meningen ska orden ”... och får enligt samma förfarande anmoda oberoende personer att inom rimlig tid lägga fram en rapport om situationen i den berörda medlemsstaten” ersättas med ”... och får i enlighet med samma förfarande framföra rekommendationer till denna stat”.

c) I punkt 2 ska orden ”Rådet, som skall sammanträda på statschefs- eller regeringschefs nivå, får ...” ersättas med ”Europeiska rådet får ...”, och orden ”... den ifrågavarande medlemsstatens regering ...” ska ersättas med ”... ifrågavarande medlemsstat ...”.

d) Punkterna 5 och 6 ska ersättas med följande:

”5. De omröstningsbestämmelser som i enlighet med denna artikel gäller för Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet fastställs i artikel 309 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.”

10. Följande nya artikel 7a ska införas:

”Artikel 7a

1. Unionen ska utveckla särskilda förbindelser med närbelägna länder i syfte att skapa ett område med välstånd och god grannsamja som grundar sig på unionens värderingar och utmärks av nära och fredliga förbindelser som bygger på samarbete.

2. Vid tillämpning av punkt 1 får unionen ingå särskilda avtal med de berörda länderna. Dessa avtal får innebära ömsesidiga rättigheter och skyldigheter samt möjligheten att genomföra åtgärder gemensamt. Genomförandet av dem ska omfattas av regelbundet samråd.”

11. Bestämmelserna i avdelning II ska införas i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen i dess i övrigt ändrade lydelse, vilket ska utgöra fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

DEMOKRATISKA PRINCIPER

12. Avdelning II ska ha följande nya rubrik, och artikel 8 ska ersättas med följande nya artiklar 8–8c:

”AVDELNING II

BESTÄMMELSER OM DEMOKRATISKA PRINCIPER

Artikel 8

Unionen ska i all sin verksamhet respektera principen om jämlikhet mellan sina medborgare, som ska få lika uppmärksamhet från unionens institutioner, organ och byråer. Varje person som är medborgare i en medlemsstat ska vara unionsmedborgare. Unionsmedborgarskapet ska komplettera och inte ersätta det nationella medborgarskapet.

Artikel 8a

1. Unionens sätt att fungera ska bygga på representativ demokrati.

2. Medborgarna ska företrädas direkt på unionsnivå i Europaparlamentet.

Varje medlemsstat ska företrädas i Europeiska rådet av sin stats- eller regeringschef och i rådet av sin regering, vilka själva ska vara demokratiskt ansvariga, antingen inför sitt nationella parlament eller inför sina medborgare.

3. Varje medborgare ska ha rätt att delta i unionens demokratiska liv. Besluten ska fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt.

4. De politiska partierna på europeisk nivå ska bidra till att skapa ett europeiskt politiskt medvetande och till att uttrycka unionsmedborgarnas vilja.

Artikel 8b

1. Institutionerna ska på lämpligt sätt ge medborgarna och de representativa sam-

manslutningarna möjlighet att ge uttryck för och offentligt diskutera sina åsikter på alla unionens åtgärdsområden.

2. Institutionerna ska föra en öppen, tydlig och regelbunden dialog med de representativa sammanslutningarna och det civila samhället.

3. Europeiska kommissionen ska ha ett omfattande samråd med alla berörda parter i syfte att säkerställa att unionens åtgärder blir enhetliga och öppna.

4. Ett antal unionsmedborgare, som uppgår till minst en miljon personer och som kommer från ett betydande antal medlemsstater, får ta initiativ till att uppmana Europeiska kommissionen att, inom ramen för sina befogenheter, lägga fram ett lämpligt förslag i frågor där dessa medborgare anser att det krävs en unionsrättsakt för att tillämpa fördragen.

De förfaranden och villkor som krävs för att lägga fram ett sådant initiativ ska fastställas i enlighet med artikel 21 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt.

Artikel 8c

De nationella parlamenten bidrar aktivt till en väl fungerande union

a) genom att bli informerade av unionens institutioner och få sig tillsända utkast till unionens lagstiftningsakter i enlighet med protokollet om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen,

b) genom att se till att subsidiaritetsprincipen följs i enlighet med de förfaranden som anges i protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna,

c) genom att inom ramen för området med frihet, säkerhet och rättvisa delta i mekanismerna för utvärdering av genomförandet av unionens politik på detta område i enlighet med artikel 61c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt genom att delta i den politiska övervakningen av Europol och utvärderingen av Eurojusts verksamhet i en-

lighet med artiklarna 69g och 69d i det fördraget,

d) genom att delta i förfarandena för ändring av fördragen i enlighet med artikel 48 i detta fördrag,

e) genom att bli informerade om ansökningar om anslutning till unionen i enlighet med artikel 49 i detta fördrag,

f) genom att delta i det interparlamentariska samarbetet mellan de nationella parlamenten och med Europaparlamentet i enlighet med protokollet om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen.”

INSTITUTIONERNA

13. Bestämmelserna i avdelning III ska upphöra att gälla. Avdelning III ska ha följande nya rubrik:

”AVDELNING III

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER”

14. Artikel 9 ska ersättas med följande:

”Artikel 9

1. Unionen ska ha en institutionell ram med syfte att främja dess värderingar, sträva efter att förverkliga dess mål, tjäna dess egna, dess medborgares och medlemsstaternas intressen samt att säkerställa konsekvens, effektivitet och kontinuitet i dess politik och verksamhet.

Unionens institutioner ska vara följande:

- Europaparlamentet.
- Europeiska rådet.
- Rådet.
- Europeiska kommissionen (nedan kallad kommissionen).
- Europeiska unionens domstol.
- Europeiska centralbanken.

– Revisionsrätten.

2. Varje institution ska handla inom ramen för de befogenheter som den har tilldelats genom fördragen, i enlighet med de förfaranden, villkor och mål som anges där. Institutionerna ska samarbeta lojalt med varandra.

3. Bestämmelserna om Europeiska centralbanken och revisionsrätten, samt närmare bestämmelser om övriga institutioner, återfinns i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

4. Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska bistås av en ekonomisk och social kommitté och en regionkommitté, vilka ska ha rådgivande funktion.”

15. En artikel 9a ska införas:

”Artikel 9a

1. Europaparlamentet ska tillsammans med rådet lagstifta och utöva budgetfunktionen. Det ska utöva politisk kontroll och ha rådgivande funktion i enlighet med de villkor som fastställs i fördragen. Det ska välja kommissionens ordförande.

2. Europaparlamentet ska vara sammansatt av företrädare för unionens medborgare. Deras antal får inte överstiga 750, plus ordföranden. Medborgarna ska företrädas med progressiv proportionalitet, med minst sex ledamöter per medlemsstat. Ingen medlemsstat får tilldelas fler än 96 platser.

Europeiska rådet ska på Europaparlamentets initiativ och med dess godkännande med enhällighet anta ett beslut om Europaparlamentets sammansättning, varvid principerna i första stycket ska respekteras.

3. Europaparlamentets medlemmar ska väljas genom allmänna, direkta, fria och hemliga val för en period av fem år.

4. Europaparlamentet ska välja sin ordförande och sitt presidium bland sina ledamöter.”

16. En artikel 9b ska införas:

”Artikel 9b

1. Europeiska rådet ska ge unionen de impulser som behövs för dess utveckling och bestämma dess allmänna politiska riktlinjer och prioriteringar. Det ska inte ha någon lagstiftande funktion.

2. Europeiska rådet ska bestå av medlemsstaternas stats- eller regeringschefer samt av sin ordförande och kommissionens ordförande. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska delta i dess arbete.

3. Europeiska rådet ska sammanträda två gånger per halvår efter kallelse av sin ordförande. Om dagordningen kräver det, kan Europeiska rådets medlemmar besluta att var och en biträds av en minister och, när det gäller kommissionens ordförande, av en ledamot av kommissionen. Om situationen kräver det, ska ordföranden sammankalla ett extra möte i Europeiska rådet.

4. Europeiska rådet ska besluta med konsensus, om inte annat föreskrivs i fördragen.

5. Europeiska rådet ska välja sin ordförande med kvalificerad majoritet för en mandatperiod av två och ett halvt år, som kan förnyas en gång. I händelse av förhinder eller allvarlig försummelse får Europeiska rådet avbryta ordförandens mandat enligt samma förfarande.

6. Europeiska rådets ordförande ska

a) leda Europeiska rådets arbete och driva det framåt,

b) säkerställa förberedelserna av och kontinuiteten i Europeiska rådets arbete i samarbete med kommissionens ordförande och på grundval av arbetet i rådet i konstellationen allmänna frågor,

c) verka för att underlätta sammanhållning och konsensus inom Europeiska rådet,

d) lägga fram en rapport för Europaparlamentet efter varje möte i Europeiska rådet.

Europeiska rådets ordförande ska på sin nivå och i denna egenskap representera unionen utåt i de frågor som omfattas av den ge-

mensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, utan att de befogenheter åsidosätts som har tilldelats unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik.

Europeiska rådets ordförande får inte inneha ett nationellt mandat.”

17. En artikel 9c ska införas:

”Artikel 9c

1. Rådet ska tillsammans med Europaparlamentet lagstifta och utöva budgetfunktionen. Det ska fastställa politik och fungera samordnande i enlighet med de villkor som fastställs i fördragen.

2. Rådet ska bestå av en företrädare på ministernivå för varje medlemsstat med befogenhet att fatta bindande beslut för regeringen i den medlemsstat som han eller hon företräder och att utöva dess rösträtt.

3. Rådet ska besluta med kvalificerad majoritet om inte annat föreskrivs i fördragen.

4. Från och med den 1 november 2014 ska kvalificerad majoritet definieras som minst 55 % av rådets medlemmar, dock minst 15 rådsmedlemmar, vilka ska företräda medlemsstater som tillsammans omfattar minst 65 % av unionens befolkning.

En blockerande minoritet ska omfatta minst fyra rådsmedlemmar; i annat fall ska kvalificerad majoritet anses vara uppnådd.

Övriga bestämmelser som gäller för omröstning med kvalificerad majoritet fastställs i artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

5. De övergångsbestämmelser som avser definitionen av kvalificerad majoritet och som ska tillämpas till och med den 31 oktober 2014 liksom de övergångsbestämmelser som ska tillämpas under perioden 1 november 2014–31 mars 2017 fastställs i protokollet om övergångsbestämmelser.

6. Rådet ska sammanträda i olika konstellationer, över vilka en förteckning ska antas i

enlighet med artikel 201b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Rådet i konstellationen allmänna frågor ska säkerställa samstämmigheten i de olika rådskonstellationernas arbete. Det ska tillsammans med Europeiska rådets ordförande och kommissionen förbereda och säkerställa uppföljningen av Europeiska rådets möten.

Rådet i konstellationen utrikes frågor ska utforma unionens yttre åtgärder enligt strategiska riktlinjer som Europeiska rådet fastställer och säkerställa samstämmigheten i unionens åtgärder.

7. En kommitté med ständiga representanter för medlemsstaternas regeringar ska ansvara för att förbereda rådets arbete.

8. Rådets möten ska vara offentliga när det överlägger och röstar om ett utkast till lagstiftningsakt. Varje rådsmöte ska därför delas upp i två delar, varav en del ägnas åt överläggningar om unionens lagstiftningsakter och en del åt icke lagstiftande verksamhet.

9. Ordförandeskapet för andra rådskonstellationer än utrikes frågor ska innehas av medlemsstaternas företrädare i rådet på grundval av ett system med lika rotation på de villkor som ska fastställas i enlighet med artikel 201b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.”

18. En artikel 9d ska införas:

”Artikel 9d

1. Kommissionen ska främja unionens allmänna intresse och ta lämpliga initiativ i detta syfte. Den ska säkerställa tillämpningen av fördragen och av de åtgärder som institutionerna antar i enlighet med fördragen. Den ska övervaka tillämpningen av unionsrätten under kontroll av Europeiska unionens domstol. Den ska genomföra budgeten och förvalta program. Den ska samordna, verkställa och förvalta i enlighet med de villkor som fastställs i fördragen. Med undantag av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

samt övriga i fördragen angivna fall ska den representera unionen utåt. Den ska ta initiativ till unionens årliga och fleråriga programplanering för att få till stånd interinstitutionella avtal.

2. En unionslagstiftningsakt får antas endast på förslag av kommissionen, om inte annat föreskrivs i fördragen. Övriga akter ska antas på förslag av kommissionen om detta föreskrivs i fördragen.

3. Kommissionens mandattid ska vara fem år.

Kommissionens ledamöter ska väljas på grundval av sin allmänna duglighet och sitt engagemang för Europa och bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas.

Kommissionen ska fullgöra sina uppgifter med fullständig oavhängighet. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9e.2 får kommissionens ledamöter varken begära eller ta emot instruktioner från någon regering, någon institution, något organ eller någon byrå. De ska avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter eller utförandet av deras uppgifter.

4. Den kommission som tillsätts mellan dagen för ikraftträdandet av Lissabonfördraget och den 31 oktober 2014 ska bestå av en medborgare från varje medlemsstat, inklusive ordföranden och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, som ska vara en av kommissionens vice ordförande.

5. Från och med den 1 november 2014 ska kommissionen bestå av ett antal ledamöter, inklusive ordföranden och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, som motsvarar två tredjedelar av antalet medlemsstater, om inte Europeiska rådet med enhällighet beslutar att ändra detta antal.

Kommissionens ledamöter ska väljas bland medlemsstaternas medborgare genom ett system med absolut lika rotation mellan medlemsstaterna som gör det möjligt att återspegla samtliga medlemsstaters demografiska och geografiska spridning. Detta system ska fast-

ställas av Europeiska rådet med enhällighet i enlighet med artikel 211 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

6. Kommissionens ordförande ska

a) ange riktlinjer för kommissionens uppgifter,

b) besluta om kommissionens interna organisation för att se till att det råder samstämmighet i dess arbete och att den arbetar effektivt och som ett kollegialt organ,

c) utse vice ordförande bland kommissionens ledamöter, med undantag av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik.

En kommissionsledamot ska avgå om ordföranden begär detta. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska i enlighet med förfarandet i artikel 9 e.1 avgå om ordföranden begär detta.

7. Med hänsyn till valen till Europaparlamentet och efter lämpligt samråd ska Europeiska rådet med kvalificerad majoritet föreslå Europaparlamentet en kandidat till befattningen som kommissionens ordförande. Denna kandidat ska väljas av Europaparlamentet med en majoritet av dess ledamöter. Om denna kandidat inte får majoritet, ska Europeiska rådet med kvalificerad majoritet inom en månad föreslå en ny kandidat som ska väljas av Europaparlamentet i enlighet med samma förfarande.

Rådet ska i samförstånd med den valda ordföranden anta förteckningen över övriga personer som det föreslår till ledamöter av kommissionen. Dessa ska väljas på grundval av förslag från medlemsstaterna och i enlighet med kriterierna i punkt 3 andra stycket och punkt 5 andra stycket.

Ordföranden, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och de övriga kommissionsledamöterna ska kollektivt godkännas vid en omröstning i Europaparlamentet. På grundval av detta godkännande ska kommissionen utses av Europeiska rådet med kvalificerad majoritet.

8. Kommissionen ska kollektivt vara ansvarig inför Europaparlamentet. Europaparlamentet får rösta om misstroendevotum mot kommissionen i enlighet med artikel 201 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Om ett sådant misstroendevotum antas, ska kommissionsledamöterna kollektivt avgå, och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska avgå från kommissionen.”

19. Följande nya artikel 9e ska införas:

”Artikel 9e

1. Europeiska rådet ska med kvalificerad majoritet och med godkännande av kommissionens ordförande utnämna unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik. Europeiska rådet kan avbryta den höga representantens mandatperiod i enlighet med samma förfarande.

2. Den höga representanten ska leda unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Den höga representanten ska genom sina förslag bidra till utformningen av denna politik och ska såsom rådets bemyndigade ställföreträdare verkställa den. Den höga representanten ska handla på samma sätt i fråga om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken.

3. Den höga representanten ska vara ordförande i rådet i konstellationen utrikes frågor.

4. Den höga representanten ska vara en av kommissionens vice ordförande. Den höga representanten ska säkerställa samstämmigheten i unionens yttre åtgärder. Den höga representanten ska inom kommissionen ha det ansvar som vilar på kommissionen för de yttre förbindelserna och för samordningen av övriga delar av unionens yttre åtgärder. Vid utövandet av detta ansvar inom kommissionen och endast för dessa ansvarsområden ska den höga representanten omfattas av de förfaranden som reglerar kommissionens arbete så långt som det är förenligt med punkterna 2 och 3.”

20. En artikel 9f ska införas:

”Artikel 9f

1. Europeiska unionens domstol ska bestå av domstolen, tribunalen och specialdomstolar. Den ska säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av fördragen.

Medlemsstaterna ska fastställa de möjligheter till överklagande som behövs för att säkerställa ett effektivt domstolsskydd inom de områden som omfattas av unionsrätten.

2. Domstolen ska bestå av en domare per medlemsstat. Den ska biträdas av generaladvokater.

Tribunalen ska ha minst en domare per medlemsstat.

Domstolens domare och generaladvokater samt tribunalens domare ska utses bland personer vars oavhängighet inte kan ifrågasättas och som uppfyller de villkor som avses i artiklarna 223 och 224 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. De ska utses av medlemsstaternas regeringar i samförstånd på sex år. Avgående domare och generaladvokater kan utnännas på nytt.

3. Europeiska unionens domstol ska i enlighet med fördragen

a) avgöra ärenden där talan väcks av en medlemsstat, en institution eller fysiska eller juridiska personer,

b) meddela förhandsavgöranden när en nationell domstol har begärt förhandsavgörande om tolkningen av unionsrätten eller giltigheten av akter som antagits av institutionerna,

c) besluta i de övriga fall som föreskrivs i fördragen.”

21. Bestämmelserna i avdelning IV ska införas i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen i dess i övrigt ändrade lydelse.

FÖRDJUPADE SAMARBETEN

22. Avdelning IV ska överta rubriken i avdelning VII, som ska ändras till ”BESTÄM-

MELSER OM FÖRDJUPADE SAMARBETEN”, och artiklarna 27a–27e, 40–40b och 43–45 ska ersättas med följande artikel 10, vilken också ska ersätta artiklarna 11 och 11a i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Dessa artiklar ska även ersättas med artiklarna 280a–280i i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt nedan i artikel 2 punkt 278 i det här fördraget:

”Artikel 10

1. De medlemsstater som önskar upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan inom ramen för unionens icke-exklusiva befogenheter kan utnyttja dess institutioner och utöva dessa befogenheter genom att tillämpa relevanta bestämmelser i fördragen inom de gränser och på de villkor som fastställs i denna artikel och i artiklarna 280a–280i i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

De fördjupade samarbetena ska syfta till att främja unionens mål, skydda dess intressen och stärka dess integrationsprocess. Samtliga medlemsstater ska när som helst kunna delta i samarbetet i enlighet med artikel 280 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

2. Beslutet om bemyndigande av ett fördjupat samarbete ska antas av rådet som en sista utväg, om det fastställer att de mål som eftersträvas genom samarbetet inte kan uppnås inom rimlig tid av hela unionen och förutsatt att minst nio medlemsstater deltar i samarbetet. Rådet ska besluta i enlighet med förfarandet i artikel 280d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. Alla rådsmedlemmar får delta i rådets överläggningar, men endast de rådsmedlemmar som företräder medlemsstater som deltar i ett fördjupat samarbete får delta i omröstningen. Omröstningsbestämmelserna anges i artikel 280 e i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

4. Akter som antas inom ramen för ett fördjupat samarbete ska vara bindande endast för de medlemsstater som deltar i detta. De

ska inte betraktas som ett regelverk som måste godtas av kandidatstaterna.”

23. Rubriken till avdelning V ska ersättas med följande rubrik: ”ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN”

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM YTTRE ÅTGÄRDER

24. Följande nya kapitel 1 och nya artiklar 10a och 10b ska införas:

”KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER

Artikel 10a

1. Unionens åtgärder i internationella sammanhang ska utgå från de principer som har legat till grund för dess egen tillblivelse, utveckling och utvidgning och som den strävar efter att föra fram i resten av världen: demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheternas och grundläggande friheternas universalitet och odelbarhet, respekt för människors värde, jämlikhet och solidaritet samt respekt för principerna i Förenta nationernas stadga och i folkrätten.

Unionen ska sträva efter att utveckla förbindelser och bygga partnerskap med tredje-länder och internationella organisationer, regionala eller globala, som delar de principer som avses i första stycket. Den ska främja multilaterala lösningar på gemensamma problem, särskilt inom ramen för Förenta nationerna.

2. Unionen ska utforma och föra en gemensam politik och vidta åtgärder samt verka för att säkerställa en hög grad av samarbete inom alla områden för internationella förbindelser för att

a) skydda sina värden, sina grundläggande intressen, sin säkerhet, sitt oberoende och sin integritet,

b) konsolidera och stödja demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och folkrätten,

c) bevara freden, förebygga konflikter och stärka internationell säkerhet, i enlighet med ändamålen och principerna i Förenta nationernas stadga samt principerna i Helsingforsavtalets slutakt och målen i Parisstadgan, inklusive dem som avser de yttre gränserna,

d) främja en hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling i utvecklingsländerna med det primära syftet att utrota fattigdom,

e) främja integreringen av alla länder i världsekonomin, även genom gradvis avskaffande av restriktioner för internationell handel,

f) bidra till utformningen av internationella åtgärder för att bevara och förbättra miljön och för en hållbar förvaltning av jordens naturresurser i syfte att garantera en hållbar utveckling,

g) bistå befolkningar, länder och regioner som drabbas av naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor, och

h) främja ett internationellt system som bygger på fördjupat multilateralt samarbete och ett gott globalt styre.

3. Unionen ska respektera de principer och eftersträva de mål som anges i punkterna 1 och 2 när den utarbetar och genomför yttre åtgärder på de olika områden som omfattas av denna avdelning och av femte delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt yttre aspekter av övrig politik.

Unionen ska sörja för samstämmigheten mellan de olika områden som omfattas av dess yttre åtgärder och mellan dessa och övrig politik. Rådet och kommissionen ska med bistånd av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik säkerställa denna samstämmighet och samarbeta i detta syfte.

Artikel 10b

1. Europeiska rådet ska på grundval av de principer och mål som anges i artikel 10a

fastställa unionens strategiska intressen och mål.

Europeiska rådets beslut om unionens strategiska intressen och mål ska gälla den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och andra områden som omfattas av unionens yttre åtgärder. De kan gälla unionens förbindelser med ett land eller en region eller ha ett tematiskt upplägg. I besluten ska deras varaktighet och de medel anges som unionen och medlemsstaterna ställer till förfogande.

Europeiska rådet ska besluta med enhällighet på en rekommendation från rådet som rådet ska anta i enlighet med de närmare bestämmelser som anges för respektive område. Europeiska rådets beslut ska genomföras i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i fördragen.

2. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik får i fråga om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, liksom kommissionen i fråga om övriga områden för yttre åtgärder, lägga fram gemensamma förslag för rådet.”

DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN

25. Följande rubriker ska införas:

”KAPITEL 2

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DEN GEMENSAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIKEN

AVSNITT 1

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER”

26. Följande nya artikel 10c ska införas:

”Artikel 10c

Unionens åtgärder i internationella sammanhang ska enligt detta kapitel utgå från principerna i, eftersträva målen i och genomföras i enlighet med de allmänna bestämmelserna i kapitel 1.”

27. Artikel 11 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande två punkter:

”1. Unionens befogenhet i fråga om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska omfatta alla utrikespolitiska områden och alla frågor som rör unionens säkerhet, inbegripet den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik som kan leda till ett gemensamt försvar.

Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska omfattas av särskilda regler och förfaranden. Den ska fastställas och genomföras av Europeiska rådet och rådet med enhällighet, om inte annat föreskrivs i fördragen. Antagandet av lagstiftningsakter ska undantagslöst. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska genomföras av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och medlemsstaterna, i enlighet med fördragen. Europaparlamentets och kommissionens särskilda roller på området fastställs i fördragen. Europeiska unionens domstol ska inte vara behörig med avseende på dessa bestämmelser, med undantag av dess behörighet att kontrollera att artikel 25b i detta fördrag följs och att kontrollera lagenligheten av vissa beslut som avses i artikel 240a andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

2. Unionen ska, inom ramen för principerna och målen för sina yttre åtgärder, föra, utforma och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som grundas på en utveckling av medlemsstaternas ömsesidiga politiska solidaritet, på en identifiering av frågor av allmänt intresse och på förverkligandet av en ständigt ökande grad av samstämmighet i medlemsstaternas åtgärder.”

b) Punkt 2, numera punkt 3, ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket ska följande ord läggas till i slutet:

”... och ska respektera unionens åtgärder på detta område.”

ii) Tredje stycket ska ersättas med följande: ”Rådet och den höga representanten ska sörja för att dessa principer följs.”

28. Artikel 12 ska ersättas med följande:

”Artikel 12

Unionen ska föra den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

- a) genom att fastställa de allmänna riktlinjerna,
- b) genom att anta beslut som innehåller
 - i) de åtgärder som ska vidtas av unionen,
 - ii) de ståndpunkter som ska intas av unionen,
 - iii) de närmare bestämmelserna för genomförandet av de beslut som avses i leden i och ii,
- c) genom att stärka det systematiska samarbetet mellan medlemsstaterna om deras politik.”

29. Artikel 13 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”... bestämma principerna och de allmänna riktlinjerna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ...” ersättas med ”... identifiera unionens strategiska intressen, ange målen och fastställa de allmänna riktlinjerna ...”, och följande mening ska läggas till: ”Det ska anta nödvändiga beslut.”; följande stycke ska läggas till:

”Om den internationella utvecklingen kräver det, ska Europeiska rådets ordförande sammankalla ett extra möte i Europeiska rådet för att fastställa den strategiska inriktningen av unionens politik inför denna utveckling.”

b) Punkt 2 ska utgå, och punkt 3 ska betecknas punkt 2. Första stycket ska ersättas med följande: ”Rådet ska utforma den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och fatta de beslut som behövs för att fastställa och genomföra denna på grundval av de allmänna och strategiska riktlinjer som Europeiska rådet har fastställt.” Andra stycket ska utgå. I tredje stycket, numera andra stycket, ska orden ”... skall säkerställa ...” ersättas med ”... och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska säkerställa ...”.

c) Följande nya stycke ska läggas till:

”3. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska genomföras av den höga representanten och medlemsstaterna med ut-

nyttjande av nationella resurser och unionens resurser.”

30. Följande nya artikel 13a ska införas:

”Artikel 13a

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, som är ordförande i rådet i konstellationen utrikes frågor, ska genom sina förslag bidra till utformningen av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och se till att de beslut som antas av Europeiska rådet och rådet genomförs.

2. Unionen ska företrädas av den höga representanten i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Den höga representanten ska på unionens vägnar föra den politiska dialogen med tredje part och framföra unionens ståndpunkt i internationella organisationer och vid internationella konferenser.

3. När unionens höga representant uppfyller sitt mandat, ska han eller hon stödja sig på en europeisk avdelning för yttre åtgärder. Denna avdelning ska samarbeta med medlemsstaternas diplomattjänster och ska bestå av tjänstemän från berörda avdelningar inom rådets generalsekretariat och kommissionen samt utsänd personal från medlemsstaternas nationella diplomattjänster. Hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta ska anges i ett beslut som antas av rådet. Rådet ska besluta på förslag av den höga representanten efter att ha hört Europaparlamentet och efter kommissionens godkännande.”

31. Artikel 14 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska de två första meningarna ersättas med följande mening: ”När den internationella situationen kräver en operativ insats av unionen, ska rådet anta nödvändiga beslut.”

b) Punkt 2 ska bli andra stycket i punkt 1 och efterföljande punkter ska omnumreras i enlighet med detta. I första meningen ska orden ”... för en gemensam åtgärd,” ersättas med ”... för ett sådant beslut,”, och ordet

”åtgärden” ska ersättas med ”beslutet”. Sista meningen ska utgå.

c) I punkt 3, numera punkt 2, ska orden ”Gemensamma åtgärder ...” ersättas med ”De beslut som avses i punkt 1 ...”.

d) Nuvarande punkt 4 ska utgå, och efterföljande punkter ska omnumreras i enlighet med detta.

e) I punkt 5, numera punkt 3, första meningen ska orden ”Information skall lämnas om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för en gemensam åtgärd; informationen skall ...” ersättas med ”Den berörda medlemsstaten ska lämna information om varje nationellt ställningstagande eller nationell åtgärd som planeras inom ramen för ett beslut enligt punkt 1; informationen ska ...”.

f) I punkt 6, numera punkt 4, första meningen ska orden ”... i brist på beslut av rådet ...” ersättas med ”... i avsaknad av en översyn av det rådsbeslut som avses i punkt 1”, och orden ”... för den gemensamma åtgärden” ska ersättas med ”... i detta beslut”.

g) I punkt 7, numera punkt 5, första meningen ska orden ”en gemensam åtgärd” ersättas med ”ett beslut enligt denna artikel”, och i andra meningen ska orden ”den gemensamma åtgärden eller minska dennas effektivitet” ersättas med ”det beslut som avses i punkt 1 eller minska dess effektivitet”.

32. I artikel 15 ska inledningen ”Rådet skall anta gemensamma ståndpunkter. Dessa ska ange ...” ersättas med ”Rådet ska anta beslut som anger ...”, och i slutet ska ”de gemensamma ståndpunkterna” ersättas med ”unionens ståndpunkter”.

33. En artikel 15a med samma lydelse som artikel 22 ska införas, med följande ändringar:

a) I punkt 1 ska orden ”Varje medlemsstat eller kommissionen får hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet ...” ersättas med ”Varje medlemsstat eller unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik eller den höga representanten med stöd av kommissionen får hänskjuta frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken till rådet ...”, och orden ”... lägga fram förslag ...” ska

ersättas med ”... lägga fram initiativ eller förslag ...”.

b) I punkt 2 ska orden ”... skall ordförandelandet på eget initiativ ...” ersättas med ”... ska den höga representanten på eget initiativ ...”, och orden ”... eller på begäran av kommissionen eller en medlemsstat ...” ska ersättas med ”... eller på begäran av en medlemsstat ...”.

34. En artikel 15b med samma lydelse som artikel 23 ska införas, med följande ändringar:

a) I punkt 1 ska första stycket ersättas med följande: ”Beslut enligt detta kapitel ska fattas av Europeiska rådet och rådet med enhällighet, om inte annat föreskrivs i detta kapitel. Antagandet av lagstiftningsakter ska undantas.”, och andra stycket sista meningen ska ersättas med följande: ”Om de rådsmedlemmar som på detta sätt motiverar sitt avstående företräder minst en tredjedel av medlemsstaterna, som samtidigt omfattar minst en tredjedel av unionens befolkning, ska beslutet inte antas.”

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ersättas med följande:

”Rådet ska med avvikelse från bestämmelserna i punkt 1 besluta med kvalificerad majoritet

— när det antar ett beslut som fastställer unionens åtgärder eller ståndpunkter på grundval av ett beslut av Europeiska rådet om unionens strategiska intressen och mål enligt artikel 10b.1,

— när det antar ett beslut som fastställer unionens åtgärder eller ståndpunkter på ett förslag från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik som har lagts fram på särskild begäran av Europeiska rådet på dess eget eller den höga representantens initiativ,

— när det antar ett beslut om genomförande av ett beslut som fastställer unionens åtgärder eller ståndpunkter,

— när det utser en särskild representant i enlighet med artikel 18.5.”

ii) [Ingen ändring i den svenska versionen.]

iii) I andra stycket första meningen ska orden ”... förklarar att denne av viktiga och uttalade skäl som rör nationell politik avser att ...” ersättas med ”... förklarar att denne av

skäl av vital betydelse som rör nationell politik och som denne redogör för avser att ...". Sista meningen ska ersättas med följande: "Den höga representanten ska i nära samråd med den berörda medlemsstaten söka en lösning som denna kan godta. Om detta inte lyckas, får rådet med kvalificerad majoritet begära att frågan ska hänskjutas till Europeiska rådet för ett enhälligt beslut."

iv) Tredje stycket ska ersättas med följande nya punkt 3, sista stycket ska betecknas punkt 4, och punkt 3 ska betecknas punkt 5:

"3. Europeiska rådet får med enhällighet anta ett beslut om att rådet ska besluta med kvalificerad majoritet i andra fall än de som avses i punkt 2."

c) I punkt 4 ska orden "Denna punkt ska inte tillämpas på ..." ersättas med "Punkterna 2 och 3 ska inte tillämpas på ...".

35. Artikel 16 ska ändras på följande sätt:

a) Orden "... informera och ..." ska utgå, och ordet "rådet" ska ersättas med "Europeiska rådet och rådet"; orden "... för att säkerställa att unionens inflytande utövas så effektivt som möjligt genom ett konvergent uppträdande." ska ersättas med "... för att fastställa en gemensam inställning."

b) Följande text ska läggas till efter första meningen: "Innan någon åtgärd får vidtas i internationella sammanhang eller något åtagande som skulle kunna påverka unionens intressen får göras, ska varje medlemsstat samråda med övriga medlemsstater i Europeiska rådet eller rådet. Medlemsstaterna ska genom ett konvergent uppträdande säkerställa att unionen kan hävda sina intressen och värderingar i internationella sammanhang. Medlemsstaterna ska vara solidariska sinsemellan."

c) Följande två stycken ska läggas till:

"När Europeiska rådet eller rådet har fastställt unionens gemensamma inställning enligt första stycket, ska unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och medlemsstaternas utrikesministrar samordna sin verksamhet i rådet.

Medlemsstaternas diplomatiska beskickningar och unionens delegationer i tredjeländer och vid internationella organisationer ska samarbeta sinsemellan och bidra till utform-

ningen och genomförandet av den gemensamma inställningen."

36. Artikel 17 ska betecknas artikel 28 a, med de ändringar som anges i punkt 49 nedan.

37. Artikel 18 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1–4 ska utgå.

b) I punkt 5 (nu onummerad) ska orden "... när det anser det nödvändigt ..." ersättas med "... på förslag av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ...", och följande mening ska läggas till i slutet: "Den särskilda representanten ska utöva sitt mandat under ledning av den höga representanten."

38. Artikel 19 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 första och andra styckena ska orden "... de gemensamma ståndpunkterna" ersättas med "... unionens ståndpunkter", och följande mening ska läggas till i slutet av första stycket: "Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska svara för denna samordning."

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket ska orden "Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 och artikel 14.3 ..." ersättas med "I enlighet med artikel 11.3 ...", och orden "... och den höga representanten ..." ska införas efter "... hålla de senare".

ii) I andra stycket första meningen ska orden "... och den höga representanten ..." införas efter "... övriga medlemsstater..."; i andra meningen ska ordet "permanent" utgå och orden "... skall då de fullgör sina uppgifter se till att unionens ståndpunkter och intressen tillvaratas, ..." ersättas med "... kommer då de fullgör sina uppgifter att hävda unionens ståndpunkter och intressen ...".

iii) Följande nya tredje stycke ska läggas till:

"När unionen har intagit en ståndpunkt till en fråga på Förenta nationernas säkerhetsråds dagordning, ska de medlemsstater som är medlemmar av säkerhetsrådet begära att unionens höga representant inbjuds att lägga fram unionens ståndpunkt."

39. Artikel 20 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska orden "... kommissionens delegationer i tredje land ..." ersättas med "... unionens delegationer i tredjeländer ...", och orden "... att av rådet beslutade gemensamma ståndpunkter och gemensamma åtgärder följs ..." ska ersättas med "... att de beslut som antas enligt detta kapitel och som fastställer unionens ståndpunkter och åtgärder följs ...".

b) I andra stycket ska orden "... information, göra gemensamma bedömningar" ersättas med "information och göra gemensamma bedömningar.", och orden "... och bidra till att genomföra de bestämmelser som avses i artikel 20 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen" ska utgå.

c) Följande nya stycke ska läggas till:

"De ska bidra till att genomföra unionsmedborgares rätt till skydd inom ett tredjelands territorium enligt artikel 17.2c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt de åtgärder som antagits enligt artikel 20 i det fördraget."

40. Artikel 21 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ersättas med följande:

"Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska regelbundet höra Europaparlamentet om de viktigaste aspekterna och de grundläggande valmöjligheterna när det gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken samt informera Europaparlamentet om hur dessa politikområden utvecklas. Den höga representanten ska se till att vederbörlig hänsyn tas till Europaparlamentets synpunkter. De särskilda representanterna får medverka när Europaparlamentet informeras."

b) I andra stycket första meningen ska orden "och den höga representanten" läggas till i slutet, i andra meningen ska orden "En gång om året" ersättas med "Två gånger om året", och orden ", inbegripet den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken" ska läggas till i slutet.

41. Artikel 22 ska betecknas artikel 15a; texten ska ändras enligt punkt 33 ovan.

42. Artikel 23 ska betecknas artikel 15b; texten ska ändras enligt punkt 34 ovan.

43. Artikel 24 ska ersättas med följande:

"Artikel 24

Unionen får ingå avtal med en eller flera stater eller internationella organisationer på områden som omfattas av detta kapitel."

44. Artikel 25 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket första meningen ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och orden ", av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik" ska införas efter orden "... på begäran av detta"; i andra meningen ska orden "..., dock utan att det påverkar ordförandelandets eller kommissionens befogenheter" ersättas med "..., dock utan att det påverkar den höga representantens befogenheter".

b) Andra stycket ska ersättas med följande: "Inom ramen för detta kapitel ska kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik på rådets och den höga representantens ansvar utöva politisk kontroll och strategisk ledning av kris- hanteringsinsatser enligt artikel 28b."

c) I tredje stycket ska orden "utan att det påverkar tillämpningen av artikel 47" utgå.

45. Artiklarna 26 och 27 ska upphöra att gälla. Följande två artiklar ska införas, där artikel 25b ersätter artikel 47:

"Artikel 25a

I enlighet med artikel 16b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och med avvikelser från punkt 2 i den artikeln ska rådet anta ett beslut om bestämmelser om skydd för enskilda personer i fråga om behandling av personuppgifter i medlemsstaterna, när dessa utövar verksamhet som omfattas av detta kapitel tillämpningsområde, samt om den fria rörligheten för sådana uppgifter. Oberoende myndigheter ska kontrollera att dessa bestämmelser följs.

Artikel 25b

Genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska inte påverka tillämpningen av de förfaranden för eller respektive omfattning av institutionernas befogenheter som anges i fördragen för utövandet av de unionsbefogenheter som avses i artiklarna 2b–2e i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

På samma sätt ska genomförandet av den politik som avses i nämnda artiklar inte påverka tillämpningen av de förfaranden för och respektive omfattning av institutionernas befogenheter som anges i fördragen för utövandet av unionsbefogenheterna enligt detta kapitel.”

46. Artiklarna 27a–27e om fördjupade samarbeten ska ersättas med artikel 10 i enlighet med punkt 22 ovan.

47. Artikel 28 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå, och efterföljande punkter ska omnumreras i enlighet med detta. I hela artikeln ska orden ”Europeiska gemenskapernas” ersättas med ”unionens”.

b) I punkt 2, numera punkt 1, ska orden ”... bestämmelserna om de områden som avses i denna avdelning” ersättas med ”... genomförandet av detta kapitel”.

c) I punkt 3, numera punkt 2, första stycket ska orden ”... genomföra de nämnda bestämmelserna” ersättas med ”... genomföra detta kapitel”.

d) Följande nya punkt 3 ska läggas till; punkt 4 ska utgå:

”3. Rådet ska anta ett beslut om de särskilda förfaranden som ska garantera snabb tillgång till anslag i unionens budget som är avsedda för brådskande finansiering av initiativ inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och särskilt för förberedande verksamhet inför uppdrag av den typ som avses i artiklarna 28a.1 och 28b. Rådet ska besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Förberedande verksamhet för de uppdrag som avses i artiklarna 28a.1 och 28b som inte ska belasta unionens budget ska finansieras

genom en startfond med bidrag från medlemsstaterna.

Rådet ska på förslag av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik med kvalificerad majoritet anta beslut om närmare bestämmelser för

a) upprättande och finansiering av startfonden, särskilt vilka finansiella belopp som fonden ska tilldelas,

b) förvaltning av startfonden, samt

c) finansiell kontroll.

Om det planerade uppdraget i enlighet med artiklarna 28a.1 och 28b inte får belasta unionens budget, ska rådet bemyndiga den höga representanten att utnyttja fonden. Den höga representanten ska rapportera till rådet om hur uppdraget har genomförts.”

DEN GEMENSAMMA SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITIKEN

48. Följande nya avsnitt 2 ska införas:

”AVSNITT 2**BESTÄMMELSER OM DEN GEMENSAMMA SÄKERHETS- OCH FÖRSVARSPOLITIKEN”**

49. En artikel 28a med samma lydelse som artikel 17 ska införas, med följande ändringar:

a) Följande nya punkt 1 ska införas, och efterföljande punkt ska betecknas punkt 2:

”1. Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik ska utgöra en integrerad del av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Den ska tillförsäkra unionen en operativ kapacitet som stöder sig på civila och militära resurser. Unionen kan använda dessa resurser vid uppdrag utanför unionen för att bevara freden, förebygga konflikter och stärka den internationella säkerheten i enlighet med principerna i Förenta nationernas stadga. Dessa uppgifter ska genomföras med kapacitet som tillhandahålls av medlemsstaterna.”

b) Punkt 1, numera punkt 2, ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ersättas med följande:

”2. Den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken ska omfatta den gradvisa utformningen av unionens gemensamma försvarspolitik. Den kommer att leda till ett gemensamt försvar, när Europeiska rådet med enhällighet har beslutat detta. Europeiska rådet ska i så fall rekommendera medlemsstaterna att anta ett sådant beslut i enlighet med sina respektive konstitutionella bestämmelser.”

ii) I andra stycket ska orden ”enligt denna artikel” ersättas med ”enligt detta avsnitt”.

iii) Tredje stycket ska utgå.

c) Nuvarande punkter 2, 3, 4 och 5 ska ersättas med följande punkter 3–7:

”3. I syfte att genomföra den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken ska medlemsstaterna ställa civil och militär kapacitet till unionens förfogande för att bidra till de mål som fastställs av rådet. De medlemsstater som tillsammans upprättar multinationella styrkor får även ställa dem till förfogande för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken.

Medlemsstaterna förbinder sig att gradvis förbättra sin militära kapacitet. Byrån för utveckling av försvarskapacitet och för forskning, anskaffning och försvarsmateriel (nedan kallad Europeiska försvarsbyrån) ska identifiera de operativa behoven, främja åtgärder för att tillgodose dessa, bidra till att identifiera och i förekommande fall genomföra varje åtgärd som behövs för att stärka försvarssektorns industriella och tekniska bas, delta i utformningen av en europeisk politik för kapacitet och försvarsmateriel samt hjälpa rådet att utvärdera om den militära kapaciteten har förbättrats.

4. Beslut om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken, inbegripet beslut som rör inledandet av ett sådant uppdrag som avses i denna artikel, ska antas av rådet med enhällighet på förslag av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik eller på initiativ av en medlemsstat. Den höga representanten får, vid behov tillsammans med kommissionen, föreslå att såväl nationella resurser som unionens instrument används.

5. Rådet får anförtro åt en grupp medlemsstater att genomföra ett uppdrag inom unionens ram för att värna om unionens värden och tjäna dess intressen. Genomförandet av ett sådant uppdrag ska omfattas av artikel 28c.

6. De medlemsstater som uppfyller högre krav på militär kapacitet och som har gjort mer bindande åtaganden på området med tanke på de mest krävande uppdragen ska upprätta ett permanent strukturerat samarbete inom ramen för unionen. Detta samarbete ska omfattas av artikel 28e. Det ska inte påverka bestämmelserna i artikel 28b.

7. Om en medlemsstat skulle utsättas för ett väpnat angrepp på sitt territorium, är de övriga medlemsstaterna skyldiga att ge den medlemsstaten stöd och bistånd med alla till buds stående medel i enlighet med artikel 51 i Förenta nationernas stadga. Detta ska inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik.

Åtagandena och samarbetet på detta område ska vara förenliga med åtagandena inom Nordatlantiska fördragsorganisationen, som för de stater som är medlemmar i denna också i fortsättningen ska utgöra grunden för deras kollektiva försvar och den instans som genomför det.”

50. Följande nya artiklar 28b–28e ska införas:

”Artikel 28b

1. De uppdrag som avses i artikel 28a.1 där unionen kan använda civila och militära resurser ska inbegripa gemensamma insatser för avrustning, humanitära insatser och räddningsinsatser, militära rådgivnings- och biståndsinsatser, konfliktförebyggande och fredsbevarande insatser, insatser med stridande förband vid krishantering, inklusive fredsskapande åtgärder och stabiliseringsinsatser efter konflikter. Alla dessa uppdrag kan bidra till kampen mot terrorism, inklusive genom stöd till tredjeländer i syfte att bekämpa terrorism på dess territorium.

2. Rådet ska anta beslut om de uppdrag som avses i punkt 1 och ange deras mål, om-

fattning och de allmänna villkoren för deras genomförande. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, som arbetar under ledning av rådet och i nära och ständig kontakt med kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik, ska sörja för samordningen av de civila och militära aspekterna av dessa insatser.

Artikel 28c

1. Inom ramen för de beslut som antas i enlighet med artikel 28b får rådet anförtro genomförandet av ett uppdrag åt en grupp medlemsstater som så önskar och som förfogar över den kapacitet som krävs för ett sådant uppdrag. Dessa medlemsstater ska i samverkan med unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik sinsemellan komma överens om hur uppdraget ska genomföras.

2. De medlemsstater som deltar i utförandet av uppdraget ska på eget initiativ eller på begäran av en annan medlemsstat regelbundet informera rådet om hur uppdraget fortskrider. De deltagande medlemsstaterna ska omedelbart underrätta rådet om genomförandet av uppdraget får betydande följder eller innebär att det mål, den omfattning eller de närmare villkor för uppdraget som anges i de beslut som avses i punkt 1 måste ändras. Rådet ska i sådana fall anta de beslut som är nödvändiga.

Artikel 28d

1. Europeiska försvarsbyrån, som avses i artikel 28a.3 och som lyder under rådet, ska ha som uppgift att

a) bidra till att identifiera medlemsstaternas militära kapacitetsmål och utvärdera hur medlemsstaterna fullgör sina kapacitetsåtaganden,

b) främja att de operativa behoven harmoniseras och att effektiva och kompatibla anskaffningsmetoder antas,

c) lägga fram multilaterala projekt för att de militära kapacitetsmålen ska uppnås och sörja för samordning av de program som genomförs av medlemsstaterna och förvaltning av särskilda samarbetsprogram,

d) stödja försvarsteknikforskning, samordna och planera gemensam forskningsverksamhet och utredningar om tekniska lösningar som motsvarar de framtida operativa behoven,

e) bidra till att identifiera och i förekommande fall genomföra varje åtgärd som behövs för att stärka försvarssektorns industriella och tekniska bas och göra försvarsutgifterna mer effektiva.

2. Europeiska försvarsbyrån ska vara öppen för alla medlemsstater som önskar delta i den. Rådet ska med kvalificerad majoritet anta ett beslut om stadgan för byrån, dess säte samt regler för dess verksamhet. I beslutet ska hänsyn tas till graden av effektivt deltagande i byråns verksamhet. Vid byrån ska särskilda grupper bildas av medlemsstater som genomför gemensamma projekt. Byrån ska vid behov fullgöra sina uppgifter i samråd med kommissionen.

Artikel 28e

1. De medlemsstater som önskar delta i det permanenta strukturerade samarbete som avses i artikel 28a.6 och som uppfyller de kriterier och gör de militära kapacitetsåtaganden som anges i protokollet om det permanenta strukturerade samarbetet, ska underrätta rådet och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik om sin avsikt.

2. Inom tre månader från den underrättelse som avses i punkt 1 ska rådet anta ett beslut om upprättande av det permanenta strukturerade samarbetet och fastställa förteckningen över deltagande medlemsstater. Rådet ska besluta med kvalificerad majoritet efter att ha hört den höga representanten.

3. Varje medlemsstat som i ett senare skede önskar delta i det permanenta strukturerade samarbetet ska underrätta rådet och den höga representanten om sin avsikt.

Rådet ska anta ett beslut som bekräftar deltagandet av den berörda medlemsstat som uppfyller kriterierna och gör de åtaganden som avses i artiklarna 1 och 2 i protokollet om det permanenta strukturerade samarbetet. Rådet ska besluta med kvalificerad majoritet efter att ha hört den höga representanten. En-

dast de rådsmedlemmar som företräder deltagande medlemsstater ska delta i omröstningen.

Kvalificerad majoritet ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

4. Om en deltagande medlemsstat inte längre uppfyller kriterierna eller inte längre kan uppfylla de åtaganden som avses i artiklarna 1 och 2 i protokollet om det permanenta strukturerade samarbetet, får rådet anta ett beslut om tillfälligt upphävande av den medlemsstatens deltagande.

Rådet ska besluta med kvalificerad majoritet. Endast de rådsmedlemmar som företräder deltagande medlemsstater, med undantag av den berörda medlemsstaten, ska delta i omröstningen.

Kvalificerad majoritet ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

5. Om en deltagande medlemsstat önskar lämna det permanenta strukturerade samarbetet, ska den underrätta rådet om sitt beslut, och rådet ska då notera att den berörda medlemsstatens deltagande upphör.

6. Rådets beslut och rekommendationer inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet, med undantag av dem som anges i punkterna 2–5, ska antas med enhällighet. Vid tillämpning av denna punkt ska endast rösterna från de deltagande medlemsstaternas företrädare krävas för enhällighet.”

51. Artiklarna 29–39 i avdelning VI om straffrättsligt samarbete och polissamarbete ska ersättas med bestämmelserna i kapitlen 1, 4 och 5 i avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt nedan i artikel 2 punkterna 64, 67 och 68 i det här fördraget ska artikel 29 ersättas med artikel 61 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artikel 30 med artiklarna 69f och 69g i nämnda fördrag, artikel 31 med artiklarna 69a, 69b och 69d i nämnda fördrag, artikel 32 med artikel 69h i nämnda fördrag, artikel 33 med artikel 61e i nämnda

fördrag och artikel 36 med artikel 61d i nämnda fördrag. Artiklarna 34, 35, 37, 38 och 39 ska upphöra att gälla. Avdelningens rubrik ska utgå, och avdelningen ska ges samma nummer som avdelningen om slutbestämmelser.

52. Artiklarna 40–40b i avdelning VI och artiklarna 43–45 i avdelning VII om fördjupade samarbeten ska ersättas med artikel 10 enligt punkt 22 ovan och avdelning VII ska utgå.

53. Artiklarna 41 och 42 ska upphöra att gälla.

SLUTBESTÄMMELSER

54. Avdelning VIII om slutbestämmelser ska betecknas avdelning VI; denna avdelning, liksom artiklarna 48, 49 och 53, ska ändras enligt punkterna 56, 57 och 61 nedan. Artikel 47 ska ersättas med artikel 25 b enligt punkt 45 ovan, och artiklarna 46 och 50 ska upphöra att gälla.

55. Följande nya artikel 46a ska införas:

”Artikel 46a

Unionen är en juridisk person.”

56. Artikel 48 ska ersättas med följande:

”Artikel 48

1. Fördragen får ändras i enlighet med ett ordinarie ändringsförfarande. De får även ändras i enlighet med förenklade ändringsförfaranden.

Ordinarie ändringsförfarande

2. Varje medlemsstats regering, Europaparlamentet eller kommissionen får förelägga rådet förslag till ändringar av fördragen. Dessa förslag kan bland annat syfta till att utöka eller minska de befogenheter som unionen tilldelas i fördragen. Dessa förslag ska överlämnas av rådet till Europeiska rådet och tillställas de nationella parlamenten.

3. Om Europeiska rådet efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen med enkel majoritet antar ett beslut om att granska de ändringar som föreslås, ska Europeiska rådets ordförande sammankalla ett konvent som består av företrädare för de nationella parlamenten, medlemsstaternas stats- eller regeringschefer, Europaparlamentet och kommissionen. Även Europeiska centralbanken ska höras när det är fråga om institutionella ändringar på det monetära området. Konventet ska behandla förslagen till ändringar och ska med konsensus anta en rekommendation till en konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar enligt punkt 4.

Europeiska rådet får, efter Europaparlamentets godkännande, med enkel majoritet besluta att inte sammankalla konventet om ändringarnas omfattning inte motiverar det. I det senare fallet ska Europeiska rådet fastställa mandatet för en konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar.

4. En konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar ska sammankallas av rådets ordförande i syfte att i samförstånd komma överens om de ändringar som ska göras i fördragen.

Ändringarna träder i kraft efter det att de har ratificerats av alla medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

5. Om fyra femtedelar av medlemsstaterna inom två år efter undertecknandet av ett fördrag om ändring av fördragen har ratificerat detta fördrag och en eller flera medlemsstater har stött på problem med nämnda ratifikation, ska Europeiska rådet ta upp frågan.

Förenklade ändringsförfaranden

6. Varje medlemsstats regering, Europaparlamentet eller kommissionen får förelägga Europeiska rådet förslag till sådana ändringar av samtliga eller delar av bestämmelserna i tredje delen i fördraget om Europeiska unio-

nens funktionssätt som rör unionens inre politik och inre åtgärder.

Europeiska rådet får anta ett beslut om ändring av samtliga eller delar av bestämmelserna i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Europeiska rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet och kommissionen samt Europeiska centralbanken när det är fråga om institutionella ändringar på det monetära området. Detta beslut träder i kraft först sedan det har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

Det beslut som avses i andra stycket får inte utöka de befogenheter som unionen tilldelas i fördragen.

7. När fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller avdelning V i det här fördraget föreskriver att rådet ska besluta med enhällighet på ett visst område eller i ett visst fall, får Europeiska rådet anta ett beslut om bemyndigande för rådet att besluta med kvalificerad majoritet på det området eller i det fallet. Detta stycke ska inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

När fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskriver att lagstiftningsakter ska antas av rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, får Europeiska rådet anta ett beslut om bemyndigande att sådana akter får antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Varje initiativ från Europeiska rådet på grundval av första eller andra stycket ska översändas till de nationella parlamenten. Om en invändning från ett nationellt parlament har meddelats inom sex månader från detta översändande, ska det beslut som avses i första eller andra stycket inte antas. I avsaknad av invändningar får Europeiska rådet anta beslutet.

Vid antagandet av de beslut som avses i första eller andra stycket ska Europeiska rådet besluta med enhällighet efter godkännande av Europaparlamentet, som ska besluta med en majoritet av sina ledamöter.”

57. Artikel 49 första stycket ska ändras på följande sätt:

a) I första meningen ska orden "... respekterar de principer som anges i artikel 6.1 får ansöka om ..." ersättas med "... respekterar de värden som avses i artikel 1a och som förbinder sig att främja dem får ansöka om ...".

b) I andra meningen ska orden "Ansökan skall ställas till rådet, som skall besluta enhälligt ..." ersättas med "Europaparlamentet och de nationella parlamenten ska underrättas om denna ansökan. Den ansökande staten ska ställa sin ansökan till rådet, som ska besluta med enhällighet ...", ordet "samtycke" ska ersättas med "godkännande", och orden "absolut majoritet" ska ersättas med "en majoritet".

c) Följande nya mening ska läggas till i slutet av stycket: "De villkor för medlemskap som Europeiska rådet har enats om ska beaktas."

58. Följande nya artikel 49a ska införas:

"Artikel 49a

1. Varje medlemsstat får i enlighet med sina konstitutionella bestämmelser besluta att utträda ur unionen.

2. Den medlemsstat som beslutar att utträda ska anmäla sin avsikt till Europeiska rådet. Mot bakgrund av Europeiska rådets riktlinjer ska unionen förhandla fram och ingå ett avtal med denna stat där villkoren för dess utträde fastställs, med beaktande av dess framtida förbindelser med unionen. Detta avtal ska förhandlas i enlighet med artikel 188n.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Det ska ingås på unionens vägnar av rådet som ska besluta med kvalificerad majoritet efter Europaparlamentets godkännande.

3. Fördragen ska upphöra att vara tillämpliga på den berörda staten från och med den dag då avtalet om utträde träder i kraft eller, om det inte finns något sådant avtal, två år efter den anmälan som avses i punkt 2, om

inte Europeiska rådet i samförstånd med den berörda medlemsstaten med enhällighet beslutar att förlänga denna tidsfrist.

4. Vid tillämpning av punkterna 2 och 3 får den medlem i Europeiska rådet och rådet som företräder den medlemsstat som utträder inte delta, vare sig i de överläggningar eller i de beslut i Europeiska rådet och rådet som rör den medlemsstaten.

Kvalificerad majoritet ska definieras i enlighet med artikel 205.3 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

5. Om den stat som har utträtt ur unionen begär att på nytt få ansluta sig, ska dess begäran omfattas av förfarandet i artikel 49."

59. En artikel 49b ska införas:

"Artikel 49b

Protokollen och bilagorna till fördragen ska utgöra en integrerande del av dessa fördrag."

60. En artikel 49c ska införas:

"Artikel 49c

1. Fördragen ska gälla för Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Ungern, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland, Konungariket Sverige och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

2. Fördragens territoriella tillämpningsområde anges närmare i artikel 311a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt."

61. Artikel 53 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska betecknas punkt 1, förteckningen över språk ska kompletteras

med de språk som anges i nuvarande artikel 53 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, och andra stycket ska utgå.

b) Följande nya punkt 2 ska läggas till:

”2. Detta fördrag får även översättas till varje annat språk som bestäms av medlemsstaterna bland de språk som i enlighet med deras konstitutionella ordning har officiell ställning i hela eller delar av deras territorium. Den berörda medlemsstaten ska lämna en bestyrkt kopia av sådana översättningar till rådet, som ska deponera den i sitt arkiv.”

Artikel 2

Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska ändras i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

1. Fördragets titel ska ersättas med följande: ”Fördrag om Europeiska unionens funktionsätt”.

A. ÖVERGRIPANDE ÄNDRINGAR

2. I hela fördraget ska följande övergripande ändringar göras:

a) Orden ”gemenskapen” och ”Europeiska gemenskapen” ska ersättas med ”unionen”, och orden ”Europeiska gemenskaperna” ska ersättas med ”Europeiska unionen” och sammansättningar med ”gemenskaps-” ska ersättas med ”unions-” eller ”unionens”, med undantag för artikel 299.6 c, numera artikel 311a.5 c; vad gäller artikel 136 första stycket ska nämnda ändring endast göras på ”Gemenskapens” och inte ”gemenskapsstadga”; i femte skälet i ingressen ska orden ”den ekonomiska gemenskapen” kvarstå.

b) När ordet eller orden ”[detta] fördrag[et]” hänför sig till föreliggande fördrag, ska det ersättas med ”fördragen”; detta led är inte tillämpligt på artiklarna 121.1 första stycket, numera artikel 117.1 första stycket, 182 tredje stycket, 312 och 313.

c) Ordet ”rådet” i kombination med orden ”i enlighet med förfarandet i artikel 251” eller ”enligt förfarandet i artikel 251” ska er-

sättas med ”Europaparlamentet och rådet” i kombination med ”i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet”, och orden ”förfarandet i artikel 251” ska ersättas med ”det ordinarie lagstiftningsförfarandet”; detta gäller inte artikel 191 andra stycket.

d) Orden ”med kvalificerad majoritet” ska utgå.

e) Orden ”rådet i dess sammansättning på stats- eller/och regeringschefsnivå”, ”rådet(,) som ska sammanträda på stats- eller regeringschefsnivå” eller ”rådet i dess sammansättning på stats- eller regeringschefsnivå” ska ersättas med ”Europeiska rådet”.

f) Orden ”institutioner eller organ” och ”institutioner och organ” ska ersättas med ”institutioner, organ eller byråer”, utom i artikel 193 första stycket.

g) Orden ”gemensamma marknaden” ska ersättas med ”inre marknaden”.

h) Ordet ”ecu” ska ersättas med ”euro”.

i) Orden ”medlemsstater utan undantag” ska ersättas med ”de medlemsstater som har euron som valuta”.

j) Förkortningen ”ECB” ska ersättas med ”Europeiska centralbanken”.

k) Ordet ”ECBS-stadgan” ska ersättas med ”stadgan för ECBS och ECB”.

l) Orden ”den kommitté som upprättats enligt artikel 114” och ”den kommitté som avses i artikel 114” ska ersättas med ”ekonomiska och finansiella kommittén”.

m) Orden ”domstolens stadga” ska ersättas med ”stadgan för Europeiska unionens domstol”.

n) Ordet ”förstainstansrätten” ska ersättas med ”tribunalen”.

o) De olika böjningsformerna av orden ”särskild rättsinstans” ska ersättas med motsvarande böjningsform av ordet ”specialdomstol”.

3. I följande artiklar ska orden ”i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande” införas efter ordet ”rådet” [skall/kan/antar], och orden ”på förslag av kommissionen” ska utgå:

- artikel 13.1, numera artikel 16e.1
- artikel 19.1
- artikel 19.2
- artikel 22 andra stycket
- artikel 93

- artikel 94, numera artikel 95
- artikel 104.14 andra stycket
- artikel 175.2 första stycket

4. I följande artiklar ska orden ”med enkel majoritet” införas efter ”rådet [skall/får]”:

- artikel 130 första stycket
- artikel 144 första stycket
- artikel 208
- artikel 209
- artikel 213 sista stycket tredje meningen
- artikel 216
- artikel 284

5. I följande artiklar ska orden ”efter att ha hört Europaparlamentet” ersättas med ”efter Europaparlamentets godkännande”:

- artikel 13.1, numera artikel 16e.1
- artikel 22 andra stycket

6. I följande artiklar ska ordet ”institutionen” ersättas med ”institutionen, organet eller byrån”, i förekommande fall med grammatisk anpassning av texten:

- artikel 195.1 andra stycket
- artikel 232 andra stycket
- artikel 233 första stycket
- artikel 234b
- artikel 255.3, numera artikel 16a.3, tredje stycket

7. I följande artiklar ska ordet ”domstolen” ersättas med ”Europeiska unionens domstol”:

- artikel 83.2 d
- artikel 88.2 andra stycket
- artikel 95.9, numera artikel 94.9
- artikel 195.1
- artikel 225a sjätte stycket
- artikel 226 andra stycket
- artikel 227 första stycket
- artikel 228.1 första omnämmandet
- artikel 229
- artikel 229a
- artikel 230 första stycket
- artikel 231 första stycket
- artikel 232 första stycket
- [ingen ändring i den svenska versionen]
- artikel 234 första stycket
- artikel 235
- artikel 236
- artikel 237 inledningsfrasen
- artikel 238
- artikel 240
- artikel 242 första meningen
- artikel 243
- artikel 244
- artikel 247.9, numera artikel 247.8
- artikel 256 andra stycket

[Ingen ändring i den svenska versionen.]

8. I följande artiklar ska hänvisningen till en annan artikel i fördraget ersättas med följande hänvisning till en artikel i fördraget om Europeiska unionen:

– artikel 21 tredje stycket, numera fjärde stycket	hänvisning till artikel 9 (första hänvisningen) och artikel 53.1 (andra hänvisningen)
– artikel 4, numera artikel 97b	hänvisning till artikel 2
– artikel 98	hänvisning till artikel 2 (första hänvisningen)
– artikel 105.1 andra meningen	hänvisning till artikel 2
– artikel 215 tredje stycket, numera fjärde stycket	hänvisning till artikel 9d.7 första stycket

9.[Ingen ändring i den svenska versionen.]

B. SPECIFIKA ÄNDRINGAR*INGRESSEN*

10. I andra skälet i ingressen ska ordet "länder" ersättas med "stater", och i sista ledet ska orden "HAR BESLUTAT att skapa en EUROPEISK GEMENSKAP och har [...] utsett ..." ersättas med "HAR [...] UTSETT ...".

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

11. Artiklarna 1 och 2 ska upphöra att gälla. En artikel 1a ska införas:

"Artikel 1a

1. Detta fördrag reglerar unionens funktionssätt och fastställer områdena för, avgränsningen av och de närmare villkoren för utövandet av unionens befogenheter.

2. Detta fördrag och fördraget om Europeiska unionen utgör de fördrag som unionen grundar sig på. De båda fördragen, som har samma rättsliga värde, ska benämnas fördragen."

*BEFOGENHETSKATEGORIER OCH
BEFOGENHETSOMRÅDEN*

12. Följande nya avdelning och följande nya artiklar 2a–2e ska införas:

*"AVDELNING I***UNIONENS BEFOGENHETSKATEGORIER OCH BEFOGENHETSOMRÅDEN***Artikel 2a*

1. När fördragen tilldelar unionen exklusiv befogenhet på ett visst område, får endast unionen lagstifta och anta rättsligt bindande akter medan medlemsstaterna får göra detta själva endast efter bemyndigande från unionen eller för att genomföra unionens akter.

2. När fördragen tilldelar unionen en befogenhet som ska delas med medlemsstaterna på ett visst område, får unionen och medlemsstaterna lagstifta och anta rättsligt bindande akter på detta område. Medlemsstaterna ska utöva sin befogenhet i den mån som unionen inte har utövat sin befogenhet. Medlemsstaterna ska på nytt utöva sin befogenhet i den mån som unionen har beslutat att inte längre utöva sin befogenhet.

3. Medlemsstaterna ska samordna sin ekonomiska politik och sysselsättningspolitik i enlighet med de närmare bestämmelserna i detta fördrag, vilka unionen har befogenhet att fastställa.

4. Unionen ska ha befogenhet att i enlighet med bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen fastställa och genomföra en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, inbegripet den gradvisa utformningen av en gemensam försvarspolitik.

5. På vissa områden och på de villkor som fastställs i fördragen ska unionen ha befogenhet att vidta åtgärder för att stödja, samordna eller komplettera medlemsstaternas åtgärder, dock utan att ersätta deras befogenhet på dessa områden.

Unionens rättsligt bindande akter som antas på grundval av bestämmelserna i fördragen för dessa områden får inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar.

6. Omfattningen av och de närmare villkoren för utövandet av unionens befogenheter fastställs i bestämmelserna i fördragen för varje område.

Artikel 2b

1. Unionen ska ha exklusiv befogenhet på följande områden:

- a) Tullunionen.
- b) Fastställandet av de konkurrensregler som är nödvändiga för den inre marknadens funktion.
- c) Den monetära politiken för de medlemsstater som har euron som valuta.

d) Bevarandet av havets biologiska resurser inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken.

e) Den gemensamma handelspolitiken.

2. Unionen ska också ha exklusiv befogenhet att ingå ett internationellt avtal, om ingåendet av avtalet föreskrivs i en unionslagstiftningsakt eller om ingåendet är nödvändigt för att unionen ska kunna utöva sin befogenhet internt eller i den mån ingåendet kan påverka gemensamma regler eller ändra räckvidden för dessa.

Artikel 2c

1. Unionen ska ha delad befogenhet med medlemsstaterna om den genom fördragen tilldelas en befogenhet som inte omfattas av de områden som avses i artiklarna 2b och 2e.

2. Unionen och medlemsstaterna ska ha delade befogenheter på följande huvudområden:

- a) Inre marknaden.
- b) Socialpolitik, i fråga om aspekter som anges i detta fördrag.
- c) Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.
- d) Jordbruk och fiskeri, med undantag av bevarandet av havets biologiska resurser.
- e) Miljö.
- f) Konsumentskydd.
- g) Transport.
- h) Transeuropeiska nät.
- i) Energi.
- j) Området med frihet, säkerhet och rättvisa.
- k) Gemensamma angelägenheter i fråga om säkerhet när det gäller de aspekter på folkhälsa som anges i detta fördrag.

3. När det gäller forskning, teknisk utveckling och rymden ska unionen ha befogenhet att vidta åtgärder, bland annat att besluta om och genomföra program, men utövandet av denna befogenhet får inte leda till att medlemsstaterna hindras från att utöva sina befogenheter.

4. När det gäller utvecklingsamarbete och humanitärt bistånd ska unionen ha befogenhet att vidta åtgärder och en gemensam politik, men utövandet av denna befogenhet får inte leda till att medlemsstaterna hindras från att utöva sina befogenheter.

Artikel 2d

1. Medlemsstaterna ska samordna sin ekonomiska politik inom unionen. Rådet ska besluta om åtgärder i detta syfte, särskilt de allmänna riktlinjerna för denna politik.

Särskilda bestämmelser ska tillämpas på de medlemsstater som har euron som valuta.

2. Unionen ska vidta åtgärder för att säkerställa samordningen av medlemsstaternas sysselsättningspolitik, särskilt genom att ange riktlinjerna för denna politik.

3. Unionen får ta initiativ för att säkerställa samordningen av medlemsstaternas socialpolitik.

Artikel 2e

Unionen ska ha befogenhet att vidta åtgärder för att stödja, samordna eller komplettera medlemsstaternas åtgärder. Områdena för dessa åtgärder ska på europeisk nivå vara

- a) skydd för och förbättring av människors hälsa,
- b) industri,
- c) kultur,
- d) turism,
- e) utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott,
- f) civilskydd,
- g) administrativt samarbete.”

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

13. Följande avdelning och artikel 2f ska införas:

”AVDELNING II

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER*Artikel 2f*

Unionen ska säkerställa samstämmigheten mellan all sin politik och verksamhet, med beaktande av samtliga sina mål och i enlighet med principen om tilldelade befogenheter.”

14. I artikel 3 ska punkt 1 upphöra att gälla. Punkt 2 ska ändras enligt följande: Orden ”... verksamhet som avses i denna artikel” ska ersättas med ”... sin verksamhet”, och punkten ska inte ha något nummer.

15. Artikel 4 ska betecknas artikel 97b. Texten ska ändras enligt punkt 85 nedan.

16. Artikel 5 ska upphöra att gälla; den ska ersättas med artikel 3b i fördraget om Europeiska unionen.

17. En artikel 5a ska införas:

”Artikel 5a

Vid fastställandet och genomförandet av sin politik och verksamhet ska unionen beakta de krav som är förknippade med främjandet av hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd, kampen mot social utestängning samt en hög utbildningsnivå och en hög hälsoskyddsnivå för människor.”

18. En artikel 5b ska införas:

”Artikel 5b

Vid utformningen och genomförandet av sin politik och verksamhet ska unionen söka bekämpa all diskriminering på grund av kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.”

19. I artikel 6, ska orden ”enligt artikel 3” utgå.

20. En artikel 6a med samma lydelse som artikel 153.2 ska införas.

21. En artikel 6b med samma lydelse som den normativa delen av protokollet om djurskydd och djurens välfärd ska införas; ordet ”, fiskeri” ska införas efter ”jordbruk”, orden ”och forskning,” ska ersättas med ”, forskning och teknisk utveckling samt rymden”, och orden ”djurens välfärd” ska ersättas med ”välfärd för djuren som kännande varelser”.

22. Artiklarna 7–10 ska upphöra att gälla. Artiklarna 11 och 11a ska ersättas med artikel 10 i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 280a–280i i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt ovan i artikel 1 punkt 22 i det här fördraget och nedan i punkt 278.

23. Artikel 12 ska betecknas artikel 16d.

24. Artikel 13 ska betecknas artikel 16e. Texten ska ändras enligt punkt 33 nedan.

25. Artikel 14 ska betecknas artikel 22a. Texten ska ändras enligt punkt 41 nedan.

26. Artikel 15 ska betecknas artikel 22b. Texten ska ändras enligt punkt 42 nedan.

27. Artikel 16 ska ändras på följande sätt:

a) I början av artikeln ska orden ”Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 73, 86 och 87 ...” ersättas med ”Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3a i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 73, 86 och 87 i det här fördraget ...”.

b) I slutet av meningen ska orden ”... och villkor som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.” ersättas med ”... och villkor, särskilt ekonomiska och finansiella, som gör det möjligt för dem att fullgöra sina uppgifter.”.

c) Följande nya mening ska läggas till:
”Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa dessa principer och villkor, utan att det påverkar medlemsstaternas befogenheter att i överensstämmelse med fördragen tillhandahålla, beställa och finansiera sådana tjänster.”

28. En artikel 16a med samma lydelse som artikel 255 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Följande text ska införas före nuvarande punkt 1, som ska betecknas punkt 3, i vilken nuvarande punkterna 2 och 3 ska ingå som stycken:

”1. För att främja en god förvaltning och se till att det civila samhället kan delta ska unionens institutioner, organ och byråer utföra sitt arbete så öppet som möjligt.

2. Europaparlamentets sammanträden ska vara offentliga, liksom rådets sammanträden när det överlägger och röstar om ett utkast till lagstiftningsakt.”

b) I punkt 1, numera punkt 3, som blir första stycket i denna punkt 3 ska ordet ”stadgenliga” införas före ”säte”, och orden ”Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar” ska ersättas med ”unionens institutioners, organs och byråers handlingar, oberoende av medium, ...”. Orden ”punkterna 2 och 3” ska ersättas med ”den här punkten”.

c) I punkt 2, numera andra stycket i punkt 1, numera punkt 3, ska orden ”genom förordningar” införas efter ”enskilda intressen”, och orden ”inom två år efter Amsterdamfördragets ikraftträdande” ska utgå.

d) I punkt 3, numera tredje stycket i punkt 1, numera punkt 3, ska orden ”De institutioner som avses ovan skall i sina arbetsordningar utarbeta särskilda bestämmelser om tillgång till institutionens handlingar” ersättas med ”Varje institution, organ eller byrå ska säkerställa öppenhet i sitt arbete och ska i sin arbetsordning utarbeta särskilda bestämmelser om tillgång till sina handlingar”. Orden ”... i enlighet med de förordningar som avses i andra stycket” ska införas i slutet av stycket, och följande två nya stycken ska läggas till:

”Europeiska unionens domstol, Europeiska centralbanken och Europeiska investeringsbanken ska omfattas av denna punkt endast när de utövar sina administrativa funktioner.

Europaparlamentet och rådet ska säkerställa att handlingar som gäller lagstiftningsförfaranden offentliggörs på de villkor som fastställs i de förordningar som avses i andra stycket.”

29. En artikel 16b ska införas, som ersätter artikel 286:

”Artikel 16b

1. Var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne.

2. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa bestämmelser om skydd för enskilda personer när det gäller behandling av personuppgifter hos unionens institutioner, organ och byråer och i medlemsstaterna, när dessa utövar verksamhet som omfattas av unionsrättens tillämpningsområde, samt om den fria rörligheten för sådana uppgifter. Oberoende myndigheter ska kontrollera att dessa bestämmelser följs.

De bestämmelser som antas på grundval av denna artikel ska inte påverka tillämpningen av de särskilda bestämmelser som anges i artikel 25a i fördraget om Europeiska unionen.”

30. Följande nya artikel 16c ska införas:

”Artikel 16c

1. Unionen ska respektera och inte påverka den ställning som kyrkor och religiösa sammanslutningar och samfund har i medlemsstaterna enligt den nationella lagstiftningen.

2. Unionen ska även respektera den ställning som filosofiska och konfessionslösa organisationer har enligt den nationella lagstiftningen.

3. Unionen ska upprätthålla en öppen, tydlig och regelbunden dialog med dessa kyrkor och organisationer, varvid deras identitet och specifika bidrag ska erkännas.”

*”ICKE-DISKRIMINERING OCH MEDBOR-
GARSKAP*

31. Rubriken till andra delen ska ersättas med följande: ”ICKE-DISKRIMINERING OCH UNIONSMEDBORGARSKAP”.

32. En artikel 16d med samma lydelse som artikel 12 ska införas.

33. En artikel 16e med samma lydelse som artikel 13 ska införas. I punkt 2 ska orden "... ska rådet fatta beslut i enlighet med förfarandet i artikel 251 när rådet ..." ersättas med "... får Europaparlamentet och rådet", och orden "beslutar om" ska ersättas med "i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet anta de grundläggande principerna för ...".

34. Artikel 17 ska ändras på följande sätt:

a) [Ingen ändring i den svenska versionen.]

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Unionsmedborgarna ska ha de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i fördragen. De ska bland annat ha

a) rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier,

b) rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet samt vid kommunala val i den medlemsstat där unionsmedborgaren är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten,

c) rätt till skydd inom ett tredjelands territorium, där den medlemsstat i vilken de är medborgare inte är representerad, av varje medlemsstats diplomatiska och konsulära myndigheter, på samma villkor som medborgarna i den staten,

d) rätt att göra framställningar till Europaparlamentet och att vända sig till Europeiska ombudsmannen samt rätt att vända sig till unionens institutioner och rådgivande organ på något av fördragets språk och få svar på samma språk.

Dessa rättigheter ska utövas enligt de villkor och begränsningar som fastställs i fördragen och genom de åtgärder som beslutats med tillämpning av dessa."

35. Artikel 18 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska orden "... kan rådet anta ..." ersättas med "... får Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet anta ...".

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. I samma syften som avses i punkt 1 och om inte befogenheter för detta ändamål före-

skrivs i fördragen, får rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande besluta om åtgärder om social trygghet eller socialt skydd. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet."

36. I artikel 20 ska orden "... komma överens om de inbördes regler som behövs och ..." ersättas med "... vidta nödvändiga åtgärder och ...". Följande nya stycke ska läggas till:

"Rådet får, i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter att ha hört Europaparlamentet, anta direktiv som föreskriver de samordnings- och samarbetsåtgärder som behövs för att främja detta skydd."

37. I artikel 21 ska följande nya första stycke införas:

"Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet anta bestämmelser om de förfaranden och villkor som krävs för framläggande av ett medborgarinitiativ enligt artikel 8b i fördraget om Europeiska unionen, däribland det minsta antal medlemsstater som de medborgare som lägger fram förslaget måste komma ifrån."

38. I artikel 22 andra stycket ska orden "... de rättigheter som föreskrivs i denna del; dessa bestämmelser skall rådet rekommendera medlemsstaterna att anta i enlighet med deras konstitutionella bestämmelser ..." ersättas med "... de rättigheter som anges i artikel 17b.2. Dessa bestämmelser träder i kraft efter det att de har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser."

39. I rubriken till tredje delen ska orden "OCH INRE ÅTGÄRDER" läggas till efter ordet "POLITIK".

INRE MARKNADEN

40. En avdelning I med rubriken "DEN INRE MARKNADEN" ska införas i början av tredje delen.

41. En artikel 22a med samma lydelse som artikel 14 ska införas. Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Unionen ska besluta om åtgärder i syfte att upprätta den inre marknaden eller säkerställa dess funktion i enlighet med tillämpliga bestämmelser i fördragen.”

42. En artikel 22b med samma lydelse som artikel 15 ska införas. I första stycket ska orden ”... under den tid då den inre marknaden upprättas, ...” ersättas med ”... vid upprättandet av den inre marknaden, ...”.

43. Avdelning I om fri rörlighet för varor ska betecknas avdelning Ia.

44. I artikel 23.1 ska orden ”... ska grunda sig på ...” ersättas med ”ska innefatta”.

45. Ett kapitel Ia med rubriken ”TULLSAMARBETE” ska införas efter artikel 27 och en artikel 27a med samma lydelse som artikel 135 ska införas, och den sista mening- en i den artikeln ska utgå.

JORDBRUK OCH FISKERI

46. I rubriken till avdelning II ska orden ”OCH FISKERI” läggas till.

47. Artikel 32 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande nya första stycke införas:

”1. Unionen ska fastställa och genomföra en gemensam jordbruks- och fiskeripolitik.”, och den nuvarande texten i punkten ska bli ett andra stycke.

I andra stycket första meningen ska ordet ”, fiskeri” införas efter ordet ”jordbruk”, och följande mening ska läggas till som sista mening i stycket: ”Hänvisningar till den gemensamma jordbrukspolitiken eller jordbruket och användningen av bestämmelserna ’jordbruk’ ska anses omfatta även fiskerisektorn med beaktande av de särskilda kännetecknen för denna sektor.”

b) I punkt 2 ska orden ”... reglerna för upprättandet av den gemensamma marknaden ...” ersättas med ”... reglerna för den inre marknads upprättande och funktion ...”.

c) I punkt 3 ska orden ”till detta fördrag” utgå.

48. Artikel 36 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska orden ”Europaparlamentet och” införas före ordet ”rådet”, och hänvisningen till artikel 37.3 ska utgå.

b) I andra stycket ska inledningsfrasen ersättas med följande: ”Rådet får på förslag av kommissionen tillåta stöd”.

49. Artikel 37 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå.

b) Punkt 2 ska betecknas punkt 1, orden ”Med beaktande av arbetet under den konferens som nämns i punkt 1 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén ska kommissionen inom två år efter det att detta fördrag har trätt i kraft lägga fram förslag ...” ska ersättas med ”Kommissionen ska lägga fram förslag ...”, och tredje stycket ska utgå.

c) Följande punkter ska införas som nya punkter 2 och 3 varvid de följande punkterna ska omnumreras i enlighet med detta:

”2. Europaparlamentet och rådet ska, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén, upprätta den gemensamma organisation av jordbruksmarknaderna som föreskrivs i artikel 34.1 och övriga bestämmelser som behövs för att uppnå målen för den gemensamma politiken för jordbruk och fiskeri.

3. Rådet ska på förslag av kommissionen besluta om åtgärder om fastställande av priser, avgifter, stöd och kvantitativa begränsningar samt om fastställande och fördelning av fiskerimöjligheter.”

d) I punkt 3, numera punkt 4, ska inledningsfrasen ersättas med följande, varvid hänvisningen till punkt 2 är en hänvisning till den nya punkten 2: ”Under de förutsättningar som anges i punkt 2 får de nationella marknadsorganisationerna ersättas med den gemensamma organisation som föreskrivs i artikel 34.1”.

e) [Ingen ändring i den svenska versionen.]

FRI RÖRLIGHET FÖR ARBETSTAGARE

50. I artikel 39.3d ska ordet ”tillämpningsföreskrifter” ersättas med ”förorordningar”.

51. Artikel 42 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska orden ”... migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar” ersättas med ”migrerande arbetstagare och egenföretagare samt deras familjemedlemmar”.

b) Sista stycket ska ersättas med följande:
”Om en rådsmedlem förklarar att ett utkast till lagstiftningsakt enligt första stycket skulle negativt påverka viktiga aspekter av dennes sociala trygghetssystem, särskilt dess omfattning, kostnader eller ekonomiska struktur, eller påverka den ekonomiska jämvikten i det systemet, får den rådsmedlemmen begära att utkastet överlämnas till Europeiska rådet. I detta fall ska det ordinarie lagstiftningsförfarandet tillfälligt upphävas. Efter diskussion ska Europeiska rådet inom fyra månader från det tillfälliga upphävandet antingen

a) hänskjuta utkastet till rådet, varvid det tillfälliga upphävandet av det ordinarie lagstiftningsförfarandet avbryts, eller

b) underlåta att vidta någon åtgärd eller begära att kommissionen lägger fram ett nytt förslag; i så fall ska den akt som ursprungligen föreslogs anses som icke antagen.”

ETABLERINGSRÄTT

52. I artikel 44.2 ska ordet ”Europaparlamentet,” läggas till i början av första stycket.

53. I artikel 45 andra stycket ska orden ”Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen ...” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ...”.

54. Artikel 47 ska ändras på följande sätt:

a) Följande ord ska läggas till i slutet av punkt 1: ”och till samordning av medlemsstaternas bestämmelser i lagar och andra författningar om inledande och utövande av förvärvsverksamhet som egenföretagare.”

b) Punkt 2 ska utgå, och punkt 3 ska betecknas punkt 2; [ingen ändring i den svenska versionen].

55. En artikel 48a med samma lydelse som artikel 294 ska införas.

TJÄNSTER

56. Artikel 49 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska ”stat inom gemenskapen” ersättas med ”medlemsstat”.

b) I andra stycket ska orden ”Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen ...” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ...”.

57. I artikel 50 tredje stycket ska orden ”det land” ersättas med ”den medlemsstat”, och ordet ”landet” ska ersättas med ”denna stat”.

58. I artikel 52.1 ska orden ”Rådet skall på förslag från kommissionen och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén samt Europaparlamentet med kvalificerad majoritet ...” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet ska, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén, ...”.

59. I artikel 53 ska orden ”... förklarar sig beredda att gå utöver den liberalisering ...” ersättas med ”... ska sträva efter att gå utöver den liberalisering ...”.

KAPITAL

60. I artikel 57.2 ska orden ”... får rådet med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen ...” ersättas med ”... ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ...”, och sista meningen i punkt 2 ska betecknas punkt 3 och ha följande lydelse:

”3. Med avvikelse från punkt 2 får endast rådet, i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, med enhällighet och efter att ha hört Europaparlamentet besluta om åtgärder

som utgör ett steg tillbaka inom unionsrätten när det gäller liberaliseringen av kapitalrörelser till eller från ett tredjeland.”

61. I artikel 58 ska följande nya punkt 4 läggas till:

”4. I avsaknad av åtgärder enligt artikel 57.3 får kommissionen eller, om ett beslut av kommissionen saknas tre månader efter den berörda medlemsstatens ansökan, rådet anta ett beslut som föreskriver att restriktiva skatteåtgärder som en medlemsstat vidtar med avseende på ett eller flera tredjeländer ska anses förenliga med fördragen om de är berättigade med hänsyn till något av unionens mål och förenliga med en väl fungerande inre marknad. Rådet ska besluta med enhällighet på ansökan av en medlemsstat.”

62. Artikel 60 ska betecknas artikel 61h. Texten ska ändras enligt punkt 64 nedan.

OMRÅDET MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

63. En avdelning IV med rubriken ”ETT OMRÅDE MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA” ska ersätta avdelning IV om visering, asyl, invandring och annan politik som rör fri rörlighet för personer. Denna avdelning ska innehålla följande kapitel:

Kapitel 1 Allmänna bestämmelser

Kapitel 2 Politik som gäller gränskontroll, asyl och invandring

Kapitel 3 Civilrättsligt samarbete

Kapitel 4 Straffrättsligt samarbete

Kapitel 5 Polissamarbete

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

64. Artikel 61 ska ersättas med följande kapitel 1 och artiklarna 61–61i. Artikel 61 ska också ersätta artikel 29 i det nuvarande fördraget om Europeiska unionen, artikel 61d ska ersätta artikel 36 i nämnda fördrag, arti-

kel 61e ska ersätta artikel 64.1 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 33 i det nuvarande fördraget om Europeiska unionen, artikel 61g ska ersätta artikel 66 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, och artikel 61h ska ha samma lydelse som artikel 60 i det senare fördraget, enligt punkt 62 ovan:

”KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 61

1. Unionen ska utgöra ett område med frihet, säkerhet och rättvisa med respekt för de grundläggande rättigheterna och de olika rättssystemen och rättsliga traditionerna i medlemsstaterna.

2. Unionen ska säkerställa att det inte förekommer någon kontroll av personer vid de inre gränserna, och den ska utarbeta en gemensam politik för asyl, invandring och kontroll av de yttre gränserna som grundar sig på solidaritet mellan medlemsstaterna och som är rättvis för medborgare i tredjeländer. I denna avdelning likställs statslösa personer med medborgare i tredjeländer.

3. Unionen ska verka för att säkerställa en hög säkerhetsnivå genom förebyggande och bekämpning av brottslighet, rasism och främlingsfientlighet, genom åtgärder för samordning och samarbete mellan polismyndigheter och straffrättsliga myndigheter och andra behöriga myndigheter samt ömsesidigt erkännande av domar och beslut i brottmål och, vid behov, genom tillnärmning av den straffrättsliga lagstiftningen.

4. Unionen ska underlätta tillgången till rättsväsendet, särskilt genom principen om ömsesidigt erkännande av rättsliga och utomrättsliga avgöranden på det civila området.

Artikel 61a

Europeiska rådet ska fastställa strategiska riktlinjer för lagstiftningsprogrammet och den operativa programplaneringen på området med frihet, säkerhet och rättvisa.

Artikel 61b

De nationella parlamenten ska, när det gäller lagstiftningsförslag och lagstiftningsinitiativ som läggs fram inom ramen för kapitlen 4 och 5, se till att subsidiaritetsprincipen respekteras i enlighet med protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Artikel 61c

Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 226, 227 och 228 får rådet på förslag av kommissionen besluta om åtgärder som fastställer formerna för hur medlemsstaterna i samarbete med kommissionen ska genomföra en objektiv och opartisk utvärdering av hur medlemsstaternas myndigheter genomför unionens politik enligt denna avdelning, särskilt för att främja en fullständig tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande. Europaparlamentet och de nationella parlamenten ska informeras om innehållet i och resultatet av utvärderingen.

Artikel 61d

En ständig kommitté ska inrättas i rådet för att se till att det operativa samarbetet inom unionen främjas och förstärks i frågor som rör den inre säkerheten. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207 ska den främja samordningen av de åtgärder som vidtas av medlemsstaternas behöriga myndigheter. Företrädare för unionens berörda organ och byråer får medverka i kommitténs arbete. Europaparlamentet och de nationella parlamenten ska informeras om arbetet.

Artikel 61e

Denna avdelning ska inte påverka medlemsstaternas ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.

Artikel 61f

Medlemsstaterna får inbördes och på eget ansvar organisera sådana former för samarbete och samordning som de finner lämpliga

mellan de behöriga avdelningarna vid sina administrationer med ansvar för att skydda den nationella säkerheten.

Artikel 61g

Rådet ska besluta om åtgärder för att säkerställa ett administrativt samarbete mellan de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna på de områden som avses i denna avdelning och även mellan dessa myndigheter och kommissionen. Rådet ska besluta på förslag av kommissionen, om inte annat följer av artikel 61i, och efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel 61h

Om det är nödvändigt för att uppnå målen i artikel 61, när det gäller att förebygga och bekämpa terrorism och därmed sammanhängande verksamhet, ska Europaparlamentet och rådet genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa en ram för administrativa åtgärder avseende kapitalrörelser och betalningar, såsom frysning av tillgångar, finansiella medel eller ekonomiska vinster som tillhör, ägs eller innehas av fysiska eller juridiska personer, av grupper eller av enheter som inte är stater.

Rådet ska på förslag av kommissionen besluta om åtgärder för att genomföra den ram som avses i första stycket.

De akter som avses i denna artikel ska innehålla nödvändiga bestämmelser om rättsliga garantier.

Artikel 61i

De akter som avses i kapitlen 4 och 5, samt de åtgärder som avses i artikel 61g och som säkerställer ett administrativt samarbete på de områden som avses i dessa kapitlen, ska antas

a) på förslag av kommissionen, eller
b) på initiativ av en fjärdedel av medlemsstaterna.”

*KONTROLL VID GRÄNSER, ASYL OCH
INVANDRING*

65. Artiklarna 62–64 ska ersättas med följande kapitel 2 och artiklarna 62–63b. Artikel 62 ska ersätta artikel 62, artikel 63.1 och 63.2 ska ersätta artikel 63 punkterna 1 och 2, artikel 63.3 ska ersätta artikel 64.2, och artikel 63a ska ersätta artikel 63 punkterna 3 och 4:

”KAPITEL 2

POLITIK SOM GÄLLER GRÄNSKONTROLL, ASYL OCH INVANDRING

Artikel 62

1. Unionen ska utforma en politik med syftet att

a) säkerställa att det inte förekommer någon kontroll av personer, oavsett deras medborgarskap, när de passerar de inre gränserna,

b) säkerställa kontroll av personer och en effektiv övervakning i fråga om passage av de yttre gränserna,

c) stegvis införa ett integrerat system för förvaltning av de yttre gränserna.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder om

a) den gemensamma politiken för viseringar och andra uppehållstillstånd för kortare tid,

b) kontroll av de personer som passerar de yttre gränserna,

c) villkoren för att medborgare i tredjeländer ska få resa fritt inom unionen under en kortare tid,

d) alla nödvändiga åtgärder för att stegvis upprätta ett integrerat system för förvaltning av de yttre gränserna,

e) slopad kontroll av personer, oavsett deras medborgarskap, när de passerar de inre gränserna.

3. Om en åtgärd från unionens sida är nödvändig för att underlätta utövandet av den

rätt som avses i artikel 17.2a, och om inte befogenheter för detta ändamål föreskrivs i fördragen, får rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande anta bestämmelser om pass, identitetskort, bevis om uppehållstillstånd eller andra jämförbara dokument. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

4. Denna artikel ska inte påverka medlemsstaternas befogenheter att fastställa sina geografiska gränser i enlighet med internationell rätt.

Artikel 63

1. Unionen ska utforma en gemensam politik avseende asyl, subsidiärt skydd och tillfälligt skydd i syfte att erbjuda en lämplig status till alla tredjelandsmedborgare som har behov av internationellt skydd och att säkerställa principen om 'non-refoulement'. Denna politik ska överensstämma med Genèvekonventionen av den 28 juli 1951, med protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning och med andra tillämpliga fördrag.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder om ett gemensamt europeiskt asylsystem som omfattar

a) en enhetlig asylstatus för tredjelandsmedborgare som ska gälla i hela unionen,

b) en enhetlig status för subsidiärt skydd för de tredjelandsmedborgare som, utan att beviljas europeisk asyl, har behov av internationellt skydd,

c) ett gemensamt system, i händelse av en massiv tillströmning, för tillfälligt skydd för fördrivna personer,

d) gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla enhetlig asylstatus eller subsidiärt skydd,

e) kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en ansökan om asyl eller subsidiärt skydd,

f) normer för mottagande av personer som söker asyl eller subsidiärt skydd,

g) partnerskap och samarbete med tredjeländer för att hantera flöden av personer som söker asyl eller subsidiärt eller tillfälligt skydd.

3. Om en eller flera medlemsstater försätts i en nödsituation med plötslig tillströmning av medborgare från tredjeländer, får rådet på förslag av kommissionen besluta om provisoriska åtgärder till förmån för den eller de medlemsstater som berörs. Rådet ska besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

Artikel 63a

1. Unionen ska utforma en gemensam invandringspolitik i syfte att i alla lägen säkerställa en effektiv förvaltning av migrationsströmmarna, en rättvis behandling av tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i medlemsstaterna samt förebyggande av och förstärkt bekämpning av olaglig invandring och människohandel.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder på följande områden:

a) Villkor för inresa och vistelse, normer för medlemsstaternas utfärdande av visering och uppehållstillstånd för längre tid, inbegripet sådana som avser familjeåterförening.

b) Fastställande av rättigheterna för tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i en medlemsstat, inbegripet villkoren för fri rörlighet och vistelse i övriga medlemsstater.

c) Olaglig invandring och olaglig vistelse, inbegripet avvisning, utvisning och återvändande av personer som vistas olagligt.

d) Bekämpning av människohandel, särskilt handel med kvinnor och barn.

3. Unionen får med tredjeländer ingå avtal med syftet att de tredjelandsmedborgare som inte uppfyller eller som inte längre uppfyller villkoren för inresa, närvaro eller vistelse på en medlemsstats territorium ska återtas i sina ursprungsländer eller de länder de kommer från.

4. Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet

föreskriva åtgärder för att stimulera och stödja medlemsstaternas verksamhet för att främja integrationen av tredjelandsmedborgare som vistas lagligen på deras territorium; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar.

5. Denna artikel ska inte inverka på medlemsstaternas rätt att bestämma hur många tredjelandsmedborgare som får beviljas inresa från ett tredjeland till deras territorium för att där söka sysselsättning som arbetstagare eller egenföretagare.

Artikel 63b

Den unionspolitik som avses i detta kapitel och dess genomförande ska styras av principen om solidaritet och rättvis ansvarsfördelning, även i finansiellt avseende, mellan medlemsstaterna. Varje gång det är nödvändigt ska de unionsakter som antas enligt detta kapitel innehålla lämpliga åtgärder för tillämpningen av denna princip.”

CIVILRÄTTSLIGT SAMARBETE

66. Artikel 65 ska ersättas med följande kapitel 3 och artikel 65:

”KAPITEL 3

CIVILRÄTTSLIGT SAMARBETE

Artikel 65

1. Unionen ska utveckla ett rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder, vilket bygger på principen om ömsesidigt erkännande av domstolsavgöranden och utomrättsliga avgöranden. Detta samarbete får inbegripa beslut om åtgärder om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar.

2. Vid tillämpning av punkt 1, särskilt när det är nödvändigt för att den inre marknaden ska fungera väl, ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder för att säkerställa

a) ömsesidigt erkännande mellan medlemsstaterna av domstolsavgöranden och utomrättsliga avgöranden samt verkställigheten av dessa,

b) gränsöverskridande delgivning av rättegångshandlingar och utomrättsliga handlingar,

c) förenlighet mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet,

d) samarbete som rör bevisupptagning,

e) faktisk tillgång till rättslig prövning,

f) undanröjande av hinder mot väl fungerande civilrättsliga förfaranden, vid behov genom att främja förenligheten mellan de civilprocessrättsliga regler som är tillämpliga i medlemsstaterna,

g) utveckling av alternativa metoder för att lösa tvister,

h) stöd till utbildning av domare och övrig personal inom rättsväsendet.

3. Med avvikelse från punkt 2 ska åtgärder som rör familjerätten och som har gränsöverskridande följd föreskrivas av rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Rådet får på förslag av kommissionen anta ett beslut där det anges vilka aspekter av familjerätten som har gränsöverskridande följd och som kan bli föremål för akter som antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Det förslag som avses i andra stycket ska översändas till de nationella parlamenten. Om en invändning från ett nationellt parlament har meddelats inom sex månader från detta översändande, ska beslutet inte antas. I avsaknad av invändningar får rådet anta beslutet.”

STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE

67. Artikel 66 ska ersättas med artikel 61g, enligt punkt 64 ovan, och artiklarna 67–69 ska upphöra att gälla. Följande kapitel 4 och artiklarna 69a–69e ska införas, varigenom artiklarna 69a, 69b och 69d ska ersätta artikel

31 i det nuvarande fördraget om Europeiska unionen, enligt ovan i artikel 1 punkt 51 i det här fördraget:

”KAPITEL 4

STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE

Artikel 69a

1. Det straffrättsliga samarbetet inom unionen ska bygga på principen om ömsesidigt erkännande av domar och rättsliga avgöranden och inbegripa en tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar på de områden som avses i punkt 2 och artikel 69b.

Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder för att

a) fastställa regler och förfaranden för att säkerställa att alla former av domar och rättsliga avgöranden erkänns i hela unionen,

b) förebygga och lösa behörighetskonflikter mellan medlemsstaterna,

c) stödja utbildningen av domare och övrig personal inom rättsväsendet,

d) underlätta samarbetet mellan rättsliga eller likvärdiga myndigheter i medlemsstaterna inom ramen för lagföring och verkställighet av beslut.

2. Om det är nödvändigt för att underlätta det ömsesidiga erkännandet av domar och rättsliga avgöranden samt polissamarbete och rättsligt samarbete i sådana straffrättsliga frågor som har en gränsöverskridande dimension, får Europaparlamentet och rådet genom direktiv i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa minimiregler. I dessa minimiregler ska skillnaderna mellan medlemsstaternas rättsliga traditioner och rättssystem beaktas.

De ska omfatta

a) ömsesidig tillåtlighet av bevis mellan medlemsstaterna,

b) personers rättigheter vid det straffrättsliga förfarandet,

c) brottsoffers rättigheter,
 d) andra specifika delar av det straffrättsliga förfarandet, vilka rådet i förväg har reglerat genom ett beslut; vid antagandet av detta beslut ska rådet besluta med enhällighet efter Europaparlamentets godkännande.

Antagande av de minimiregler som avses i denna punkt ska inte hindra medlemsstaterna från att behålla eller införa en högre skyddsnivå för personer.

3. Om en rådsmedlem anser att ett utkast till direktiv enligt punkt 2 skulle negativt påverka grundläggande aspekter av dennes straffrättsliga system, får den rådsmedlemmen begära att utkastet till direktiv överlämnas till Europeiska rådet. I detta fall ska det ordinarie lagstiftningsförfarandet tillfälligt upphävas. Efter diskussion, och om konsensus uppnås, ska Europeiska rådet inom fyra månader från det tillfälliga upphävandet hänskjuta utkastet till rådet, varvid det tillfälliga upphävandet av det ordinarie lagstiftningsförfarandet avbryts.

Om ingen enighet uppnås och om minst nio medlemsstater önskar upprätta ett fördjupat samarbete på grundval av utkastet till direktiv, ska de inom samma tidsfrist underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om detta. I detta fall ska det bemyndigande att inleda ett fördjupat samarbete enligt artikel 10.2 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 280d.1 i det här fördraget anses vara beviljat och bestämmelserna om fördjupat samarbete ska tillämpas.

Artikel 69b

1. Europaparlamentet och rådet får genom direktiv i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa minimiregler om fastställande av brottsrekvisit och påföljder inom områden med särskilt allvarlig brottslighet med ett gränsöverskridande inslag till följd av brottens karaktär eller effekter eller av ett särskilt behov av att bekämpa dem på gemensamma grunder.

Detta gäller följande områden av brottslighet: terrorism, människohandel och sexuellt

utnyttjande av kvinnor och barn, olaglig narkotikahandel, olaglig handel med vapen, penningtvätt, korruption, förfälskning av betalningsmedel, it-brottslighet och organiserad brottslighet.

Med hänsyn till brottslighetens utveckling får rådet anta ett beslut där andra områden av brottslighet anges som uppfyller de kriterier som avses i denna punkt. Rådet ska besluta med enhällighet efter Europaparlamentets godkännande.

2. Om en tillnärmning av medlemsstaternas straffrättsliga lagar och andra författningar visar sig nödvändig för att säkerställa att unionens politik på ett område som omfattas av harmoniseringsåtgärder ska kunna genomföras effektivt, får minimiregler för fastställande av brottsrekvisit och påföljder på det berörda området meddelas i direktiv. Dessa direktiv ska antas enligt samma ordinarie eller särskilda lagstiftningsförfarande som använts för beslutet om harmoniseringsåtgärderna i fråga, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 61i.

3. Om en rådsmedlem anser att ett utkast till direktiv enligt punkt 1 eller 2 skulle negativt påverka grundläggande aspekter av dennes straffrättsliga system, får den rådsmedlemmen begära att utkastet till direktiv överlämnas till Europeiska rådet. I detta fall ska det ordinarie lagstiftningsförfarandet tillfälligt upphävas. Efter diskussion, och om konsensus uppnås, ska Europeiska rådet inom fyra månader från det tillfälliga upphävandet hänskjuta utkastet till rådet, varvid det tillfälliga upphävandet av det ordinarie lagstiftningsförfarandet avbryts.

Om ingen enighet uppnås och om minst nio medlemsstater önskar upprätta ett fördjupat samarbete på grundval av utkastet till direktiv, ska de inom samma tidsfrist underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om detta. I detta fall ska det bemyndigande att inleda ett fördjupat samarbete som avses i artikel 10.2 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 280d.1 i det här fördraget anses vara beviljat, och bestämmelserna om fördjupat samarbete ska tillämpas.

Artikel 69c

Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva åtgärder för att uppmuntra och stödja medlemsstaternas åtgärder när det gäller att förebygga brottslighet; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar.

Artikel 69d

1. Eurojusts uppgift ska vara att stödja och stärka samordning och samarbete mellan de nationella myndigheter som har till uppgift att utreda och lagföra allvarlig brottslighet som berör två eller flera medlemsstater eller som det krävs lagföring för på gemensamma grunder, på grundval av operationer som genomförs och information som lämnas av myndigheterna i medlemsstaterna och av Europol.

Europaparlamentet och rådet ska i detta hänseende, genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, reglera Eurojusts struktur, arbetssätt, verksamhetsområde och uppgifter. Dessa uppgifter får omfatta

- a) inledande av brottsutredningar och förslag till inledande av lagföringsförfaranden som genomförs av de behöriga nationella myndigheterna, särskilt de som gäller brott som skadar unionens ekonomiska intressen,
- b) samordning av de utredningar och lagföringsförfaranden som avses i led a,
- c) stärkande av det rättsliga samarbetet, bland annat genom lösning av behörighetskonflikter och nära samarbete med det europeiska rättsliga nätverket.

Dessa förordningar ska även fastställa villkoren för deltagande av Europaparlamentet och de nationella parlamenten i utvärderingen av Eurojusts verksamhet.

2. Inom ramen för de lagföringsförfaranden som avses i punkt 1 och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 69e ska de formella processrättsliga åtgärderna vidtas av behöriga nationella tjänstemän.

Artikel 69e

1. För att bekämpa brott som skadar unionens ekonomiska intressen får rådet genom förordningar i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande inrätta en europeisk åklagarmyndighet som baseras på Eurojust. Rådet ska besluta med enhällighet efter Europaparlamentets godkännande.

Om enhällighet inte kan nås, får en grupp om minst nio medlemsstater begära att utkastet till förordning överlämnas till Europeiska rådet. I detta fall ska förfarandet i rådet tillfälligt upphävas. Efter diskussion, och om konsensus uppnås, ska Europeiska rådet inom fyra månader från det tillfälliga upphävandet hänskjuta utkastet till rådet för antagande.

Om ingen enighet uppnås och om minst nio medlemsstater önskar upprätta ett fördjupat samarbete på grundval av utkastet till förordning, ska de inom samma tidsfrist underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om detta. I detta fall ska det bemyndigande att inleda ett fördjupat samarbete som avses i artikel 10.2 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 280d.1 i det här fördraget anses vara beviljat, och bestämmelserna om fördjupat samarbete ska tillämpas.

2. Den europeiska åklagarmyndigheten är behörig att, i förekommande fall i samverkan med Europol, utreda och lagföra gärningsmän och andra medverkande som har begått brott som skadar unionens ekonomiska intressen, i enlighet med den förordning som avses i punkt 1. Myndigheten ska föra talan för dessa brott vid medlemsstaternas behöriga domstolar.

3. De förordningar som avses i punkt 1 ska innehålla stadgan för den europeiska åklagarmyndigheten, villkoren för dess verksamhet, de processrättsliga reglerna för denna verksamhet, liksom regler om tillåtligheten av bevisning och regler för domstolskontroll av de processuella åtgärder som myndigheten beslutar när den utövar sin verksamhet.

4. Europeiska rådet får samtidigt eller senare anta ett beslut om ändring av punkt 1 i syfte att utsträcka den europeiska åklagarmyndigheten.

dighetens befogenheter till att även omfatta kampen mot den grova brottslighet som har ett gränsöverskridande inslag och, som en följd av detta, om ändring av punkt 2 när det gäller gärningsmän och andra medverkande som begått grova brott som påverkar mer än en medlemsstat. Europeiska rådet ska besluta med enhällighet efter Europaparlamentets godkännande och efter att ha hört kommissionen.”

POLISSAMARBETE

68. Följande kapitel 5 och artiklar 69f–69h ska införas. Artiklarna 69f och 69g ska ersätta artikel 30 i det nuvarande fördraget om Europeiska unionen och artikel 69h ska ersätta artikel 32 i nämnda fördrag, enligt ovan i artikel 1 punkt 51 i det här fördraget:

”KAPITEL 5

POLISSAMARBETE

Artikel 69f

1. Unionen ska utveckla ett polissamarbete mellan alla behöriga myndigheter i medlemsstaterna, inbegripet polisen, tullen och andra brottsbekämpande organ som är specialiserade på att förebygga, upptäcka och utreda brott.

2. Vid tillämpning av punkt 1 får Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva åtgärder om

- a) insamling, lagring, behandling, analys och utbyte av relevant information,
- b) stöd till utbildning av personal samt samarbete om personalutbyte, utrustning och kriminalteknisk forskning,
- c) gemensam utredningsteknik i samband med upptäckt av allvarliga former av organiserad brottslighet.

3. Rådet får i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande föreskriva åtgärder om operativt samarbete mellan de myndigheter som avses i denna artikel. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

Om enhällighet inte kan nås, får en grupp om minst nio medlemsstater begära att utkastet till åtgärder överlämnas till Europeiska rådet. I detta fall ska förfarandet i rådet tillfälligt upphävas. Efter diskussion, och om konsensus uppnås, ska Europeiska rådet inom fyra månader från det tillfälliga upphävandet hänskjuta utkastet till rådet för antagande.

Om ingen enighet uppnås och om minst nio medlemsstater önskar upprätta ett fördjupat samarbete på grundval av utkastet till åtgärder, ska de inom samma tidsfrist underrätta Europaparlamentet, rådet och kommissionen om detta. I detta fall ska det bemyndigande att inleda ett fördjupat samarbete som avses i artikel 10.2 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 280d.1 i det här fördraget anses vara beviljat, och bestämmelserna om fördjupat samarbete ska tillämpas.

Det särskilda förfarande som anges i andra och tredje styckena ska inte tillämpas på akter som innebär en utveckling av Schengenregelverket.

Artikel 69g

1. Europols uppgift ska vara att stödja och stärka medlemsstaternas polismyndigheters och andra brottsbekämpande organs insatser samt deras ömsesidiga samarbete för att förebygga och bekämpa allvarlig brottslighet som berör två eller flera medlemsstater, terrorism och sådana former av brottslighet som skadar ett gemensamt intresse som omfattas av unionens politik.

2. Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet reglera Europols struktur, arbetssätt, verksamhetsområde och uppgifter. Dessa uppgifter får omfatta

- a) insamling, lagring, behandling, analys och utbyte av information, särskilt från medlemsstaternas myndigheter eller från ett tredjelands myndigheter eller från utomstående organ,
- b) samordning, organisering och genomförande av utredningar och operativa insatser

tillsammans med medlemsstaternas behöriga myndigheter eller inom gemensamma utredningsgrupper, i förekommande fall i samverkan med Eurojust.

Dessa förordningar ska även fastställa närmare bestämmelser för den kontroll av Europols verksamhet som Europaparlamentet utför under medverkan av de nationella parlamenten.

3. Europols alla operativa insatser ska genomföras i samverkan och i samförstånd med myndigheterna i den eller de medlemsstater vars territorium berörs. Tvångsåtgärder får genomföras endast av de behöriga nationella myndigheterna.

Artikel 69h

Rådet ska i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande fastställa på vilka villkor och inom vilka gränser som de behöriga myndigheterna i de medlemsstater som avses i artiklarna 69a och 69f får agera på en annan medlemsstats territorium i samverkan och i samförstånd med myndigheterna i denna medlemsstat. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.”

TRANSPORTER

69. I artikel 70 ska orden ”Medlemsstaterna ska på det område som behandlas i denna avdelning uppnå fördragets mål ...” ersättas med ”På det område som behandlas i denna avdelning ska fördragets mål uppnås ...”.

70. Artikel 71.2 ska ersättas med följande:

”2. Vid beslut om de åtgärder som avses i punkt 1 ska sådana fall beaktas där tillämpningen av åtgärderna skulle kunna få allvarliga återverkningar på levnadsstandarden och sysselsättningen i vissa regioner samt på utnyttjandet av transportmedel.”

71. I artikel 72 ska orden ”... utan rådets enhälliga samtycke ...” ersättas med ”..., utan att rådet med enhällighet har beslutat om en åtgärd genom vilken undantag beviljas, ...”.

72. Artikel 75 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”Vid transporter inom gemenskapen ska all sådan diskriminering avskaffas, ...” ersättas med ”Vid transporter inom unionen ska all sådan diskriminering vara förbjuden ...”.

b) I punkt 2 ska ordet ”rådet” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet”.

c) I punkt 3 första stycket ska orden ”Ekonomiska och sociala kommittén” ersättas med ”Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén”.

73. I artikel 78 ska följande mening läggas till:

”Fem år efter ikraftträdandet av Lissabonfördraget får rådet på förslag av kommissionen anta ett beslut om upphävande av denna artikel.”

74. I artikel 79 ska ledet ”: detta ska dock inte inskränka de befogenheter som tillkommer Ekonomiska och sociala kommittén” utgå.

75. Artikel 80.2 ska ersättas med följande:

”2. Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa lämpliga bestämmelser för sjöfart och luftfart. De ska besluta efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.”

KONKURRENSREGLER

76. I artikel 85 ska följande nya punkt 3 läggas till:

”3. Kommissionen får anta förordningar avseende de avtalskategorier för vilka rådet har antagit en förordning eller ett direktiv i enlighet med artikel 83.2 b.”

77. Artikel 87 ska ändras på följande sätt:

a) Följande fras ska läggas till i slutet av punkt 2c:

”Fem år efter ikraftträdandet av Lissabonfördraget får rådet på förslag av kommissionen

nen anta ett beslut om upphävande av denna punkt.”

b) I punkt 3 ska följande läggas till i slutet av led a: ”... och i de regioner som avses i artikel 299, med hänsyn till deras strukturella, ekonomiska och sociala situation.”

78. I artikel 88 ska följande nya punkt 4 läggas till:

”4. Kommissionen får anta förordningar avseende de kategorier av statligt stöd som rådet i enlighet med artikel 89 har fastställt som möjliga att undanta från förfarandet i punkt 3 i den här artikeln.”

BESTÄMMELSER OM SKATTER

79. I artikel 93 ska orden ”... inom den tid som anges i artikel 14.” ersättas med ”... och för att undvika snedvridning av konkurrensen.”.

TILLNÄRMNING AV LAGSTIFTNINGEN

80. Artiklarna 94 och 95 ska byta plats. Artikel 94 ska betecknas artikel 95, och artikel 95 ska betecknas artikel 94.

81. Artikel 95, numera artikel 94, ska ändras på följande sätt:

a) I början av punkt 1 ska orden ”Med avvikelse från artikel 94 och” utgå.

b) I början av punkt 4 ska orden ”Om en medlemsstat efter det att rådet eller kommissionen har beslutat om en harmoniseringsåtgärd ...” ersättas med ”Om en medlemsstat, efter det att Europaparlamentet och rådet, rådet eller kommissionen har beslutat om en harmoniseringsåtgärd, ...”.

c) I början av punkt 5 ska orden ”Dessutom gäller, utan att detta påverkar tillämpningen av punkt 4, att om en medlemsstat efter det att rådet eller kommissionen har beslutat om en harmoniseringsåtgärd ...” ersättas med ”Dessutom gäller, utan att detta påverkar tillämpningen av punkt 4, att om en medlemsstat efter det att Europaparlamentet och rådet, rådet eller kommissionen har beslutat om en harmoniseringsåtgärd ...”.

d) I punkt 10 ska orden ”ett kontrollförfarande från gemenskapens sida” ersättas med ”ett kontrollförfarande från unionens sida”.

82. I artikel 94, numera artikel 95, ska orden ”Rådet skall” ersättas med orden ”Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 94 ska rådet ...”.

83. I artikel 96 andra stycket ska orden ”skall rådet med kvalificerad majoritet på förslag från kommissionen utfärda ...” ersättas med ”ska Europaparlamentet och rådet, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, utfärda ...”. Andra meningen ska ersättas med ”Alla övriga lämpliga åtgärder enligt fördragen får beslutas.”.

IMMATERIELLA RÄTTIGHETER

84. Följande nya artikel 97a ska införas som sista artikel i avdelning VI:

”Artikel 97a

Inom ramen för den inre marknadsens upprättande eller funktion ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva åtgärder för att skapa europeiska rättigheter som säkerställer ett enhetligt skydd för immateriella rättigheter i unionen och för att upprätta centraliserade system för beviljande av tillstånd, samordning och kontroll på unionsnivå.

Rådet ska i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande med hjälp av förordningar fastställa bestämmelser om språkanvändningen i samband med dessa europeiska rättigheter. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.”

EKONOMISK OCH MONETÄR POLITIK

85. En artikel 97b med samma lydelse som artikel 4 ska införas som första artikel i avdelning VII; texten ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”och enligt den tidsplan” utgå och [ingen ändring i den svenska versionen].

b) I punkt 2 ska orden ”Parallellt härmed och i enlighet med detta fördrag samt den tidsplan och de förfaranden som anges i fördraget skall denna verksamhet omfatta en oåterkallelig låsning av växelkurserna som skall leda till att en gemensam valuta, ecun, införs och till ...” ersättas med ”Parallellt med detta och på de villkor och enligt de förfaranden som anges i fördragen ska denna verksamhet omfatta en gemensam valuta, euron, och leda till ...”.

86. Artikel 99 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 4 första stycket första meningen ska ersättas med följande två meningar:

”Om det inom ramen för förfarandet enligt punkt 3 visar sig att en medlemsstats ekonomiska politik inte är förenlig med de allmänna riktlinjer som avses i punkt 2, eller att det finns risk för att denna politik kan äventyra den ekonomiska och monetära unionens funktion, får kommissionen varna den berörda medlemsstaten. Rådet får på rekommendation av kommissionen lämna de rekommendationer som behövs till den berörda medlemsstaten.”

b) Punkt 4 andra stycket ska betecknas punkt 5, och nuvarande punkt 5 ska betecknas punkt 6.

c) I punkt 4 ska följande två nya stycken införas:

”Inom ramen för denna punkt ska rådet besluta utan att beakta rösten från den rådsmedlem som företräder den berörda medlemsstaten.

Kvalificerad majoritet av övriga rådsmedlemmar ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a.”

d) I punkt 5, nuvarande punkt 6, ska orden ”Rådet kan enligt förfarandet i artikel 252 anta närmare föreskrifter ...” ersättas med följande: ”Europaparlamentet och rådet får genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet anta närmare bestämmelser ...” och orden ”i denna artikel” ska utgå.

*FÖRSÖRJNINGSPROBLEMI FRÅGA OM
VISSA VAROR (ENERGI)*

87. Artikel 100.1 ska ersättas med följande:

”1. Utan att det påverkar tillämpningen av övriga förfaranden som föreskrivs i fördragen får rådet på förslag av kommissionen i en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna besluta om lämpliga åtgärder med hänsyn till den ekonomiska situationen, särskilt om det uppstår allvarliga försörjningsproblem i fråga om vissa varor, särskilt på energiområdet.”

*ANDRA BESTÄMMELSER – EKONOMISK
OCH MONETÄR POLITIK*

88. Artikel 102.2 ska utgå och punkt 1 i artikel 102 ska vara onummerad.

89. Artikel 103.2 ska ersättas med följande:

”2. Om det behövs, får rådet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet närmare ange hur de förbud som avses i artiklarna 101 och 102 samt i den här artikeln ska tillämpas.”

*FÖRFARANDET VID ALLTFÖR STORA
UNDERSKOTT*

90. Artikel 104 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Om kommissionen anser att det föreligger eller kan uppstå ett alltför stort underskott i en medlemsstat, ska den avge ett yttrande till den medlemsstaten och informera rådet om detta.”

b) I punkt 6 ska ordet ”rekommendation” ersättas med ordet ”förslag”.

c) I punkt 7 ska första meningen ersättas med ”Om det enligt punkt 6 slås fast att ett alltför stort underskott föreligger, ska rådet utan oberättigat dröjsmål på rekommendation av kommissionen ge rekommendationer till den berörda medlemsstaten för att denna ska åtgärda situationen inom en viss tid.”

d) [Ingen ändring i den svenska versionen.]

e) I punkt 12 första meningen ska orden ”sina beslut” ersättas med ”sina beslut eller rekommendationer”.

f) Punkt 13 ska ersättas med följande:

”13. När rådet fattar sådana beslut eller rekommendationer som avses i punkterna 8, 9, 11 och 12, ska det besluta på rekommendation av kommissionen.

När rådet beslutar om de åtgärder som avses i punkterna 6–9, 11 och 12, ska det besluta utan att beakta rösten från den rådsmedlem som företräder den berörda medlemsstaten.

Kvalificerad majoritet av övriga rådsmedlemmar ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a.”

g) I punkt 14 tredje stycket ska orden ”före den 1 januari 1994” utgå.

MONETÄR POLITIK

91. Artikel 105 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 första meningen ska förkortningen ”ECBS” ersättas med ”Europeiska centralbankssystemet, nedan kallat ECBS,”.

b) I punkt 2 andra strecksatsen ska hänvisningen till artikel 111 ersättas med en hänvisning till artikel 188o.

c) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Rådet får, genom förordningar i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, med enhällighet och efter att ha hört Europaparlamentet och Europeiska centralbanken, tilldela Europeiska centralbanken särskilda uppgifter i samband med tillsynen över kreditinstitut och andra finansinstitut med undantag av försäkringsföretag.”

92. Artikel 106 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 första meningen ska orden ”tillåta sedelutgivning” ersättas med ”tillåta utgivning av eurosedlar”.

b) I punkt 2 första meningen ska orden ”ge ut mynt” ersättas med ”ge ut euromynt”. I början av andra meningen ska orden ”Rådet får enligt förfarandet i artikel 252 och efter att ha hört ECB ...” ersättas med orden: ”Rådet får, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och Europeiska centralbanken, ...”.

93. Artikel 107 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska utgå, och punkterna 3, 4, 5 och 6 ska betecknas punkterna 1, 2, 3 och 4.

b) I punkt 4, numera punkt 2, ska orden ”ECBS-stadgan” ersättas med följande: ”Stadgan för Europeiska centralbankssystem-

met och Europeiska centralbanken, nedan kallad stadgan för ECBS och ECB.”.

c) Punkt 5, numera punkt 3, ska ersättas med följande:

”3. Artiklarna 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 a och 36 i stadgan för ECBS och ECB får ändras av Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. De ska fatta beslut antingen på rekommendation av Europeiska centralbanken och efter att ha hört kommissionen, eller på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken.”

94. I artikel 109 ska orden ”Senast då ECBS upprättas skall varje medlemsstat ...” ersättas med ”Varje medlemsstat ska ...”.

95. I artikel 110.2 ska de fyra första styckena utgå.

ÅTGÄRDER SOM GÄLLER ANVÄNDNINGEN AV EURON

96. Artikel 111.1–111.3 och 111.5 ska betecknas artikel 188o.1–4; texten ska ändras enligt punkt 174 nedan. Artikel 111.4 ska betecknas artikel 115c.1; texten ska ändras enligt punkt 100 nedan.

97. En artikel 111a ska införas:

”Artikel 111a

Utan att det påverkar Europeiska centralbankens behörighetsområde ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva nödvändiga åtgärder när det gäller användningen av euron som gemensam valuta. Dessa ska beslutas efter det att Europeiska centralbanken har hörts.”

INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER (EMU)

98. Artikel 112 ska betecknas artikel 245b och ändras enligt punkt 228. Artikel 113 ska betecknas artikel 245c.

99. Artikel 114 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 första stycket ska orden ”monetär kommitté med rådgivande ställning” ersättas med ”ekonomisk och finansiell kommitté”.

b) I punkt 1 ska andra och tredje styckena utgå.

c) I punkt 2 ska första stycket utgå. I tredje strecksatsen ska hänvisningen till artikel 99.2, 99.3, 99.4 och 99.5 ersättas med en hänvisning till artikel 99.2, 99.3, 99.4 och 99.6, och hänvisningarna till artikel 122.2 och artikel 123.4 och 123.5 ska ersättas med en hänvisning till artikel 117a.2 och 117a.3.

d) I punkt 4 ska hänvisningarna till artiklarna 122 och 123 ersättas med en hänvisning till artikel 116a.

*SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR DE
MEDLEMSSTATER SOM HAR EURON
SOM VALUTA*

100. Ett nytt kapitel 3a och följande nya artiklar 115a, 115b och 115c ska införas:

”KAPITEL 3 A

**SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR
DE MEDLEMSSTATER SOM HAR EU-
RON SOM VALUTA**

Artikel 115a

1. För att den ekonomiska och monetära unionen ska fungera smidigt, och i enlighet med tillämpliga bestämmelser i fördragen, ska rådet i enlighet med det tillämpliga förfarandet bland dem som anges i artiklarna 99 och 104, med undantag för det förfarande som anges i artikel 104.14, besluta om åtgärder för de medlemsstater som har euron som valuta för att

a) stärka samordningen och övervakningen av dessa staters budgetdisciplin,

b) för dessa medlemsstater utarbeta riktlinjer för den ekonomiska politiken och se till att de överensstämmer med de riktlinjer som har antagits för hela unionen, samt se till att de övervakas.

2. När det gäller de åtgärder som avses i punkt 1 får endast de rådsmedlemmar delta i

omröstningen som företräder medlemsstater som har euron som valuta.

Kvalificerad majoritet av dessa rådsmedlemmar ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a.

Artikel 115b

Närmare bestämmelser för möten mellan ministrar i de medlemsstater som har euron som valuta ska fastställas i ett protokoll om eurogruppen.

Artikel 115c

1. I syfte att säkerställa eurons plats i det internationella valutasystemet ska rådet på förslag av kommissionen anta ett beslut om fastställande av gemensamma ståndpunkter avseende frågor som är av särskilt intresse för den ekonomiska och monetära unionen inom de behöriga internationella finansinstitutionerna och finanskonferenserna. Rådet ska besluta efter att ha hört Europeiska centralbanken.

2. Rådet får på förslag av kommissionen besluta om lämpliga åtgärder för att säkerställa en enad representation inom de berörda internationella finansinstitutionerna och finanskonferenserna. Rådet ska besluta efter att ha hört Europeiska centralbanken.

3. När det gäller de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 får endast de rådsmedlemmar delta i omröstningen som företräder medlemsstater som har euron som valuta.

Kvalificerad majoritet av dessa rådsmedlemmar ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a.”

*ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER FÖR
MEDLEMSSTATER MED UNDANTAG*

101. Artikel 116 ska upphöra att gälla och en artikel 116a ska införas:

”Artikel 116a

1. De medlemsstater beträffande vilka rådet inte har beslutat att de uppfyller de nödvändiga villkoren för införandet av euron be-

tecknas nedan som medlemsstater med undantag.

2. Följande bestämmelser i fördragen ska inte tillämpas på medlemsstater med undantag:

a) Antagande av de delar av de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken som rör euroområdet generellt (artikel 99.2).

b) Tvingande medel för att avhjälpa alltför stora underskott (artikel 104.9 och 104.11).

c) Målen och uppgifterna för ECBS (artikel 105.1, 105.2, 105.3 och 105.5).

d) Euroutgivning (artikel 106).

e) Europeiska centralbankens akter (artikel 110).

f) Åtgärder som gäller användningen av euron (artikel 111a).

g) Avtal om valuta och andra åtgärder i fråga om valutapolitiken (artikel 188o).

h) Utnämning av ledamöterna i Europeiska centralbankens direktion (artikel 245b.2).

i) Beslut om fastställande av gemensamma ståndpunkter avseende frågor som är av särskild betydelse för den ekonomiska och monetära unionen inom de behöriga internationella finansinstitutionerna och finanskonferenserna (artikel 115c.1).

j) Åtgärder för att säkerställa en enad representation inom de internationella finansinstitutionerna och finanskonferenserna (artikel 115c.2).

I de artiklar som avses i leden a–j ska därför med medlemsstater avses medlemsstater som har euron som valuta.

3. Medlemsstater med undantag och deras nationella centralbanker ska undantas från rättigheter och skyldigheter inom ramen för ECBS, i enlighet med kapitel IX i stadgan för ECBS och ECB.

4. Rådsmedlemmar som företräder medlemsstater med undantag får inte rösta när rådet beslutar om åtgärder enligt de artiklar som räknas upp i punkt 2 samt i följande fall:

a) Rekommendationer till de medlemsstater som har euron som valuta inom ramen för det multilaterala övervakningsförfarandet, inbegripet rekommendationer om stabilitetsprogrammen och varningarna (artikel 99.4).

b) Åtgärder avseende alltför stora underskott när det gäller de medlemsstater som har euron som valuta (artikel 104.6, 104.7, 104.8, 104.12 och 104.13).

Kvalificerad majoritet av övriga rådsmedlemmar ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a.”

102. Artikel 117 ska upphöra att gälla, med undantag av de fem första strecksatserna i dess punkt 2, vilka ska utgöra de fem första strecksatserna i artikel 118a.2 och ändras enligt punkt 103 nedan. En artikel 117a ska införas enligt följande:

a) Dess punkt 1 ska ha samma lydelse som punkt 1 i artikel 121, med följande ändringar:

i) I hela punkten ska ”EMI” ersättas med ”Europeiska centralbanken”.

ii) I början av första stycket ska följande ord införas: ”Minst en gång vartannat år eller på begäran av en medlemsstat med undantag, ska ...”. Ordet ”skall” i den första meningen ska utgå.

iii) I första stycket första meningen ska orden ”... hur medlemsstaterna fullgör sina förpliktelser ...” ersättas med ”... hur medlemsstaterna med undantag fullgör sina förpliktelser ...”.

iv) I första stycket andra meningen ska orden ”... varje medlemsstats nationella lagstiftning ...” ersättas med ”... den nationella lagstiftningen i var och en av dessa medlemsstater ...”, och orden ”i detta fördrag” utgår.

v) I första stycket tredje strecksatsen [ingen ändring i den svenska versionen], och orden ”... i förhållande till någon annan medlemsstats valuta” ska ersättas med ”... i förhållande till euron.”

vi) I första stycket fjärde strecksatsen ska ordet ”medlemsstaten” ersättas med ”en medlemsstat med undantag”, och orden ”i Europeiska monetära systemets växelkursmekanism” ska ersättas med ”i växelkursmekanismen”.

vii) I andra stycket ska orden ”ecuns utveckling,” utgå.

b) Dess punkt 2 ska ha samma lydelse som artikel 122.2 andra meningen, med följande ändringar:

i) I slutet ska orden ”i artikel 121.1” ersättas med ”i punkt 1”.

ii) Följande nya andra och tredje stycken ska läggas till:

”Rådet ska besluta på rekommendation från en kvalificerad majoritet av de rådsmedlemmar som företräder medlemsstater som har euron som valuta. Dessa medlemmar ska besluta inom sex månader efter det att rådet mottagit kommissionens förslag.

Kvalificerad majoritet av dessa rådsmedlemmar ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a.”

c) Dess punkt 3 ska ha samma lydelse som artikel 123.5, med följande ändringar:

i) I början av punkten ska orden ”Om beslut fattas i enlighet med förfarandet i artikel 122.2 om att upphäva ett undantag, ...” ersättas med ”Om det i enlighet med förfarandet i punkt 2 beslutas att ett undantag ska upphävas, ...”.

ii) Orden ”fastställa den kurs ...” ska ersättas med ”återkalleligen fastställa den kurs ...”.

103. Artikel 118 ska upphöra att gälla. En artikel 118a ska införas på följande sätt:

a) Dess punkt 1 ska ha samma lydelse som artikel 123.3. Orden ”i detta fördrag” ska utgå.

b) Dess punkt 2 ska ha samma lydelse som de fem första strecksatserna i artikel 117.2; de fem strecksatserna ska ändras enligt nedan och föregås av följande inledningsfras:

”Om och så länge som det finns medlemsstater med undantag, ska Europeiska centralbanken när det gäller dessa medlemsstater”.

i) I tredje strecksatsen ska orden ”Europeiska monetära systemets” ersättas med ”växelkursmekanismens”.

ii) Femte strecksatsen ska ersättas med följande:

”— utöva de uppgifter som Europeiska fonden för monetärt samarbete tidigare hade och som därefter har tagits över av Europeiska monetära institutet.”

104. En artikel 118b med samma lydelse som artikel 124.1 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Orden ”Fram till början av den tredje stappan ska varje medlemsstat behandla ...”

ska ersättas med ”Varje medlemsstat med undantag ska behandla ...”.

b) Orden ”... Europeiska monetära systemet (EMS) och från utvecklingen av ecun samt beakta gällande befogenheter på detta område.” ska ersättas med ”... växelkursmekanismen.”.

105. Artikel 119 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”med undantag” införas efter ”en medlemsstat” i första stycket och efter ”en medlemsstat” i andra stycket, och orden ”det gradvisa” i första stycket ska utgå.

b) I punkt 2a ska orden ”med undantag” införas efter ”medlemsstaterna”, och i punkt 2 b ska orden ”den stat som befinner sig i svårigheter ...” ersättas med ”en medlemsstat med undantag som befinner sig i svårigheter ...”.

c) I punkt 3 ska orden ”skall kommissionen bemyndiga den stat som befinner sig i svårigheter ...” ersättas med ”ska kommissionen bemyndiga en medlemsstat med undantag som befinner sig i svårigheter ...”.

d) Punkt 4 ska utgå.

106. Artikel 120 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”får den berörda medlemsstaten ... vidta ...” ska ersättas med ”får en medlemsstat med undantag ... vidta ...”.

b) I punkt 3 ska ordet ”yttrande” ersättas med ”rekommendation”, och ordet ”staten” ska ersättas med ”medlemsstaten”.

c) Punkt 4 ska utgå.

107. Artikel 121.1 ska betecknas artikel 117a.1; texten ska ändras enligt punkt 102 ovan. Resten av artikel 121 ska upphöra att gälla.

108. Artikel 122.2 andra meningen ska utgöra artikel 117a.2 första stycket; texten ska ändras enligt punkt 102 ovan. Resten av artikel 122 ska upphöra att gälla.

109. Artikel 123.3 ska betecknas artikel 118a.1, och artikel 123.5 ska betecknas artikel 117a.3; texten ska ändras enligt punkter-

na 103 och 102 ovan. Resten av artikel 123 ska upphöra att gälla.

110. Artikel 124.1 ska betecknas artikel 118b; texten ska ändras enligt punkt 104 ovan. Resten av artikel 124 ska upphöra att gälla.

SYSSELSÄTTNING

111. I artikel 125 ska orden ”och i artikel 2 i det här fördraget” utgå.

OMFLYTTADE AVDELNINGAR

112. Avdelning IX med rubriken ”GEMENSAM HANDELSPOLITIK” ska betecknas avdelning II i femte delen om unionens yttre åtgärder, och artiklarna 131 och 133 ska betecknas artiklarna 188b och 188c. Artikel 131 ska ändras enligt punkt 157 nedan, och artikel 133 ska ersättas med artikel 188c.

Artiklarna 132 och 134 ska upphöra att gälla.

113. Avdelning X med rubriken ”TULLSAMARBETE” ska betecknas kapitel Ia i avdelning Ia med rubriken ”Fri rörlighet för varor”, och artikel 135 ska betecknas artikel 27a enligt punkt 45 ovan.

SOCIALPOLITIK

114. Rubriken på avdelning XI ”SOCIALPOLITIK, UTBILDNING, YRKESUTBILDNING OCH UNGDOMSFRÅGOR” ska ersättas med följande rubrik: ”SOCIALPOLITIK”, numera avdelning IX; rubriken ”Kapitel 1 – Sociala bestämmelser” ska utgå.

115. Följande nya artikel 136a ska införas:

”Artikel 136a

Unionen ska erkänna och främja arbetsmarknadsparternas betydelse på unionsnivå och därvid ta hänsyn till skillnaderna i de nationella systemen. Den ska underlätta dialogen mellan arbetsmarknadens parter med respekt för deras självständighet.

Det sociala trepartstoppmötet för tillväxt och sysselsättning ska bidra till den dialogen.”

116. Artikel 137 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 första stycket inledningsfrasen ska ordet ”rådet” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet”, och [ingen ändring i den svenska versionen]; andra stycket första meningen ska delas upp i två stycken på följande sätt:

”Europaparlamentet och rådet ska besluta i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

På de områden som avses i punkt 1 c, d, f och g ska rådet besluta i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, med enhällighet och efter att ha hört Europaparlamentet och nämnda kommittéer.”

Andra stycket andra meningen ska utgöra sista stycket och orden ”i denna artikel” ska utgå.

b) I punkt 3 första stycket ska följande ord läggas till i slutet ”... eller, i förekommande fall, ett beslut som rådet har antagit i enlighet med artikel 139.” I andra stycket ska orden ”ett direktiv ska vara genomfört enligt artikel 249,” ersättas med ”... ett direktiv eller ett beslut ska vara införlivat eller genomfört,” och orden ”... eller beslutet” ska läggas till i slutet av stycket.

117. I artikel 138.4 första meningen ska orden ”Samtidigt som sådant samråd sker ...” ersättas med ”Under det samråd som avses i punkterna 2 och 3 ...”, och andra meningen [ingen ändring i den svenska versionen].

118. Artikel 139.2 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska följande mening läggas till i slutet: ”Europaparlamentet ska informeras.”

b) I andra stycket ska de inledande orden ”Rådet skall besluta med kvalificerad majoritet utom när avtalet ...” ersättas med ”Rådet ska besluta med enhällighet när avtalet ...”, och sista meningen ska utgå.

119. I artikel 140 ska följande ord läggas till i slutet av andra stycket: "..., särskilt genom initiativ för att fastställa riktlinjer och indikatorer, organisera utbyte av bästa praxis och utforma de delar som behövs för periodisk övervakning och utvärdering. Europaparlamentet ska informeras fullt ut."

120. I artikel 143 ska andra stycket utgå.

EUROPEISKA SOCIALFONDEN

121. Kapitel 2 ska betecknas "AVDELNING X".

122. I artikel 148 ska orden "besluta om genomförandebestämmelser" ersättas med "anta tillämpningsförfordningar".

UTBILDNING, YRKESUTBILDNING, UNGDOMSFRÅGOR OCH IDROTT

123. Kapitel 3 ska betecknas "AVDELNING XI", och orden "OCH UNGDOMSFRÅGOR" i slutet av rubriken ska ersättas med ", UNGDOMSFRÅGOR OCH IDROTT".

124. Artikel 149 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande stycke läggas till:
"Unionen ska bidra till att främja europeiska idrottsfrågor och ska då beakta idrottens specifika karaktär, dess strukturer som bygger på frivilliga insatser samt dess sociala och pedagogiska funktion."

b) I punkt 2 ska orden "... och stimulera ungdomars deltagande i Europas demokratiska liv" läggas till i slutet av femte strecksatsen; följande strecksats ska läggas till som sista strecksats:

"— utveckla idrottens europeiska dimension genom att främja rättvisa och öppenhet i idrottstävlingar och samarbetet mellan organisationer och myndigheter med ansvar för idrott samt genom att skydda idrottsutövarnas fysiska och moraliska integritet, särskilt när det gäller de yngsta utövarna."

c) I punkt 3 ska orden "på utbildningsområdet" ersättas med "på utbildnings- och idrottsområdena".

d) I inledningsfrasen i punkt 4 ska ordet "rådet" utgå, och första strecksatsen ska inledas med orden "Europaparlamentet och rådet i enlighet med ...". Andra strecksatsen ska ersättas med orden "rådet på förslag av kommissionen anta rekommendationer ...".

125. I artikel 150.4 ska följande ord läggas till i slutet: ", och rådet ska på förslag av kommissionen anta rekommendationer".

KULTUR

126. Artikel 151.5 ska ändras på följande sätt:

a) I inledningsfrasen ska ordet "rådet" utgå.
b) I första strecksatsen ska första frasen inledas med orden "Europaparlamentet och rådet i enlighet med ...", och frasen efter semikolonet ska utgå.

c) I andra strecksatsen ska orden "genom enhälligt beslut" utgå, och strecksatsen ska inledas med ordet "rådet ...".

FOLKHÄLSA

127. Artikel 152 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 andra stycket ska orden "människors hälsa" ersättas med "den fysiska och mentala hälsan", och i slutet av stycket ska följande ord läggas till: ", liksom övervakning av, tidig varning för och bekämpning av allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa."

b) I punkt 2 första stycket ska följande mening läggas till i slutet: "Den ska särskilt främja sådant samarbete medlemsstaterna emellan som syftar till att förbättra komplementariteten hos deras hälso- och sjukvård i gränsregionerna."

c) I punkt 2 andra stycket ska följande ord läggas till i slutet: "..., särskilt initiativ med syftet att fastställa riktlinjer och indikatorer, organisera utbyte av bästa praxis och utforma de delar som behövs för periodisk övervakning och utvärdering. Europaparlamentet ska informeras fullt ut."

d) Punkt 4 ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket, inledande frasen, ska följande mening läggas till i början: "Med avvikelser från artiklarna 2a.5 och 2e a och i enlighet med artikel 2c.2 k ska Europaparlamentet och rådet, ..."; orden "..., för att klara av de gemensamma frågorna på säkerhetsområdet," ska läggas till i slutet.

ii) I led b ska orden "med undantag från artikel 37" utgå.

iii) Följande nya led c ska införas:

"c) besluta om åtgärder för att fastställa höga kvalitets- och säkerhetsstandarder för läkemedel och medicintekniska produkter."

iv) Nuvarande led c ska betecknas punkt 5 och ersättas med följande:

"5. Europaparlamentet och rådet får också, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, besluta om stimulansåtgärder som syftar till att skydda och förbättra människors hälsa och särskilt för att bekämpa de stora gränsöverskridande folksjukdomarna, åtgärder för övervakning av, tidig varning för och bekämpning av allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa, samt åtgärder som direkt avser skydd av folkhälsan när det gäller tobak och missbruk av alkohol; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar."

e) Nuvarande punkt 4 andra stycket ska betecknas punkt 6, och punkt 5 ska betecknas punkt 7 och ersättas med följande:

"7. När unionen vidtar åtgärder ska den respektera medlemsstaternas ansvar för att besluta om sin hälso- och sjukvårdspolitik samt för att organisera och ge hälso- och sjukvård. Medlemsstaternas ansvarsområden inbegriper hälso- och sjukvårdsförvaltning och fördelning av de resurser som tilldelas denna. De åtgärder som avses i punkt 4 a får inte påverka nationella bestämmelser om donation eller medicinsk användning av organ och blod."

KONSUMENTSKYDD

128. I artikel 153 ska punkt 2 betecknas artikel 6a, och punkterna 3, 4 och 5 ska betecknas punkterna 2, 3 och 4.

INDUSTRI

129. Artikel 157 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska följande ord läggas till i slutet: "..., särskilt initiativ med syftet att fastställa riktlinjer och indikatorer, organisera utbyte av bästa praxis och utforma de delar som behövs för periodisk övervakning och utvärdering. Europaparlamentet ska informeras fullt ut."

b) I punkt 3 första stycket ska följande ord läggas till i slutet av andra meningen: "...; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar."

EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORI- ELL SAMMANHÅLLNING

130. Rubriken på avdelning XVII ska ersättas med "EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORIELL SAMMANHÅLLNING".

131. Artikel 158 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska orden "ekonomiska och sociala sammanhållning" ersättas med "ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning".

b) I andra stycket ska orden "eller öarna, inbegripet landsbygdsområdena" utgå.

c) Följande nya stycke ska läggas till:

"Bland de berörda regionerna ska särskild hänsyn tas till dels landsbygdsområden, dels områden som påverkas av strukturomvandlingar och dels regioner med allvarliga och permanenta, naturbetingade eller demografiska nackdelar, såsom de nordligaste regionerna med mycket låg befolkningstäthet, öregioner, gränsregioner och bergsregioner."

132. I artikel 159 andra stycket ska orden "ekonomisk och social" ersättas med "ekonomisk, social och territoriell".

133. Artikel 161 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket första meningen ska orden "Utan att det påverkar tillämpningen av

artikel 162 skall rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen, med Europaparlamentets samtycke ..." ersättas med "Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 162 ska Europaparlamentet och rådet, genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ...", och i andra meningen ska orden "Rådet skall enligt samma förfarande också fastställa de allmänna regler ..." ersättas med "Enligt samma förfarande ska också de allmänna regler fastställas ...".

b) I andra stycket ska orden "av rådet" utgå.

c) Tredje stycket ska utgå.

134. I artikel 162 första stycket ska orden "genomförandebestämmelser" ersättas med "tillämpningsförfordningar".

FORSKNING OCH TEKNISK UTVECKLING

135. I rubriken på avdelning XVIII ska orden "SAMT RYMDEN" läggas till.

136. Artikel 163 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Unionen ska ha som mål att stärka unionens vetenskapliga och tekniska grund genom att åstadkomma ett europeiskt forskningsområde med fri rörlighet för forskare, vetenskapliga rön och teknik, att främja utvecklingen av unionens konkurrensförmåga, inbegripet inom unionens industri, och att underlätta alla forskningsinsatser som anses nödvändiga enligt andra kapitel i fördragen."

b) I punkt 2 ska orden "... främst i syfte att möjliggöra för företagen att fullt ut utnyttja den inre marknadens möjligheter, ..." ersättas med "... främst i syfte att möjliggöra för forskare att fritt samarbeta över gränserna och för företagen att fullt ut utnyttja den inre marknadens möjligheter, ...".

137. I artikel 165.2 ska följande ord läggas till i slutet: "..., särskilt initiativ för att fastställa riktlinjer och indikatorer, organisera utbyte av bästa praxis och utforma de delar som behövs för periodisk övervakning och utvärdering. Europaparlamentet ska informeras fullt ut."

138. Artikel 166 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 4 ska orden "med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen" ersättas med "i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande".

b) Följande nya punkt 5 ska läggas till:

"5. Som komplement till de i det fleråriga ramprogrammet angivna verksamheterna ska Europaparlamentet och rådet, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén, föreskriva nödvändiga åtgärder för att genomföra det europeiska forskningsområdet."

139. I artikel 167 ska ordet "rådet" ersättas med "unionen".

140. I artikel 168 andra stycket ska ordet "Rådet" ersättas med "Unionen".

141. I artikel 170 andra stycket ska ordet "sådana" och de sista orden "... som ska förhandlas fram och ingås enligt artikel 300" utgå.

RYMDEN

142. Följande nya artikel 172a ska införas:

"Artikel 172a

1. Unionen ska utarbeta en europeisk rymdpolitik för att främja vetenskapliga och tekniska framsteg, industriell konkurrenskraft och genomförandet av unionens politik. I detta syfte får unionen främja gemensamma initiativ, stödja forskning och teknisk utveckling samt samordna de nödvändiga insatserna för att utforska och utnyttja rymden.

2. För att bidra till att förverkliga de mål som avses i punkt 1 ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva de åtgärder som behövs och som kan få formen av ett europeiskt rymdprogram; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar.

3. Unionen ska upprätta alla lämpliga kontakter med Europeiska myndorganisationen.

4. Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av övriga bestämmelser i denna avdelning.”

MILJÖ (KLIMATFÖRÄNDRING)

143. Artikel 174 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska fjärde strecksatsen ersättas med följande:

”— Att främja åtgärder på internationell nivå för att lösa regionala eller globala miljöproblem, särskilt för att bekämpa klimatförändringen.”

b) I punkt 2 andra stycket ska orden ”ett kontrollförfarande på gemenskapsnivå” ersättas med ”ett kontrollförfarande på unionsnivå”.

c) I punkt 4 första stycket ska sista meningen ”; avtalen ska förhandlas fram och ingås enligt artikel 300” utgå.

144. Artikel 175 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska andra stycket ersättas med följande:

”Rådet får med enhällighet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, besluta att göra det ordinarie lagstiftningsförfarandet tillämpligt på de områden som avses i första stycket.”

b) I punkt 3 första stycket ska orden ”På andra områden skall rådet” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med”, och andra stycket ska ersättas med följande:

”De åtgärder som behövs för att genomföra dessa program ska antas i enlighet med villkoren i punkt 1 eller punkt 2, beroende på det enskilda fallet.”

c) I punkt 4 ska orden ”... vissa åtgärder av gemenskapskaraktär ...” ersättas med ”... vissa åtgärder som antas av unionen ...”.

d) I punkt 5 ska orden ”skall rådet, utan att det påverkar tillämpningen av principen att

förearen skall betala, i den rättsakt där åtgärden beslutas fastställa ...” ersättas med ”ska denna åtgärd, utan att det påverkar tillämpningen av principen att förearen skall betala, fastställa ...”.

OMFLYTTADE AVDELNINGAR

145. Avdelning XX med rubriken ”UTVECKLINGSSAMARBETE” ska betecknas kapitel 1 i avdelning III i femte delen om unionens yttre åtgärder, och artiklarna 177, 179, 180 och 181 ska betecknas artiklarna 188d–188g; artiklarna ska ändras enligt punkterna 161–164 nedan. Artikel 178 ska upphöra att gälla.

146. Avdelning XXI med rubriken ”EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE MED TREDJE-LÄNDER” ska betecknas kapitel 2 i avdelning III i femte delen om unionens yttre åtgärder, och artikel 181a ska betecknas som den nya artikel 188h; artikeln ska ändras enligt punkt 166 nedan.

ENERGI

147. Avdelning XX ska ersättas med följande nya avdelning och nya artikel 176a:

.”AVDELNING XX

ENERGI

Artikel 176a

1. Inom ramen för upprättandet av den inre marknaden och dess funktion och med hänsyn till kravet på att skydda och förbättra miljön ska målet för unionens politik på energiområdet vara att i en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna

- a) garantera att energimarknaden fungerar,
- b) garantera energiförsörjningen i unionen,
- c) främja energieffektivitet och energibesparingar samt utveckling av nya och förnybara energikällor, och
- d) främja sammankopplade energinät.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av andra bestämmelser i fördragen, ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva nödvändiga åtgärder för att uppnå målen i punkt 1. Dessa åtgärder ska beslutas efter det att Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén har hörts.

Åtgärderna ska inte påverka en medlemsstats rätt att bestämma villkoren för utnyttjandet av dess energikällor, dess val mellan olika energikällor eller energiförsörjningens allmänna struktur, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 175.2 c.

3. Med avvikelse från punkt 2 ska rådet, i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, med enhällighet och efter att ha hört Europaparlamentet, föreskriva sådana åtgärder som avses i den punkten när de är av främst fiskal karaktär.”

TURISM

148. Avdelning XXI ska ersättas med följande nya avdelning och nya artikel 176b:

”AVDELNING XXI

TURISM

Artikel 176b

1. Unionen ska komplettera medlemsstaternas insatser inom turistsektorn, särskilt genom att främja konkurrenskraften hos unionens företag inom denna sektor.

För detta ändamål ska unionens insatser syfta till att

a) stimulera skapandet av en miljö som är gynnsam för företagsutvecklingen inom denna sektor,

b) främja samarbetet mellan medlemsstaterna, särskilt genom utbyte av god praxis.

2. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva särskilda åtgärder för att komplet-

tera de insatser som görs av medlemsstaterna för att förverkliga målen i denna artikel; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar.”

CIVILSKYDD

149. Följande nya avdelning XXII och nya artikel 176c ska införas:

”AVDELNING XXII

CIVILSKYDD

Artikel 176c

1. Unionen ska främja samarbetet mellan medlemsstaterna i syfte att förbättra effektiviteten hos systemen för förebyggande av och skydd mot naturkatastrofer och katastrofer som orsakas av människor.

Unionens insatser syftar till att

a) stödja och komplettera medlemsstaternas insatser på nationell, regional och lokal nivå när det gäller förebyggande av risker, beredskapen hos medlemsstaternas aktörer inom området civilskydd samt insatser vid naturkatastrofer eller av människor orsakade katastrofer inom unionen,

b) främja snabbt och effektivt operativt samarbete inom unionen mellan de nationella civilskyddsorganen,

c) främja samstämmigheten mellan internationella åtgärder i frågor som rör civilskydd.

2. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva de åtgärder som är nödvändiga för att bidra till att förverkliga målen i punkt 1; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar.”

ADMINISTRATIVT SAMARBETE

150. Följande nya avdelning XXIII och nya artikel 176d ska införas:

”AVDELNING XXIII

ADMINISTRATIVT SAMARBETE*Artikel 176d*

1. Medlemsstaternas faktiska genomförande av unionsrätten, som är väsentligt för att unionen ska fungera väl, ska betraktas som en fråga av gemensamt intresse.

2. Unionen får stödja medlemsstaternas ansträngningar att förbättra sin administrativa förmåga att genomföra unionsrätten. Sådana åtgärder får bestå särskilt i att underlätta utbyte av information och av offentliga tjänstemän och att främja utbildningsprogram. Ingen medlemsstat är skyldig att utnyttja detta stöd. Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet föreskriva de åtgärder som är nödvändiga för att bidra till att förverkliga detta mål; dessa får dock inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar.

3. Denna artikel ska inte påverka medlemsstaternas skyldigheter att genomföra unionsrätten eller kommissionens rättigheter och skyldigheter. Inte heller ska den påverka tillämpningen av andra bestämmelser i fördragen som föreskriver ett administrativt samarbete mellan medlemsstaterna och mellan dessa och unionen.”

*ASSOCIERING AV UTOMEUROPEISKA
LÄNDER OCH TERRITORIER*

151. I artikel 182 första stycket ska orden ”till detta fördrag” utgå.

152. I artikel 186 ska orden ”... regleras av avtal, som skall ingås senare och som skall kräva medlemsstaternas enhälliga godkännande.” ersättas med ”... regleras genom akter som antas i enlighet med artikel 187.”.

153. I artikel 187 ska ordet ”enhälligt” ersättas med ”, enhälligt och på förslag av kommissionen,” och följande mening ska läggas till i slutet av artikeln: ”Om bestämmelserna antas av rådet i enlighet med ett

särskilt lagstiftningsförfarande, ska rådet besluta med enhällighet, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet.”

UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER

154. En ny femte del ska införas. Den ska ha rubriken ”UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER” och innehålla följande avdelningar och kapitel:

Avdelning I: Allmänna bestämmelser om unionens yttre åtgärder

Avdelning II: Den gemensamma handelspolitiken

Avdelning III: Samarbete med tredjeländer och humanitärt bistånd

Kapitel 1: Utvecklingssamarbete
Kapitel 2: Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeländer

Kapitel 3: Humanitärt bistånd

Avdelning IV: Restriktiva åtgärder

Avdelning V: Internationella avtal

Avdelning VI: Unionens förbindelser med internationella organisationer och tredjeländer samt unionens delegationer

Avdelning VII: Solidaritetsklausul

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

155. Följande nya avdelning I och nya artikel 188 a ska införas:

”AVDELNING I

**ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM
UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER***Artikel 188a*

Unionens åtgärder i internationella sammanhang ska enligt denna del utgå från prin-

ciperna i, eftersträva målen i och genomföras i enlighet med de allmänna bestämmelserna i avdelning V kapitel 1 i fördraget om Europeiska unionen.”

GEMENSAM HANDELSPOLITIK

156. En avdelning II med samma rubrik som avdelning IX i tredje delen, ”DEN GEMENSAMMA HANDELSPOLITIKEN”, ska införas.

157. En artikel 188b med samma lydelse som artikel 131 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ersättas med följande:
”Genom att upprätta en tullunion i enlighet med artiklarna 23–27 ska unionen i enlighet med sina gemensamma intressen bidra till en harmonisk utveckling av världshandeln, en gradvis avveckling av restriktionerna i den internationella handeln och i utländska direktinvesteringar samt en sänkning av tullmurarna och andra åtgärder.”

b) Andra stycket ska utgå.

158. En artikel 188c som ersätter artikel 133 ska införas:

”Artikel 188c

1. Den gemensamma handelspolitiken ska grunda sig på enhetliga principer, särskilt när det gäller ändring av tullsats och ingående av tull- och handelsavtal som rör utbyte av varor och tjänster samt handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter, utländska direktinvesteringar, enhetlighet i fråga om liberaliseringsåtgärder, exportpolitik och handelspolitiska skyddsåtgärder, inbegripet åtgärder vid dumpning och subventioner. Den gemensamma handelspolitiken ska föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder.

2. Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om åtgärder för att fastställa inom vilken ram den gemensamma handelspolitiken ska genomföras.

3. Om avtal ska förhandlas fram och ingås med ett eller flera tredjeländer eller internationella organisationer, ska artikel 188n tillämpas, om inte annat följer av de särskilda bestämmelserna i den här artikeln.

Kommissionen ska lägga fram rekommendationer för rådet, som ska bemyndiga kommissionen att inleda nödvändiga förhandlingar. Rådet och kommissionen ska se till att de avtal som förhandlas fram är förenliga med unionens inre politik och interna regler.

Förhandlingarna ska föras av kommissionen inom ramen för de direktiv som rådet får utfärda och i samråd med en särskild kommitté som utses av rådet för att biträda kommissionen i denna uppgift. Kommissionen ska regelbundet rapportera till den särskilda kommittén och Europaparlamentet om förhandlingsläget.

4. Vid förhandlingar om och ingående av de avtal som avses i punkt 3 ska rådet besluta med kvalificerad majoritet.

Vid förhandlingar om och ingående av avtal inom handeln med tjänster och handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter samt utländska direktinvesteringar ska rådet besluta med enhällighet om avtalet omfattar bestämmelser för vilka enhällighet krävs för att interna regler ska kunna antas.

Rådet ska även besluta med enhällighet när det gäller förhandlingar om och ingående av avtal

a) på områden som rör handel med kulturella och audiovisuella tjänster, om avtalen riskerar att negativt påverka unionens kulturella och språkliga mångfald,

b) på områden som rör handel med sociala tjänster och tjänster som avser utbildning och hälso- och sjukvård, om avtalen riskerar att allvarligt störa den nationella organisationen av sådana tjänster och negativt påverka medlemsstaternas ansvar för att tillhandahålla dessa.

5. Förhandlingar om och ingående av internationella avtal på transportområdet ska omfattas av avdelning V i tredje delen och artikel 188n.

6. Utövändet av de befogenheter som tilldelas genom denna artikel inom den gemensamma handelspolitiken ska inte påverka fördelningen av befogenheterna mellan unionen och medlemsstaterna och ska inte medföra någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar i den utsträckning som fördragen utesluter en sådan harmonisering.”

UTVECKLINGSSAMARBETE

159. En avdelning III med rubriken ”SAMARBETE MED TREDJELÄNDER OCH HUMANITÄRT BISTÅND” ska införas.

160. Ett kapitel 1 med samma rubrik som avdelning XX i tredje delen, ”UTVECKLINGSSAMARBETE”, ska införas.

161. En artikel 188d med samma lydelse som artikel 177 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

”1. Unionens politik på området för utvecklingssamarbete ska föras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder. Unionens och medlemsstaternas politik för utvecklingssamarbete ska komplettera och förstärka varandra.

Det främsta målet för unionens politik på detta område ska vara minskning och på sikt utrotning av fattigdom. Unionen ska ta hänsyn till målen för utvecklingssamarbetet vid genomförande av politik som kan påverka utvecklingsländerna.”

b) Punkt 3 ska betecknas punkt 2.

162. En artikel 188e med samma lydelse som artikel 179 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om de åtgärder som krävs för att genomföra politiken för utvecklingssamarbete och som kan gälla fleråriga program för samarbete med utvecklingsländer eller program med tematisk inriktning.”

b) Följande nya punkt 2 ska införas:

”2. Unionen får med tredjeländer och behöriga internationella organisationer ingå alla avtal som behövs för att förverkliga de mål som avses i artikel 10a i fördraget om Europeiska unionen och artikel 188d i det här fördraget.

Första stycket ska inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och ingå avtal.”

c) Nuvarande punkt 2 ska betecknas punkt 3, och nuvarande punkt 3 ska utgå.

163. En artikel 188f med samma lydelse som artikel 180 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

I punkt 1 ska orden ”Gemenskapen och medlemsstaterna skall” ersättas med ”Unionen och medlemsstaterna ska, i syfte att främja att unionens och medlemsstaternas åtgärder kompletterar varandra och är effektiva,”.

164. En artikel 188g med samma lydelse som artikel 181 ska införas; första stycket andra meningen och andra stycket ska utgå.

EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE MED TREDJELÄNDER

165. Ett kapitel 2 med rubriken ”EKONOMISKT, FINANSIELLT OCH TEKNISKT SAMARBETE MED TREDJELÄNDER”, med samma rubrik som avdelning XXI i tredje delen, ska införas.

166. En artikel 188h med samma lydelse som artikel 181a ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i fördragen, särskilt artiklarna 188d–188g, ska unionen samarbeta med andra tredjeländer än utvecklingsländerna i ekonomiskt, finansiellt och tekniskt hänseende, inbegripet bistånd, i synnerhet finansiellt bistånd. Detta samarbete ska vara förenligt med unionens utvecklingspolitik och ska genomföras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder. Unio-

nens och medlemsstaternas åtgärder ska komplettera och förstärka varandra.”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om de åtgärder som krävs för att genomföra punkt 1.”

c) I punkt 3 första stycket andra meningen ska sista ledet ”; avtalen skall förhandlas fram och ingås i enlighet med artikel 300” utgå.

167. Följande nya artikel 188i ska införas:

”Artikel 188i

Om situationen i ett tredjeland kräver att unionen lämnar omedelbart finansiellt bistånd, ska rådet på förslag av kommissionen anta de beslut som krävs.”

HUMANITÄRT BISTÅND

168. Följande nya kapitel 3 och nya artikel 188j ska införas:

”KAPITEL 3

HUMANITÄRT BISTÅND

Artikel 188j

1. Unionens åtgärder på området humanitärt bistånd ska genomföras inom ramen för principerna och målen för unionens yttre åtgärder. Åtgärderna ska syfta till att tillfälligt lämna bistånd och stöd till befolkningar i tredjeländer som drabbas av naturkatastrofer eller katastrofer orsakade av människor, samt till att skydda dessa befolkningar, för att uppfylla de humanitära behov som uppstår till följd av dessa olika situationer. Unionens och medlemsstaternas åtgärder ska komplettera och förstärka varandra.

2. Humanitära biståndsåtgärder ska ges i enlighet med principerna i internationell rätt och principerna om opartiskhet, neutralitet och icke-diskriminering.

3. Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet

föreskriva åtgärder för att fastställa inom vilken ram unionens humanitära biståndsåtgärder ska genomföras.

4. Unionen får med tredjeländer och behöriga internationella organisationer ingå alla avtal som behövs för att förverkliga de mål som avses i punkt 1 och i artikel 10a i fördraget om Europeiska unionen.

Första stycket ska inte påverka medlemsstaternas behörighet att förhandla i internationella organ och ingå avtal.

5. För att fastställa en ram för gemensamma bidrag från europeiska ungdomar till unionens humanitära biståndsåtgärder ska en europeisk frivilligkår för humanitärt bistånd inrättas. Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa kårens stadga och arbetsformer.

6. Kommissionen får ta alla lämpliga initiativ för att främja samordningen mellan unionens och medlemsstaternas åtgärder i syfte att bidra till att unionens och medlemsstaternas humanitära biståndsåtgärder blir effektiva och kompletterar varandra i högre grad.

7. Unionen ska se till att dess humanitära biståndsåtgärder är samordnade och överensstämmer med de åtgärder som genomförs av internationella organisationer och organ, särskilt de som ingår i Förenta nationernas system.”

RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER

169. Följande avdelning IV och artikel 188k ska införas och ersätta artikel 301:

”AVDELNING IV

RESTRIKTIVA ÅTGÄRDER

Artikel 188k

1. Om ett beslut som har antagits i enlighet med avdelning V kapitel 2 i fördraget om Europeiska unionen föreskriver att de ekono-

miska och finansiella förbindelserna med ett eller flera tredjeländer helt eller delvis ska avbrytas eller begränsas, ska rådet på gemensamt förslag av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen med kvalificerad majoritet besluta om de åtgärder som krävs. Rådet ska underrätta Europaparlamentet om detta.

2. Om så föreskrivs i ett beslut som har antagits i enlighet med avdelning V kapitel 2 i fördraget om Europeiska unionen, får rådet i enlighet med förfarandet i punkt 1 besluta om restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer, grupper eller enheter som inte är stater.

3. De akter som avses i denna artikel ska innehålla nödvändiga bestämmelser om rättsliga garantier.”

INTERNATIONELLA AVTAL

170. En avdelning V ”INTERNATIONELLA AVTAL” ska införas efter artikel 188k.

171. Följande artikel 188l ska införas:

”Artikel 188l

1. Unionen får ingå avtal med ett eller flera tredjeländer eller internationella organisationer, om fördragen föreskriver att sådana avtal ska ingås eller om ingåendet av ett avtal är nödvändigt antingen för att inom ramen för unionens politik förverkliga något av de mål som avses i fördragen, eller föreskrivs i någon av unionens rättsligt bindande akter eller kan komma att inverka på gemensamma regler eller räckvidden för dessa.

2. Avtal som ingås av unionen ska vara bindande för unionens institutioner och medlemsstaterna.”

172. En artikel 188m med samma lydelse som artikel 310 ska införas. Orden ”en eller flera stater eller” ska ersättas med ”ett eller flera tredjeländer eller en eller flera”.

173. En artikel 188n som ersätter artikel 300 ska införas:

”Artikel 188n

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda bestämmelserna i artikel 188c ska avtal mellan unionen och tredjeländer eller internationella organisationer förhandlas fram och ingås enligt nedanstående förfarande.

2. Rådet ska ge bemyndigande att inleda förhandlingar, utfärda förhandlingsdirektiv, bemyndiga undertecknande och ingå avtal.

3. Kommissionen eller, om det planerade avtalet uteslutande eller huvudsakligen gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska lägga fram rekommendationer för rådet som ska anta ett beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar och, med hänsyn till vad det planerade avtalet gäller, utse unionens förhandlare eller chefen för unionens förhandlingsdelegation.

4. Rådet får ge förhandlaren direktiv och utse en särskild kommitté, med vilken samråd ska ske under förhandlingarna.

5. Rådet ska på förslag av förhandlaren anta ett beslut om bemyndigande att underteckna avtalet och, i förekommande fall, att tillämpa det provisoriskt före ikraftträdandet.

6. Rådet ska på förslag av förhandlaren anta ett beslut om ingående av avtalet.

Utom i de fall då avtalet uteslutande gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska rådet anta beslutet om ingående av avtalet,

a) efter Europaparlamentets godkännande i följande fall:

i) Associeringsavtal.

ii) Avtal om unionens anslutning till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

iii) Avtal som skapar en särskild institutionell ram genom att samarbetsförfaranden inrättas.

iv) Avtal som har betydande budgetmässiga följder för unionen.

v) Avtal som gäller områden som omfattas av det ordinarie lagstiftningsförfarandet eller det särskilda lagstiftningsförfarandet om Europaparlamentets godkännande krävs.

Europaparlamentet och rådet får i brådskande fall komma överens om den tid inom vilken godkännande ska ges.

b) efter att ha hört Europaparlamentet i övriga fall. Europaparlamentet ska avge sitt yttrande inom en tid som rådet får bestämma med hänsyn till hur brådskande ärendet är. Om inget yttrande avges inom denna tid får rådet besluta.

7. Med avvikelse från punkterna 5, 6 och 9 får rådet, när ett avtal ingås, bemyndiga förhandlaren att på unionens vägnar godkänna ändringar i avtalet om dessa ändringar enligt avtalet ska antas genom ett förenklat förfarande eller av ett organ som inrättas genom avtalet. Rådet får förena ett sådant bemyndigande med vissa särskilda villkor.

8. Under hela förfarandet ska rådet besluta med kvalificerad majoritet.

Rådet ska emellertid besluta med enhällighet om avtalet avser en fråga där enhällighet krävs för att anta en unionsakt samt för associeringsavtal och avtal som avses i artikel 188h med kandidatländerna. Rådet ska även besluta med enhällighet när det gäller avtalet om unionens anslutning till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna; beslutet om det avtalets ingående träder i kraft efter det att det har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

9. Rådet ska på förslag av kommissionen eller unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik anta ett beslut om tillfälligt upphävande av tillämpningen av ett avtal och om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

10. Europaparlamentet ska omedelbart och fullständigt informeras i alla skeden av förfarandet.

11. En medlemsstat, Europaparlamentet, rådet eller kommissionen får inhämta domstolens yttrande om huruvida ett planerat avtal är förenligt med fördragen. Om domstolen finner att så inte är fallet, kan avtalet inte träda i kraft, såvida inte avtalet eller fördragen ändras.”

174. En artikel 188o med samma lydelse som artikel 111.1–3 och 111.5 ska införas, och de två sista meningarna i punkt 1 ska utgöra andra stycket i den punkten; texten ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 första stycket ska ersättas med följande:

”1. Med avvikelse från artikel 188n får rådet, antingen på rekommendation av Europeiska centralbanken eller på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken för att söka uppnå enighet i överensstämmelse med målet om prisstabilitet, ingå formella avtal om ett växelkursystem för euron i förhållande till tredjestaters valutor. Rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet och i enlighet med förfarandet i punkt 3.”

I andra stycket ska orden ”på rekommendation av ECB eller kommissionen och efter att ha hört ECB för att ...” ersättas med ”antingen på rekommendation av Europeiska centralbanken eller på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört Europeiska centralbanken för att ...”

b) I punkt 2 ska orden ”valutor i tredje land” ersättas med ”tredjestatsvalutor”.

c) I punkt 3 första stycket första meningen ska hänvisningen till artikel 300 ersättas med en hänvisning till artikel 188n, och ordet ”stater” ska ersättas med ”tredjestater”, och andra stycket ska utgå.

d) Punkt 5 ska betecknas punkt 4.

*UNIONENS FÖRBINDELSER MED
INTERNATIONELLA ORGANISATIONER
OCH TREDJELÄNDER SAMT UNIONENS
DELEGATIONER*

175. Följande avdelning VI och artiklar 188p och 188q ska införas; artikel 188p ska ersätta artiklarna 302–304:

”AVDELNING VI

**UNIONENS FÖRBINDELSER MED
INTERNATIONELLA ORGANISATIONER
OCH TREDJELÄNDER SAMT
UNIONENS DELEGATIONER**

Artikel 188p

1. Unionen ska upprätta samarbete i alla lämpliga former med Förenta nationernas organ och dess fackorgan, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.

Unionen ska vidare upprätthålla lämpliga förbindelser med andra internationella organisationer.

2. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen ska se till att denna artikel genomförs.

Artikel 188q

1. Unionens delegationer i tredjeländer och vid internationella organisationer ska representera unionen.

2. Unionens delegationer ska lyda under unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik. De ska verka i nära samarbete med medlemsstaternas diplomatiska och konsulära beskickningar.”

SOLIDARITETSKLAUSUL

176. Följande nya avdelning VII och nya artikel 188r ska införas:

”AVDELNING VIII

SOLIDARITETSKLAUSUL*Artikel 188r*

1. Unionen och dess medlemsstater ska handla gemensamt i en anda av solidaritet om en medlemsstat utsätts för en terroristattack eller drabbas av en naturkatastrof eller

en katastrof som orsakas av människor. Unionen ska mobilisera alla instrument som står till dess förfogande, även de militära resurser som medlemsstaterna tillhandahåller, för att

- a)
 - förhindra terroristhot på medlemsstaternas territorier,
 - skydda de demokratiska institutionerna och civilbefolkningen från en eventuell terroristattack,
 - bistå en medlemsstat på dess territorium på begäran av dess politiska myndigheter vid en terroristattack,
- b) bistå en medlemsstat på dess territorium på begäran av dess politiska myndigheter vid en naturkatastrof eller en katastrof som orsakas av människor.

2. Om en medlemsstat utsätts för en terroristattack eller drabbas av en naturkatastrof eller en katastrof som orsakas av människor, ska de andra medlemsstaterna lämna bistånd på begäran av den drabbade medlemsstatens politiska myndigheter. Medlemsstaterna ska i detta syfte samordna sina åtgärder inom rådet.

3. Närmare bestämmelser för hur unionen ska genomföra denna solidaritetsklausul ska anges i ett beslut som antas av rådet på gemensamt förslag av kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik. Om detta beslut har försvarsmässiga konsekvenser, ska rådet besluta i enlighet med artikel 15b.1 i fördraget om Europeiska unionen. Europaparlamentet ska underrättas.

Rådet ska, inom ramen för denna punkt och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 207, biträdas av kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik, med stöd av de strukturer som utvecklats inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik, och av den kommitté som avses i artikel 61d, vilka i förekommande fall ska lägga fram gemensamma yttranden för rådet.

4. Europeiska rådet ska, för att unionen och dess medlemsstater ska kunna handla effektivt, regelbundet utvärdera de hot som unionen utsätts för.”

*INSTITUTIONELLA OCH FINANSIELLA
BESTÄMMELSER*

177. Femte delen ska betecknas "SJÄTTE DELEN", och rubriken ska ersättas med "INSTITUTIONELLA OCH FINANSIELLA BESTÄMMELSER".

EUROPAPARLAMENTET

178. Artikel 189 ska upphöra att gälla.

179. Artikel 190 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1, 2 och 3 ska utgå, och punkterna 4 och 5 ska betecknas punkterna 1 och 2.

b) Punkt 4, numera punkt 1, ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket ska orden "... ett förslag till allmänna direkta val ..." ersättas med "... ett utkast till nödvändiga bestämmelser för val av dess ledamöter genom allmänna direkta val ...".

ii) Andra stycket ska ersättas med följande: "Rådet ska fastställa de nödvändiga bestämmelserna med enhällighet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter godkännande av Europaparlamentet, som ska besluta med en majoritet av sina ledamöter. Bestämmelserna träder i kraft efter det att de har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser."

c) I punkt 5, numera punkt 2, ska orden ", på eget initiativ genom förordningar i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande," införas efter "Europaparlamentet skall". Orden "genom beslut" ska utgå.

180. I artikel 191 ska första stycket utgå; i andra stycket ska orden "Rådet skall i enlighet med förfarandet i artikel 251" ersättas med "Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar som antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet" och orden "politiska partier på europeisk nivå" ersättas med "de politiska partier på europeisk nivå som avses i artikel 8a.4 i fördraget om Europeiska unionen".

181. I artikel 192 ska första stycket utgå; i andra stycket [ingen ändring i den svenska versionen], och följande mening ska läggas till i slutet av stycket: "Om kommissionen inte lägger fram något förslag, ska den underätta Europaparlamentet om skälen till detta."

182. Artikel 193 ska ändras på följande sätt:

a) [Ingen ändring i den svenska versionen.]

b) Tredje stycket ska ersättas med följande: "Närmare bestämmelser om utövandet av undersökningsrätten ska fastställas av Europaparlamentet på eget initiativ genom förordningar i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, efter rådets och kommissionens godkännande."

183. Artikel 195 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 första stycket ska orden "Europaparlamentet skall utse en ombudsman med befogenhet att" ersättas med "En europeisk ombudsman, vald av Europaparlamentet, har befogenhet att"; i slutet av meningens ska orden "... och förstainstansrätten då dessa utövar sina domstolsfunktioner" ersättas med "... då den utövar sina domstolsfunktioner", och följande mening ska läggas till i slutet av stycket: "Europeiska ombudsmannen ska undersöka och rapportera om dessa klagomål."

b) I punkt 2 första stycket ska ordet "utses" ersättas med "väljas".

c) I punkt 3 ska orden "från något organ" ersättas med "från någon regering, någon institution, något organ eller någon byrå".

d) I punkt 4 ska orden ", på eget initiativ genom förordningar i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, ..." införas efter "Europaparlamentet".

184. I artikel 196 andra stycket ska orden "till extra session" ersättas med "till extra sammanträdesperiod"; [ingen ändring i den svenska versionen].

185. Artikel 197 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska utgå.

b) Andra stycket ska ersättas med följande: "Kommissionen får närvara vid samtliga sammanträden och ska på egen begäran få uttala sig."

c) Fjärde stycket ska ersättas med följande:
 ”Europeiska rådet och rådet ska höras av Europaparlamentet på de villkor som fastställs i Europeiska rådets och rådets arbetsordningar.”

186. I artikel 198 första stycket ska ordet ”absolut” utgå.

187. I artikel 199 andra stycket ska orden ”arbetsordningens bestämmelser” ersättas med ”bestämmelserna i fördragen och arbetsordningen.”

188. I artikel 201 ska andra stycket ersättas med följande:

”Om förslaget om misstroendevotum antas med en majoritet av två tredjedelar av de avgivna rösterna och med en majoritet av Europaparlamentets ledamöter, ska kommissionens ledamöter kollektivt avgå, och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska avgå från de skyldigheter denna fullgör inom kommissionen. De ska kvarstå i sitt ämbete och fortsätta att handlägga löpande ärenden till dess att de har ersatts i enlighet med artikel 9d i fördraget om Europeiska unionen. I så fall ska mandattiden för de kommissionsledamöter som utses att ersätta dem löpa ut samma dag som mandattiden skulle ha löpt ut för de kommissionsledamöter som har tvingats att kollektivt avgå.”

EUROPEISKA RÅDET

189. Följande nya avsnitt 1a och nya artiklar 201a och 201b ska införas:

”AVSNITT 1 A

EUROPEISKA RÅDET

Artikel 201a

1. Ingen medlem av Europeiska rådet får vid omröstning företräda mer än en annan medlem.

Artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i det här fördraget

ska tillämpas på Europeiska rådet när det fattar beslut med kvalificerad majoritet. När Europeiska rådet beslutar genom omröstning, får dess ordförande och kommissionens ordförande inte delta i omröstningen.

Att personligen närvarande eller företrädda medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att beslut som kräver enhällighet antas av Europeiska rådet.

2. Europaparlamentets ordförande kan av Europeiska rådet inbjudas att höras.

3. Europeiska rådet ska besluta med enkel majoritet i procedurfrågor och när det antar sin arbetsordning.

4. Europeiska rådet ska biträdas av rådets generalsekretariat.

Artikel 201b

Europeiska rådet ska med kvalificerad majoritet anta

a) ett beslut om fastställande av förteckningen över andra rådskonstellationer än allmänna frågor och utrikes frågor i enlighet med artikel 9c.6 i fördraget om Europeiska unionen,

b) ett beslut om ordförandeskapet för andra rådskonstellationer än utrikes frågor i enlighet med artikel 9c.9 i fördraget om Europeiska unionen.”

RÅDET

190. Artiklarna 202 och 203 ska upphöra att gälla.

191. Artikel 205 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 1 och 2 ska ersättas med följande:

”1. För beslut som kräver enkel majoritet ska rådet besluta med en majoritet av sina medlemmar.

2. När rådet inte beslutar på förslag av kommissionen eller unionens höga represen-

tant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, ska kvalificerad majoritet, med avvikelse från artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen, från och med den 1 november 2014 och med förbehåll för de bestämmelser som fastställs i protokollet om övergångsbestämmelser, definieras som minst 72 % av rådets medlemmar, vilka ska företräda medlemsstater som tillsammans omfattar minst 65 % av unionens befolkning.

3. Från och med den 1 november 2014, och med förbehåll för de bestämmelser som fastställs i protokollet om övergångsbestämmelser, ska kvalificerad majoritet i de fall då, med tillämpning av fördragen, inte samtliga rådsmedlemmar deltar i omröstningen definieras på följande sätt:

a) Kvalificerad majoritet ska definieras som minst 55 % av de rådsmedlemmar som företräder de deltagande medlemsstaterna och omfatta minst 65 % av befolkningen i dessa stater.

En blockerande minoritet ska minst omfatta det lägsta antal rådsmedlemmar som företräder mer än 35 % av befolkningen i de deltagande medlemsstaterna, plus en medlem; i annat fall ska kvalificerad majoritet anses vara uppnådd.

b) När rådet inte beslutar på förslag av kommissionen eller unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, ska kvalificerad majoritet, med avvikelse från led a, definieras som minst 72 % av de rådsmedlemmar som företräder de deltagande medlemsstaterna och omfatta minst 65 % av befolkningen i dessa stater.”

b) Punkt 4 ska utgå, och punkt 3 ska betecknas punkt 4.

192. Artikel 207 ska ersättas med följande:

”Artikel 207

1. En kommitté som består av ständiga representanter för medlemsstaternas regeringar ska ansvara för att förbereda rådets arbete och för att utföra de uppdrag som rådet ger den. Kommittén får anta beslut i procedurfrågor i de fall som anges i rådets arbetsordning.

2. Rådet ska biträdas av ett generalsekretariat, som ska lyda under en generalsekreterare som utses av rådet.

Rådet ska besluta med enkel majoritet om generalsekretariatets organisation.

3. Rådet ska besluta med enkel majoritet i procedurfrågor och när det antar sin arbetsordning.”

193. I artikel 208 ska följande mening läggas till i slutet: ”Om kommissionen inte lägger fram något förslag, ska den underrätta rådet om skälen till detta.”

194. I artikel 209 ska orden ”efter yttrande från” ersättas med ”efter att ha hört”.

195. Artikel 210 ska ersättas med följande:

”Artikel 210

Rådet ska fastställa löner, arvoden och pensioner för Europeiska rådets ordförande, kommissionens ordförande, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, kommissionens ledamöter, ordförande, ledamöter och justitiesekreterare vid Europeiska unionens domstol samt rådets generalsekreterare. Rådet ska också fastställa alla betalningar som utgår i stället för sådan ersättning.”

KOMMISSIONEN

196. Artikel 211 ska upphöra att gälla. En artikel 211a ska införas:

”Artikel 211a

I enlighet med artikel 9d.5 i fördraget om Europeiska unionen ska kommissionens ledamöter utses genom ett system med rotation som ska fastställas med enhällighet av Europeiska rådet och grundas på följande principer:

a) Medlemsstaterna ska behandlas fullständigt jämlikt när det fastställs i vilken ordning och hur länge deras medborgare ska vara ledamöter av kommissionen; skillnaden mellan

det totala antalet mandatperioder för medborgare från två givna medlemsstater får därför aldrig överstiga ett.

b) Om inte annat följer av led a, ska var och en av de på varandra följande kommissionerna ha en sådan sammansättning att det på ett tillfredsställande sätt speglar samtliga medlemsstaters demografiska och geografiska spridning.”

197. Artikel 212 ska ersätta artikel 218.2.

198. I artikel 213 ska punkt 1 utgå, och punkt 2 ska vara onummerad; de två första styckena ska slås samman och ha följande lydelse:

”Kommissionens ledamöter ska avhålla sig från varje handling som är oförenlig med deras skyldigheter. Medlemsstaterna ska respektera deras oberoende och inte söka påverka dem när de utför sina uppgifter.”

199. Artikel 214 ska upphöra att gälla.

200. Artikel 215 ska ändras på följande sätt:

a) Andra stycket ska ersättas med följande två stycken:

”För den entledigade, avsatta eller avlidna kommissionsledamotens återstående mandatid ska rådet, i samförstånd med kommissionens ordförande och efter att ha hört Europaparlamentet samt i enlighet med kriterierna i artikel 9d.3 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, till ny ledamot utse en ersättare av samma nationalitet.

Rådet får med enhällighet på förslag av kommissionens ordförande besluta att en ersättare inte behöver utses, särskilt om återstoden av ledamotens mandatid är kort.”

b) Följande nya femte stycke ska införas:

”Om unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik begär sitt entledigande, avsätts eller avlider, ska en ersättare utses för återstoden av hans eller hennes mandatid i enlighet med artikel 9e.1 i fördraget om Europeiska unionen.”

c) Sista stycket ska ersättas med följande:

”Om samtliga kommissionsledamöter begär sitt entledigande, ska de kvarstå i ämbetet och fortsätta att handlägga löpande ärenden till dess att ersättare har utsetts för återstoden

av mandatperioden i enlighet med artikel 9d i fördraget om Europeiska unionen.”

201. I artikel 217 ska punkterna 1, 3 och 4 utgå, och punkt 2 ska vara onummerad. Den första meningen ska ersättas med följande: ”Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9e.4 i fördraget om Europeiska unionen ska kommissionens olika ansvarsområden struktureras och fördelas mellan dess ledamöter av dess ordförande, i enlighet med artikel 9d.6 i det fördraget.”

202. I artikel 218 ska punkt 1 utgå; punkt 2 ska betecknas punkt 1, och orden ”enligt detta fördrag” ska utgå; en punkt 2 med samma lydelse som artikel 212 ska införas.

203. I artikel 219 första stycket ska orden ”av det antal ledamöter som anges i artikel 213” ersättas med ”av sina ledamöter”, och andra stycket ska ersättas med ”I arbetsordningen ska det anges när beslutförhet föreligger.”.

DOMSTOLEN

204. Rubriken till avsnitt 4 ska lyda ”EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOLEN”.

205. Artikel 220 ska upphöra att gälla.

206. I artikel 221 ska första stycket utgå.

207. I artikel 223 ska orden ”... efter det att den kommitté som föreskrivs i artikel 224a har hörts” läggas till i slutet av första stycket.

208. I artikel 224 första stycket ska första meningen utgå, och orden ”vid tribunalen” ska införas efter ”Antalet domare ...”. I andra stycket ska orden ”... efter det att den kommitté som föreskrivs i artikel 224a har hörts” läggas till i slutet av andra meningen.

209. Följande nya artikel 224a ska införas:

”Artikel 224a

En kommitté ska inrättas med uppgift att avge yttrande om kandidaternas lämplighet

att utöva ämbetena som domare och generaladvokat i domstolen och tribunalen innan medlemsstaternas regeringar ombesörjer utnämningarna i enlighet med artiklarna 223 och 224.

Kommittén ska bestå av sju personer utsedda bland före detta ledamöter av domstolen och tribunalen, ledamöter av nationella högsta domstolar och jurister med allmänt erkända kvalifikationer, varav en ska föreslås av Europaparlamentet. Rådet ska anta ett beslut som fastställer reglerna för kommitténs arbetsätt och ett beslut där dess ledamöter utses. Rådet ska besluta på initiativ av domstolens ordförande.”

210. I artikel 225.1 första stycket första meningen ska orden ”... som åvilar en särskild rättsinstans och de ...” ersättas med ”... som åvilar en specialdomstol som inrättas i enlighet med artikel 225 a och de ...”, och i artikel 225.2 första stycket ska orden ”rättsinstanser som upprättas enligt artikel 225a” ersättas med ”specialdomstolarna”.

211. Artikel 225a ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ersättas med följande:
”Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet inrätta specialdomstolar som är knutna till tribunalen och som har till uppgift att i första instans pröva och avgöra vissa grupper av ärenden på särskilda områden. Europaparlamentet och rådet ska besluta genom förordningar, antingen på förslag av kommissionen och efter att ha hört domstolen eller på begäran av domstolen och efter att ha hört kommissionen.”

b) I andra stycket ska ordet ”beslutet” ersättas med ”förordningen” och ordet ”rättsinstansens” ersättas med ”tribunalens”.

c) I tredje stycket ska orden ”beslutet om upprättande av rättsinstansen” ersättas med ”förordningen om upprättande av specialdomstolen”.

d) I sjätte stycket ska ordet ”beslutet” ersättas med ”förordningen” och följande mening läggs till i slutet: ”Avdelning I i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 64 i denna ska under alla omständigheter tillämpas på specialdomstolarna.”

212. Artikel 228 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska första och andra styckena ersättas med följande text som ska utgöra första stycket:

”2. Om kommissionen anser att den berörda medlemsstaten inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom, får kommissionen, efter att ha gett staten tillfälle att framföra sina synpunkter, väcka talan vid Europeiska unionens domstol. Därvid ska kommissionen ange det standardbelopp eller vite som den med hänsyn till omständigheterna anser det lämpligt att den berörda medlemsstaten ska betala.”

[Ingen ändring i den svenska versionen.]

b) Följande nya punkt 3 ska läggas till:

”3. Om kommissionen för ett ärende vidare till domstolen i enlighet med artikel 226 därför att den anser att den berörda medlemsstaten inte har uppfyllt sin skyldighet att underätta om åtgärder för införlivande av ett direktiv som antagits i enlighet med ett lagstiftningsförfarande, får kommissionen, om den anser det lämpligt, ange det standardbelopp eller vite som denna stat ska betala och som kommissionen anser lämpligt med hänsyn till omständigheterna.

Om domstolen fastställer underlåtenheten, kan den ålägga den berörda medlemsstaten att betala ett standardbelopp eller vite som inte är högre än det belopp som kommissionen har angett. Skyldigheten att betala får verkan den dag som anges i domstolens dom.”

213. I artikel 229a ska orden ”... rådet enhälligt, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, ...” ersättas med ”... rådet, med enhällighet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande och efter att ha hört Europaparlamentet, ...”, och orden ”gemenskapsrättigheter avseende industriellt rättsskydd” ska ersättas med ”europeiska immateriella rättigheter”. Sista meningen ska ersättas med följande: ”Bestämmelserna träder i kraft efter det att de har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.”

214. Artikel 230 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska orden "... de rättsakter som antas av Europaparlamentet och rådet gemensamt, ..." ersättas med "lagstiftningsakter, sådana akter som antas", orden "och av Europeiska rådet" ska införas efter "Europaparlamentet" i slutet av stycket, [ingen ändring i den svenska versionen], och följande mening ska läggas till i slutet: "Den ska även granska lagenligheten av sådana akter antagna av unionens organ eller byråer som är avsedda att ha rättsverkan i förhållande till tredje man."

b) I tredje stycket ska orden "... som revisionsrätten eller ECB ..." ersättas med "... som revisionsrätten, Europeiska centralbanken eller Regionkommittén ...".

c) Fjärde stycket ska ersättas med följande: "Alla fysiska eller juridiska personer får på de villkor som anges i första och andra styckena väcka talan mot en akt som är riktad till dem eller som direkt och personligen berör dem samt mot en regleringsakt som direkt berör dem och som inte medför genomförandeåtgärder."

d) Följande nya femte stycke ska införas, och nuvarande femte stycket blir sjätte stycket:

"I de akter genom vilka unionens organ och byråer inrättas kan särskilda villkor och former föreskrivas för talan som väcks av fysiska eller juridiska personer mot akter som antas av dessa organ eller byråer och som ska ha rättsverkan i förhållande till dem."

215. I artikel 231 ska andra stycket ersättas med följande: "Domstolen ska dock, om den anser det nödvändigt, ange vilka verkningar av den ogiltigförklarade akten som ska betraktas som bestående."

216. Artikel 232 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska orden "rådet eller kommissionen" ersättas med "Europeiska rådet, rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken", och följande mening ska läggas till i slutet av stycket: "Denna artikel ska på samma villkor tillämpas på de av uni-

onens organ och byråer som underlåter att vidta åtgärder."

b) I tredje stycket ska orden "eller byråer eller något av dess organ" införas efter "gemenskapens institutioner".

c) Fjärde stycket ska utgå.

217. I artikel 233 första stycket ska orden "eller de institutioner" ersättas med "institution, det organ eller den byrå", och [ingen ändring i den svenska versionen]; tredje stycket ska utgå.

218. I artikel 234 första stycket led b ska orden "och av BCE" utgå liksom ledet c. Följande stycke ska läggas till i slutet av artikeln: "Om en sådan fråga uppkommer i ett ärende vid en domstol i en medlemsstat i fråga om en frihetsberövad person, ska domstolen meddela sitt avgörande så snart som möjligt."

219. I artikel 235 ska hänvisningen till artikel 288 andra stycket ersättas med en hänvisning till artikel 288 andra och tredje styckena.

220. Följande nya artikel 235a ska införas:

"Artikel 235a

Domstolen är behörig att besluta om lagenligheten av en akt som antas av Europeiska rådet eller rådet i enlighet med artikel 7 i fördraget om Europeiska unionen endast på begäran av den medlemsstat som är föremål för ett fastställande av Europeiska rådet eller rådet och endast när det gäller iakttagandet av de regler som avser förfarandet i den artikeln.

Denna begäran ska inlämnas inom en månad från och med nämnda fastställande. Domstolen ska besluta inom en månad från begäran."

221. I artikel 236 ska orden "... i tjänsteföreskrifterna eller som följer av anställningsvillkoren." ersättas med "... i tjänsteföreskrifterna för unionens tjänstemän och de anställningsvillkor som gäller för unionens övriga anställda."

222. I artikel 237d andra meningen, ska ordet ”ECB-rådet” ersättas med ”Europeiska centralbankens råd”.

223. Följande två nya artiklar 240a och 240b ska införas:

”Artikel 240a

Europeiska unionens domstol är inte behörig med avseende på bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken eller med avseende på akter som antas på grundval av dessa bestämmelser.

Domstolen är dock behörig att kontrollera att artikel 25b i fördraget om Europeiska unionen följs och att pröva talan, utformad enligt artikel 230 fjärde stycket i det här fördraget om kontroll av lagenligheten av beslut om sådana restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer som rådet har antagit på grundval av avdelning V kapitel 2 i fördraget om Europeiska unionen.

Artikel 240b

När Europeiska unionens domstol utövar sina befogenheter med avseende på bestämmelserna i tredje delen avdelning IV kapitlen 4 och 5 om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, är den inte behörig att pröva giltigheten eller proportionaliteten av insatser som polis eller andra brottsbekämpande organ gör i en medlemsstat eller av medlemsstaternas utövning av sitt ansvar för att upprätthålla lag och ordning och skydda den inre säkerheten.”

224. Artikel 241 ska ersättas med följande:

”Artikel 241

Även om den frist som anges i artikel 230 sjätte stycket har löpt ut, får parterna i en tvist om en akt med allmän giltighet som antagits av någon av unionens institutioner eller byråer eller något av dess organ, med stöd av artikel 230 andra stycket inför Europeiska unionens domstol göra gällande att akten inte ska tillämpas.”

225. [Ingen ändring i den svenska versionen.]

226. I artikel 245 ska andra stycket ersättas med följande:

”Europaparlamentet och rådet får i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ändra bestämmelserna i stadgan, med undantag av avdelning I och artikel 64 i denna. Europaparlamentet och rådet ska besluta antingen på begäran av domstolen och efter att ha hört kommissionen, eller på förslag av kommissionen och efter att ha hört domstolen.”

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

227. Följande avsnitt 4a och artikel 245a ska införas:

”AVSNITT 4.A

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

Artikel 245a

1. Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna ska utgöra Europeiska centralbankssystemet (ECBS). Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna i de medlemsstater som har euron som valuta, vilka utgör Eurosystemet, ska föra unionens monetära politik.

2. ECBS ska styras av Europeiska centralbankens beslutande organ. Huvudmålet för ECBS ska vara att upprätthålla prisstabilitet. Utan att åsidosätta detta mål ska det stödja den allmänna ekonomiska politiken inom unionen för att bidra till att förverkliga unionens mål.

3. Europeiska centralbanken är en juridisk person. Endast banken får tillåta utgivning av euron. Den ska vara oavhängig när den utövar sina befogenheter och förvaltar sin ekonomi. Unionens institutioner, organ och byråer samt medlemsstaternas regeringar ska respektera denna oavhängighet.

4. Europeiska centralbanken ska besluta om de åtgärder som krävs för att den ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med artiklarna 105–111a och 115c och på de villkor som fastställs i stadgan för ECBS och ECB. I

enlighet med nämnda artiklar ska de medlemsstater som inte har euron som valuta, liksom deras centralbanker, behålla sina befogenheter på det monetära området.

5. Inom området för sina befogenheter ska Europeiska centralbanken höras om varje utkast till unionsakt samt om varje utkast till rättsregler på nationell nivå, och den får avge yttranden.”

228. En artikel 245b med samma lydelse som artikel 112 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”i medlemsstater som har euron som valuta” införas efter ”... nationella centralbankerna”.

b) I punkt 2 ska nuvarande led a utgöra första stycket, och de tre styckena i nuvarande led b ska utgöra andra, tredje och fjärde styckena i punkten; i andra stycket ska orden ”... utses genom överenskommelse mellan medlemsstaternas regeringar på stats- eller regeringschefsnivå” ersättas med ”... utses av Europeiska rådet, som ska besluta med kvalificerad majoritet,”.

229. En artikel 245c med samma lydelse som artikel 113 ska införas.

REVISIONSRÄTTEN

230. I artikel 246 ska ordet ”räkenskaperna” ersättas med ”unionens räkenskaper”, och följande nya stycke ska införas som ett andra stycke:

”Den ska bestå av en medborgare från varje medlemsstat. Dess ledamöter ska i unionens allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.”

231. Artikel 247 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 och punkt 4 första stycket ska utgå. Punkterna 2–9 ska betecknas punkterna 1–8.

b) I punkt 2, numera punkt 1, ska ordet ”länder” ersättas med ”stater”.

c) I punkt 4, numera punkt 3, andra stycket första meningen ska ordet ”de” ersättas med ”revisionsrättens ledamöter”.

d) I punkt 8, numera punkt 7, ska orden ”med samma majoritet” utgå.

232. I artikel 248.1 första stycket ska ordet ”organ” ersättas med ”organ eller byrå”, och ordet ”organet” ska ersättas med ”organet eller byrån”.

UNIONENS RÄTTSAKTER

233. Rubriken till kapitel 2 ska ersättas med följande rubrik ”UNIONENS RÄTTSAKTER, FÖRFARANDE FÖR ANTAGANDE OCH ANDRA BESTÄMMELSER”.

234. Ett avsnitt 1 ska införas före artikel 249:

”AVSNITT 1

UNIONENS RÄTTSAKTER”

235. Artikel 249 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska ersättas med följande: ”När institutionerna utövar unionens befogenheter ska de anta förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden.”

b) Fjärde stycket ska ersättas med följande: ”Ett beslut är till alla delar bindande. Om ett beslut anger till vem eller vilka det riktar sig, är det bindande endast för dessa.”

236. Följande nya artiklar 249a–249d ska införas:

”Artikel 249a

1. Det ordinarie lagstiftningsförfarandet består i att Europaparlamentet och rådet på förslag av kommissionen gemensamt antar en förordning, ett direktiv eller ett beslut. Detta förfarande definieras i artikel 251.

2. I de särskilda fall som anges i fördragen ska ett särskilt lagstiftningsförfarande bestå i att Europaparlamentet med medverkan av rådet, eller rådet med medverkan av Europaparlamentet, antar en förordning, ett direktiv eller ett beslut.

3. De rättsakter som antas i enlighet med ett lagstiftningsförfarande utgör lagstiftningsakter.

4. I de särskilda fall som anges i fördragen kan lagstiftningsakter antas på initiativ av en grupp medlemsstater eller Europaparlamentet, på rekommendation av Europeiska centralbanken eller på begäran av domstolen eller Europeiska investeringsbanken.

Artikel 249b

1. Genom en lagstiftningsakt kan det till kommissionen delegeras befogenhet att anta akter med allmän räckvidd som inte är lagstiftningsakter och som kompletterar eller ändrar vissa icke väsentliga delar av lagstiftningsakten.

Mål, innehåll, omfattning och varaktighet för delegeringen av befogenhet ska uttryckligen avgränsas i lagstiftningsakterna. De väsentliga delarna av ett område ska förbehållas lagstiftningsakterna och får därför inte bli föremål för delegering av befogenhet.

2. Lagstiftningsakterna ska uttryckligen fastställa de villkor som ska gälla för delegeringen; dessa villkor kan vara följande:

a) Europaparlamentet eller rådet får besluta att återkalla delegeringen.

b) Den delegerade akten får träda i kraft endast om Europaparlamentet eller rådet inte har gjort några invändningar inom den tidsfrist som anges i lagstiftningsakten.

Vid tillämpning av leden a och b ska Europaparlamentet besluta med en majoritet av sina ledamöter och rådet besluta med kvalificerad majoritet.

3. Adjektivet 'delegerad' ska införas i rubriken till delegerade akter.

Artikel 249c

1. Medlemsstaterna ska vidta alla nationella lagstiftningsåtgärder som är nödvändiga för att genomföra unionens rättsligt bindande akter.

2. Om enhetliga villkor för genomförande av unionens rättsligt bindande akter krävs, ska kommissionen eller, i särskilda vederbörligen motiverade fall och i de fall som anges i artiklarna 11 och 13 i fördraget om Europeiska unionen, rådet tilldelas genomförandebefogenheter genom dessa akter.

3. Vid tillämpning av punkt 2 ska Europaparlamentet och rådet, genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, i förväg fastställa allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter.

4. Ordet 'genomförande' ska införas i rubriken till genomförandeaakterna.

Artikel 249d

Rådet ska anta rekommendationer. Det ska besluta på förslag av kommissionen i samtliga fall där fördragen föreskriver att rådet ska anta akter på förslag av kommissionen. Rådet ska besluta med enhällighet på de områden där enhällighet krävs för antagandet av en unionsakt. Kommissionen ska anta rekommendationer, vilket även gäller Europeiska centralbanken i de särskilda fall som anges i fördragen."

FÖRFARANDE FÖR ANTAGANDE AV AKTER OCH ANDRA BESTÄMMELSER

237. Ett avsnitt 2 med rubriken "FÖRFARANDE FÖR ANTAGANDE AV AKTER OCH ANDRA BESTÄMMELSER" ska införas före artikel 250.

238. Artikel 250.1 ska ersättas med följande:

"1. När rådet i enlighet med fördragen beslutar på förslag av kommissionen krävs enhällighet för att rådet ska kunna ändra förslaget, utom i de fall som avses i artiklarna 251.10, 251.13, 268, 270a, 272 och 273 andra stycket."

239. Artikel 251 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”till denna artikel” ersättas med ”till det ordinarie lagstiftningsförfarandet”.

b) Punkt 2 andra och tredje styckena samt punkterna 3–7 ska ersättas med följande:

”Första behandlingen

3. Europaparlamentet ska anta sin ståndpunkt vid första behandlingen och översända den till rådet.

4. Om rådet godkänner Europaparlamentets ståndpunkt, är akten i fråga antagen i den lydelse som motsvarar Europaparlamentets ståndpunkt.

5. Om rådet inte godkänner Europaparlamentets ståndpunkt, ska det anta sin ståndpunkt vid första behandlingen och översända den till Europaparlamentet.

6. Rådet ska lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för de skäl som ledde till att rådet antog sin ståndpunkt vid första behandlingen. Kommissionen ska lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för sin ståndpunkt.

Andra behandlingen

7. Om Europaparlamentet inom tre månader efter detta översändande

a) godkänner rådets ståndpunkt vid första behandlingen, eller inte har beslutat något, ska akten i fråga anses som antagen i den lydelse som motsvarar rådets ståndpunkt,

b) med en majoritet av sina ledamöter avvisar rådets ståndpunkt vid första behandlingen, ska den föreslagna akten anses som icke antagen,

c) med en majoritet av sina ledamöter föreslår ändringar i rådets ståndpunkt vid första behandlingen, ska den ändrade texten översändas till rådet och kommissionen; kommissionen ska yttra sig över ändringarna.

8. Om rådet inom tre månader efter det att Europaparlamentets ändringar har mottagits, med kvalificerad majoritet

a) godkänner samtliga ändringar, ska akten i fråga anses som antagen,

b) inte godkänner samtliga ändringar, ska rådets ordförande i samförstånd med Europaparlamentets ordförande inom sex veckor sammankalla förlikningskommittén.

9. Rådet ska besluta med enhällighet om de ändringar som kommissionen har avstyrkt.

Förlikning

10. Förlikningskommittén, som ska bestå av rådets medlemmar eller företrädare för dessa och lika många företrädare för Europaparlamentet, ska ha till uppgift att, med en kvalificerad majoritet av rådets medlemmar eller företrädarna för dessa och en majoritet av de medlemmar som företräder Europaparlamentet, uppnå enighet om ett gemensamt utkast inom sex veckor efter det att den har sammankallats, på grundval av Europaparlamentets och rådets ståndpunkter vid andra behandlingen.

11. Kommissionen ska delta i förlikningskommitténs arbete och ta alla nödvändiga initiativ för att närma Europaparlamentets och rådets ståndpunkter till varandra.

12. Om förlikningskommittén inom sex veckor efter det att den har sammankallats inte godkänner ett gemensamt utkast, ska den föreslagna akten anses som icke antagen.

Tredje behandlingen

13. Om förlikningskommittén inom denna tid godkänner ett gemensamt utkast, ska Europaparlamentet och rådet var för sig ha sex veckor på sig från detta godkännande för att anta akten i fråga i enlighet med utkastet; Europaparlamentet ska därvid besluta med en majoritet av de avgivna rösterna och rådet med kvalificerad majoritet. Om så inte sker, ska den föreslagna akten anses som icke antagen.

14. De tidsfrister på tre månader respektive sex veckor som anges i denna artikel ska på Europaparlamentets eller rådets initiativ förlängas med högst en månad respektive två veckor.

Särskilda bestämmelser

15. Om en lagstiftningsakt i de fall som anges i fördragen är föremål för det ordinarie lagstiftningsförfarandet på initiativ av en

grupp medlemsstater, på rekommendation av Europeiska centralbanken eller på begäran av domstolen, ska punkt 2, punkt 6 andra meningen och punkt 9 inte tillämpas.

I dessa fall ska Europaparlamentet och rådet till kommissionen översända utkastet till akt tillsammans med sina ståndpunkter vid första och andra behandlingen. Europaparlamentet eller rådet kan när som helst under förfarandet inhämta kommissionens yttrande, vilket kommissionen också kan avge på eget initiativ. Om den bedömer att det är nödvändigt, kan den också delta i förlikningskommittén i enlighet med punkt 11.”

240. Artikel 252 ska upphöra att gälla. En ny artikel 252a ska införas:

”Artikel 252a

Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska samråda och i samförstånd reglera formerna för sitt samarbete. I detta syfte får de med beaktande av fördragen ingå interinstitutionella avtal som kan vara bindande.”

241. Artikel 253 ska ersättas med följande:

”Artikel 253

Om fördragen inte anger vilken typ av akt som ska antas, ska institutionerna välja typ av akt i varje enskilt fall, med beaktande av tillämpliga förfaranden och proportionalitetsprincipen.

Rättsakter ska motiveras och innehålla en hänvisning till de förslag, initiativ, rekommendationer, framställningar eller yttranden som föreskrivs i fördragen.

När ett utkast till lagstiftningsakt läggs fram för Europaparlamentet och rådet, ska dessa avstå från att anta akter som inte anges i det lagstiftningsförfarande som är tillämpligt på det berörda området.”

242. Artikel 254 ska ersättas med följande:

”Artikel 254

1. Lagstiftningsakter som antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ska

undertecknas av Europaparlamentets ordförande och rådets ordförande.

Lagstiftningsakter som antas i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande ska undertecknas av ordföranden för den institution som har antagit dem.

Lagstiftningsakterna ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. De ska träda i kraft den dag som anges i dem eller, om det inte anges någon dag, den tjugonde dagen efter offentliggörandet.

2. Icke-lagstiftningsakter som antas i form av förordningar, direktiv och sådana beslut som inte anger till vem eller vilka de riktar sig ska undertecknas av ordföranden för den institution som har antagit dem.

Förordningar och direktiv som riktar sig till samtliga medlemsstater samt sådana beslut som inte anger till vem eller vilka de riktar sig ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. De ska träda i kraft den dag som anges i akterna eller, om det inte anges någon dag, den tjugonde dagen efter offentliggörandet.

Övriga direktiv samt sådana beslut som anger till vem eller vilka de riktar sig ska delges den eller dem som de riktar sig till och får verkan genom denna delgivning.”

243. Följande nya artikel 254a ska införas:

”Artikel 254a

1. När unionens institutioner, organ och byråer fullgör sina uppgifter ska de stödja sig på en öppen, effektiv och oberoende europeisk administration.

2. Med beaktande av de tjänsteföreskrifter och anställningsvillkor som har antagits på grundval av artikel 283 ska Europaparlamentet och rådet genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa bestämmelser för detta ändamål.”

244. Artikel 255 ska betecknas artikel 16a; texten ska ändras enligt punkt 28 ovan.

245. I artikel 256 första stycket ska orden "Beslut av rådet eller kommissionen som medför ..." ersättas med "Akter antagna av rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken som medför ...".

RÅDGIVANDE ORGAN

246. Följande nya kapitel 3 och följande artikel 256a ska införas; kapitlen 3 och 4 ska betecknas avsnitten 1 och 2, och kapitel 5 ska betecknas kapitel 4.

"KAPITEL 3

UNIONENS RÅDGIVANDE ORGAN

Artikel 256a

1. Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska bistås av en ekonomisk och social kommitté och en regionkommitté, vilka ska ha rådgivande funktioner.

2. Ekonomiska och sociala kommittén ska bestå av företrädare för organisationer för arbetsgivare, löntagare och andra företrädare för det civila samhället, särskilt inom socioekonomiska, medborgerliga områden och fackområden samt kulturella områden.

3. Regionkommittén ska bestå av företrädare för regionala och lokala organ som antingen har valts till ett regionalt eller lokalt organ eller är politiskt ansvariga inför en vald församling.

4. Ekonomiska och sociala kommitténs och Regionkommitténs ledamöter ska inte bindas av några instruktioner. De ska i unionens allmänna intresse fullgöra sina skyldigheter under full oavhängighet.

5. Reglerna i punkterna 2 och 3 för hur dessa kommittéer ska vara sammansatta ska regelbundet ses över av rådet med hänsyn till den ekonomiska, sociala och demografiska utvecklingen inom unionen. Rådet ska på förslag av kommissionen anta beslut för detta ändamål."

EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

247. Artiklarna 257 och 261 ska upphöra att gälla.

248. I artikel 258 ska andra och tredje styckena ersättas med följande stycke:

"Kommitténs sammansättning ska fastställas i ett beslut som antas av rådet med enhällighet på förslag av kommissionen."

249. Artikel 259 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska första meningen ersättas med följande mening: "Kommitténs ledamöter ska utses för en tid av fem år."

b) Punkt 2 ska ersättas med följande: "2. Rådet ska besluta efter att ha hört kommissionen. Det får inhämta synpunkter från europeiska organisationer som representerar olika ekonomiska och sociala sektorer, eller det civila samhället, som berörs av unionens verksamhet."

250. I artikel 260 första stycket ska orden "två år" ersättas med "två och ett halvt år", och i tredje stycket ska ordet "Europaparlamentet," införas före "rådet".

251. Artikel 262 ska ändras på följande sätt:

a) Ett omnämnande av Europaparlamentet ska införas före omnämmandet av rådet i första, andra och tredje styckena.

b) [Ingen ändring i den svenska versionen.]

c) I tredje stycket ska orden "och facksektionernas yttranden" ersättas med "yttrande".

d) Fjärde stycket ska utgå.

REGIONKOMMITTÉN

252. Artikel 263 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska utgå.

b) Tredje stycket, numera andra stycket, ska ersättas med följande:

"Kommitténs sammansättning ska fastställas i ett beslut som antas av rådet med enhällighet på förslag av kommissionen."

c) I fjärde stycket, numera tredje stycket, första meningen ska orden ”på förslag av respektive medlemsstater” utgå, och ordet ”fyra” ska ersättas med ”fem”; i fjärde meningen ska orden ”första stycket” ersättas med ”artikel 256a.3”.

d) Sista stycket ska utgå.

253. I artikel 264 första stycket ska orden ”två år” ersättas med ”två och ett halvt år”, och i tredje stycket ska ordet ”Europaparlamentet,” införas före ”rådet”.

254. Artikel 265 ska ändras på följande sätt:

a) Ett omnämnande av Europaparlamentet ska införas före omnämmandet av rådet i första, andra, tredje och sista styckena.

b) I första stycket ska ordet ”båda” utgå.

c) Fjärde stycket ska utgå.

EUROPEISKA INVESTERINGSBANKEN

255. I artikel 266 tredje stycket ska orden ”på begäran av kommissionen” ersättas med ”på förslag av kommissionen”, orden ”i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande” ska införas efter ”enhällighet”, och orden ”artiklarna 4, 11, 12 och 18.5 i” ska utgå.

256. I artikel 267b [ingen ändring i den svenska versionen], och orden ”det gradvisa upprättandet av den gemensamma marknaden” ska ersättas med ”den inre marknads upprättande eller funktion”.

FINANSIELLA BESTÄMMELSER

257. Artikel 268 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska orden ”..., inbegripet de som hänför sig till Europeiska socialfonden, ...” utgå, och de tre styckena ska betecknas punkt 1.

b) Andra stycket ska ersättas med följande: ”Unionens årliga budget ska fastställas av Europaparlamentet och rådet i enlighet med artikel 272.”

c) Följande nya punkter 2–6 ska läggas till:
”2. De utgifter som tas upp i budgeten ska beviljas för ett budgetår i enlighet med den förordning som avses i artikel 279.

3. För verkställighet av de utgifter som tas upp i budgeten krävs det att en rättsligt bindande unionsakt först antas som ger en rättslig grund för unionens åtgärd och för verkställighet av motsvarande utgift i enlighet med den förordning som avses i artikel 279, med förbehåll för undantag som anges i denna.

4. För att budgetdisciplinen ska kunna upprätthållas får unionen inte anta akter som kan medföra betydande konsekvenser för budgeten, utan att avge en försäkran om att de utgifter som blir en följd av dessa akter kan finansieras inom ramen för unionens egna medel och med iakttagande av den fleråriga budgettram som avses i artikel 270a.

5. Budgeten ska genomföras i överensstämmelse med principen om en sund ekonomisk förvaltning. Medlemsstaterna och unionen ska samarbeta med varandra för att de anslag som tagits upp i budgeten ska användas i överensstämmelse med denna princip.

6. Unionen och medlemsstaterna ska i enlighet med artikel 280 bekämpa bedrägerier och all annan olaglig verksamhet som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen.”

UNIONENS EGNA MEDEL

258. Ett kapitel 1 med rubriken ”UNIONENS EGNA MEDEL” ska införas före artikel 269.

259. Artikel 269 ska ändras på följande sätt:

a) Följande nya första stycke ska införas:

”Unionen ska se till att den har nödvändiga medel för att nå sina mål och genomföra sin politik.”

b) Sista stycket ska ersättas med följande två stycken:

”Rådet ska, i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, med enhällighet och efter att ha hört Europaparlamentet, anta ett beslut med bestämmelser om systemet för unionens egna medel. Inom ramen för detta kan nya kategorier av egna medel inrättas eller en befintlig kategori upphävas. Beslutet träder i kraft först sedan det har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

Rådet ska genom förordningar i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande fastställa genomförandebestämmelser för systemet med unionens egna medel i den mån som detta föreskrivs i det beslut som antagits på grundval av tredje stycket. Rådet ska besluta efter Europaparlamentets godkännande.”

260. Artikel 270 ska upphöra att gälla.

FLERÅRIG BUDGETRAM

261. Följande nya kapitel 2 och nya artikel 270a ska införas:

”KAPITEL 2

FLERÅRIG BUDGETRAM

Artikel 270a

1. Den fleråriga budgetramen syftar till att säkerställa en regelbunden utveckling av unionens utgifter inom gränserna för dess egna medel.

Den ska fastställas för en period på minst fem år.

Unionens årliga budget ska respektera den fleråriga budgetramen.

2. Rådet ska i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande anta en förordning om fastställande av den fleråriga budgetramen. Rådet ska besluta med enhällighet efter godkännande av Europaparlamentet, som ska besluta med en majoritet av sina ledamöter.

Europeiska rådet får med enhällighet anta ett beslut om bemyndigande för rådet att be-

sluta med kvalificerad majoritet när det antar den förordning som avses i första stycket.

3. Den fleråriga budgetramen ska fastställa beloppen för de årliga taken för anslag för åtaganden för varje utgiftskategori och det årliga taket för anslag för betalningar. Utgiftskategorierna, som ska vara få till antalet, ska motsvara unionens huvudsakliga verksamhetsområden.

Budgetramen ska innehålla alla övriga bestämmelser som behövs för att det årliga budgetförfarandet ska fungera väl.

4. Om rådets förordning om fastställande av en ny budgetram inte har antagits vid utgången av den period som omfattas av den föregående budgetramen, ska giltighetstiden för taken och de övriga bestämmelser som gäller den föregående periodens sista år förlängas tills den nya akten har antagits.

5. Under hela det förfarande som leder till antagandet av budgetramen, ska Europaparlamentet, rådet och kommissionen vidta alla nödvändiga åtgärder för att underlätta antagandet.”

UNIONENS ÅRLIGA BUDGET

262. Ett kapitel 3 med rubriken ”UNIONENS ÅRLIGA BUDGET” ska införas efter artikel 270a.

263. En artikel 270b med samma lydelse som artikel 272.1 ska införas.

264. Artikel 271 ska betecknas artikel 273a; texten ska ändras enligt punkt 267 nedan.

265. Artikel 272.1 ska betecknas artikel 270b, och artikel 272.2–272.10 ska ersättas med följande:

”Artikel 272

Europaparlamentet och rådet ska i enlighet med ett särskilt budgetförfarande fastställa unionens årliga budget i enlighet med följande bestämmelser:

1. Varje institution, med undantag av Europeiska centralbanken, ska före den 1 juli upprätta en beräkning över sina utgifter för följande budgetår. Kommissionen ska sammanställa dessa beräkningar i ett budgetförslag som får innehålla avvikande beräkningar.

Budgetförslaget ska innehålla en beräkning över inkomster och en beräkning över utgifter.

2. Kommissionen ska förelägga Europaparlamentet och rådet budgetförslaget senast den 1 september året före det budgetår som förslaget avser.

Kommissionen får ändra budgetförslaget under förfarandet till dess att den förlikningskommitté som avses i punkt 5 sammankallas.

3. Rådet ska anta sin ståndpunkt om budgetförslaget, vilken ska översändas till Europaparlamentet senast den 1 oktober året före det budgetår som förslaget avser. Rådet ska lämna Europaparlamentet en fullständig redogörelse för de skäl som ledde till att rådet antog sin ståndpunkt.

4. Om Europaparlamentet inom 42 dagar efter detta översändande

a) godkänner rådets ståndpunkt, är budgeten antagen,

b) inte har fattat något beslut, ska budgeten anses som antagen,

c) med en majoritet av sina ledamöter antar ändringar, ska det ändrade förslaget översändas till rådet och kommissionen. Europaparlamentets ordförande ska i samförstånd med rådets ordförande omedelbart sammankalla förlikningskommittén. Förlikningskommittén ska dock inte sammankallas om rådet inom tio dagar efter detta översändande meddelar Europaparlamentet att det godkänner samtliga ändringar.

5. Förlikningskommittén, som ska bestå av rådets medlemmar eller företrädare för dessa och lika många företrädare för Europaparlamentet, ska ha till uppgift att på grundval av Europaparlamentets och rådets ståndpunkter med en kvalificerad majoritet av rådets medlemmar eller företrädarna för dessa och en

majoritet av Europaparlamentets företrädare, uppnå enighet om ett gemensamt förslag inom 21 dagar efter det att den sammankallats.

Kommissionen ska delta i förlikningskommitténs arbete och ta alla nödvändiga initiativ för att närma Europaparlamentets och rådets ståndpunkter till varandra.

6. Om förlikningskommittén inom de 21 dagar som avses i punkt 5 uppnår enighet om ett gemensamt förslag, ska Europaparlamentet och rådet var för sig ha 14 dagar på sig efter det att denna enighet har uppnåtts för att godkänna det gemensamma förslaget.

7. Om inom de 14 dagar som avses i punkt 6

a) både Europaparlamentet och rådet godkänner det gemensamma förslaget eller inte fattar något beslut, eller om en av dessa institutioner godkänner det gemensamma förslaget medan den andra inte fattar något beslut, ska budgeten anses som slutgiltigt antagen i enlighet med det gemensamma förslaget, eller

b) Europaparlamentet med en majoritet av sina ledamöter och rådet båda avvisar det gemensamma förslaget, eller om en av dessa institutioner avvisar det gemensamma förslaget medan den andra inte fattar något beslut, ska ett nytt budgetförslag läggas fram av kommissionen, eller

c) Europaparlamentet med en majoritet av sina ledamöter avvisar det gemensamma förslaget medan rådet godkänner det, ska ett nytt budgetförslag läggas fram av kommissionen, eller

d) Europaparlamentet godkänner det gemensamma förslaget medan rådet avvisar det, får Europaparlamentet, inom 14 dagar efter det att rådet har avvisat förslaget, med en majoritet av sina ledamöter och tre femtedelar av de avgivna rösterna besluta att bekräfta samtliga eller några av de ändringar som avses i punkt 4 c. Om någon av Europaparlamentets ändringar inte bekräftas, ska den i förlikningskommittén överenskomna ståndpunkten avseende den budgetpost som är föremål för denna ändring anses godkänd. Budgeten ska anses slutgiltigt antagen på grundval av detta.

8. Om förlikningskommittén inom de 21 dagar som avses i punkt 5 inte uppnår enighet om ett gemensamt förslag, ska ett nytt budgetförslag läggas fram av kommissionen.

9. När det förfarande som anges i denna artikel har avslutats, ska Europaparlamentets ordförande förklara att budgeten är slutgiltigt antagen.

10. Varje institution ska utöva de befogenheter som den tilldelas genom denna artikel med beaktande av fördragen och de akter som antagits i enlighet med dessa, särskilt om unionens egna medel och balansen mellan inkomster och utgifter.”

266. Artikel 273 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska ordet ”antagits” ersättas med ”blivit slutgiltigt antagen”, orden ”eller en underavdelning” ska utgå, och orden ”... ett belopp som motsvarar högst en tolfedel av budgetanslagen för det föregående budgetåret ...; detta arrangemang skall dock inte få till följd att kommissionen får förfoga över medel som överstiger en tolfedel av de anslag som anges i det budgetförslag som är under utarbetande.” ska ersättas med ”... ett belopp som motsvarar högst en tolfedel av anslagen i den aktuella avdelningen i budgeten för det föregående budgetåret ...; det får dock inte överstiga en tolfedel av de anslag som anges i denna avdelning i budgetförslaget.”

b) I andra stycket ska orden ”, på förslag av kommissionen,” införas efter ”rådet”, orden ”genom beslut” ska utgå och följande ord och mening ska läggas till i slutet: ”..., i enlighet med den budgetförordning som utfärdats enligt artikel 279. Rådet ska omedelbart överlämna beslutet till Europaparlamentet.”

c) Tredje stycket ska utgå.

d) Sista stycket ska ersättas med följande:

”I det beslut som avses i andra stycket ska de åtgärder föreskrivas som krävs i fråga om resurser för tillämpningen av denna artikel, i överensstämmelse med de akter som avses i artikel 269.

Beslutet ska träda i kraft trettio dagar efter antagandet, om Europaparlamentet inom denna tidsfrist med en majoritet av sina ledamöter inte beslutar att minska dessa utgifter.”

267. En artikel 273a med samma lydelse som artikel 271 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska utgå.

b) I tredje stycket, numera andra stycket, ska orden ”i mån av behov” utgå.

c) I sista stycket ska orden ”rådets, kommissionens och domstolens” ersättas med ”Europeiska rådets och rådets, kommissionens och Europeiska unionens domstols”.

GENOMFÖRANDE AV BUDGETEN OCH ANSVARSFRIHET

268. Ett kapitel 4 med rubriken ”GENOMFÖRANDE AV BUDGETEN OCH ANSVARSFRIHET” ska införas före artikel 274, som ska ändras enligt följande:

a) I första stycket ska orden ”ska kommissionen genomföra budgeten” ersättas med ”ska kommissionen i samarbete med medlemsstaterna genomföra budgeten”.

b) Andra stycket ska ersättas med följande: ”Budgetförordningen ska ange medlemsstaternas kontroll- och revisionsskyldigheter vid genomförandet av budgeten samt deras ansvar i samband med detta. Den ska också ange det ansvar och de närmare särskilda bestämmelser som ska gälla för hur varje institution ska medverka när dess egna utgifter effektueras.”

269. I artikel 275 ska hänvisningarna till rådet och Europaparlamentet kastas om. Följande nya andra stycke ska läggas till:

”Kommissionen ska till Europaparlamentet och rådet även överlämna en rapport med utvärdering av unionens finanser på grundval av de resultat som uppnåtts, särskilt i förhållande till de uppgifter som Europaparlamentet och rådet lämnat enligt artikel 276.”

270. I artikel 276.1 ska orden ”räkenskaperna och de redovisningar som avses i artikel 275,” ersättas med ”de räkenskaper och redovisningar samt den utvärderingsrapport som avses i artikel 275,”.

*GEMENSAMMA FINANSIELLA
BESTÄMMELSER*

271. Ett kapitel 5 med rubriken ”GEMENSAMMA BESTÄMMELSER” ska införas före artikel 277.

272. Artikel 277 ska ersättas med följande:

”Artikel 277

Den fleråriga budgetramen och den årliga budgeten ska upprättas i euro.”

273. Artikel 279 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar, i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört revisionsrätten, anta

a) finansiella regler som särskilt ska ange närmare bestämmelser om budgetens uppställning och genomförande och om redovisning och revision,

b) regler om ordningen för kontrollen av finansiella aktörers, särskilt utanordnares och räkenskapsförares, ansvar.”

b) I punkt 2 ska ordet ”enhålligt” utgå, och orden ”erhållit revisionsrättens yttrande” ska ersättas med ”revisionsrätten”.

274. Följande nya artiklar 279a och 279b ska införas.

”Artikel 279a

Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska se till att det finns finansiella medel tillgängliga för att unionen ska kunna fullgöra sina rättsliga förpliktelser gentemot tredje man.

Artikel 279b

Regelbundna möten mellan Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande ska sammankallas på kommissionens initiativ inom ramen för de budgetförfaranden som avses i denna avdelning. Ordförandena ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att främja samråd och närma sina institutioners ståndpunkter till varandra i syfte att göra det lättare att genomföra denna avdelning.”

BEKÄMPNING AV BEDRÄGERI

275. Ett kapitel 6 med rubriken ”BEKÄMPNING AV BEDRÄGERI” ska införas före artikel 280.

276. Artikel 280 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska följande ord läggas till i slutet: ”liksom i unionens institutioner, organ och byråer.”

b) I punkt 4 ska orden ”liksom i unionens institutioner, organ och byråer” införas efter ”... i medlemsstaterna”, och sista meningen ska utgå.

FÖRDJUPAT SAMARBETE

277. En avdelning III med rubriken ”FÖRDJUPADE SAMARBETEN” ska införas efter artikel 280.

278. Följande artiklar 280a–280i ska införas, vilka tillsammans med artikel 10 i fördraget om Europeiska unionen ska ersätta artiklarna 27a–27e, 40–40b och 43–45 i det nuvarande fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 11 och 11a i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen:

”Artikel 280a

De fördjupade samarbetena ska respektera fördragen och unionsrätten.

De får inte negativt påverka den inre marknaden eller den ekonomiska, sociala och ter-

ritoriella sammanhållningen. De får inte innebära något hinder eller någon diskriminering i handeln mellan medlemsstaterna eller leda till snedvridning av konkurrensen dem emellan.

Artikel 280b

De fördjupade samarbetena ska respektera de icke deltagande medlemsstaternas befogenheter, rättigheter och skyldigheter. Dessa medlemsstater får inte hindra de deltagande medlemsstaterna från att genomföra samarbetena.

Artikel 280c

1. När de fördjupade samarbetena upprättas ska de vara öppna för samtliga medlemsstater, förutsatt att medlemsstaterna tar hänsyn till de eventuella villkor för deltagande som fastställs genom beslutet om bemyndigande. De ska också vara öppna vid varje annat tillfälle, under förutsättning att de utöver nämnda villkor tar hänsyn till de akter som redan har antagits inom denna ram.

Kommissionen och de medlemsstater som deltar i ett fördjupat samarbete ska se till att främja ett deltagande av så många medlemsstater som möjligt.

2. Kommissionen och vid behov unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik ska regelbundet informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen av de fördjupade samarbetena.

Artikel 280d

1. De medlemsstater som önskar upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan på något av de områden som avses i fördragen, med undantag av områdena med exklusiv befogenhet och den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, ska rikta en begäran till kommissionen och närmare ange tillämpningsområdet och de mål som eftersträvas genom det planerade fördjupade samarbetet. Kommissionen får lägga fram ett förslag för rådet om detta. Om kommissionen inte lägger fram något förslag, ska den underrätta de berörda medlemsstaterna om skälen till detta.

Ett bemyndigande att inleda ett fördjupat samarbete enligt första stycket ska ges av rådet på förslag av kommissionen och efter Europaparlamentets godkännande.

2. En begäran från de medlemsstater som önskar upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska riktas till rådet. Denna begäran ska överlämnas till unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, som ska avge ett yttrande om samstämmigheten mellan det fördjupade samarbete som planeras och unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, och till kommissionen, som ska avge ett yttrande, särskilt om samstämmigheten mellan det fördjupade samarbete som planeras och övrig unionspolitik. Begäran ska även överlämnas till Europaparlamentet för kännedom.

Bemyndigande att inleda ett fördjupat samarbete ska ges genom ett beslut av rådet, som ska besluta med enhällighet.

Artikel 280e

Alla rådsmedlemmar får delta i rådets överläggningar, men endast de rådsmedlemmar som företräder medlemsstater som deltar i ett fördjupat samarbete får delta i omröstningen.

Endast rösterna från de deltagande medlemsstaternas företrädare krävs för enhällighet.

Kvalificerad majoritet ska definieras i enlighet med artikel 205.3.

Artikel 280f

1. Varje medlemsstat som önskar delta i ett pågående fördjupat samarbete på något av de områden som avses i artikel 280d.1 ska anmäla sin avsikt till rådet och kommissionen.

Kommissionen ska inom fyra månader efter det att anmälan har mottagits bekräfta den berörda medlemsstatens deltagande. Kommissionen ska, i förekommande fall, konstatera att villkoren för deltagande är uppfyllda

och besluta om nödvändiga övergångsåtgärder för tillämpningen av de akter som redan antagits inom ramen för det fördjupade samarbetet.

Om kommissionen emellertid anser att villkoren för deltagande inte är uppfyllda, ska den ange vilka åtgärder som ska vidtas för att dessa villkor ska uppfyllas och fastställa en tidsfrist för en ny behandling av begäran. När tidsfristen har löpt ut, ska kommissionen behandla begäran på nytt i enlighet med förfarandet i andra stycket. Om kommissionen anser att villkoren för deltagande fortfarande inte är uppfyllda, får den berörda medlemsstaten hänskjuta frågan till rådet, som ska besluta om begäran. Rådet ska besluta i enlighet med artikel 280e. Det får på kommissionens förslag även besluta om sådana övergångsåtgärder som avses i andra stycket.

2. Varje medlemsstat som önskar delta i ett pågående fördjupat samarbete inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ska anmäla sin avsikt till rådet, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och till kommissionen.

Rådet ska bekräfta den berörda medlemsstatens deltagande efter samråd med unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och efter att i förekommande fall ha fastställt att villkoren för deltagande är uppfyllda. Rådet får på förslag av unionens höga representant även besluta om nödvändiga övergångsåtgärder för tillämpningen av akter som redan antagits inom ramen för det fördjupade samarbetet. Om rådet emellertid anser att villkoren för deltagande inte är uppfyllda, ska det ange vilka åtgärder som ska vidtas för att dessa villkor ska uppfyllas och fastställa en tidsfrist för en ny behandling av begäran om deltagande.

Vid tillämpning av denna punkt ska rådet besluta med enhällighet och i enlighet med artikel 280e.

Artikel 280g

Andra utgifter för genomförandet av ett fördjupat samarbete än de förvaltningskostnader som institutionerna åsamkas ska bäras

av de deltagande medlemsstaterna, om inte rådet med enhällighet bland alla sina medlemmar och efter att ha hört Europaparlamentet beslutar något annat.

Artikel 280h

1. Om en bestämmelse i fördragen som kan komma att tillämpas inom ramen för ett fördjupat samarbete föreskriver att rådet ska besluta med enhällighet, får rådet med enhällighet i enlighet med bestämmelserna i artikel 280e anta ett beslut som föreskriver att det ska besluta med kvalificerad majoritet.

2. Om en bestämmelse i fördragen som kan komma att tillämpas inom ramen för ett fördjupat samarbete föreskriver att rådet ska anta akter i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, får rådet med enhällighet i enlighet med bestämmelserna i artikel 280e anta ett beslut som föreskriver att det ska besluta i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Rådet ska besluta efter att ha hört Europaparlamentet.

3. Punkterna 1 och 2 ska inte tillämpas på beslut som har militära eller försvarsmässiga konsekvenser.

Artikel 280i

Rådet och kommissionen ska se till att de åtgärder som vidtas inom ramen för ett fördjupat samarbete är samstämmiga såväl inbördes som med unionens politik, och de ska samarbeta i detta syfte.”

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

279. Sjätte delen ska betecknas ”SJUNDE DELEN”.

280. Artiklarna 281, 293, 305 och 314 ska upphöra att gälla. Artikel 286 ska ersättas med artikel 16b.

281. I artikel 282 ska följande mening läggas till i slutet: ”Unionen ska dock i frågor som rör en viss institutions funktion företrädas av

den institutionen i enlighet med dess administrativa självständighet.”

282. Texten i artikel 283 ska ersättas med följande: ”Europaparlamentet och rådet ska, genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört övriga berörda institutioner, fastställa tjänsteföreskrifter för tjänstemännen vid Europeiska unionen och anställningsvillkor för övriga anställda vid unionen”.

283. I artikel 288 ska tredje stycket ersättas med följande:

”Med avvikelse från andra stycket ska Europeiska centralbanken ersätta skada som orsakats av banken själv eller av dess anställda under tjänsteutövning i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar.”

284. I artikel 290 ska orden ”... genom förordningar” läggas till i slutet.

285. I artikel 291 ska orden ”, Europeiska monetära institutet” utgå.

286. Artikel 294 ska betecknas artikel 48a.

287. Artikel 299 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska utgå. Första stycket i punkt 2 och punkterna 3–6 ska betecknas artikel 311a; texten ska ändras enligt punkt 293 nedan.

Punkt 2 ska vara onummererad.

b) I början av första stycket ska ordet ”dock” utgå, och orden ”de franska utomeuropeiska departementen” ska ersättas med ”Guadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Réunion, Saint-Barthélemy och Saint-Martin,”; i slutet av stycket ska följande mening läggas till: ”Om de specifika åtgärderna i fråga beslutas av rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, ska det också besluta på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet.”

c) I början av andra stycket ska orden ”Rådet skall, när det beslutar om de relevanta åtgärder som avses i andra stycket, beakta sådana områden som ...” ersättas med ”De åtgärder som avses i första stycket gäller särskilt ...”.

d) I början av tredje stycket ska hänvisningen till andra stycket ersättas med en hänvisning till första stycket.

288. Artiklarna 300 och 301 ska ersättas med artiklarna 188n och 188k, och artiklarna 302–304 ska ersättas med artikel 188p.

289. Artikel 308 ska ersättas med följande:

”Artikel 308

1. Om en åtgärd från unionens sida skulle visa sig nödvändig för att, inom ramen för den politik som fastställs i fördragen, nå något av de mål som avses i fördragen, och dessa inte föreskriver de nödvändiga befogenheterna för detta, ska rådet med enhällighet, på förslag av kommissionen och efter Europaparlamentets godkännande, anta lämpliga bestämmelser. Om bestämmelserna i fråga antas av rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, ska det också besluta med enhällighet, på förslag av kommissionen och efter Europaparlamentets godkännande.

2. Kommissionen ska vid det förfarande för kontroll av subsidiaritetsprincipen som avses i artikel 3b.3 i fördraget om Europeiska unionen uppmärksamma nationella parlament på de förslag som grundar sig på den här artikeln.

3. De åtgärder som grundar sig på denna artikel får inte omfatta någon harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar i de fall där fördragen utesluter en sådan harmonisering.

4. Denna artikel får inte ligga till grund för att uppnå mål som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och varje akt som antas i enlighet med denna artikel ska respektera de begränsningar som fastställs i artikel 25b andra stycket i fördraget om Europeiska unionen.”

290. Följande nya artikel 308a ska införas:

”Artikel 308a

Artikel 48.7 i fördraget om Europeiska unionen ska inte tillämpas på följande artiklar:

- artikel 269 tredje och fjärde styckena,
- artikel 270a.2 första stycket,
- artikel 308 och
- artikel 309.”

291. Artikel 309 ska ersättas med följande:

”Artikel 309

Vid tillämpning av artikel 7 i fördraget om Europeiska unionen om tillfälligt upphävande av vissa rättigheter som följer av medlemskap i unionen, får den medlem av Europeiska rådet eller rådet som företräder den berörda medlemsstaten inte delta i omröstningen, och den berörda medlemsstaten ska inte tas med i beräkningen av den tredjedel eller de fyra femtedelar av medlemsstaterna som anges i punkterna 1 och 2 i nämnda artikel. Att personligen närvarande eller företrädde medlemmar avstår från att rösta hindrar inte att sådana beslut som avses i punkt 2 i nämnda artikel antas.

Vid antagande av de beslut som avses i artikel 7.3 och 7.4 i fördraget om Europeiska unionen ska kvalificerad majoritet definieras i enlighet med artikel 205.3 b i det här fördraget.

Om rådet, till följd av ett beslut om tillfälligt upphävande av rösträtten som antagits i enlighet med artikel 7.3 i fördraget om Europeiska unionen, beslutar med kvalificerad majoritet på grundval av någon av bestämmelserna i fördragen, ska denna kvalificerade majoritet definieras i enlighet med artikel 205.3 b i det här fördraget eller, om rådet agerar på förslag av kommissionen eller unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, i enlighet med artikel 205.3 a.

Vid tillämpning av artikel 7 i fördraget om Europeiska unionen ska Europaparlamentet besluta med två tredjedelar av de avgivna rösterna, som ska representera majoriteten av dess ledamöter.”

292. Artikel 310 ska betecknas artikel 188m.

293. Artikel 311 ska upphöra att gälla. En artikel 311a med samma lydelse som artikel 299.2 första stycket och artikel 299.3–299.6 ska införas; texten ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 första stycket och punkterna 3–6 ska betecknas punkterna 1–5, och följande nya inledningsfras ska införas i början av artikeln:

”Utöver bestämmelserna i artikel 49c i fördraget om Europeiska unionen angående fördragets territoriella tillämpningsområde ska följande bestämmelser tillämpas:”

b) I första stycket i punkt 2, numera punkt 1, ska orden ”... de franska utomeuropeiska departementen, ...” ersättas med ”Guadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Réunion, Saint-Barthélemy och Saint-Martin, ...”, och orden ”... i enlighet med artikel 299” ska läggas till i slutet.

c) I punkt 3, numera punkt 2, ska orden ”till detta fördrag” utgå, liksom orden ”i detta fördrag” i slutet.

d) I punkt 6, numera punkt 5, ska inledningsfrasen ”Utan hinder av föregående punkter skall följande gälla:” ersättas med ”Med avvikelse från artikel 49c i fördraget om Europeiska unionen och punkterna 1–4 i den här artikeln ska följande gälla:”

e) Följande nya punkt ska läggas till i slutet av artikeln:

”6. Europeiska rådet får på initiativ av den berörda medlemsstaten anta ett beslut om ändring av ställningen i förhållande till unionen för ett danskt, franskt eller nederländskt land eller territorium som avses i punkterna 1 och 2. Europeiska rådet ska besluta med enhällighet efter att ha hört kommissionen.”

294. Rubriken ”SLUTBESTÄMMELSER” före artikel 313 ska utgå.

295. En artikel 313a ska införas:

”Artikel 313a

Bestämmelserna i artikel 53 i fördraget om Europeiska unionen ska tillämpas på det här fördraget.”

*SLUTBESTÄMMELSER**Artikel 3*

Detta fördrag har ingåtts på obegränsad tid.

Artikel 4

1. Protokoll nr 1 som fogas till detta fördrag innehåller ändringarna i de protokoll som är fogade till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och/eller fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

2. Protokoll nr 2 som fogas till detta fördrag innehåller ändringarna i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Artikel 5

1. Artiklarna, avsnitten, kapitlen, avdelningarna och delarna i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, ändrade genom det här fördraget, ska omnumreras i enlighet med jämförelsetabellerna i bilagan till det här fördraget, vilken utgör en integrerande del av detta.

2. Korshänvisningar till artiklar, avsnitt, kapitel, avdelningar och delar i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, liksom mellan dessa båda fördrag, ska anpassas i enlighet med punkt 1 och hänvisningar till punkter eller stycken i nämnda artiklar, omnumrerade eller flyttade genom vissa bestämmelser i det här fördraget, ska anpassas i enlighet med nämnda bestämmelser.

De hänvisningar till artiklar, avsnitt, kapitel, avdelningar och delar i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som finns i övriga fördrag och primärakter, som ligger till grund för unionen, ska anpassas i enlighet med punkt 1. Hänvisningar till skälen i ingressen i fördraget om Europeiska unionen eller punkter eller stycken i artiklar i fördraget om Europeiska unionen och för-

draget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, omnumrerade eller flyttade genom det här fördraget, ska anpassas i enlighet med det fördraget.

Dessa anpassningar ska i förekommande fall även gälla de fall då bestämmelsen i fråga har upphört att gälla.

3. De hänvisningar till skäl i ingresser, artiklar, avsnitt, kapitel, avdelningar och delar i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, ändrade genom det här fördraget, som finns i andra instrument eller akter, ska läsas som hänvisningar till skäl, artiklar, avsnitt, kapitel, avdelningar och delar i de fördragen, omnumrerade i enlighet med punkt 1, och till punkter eller stycken i dessa artiklar, omnumrerade eller flyttade genom vissa bestämmelser i det här fördraget.

Artikel 6

1. Detta fördrag ska ratificeras av de höga fördragsslutande parterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten ska deponeras hos Republiken Italiens regering.

2. Detta fördrag träder i kraft den 1 januari 2009, förutsatt att samtliga ratifikationsinstrument har deponerats eller, om så inte är fallet, den första dagen i den månad som följer efter det att ratifikationsinstrumentet har deponerats av den signatärstat som sist deponerar instrumentet.

Artikel 7

Detta fördrag, kallat Lissabonfördraget, som har upprättats i ett enda original på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska och ungerska språken, vilka texter är lika giltiga på alla språken, ska deponeras i arkiven hos Republiken Italiens regering, som ska överlämna en bestyrkt kopia till var och en av regeringarna i övriga signatärstater.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta fördrag.
Съставено в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година.
Hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete.
V Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm.
Udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv.
Geschehen zu Lissabon am dreizehnten Dezember zweitausendsieben.
Kahe tuhande seitsmenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Lissabonis.
Έγινε στη Λισσαβόνα, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.
Done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven.
Fait à Lisbonne, le treize décembre deux mille sept.
Arna dhéanamh i Liospóin, an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.
Fatto a Lisbona, addì tredici dicembre duemilasette.
Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī.
Priimta Lisabonoje du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio trylikta dieną.
Kelt Lissabonban, a kétezer-hetedik év december tizenharmadik napján.
Magħmul f'Lisbona, fit-tlettax-il jum ta' Dicembru tas-sena elfejn u sebgha.
Gedaan te Lissabon, de dertiende december tweeduizend zeven.
Sporządzono w Lizbonie dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.
Feito em Lisboa, em treze de Dezembro de dois mil e sete.
Întocmit la Lisabona la treisprezece decembrie două mii șapte.
V Lisabone dňa trinásteho decembra dvetisícšedem.
V Lizboni, dne trinajstega decembra leta dva tisoč sedem.
Tehty Lissabonissa kolmantentoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.
Som skedde i Lissabon den trettende december tjugohundrasju.
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Für Seine Majestät den König der Belgier

„Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.”

«Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

„Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.“

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Thar ceann Uachtarán na hÉireann

For the President of Ireland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

Per il Presidente della Repubblica italiana

Για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Latvijas Republikas Valsts prezidenta vārdā

Lietuvos Respublikos Prezidento vardu

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Għall-President ta' Malta

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Pelo Presidente da República Portuguesa

Pentru Președintele României

Za predsednika Republike Slovenije

Za prezidenta Slovenskej republiky

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta

För Republiken Finlands President

För Konungariket Sveriges regering

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

PROTOKOLL

**A. PROTOKOLL SOM FOGAS TILL FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN,
FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT OCH, I
FÖREKOMMANDE FALL, FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA
ATOMENERGIGEMENSKAPEN**

PROTOKOLL

OM DE NATIONELLA PARLAMENTENS ROLL I EUROPEISKA UNIONEN

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ERINRAR OM att det sätt på vilket de nationella parlamenten granskar sin regering i fråga om unionens verksamhet är en angelägenhet för varje medlemsstats särskilda konstitutionella organisation och praxis,

SOM ÖNSKAR uppmuntra till en större delaktighet från de nationella parlamentens sida i Europeiska unionens verksamhet och öka deras möjligheter att uttrycka sin uppfattning om utkast till unionens lagstiftningsakter och andra frågor som kan vara av särskilt intresse för dem,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

AVDELNING I

INFORMATION TILL DE NATIONELLA PARLAMENTEN

Artikel 1

Kommissionen ska översända sina samrådsdokument (grönböcker, vitböcker och meddelanden) direkt till de nationella parlamenten vid offentliggörandet. Kommissionen ska också översända det årliga lagstiftningsprogrammet samt alla andra instrument för lagstiftningsprogram eller politisk strategi till de nationella parlamenten samtidigt som de översänds till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 2

Utkast till lagstiftningsakter som lämnas till Europaparlamentet och rådet ska översändas till de nationella parlamenten.

I detta protokoll avses med utkast till lagstiftningsakt sådana förslag från kommissionen, initiativ från en grupp medlemsstater, initiativ från Europaparlamentet, framställningar från domstolen, rekommendationer från Europeiska centralbanken och framställ-

ningar från Europeiska investeringsbanken som syftar till antagande av en lagstiftningsakt.

Kommissionen ska översända sina utkast till lagstiftningsakter direkt till de nationella parlamenten samtidigt som de översänds till Europaparlamentet och rådet.

Europaparlamentet ska översända sina utkast till lagstiftningsakter direkt till de nationella parlamenten.

Rådet ska till de nationella parlamenten översända de utkast till lagstiftningsakter som kommer från en grupp medlemsstater, domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken.

Artikel 3

De nationella parlamenten kan, i enlighet med förfarandet i protokollet om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande lämna ett motiverat yttrande om huruvida ett utkast till lagstiftningsakt är förenligt med subsidiaritetsprincipen.

Om utkastet till lagstiftningsakt kommer från en grupp medlemsstater, ska rådets ordförande översända det eller de motiverade yttrandena till dessa medlemsstaters regeringar.

Om utkastet till lagstiftningsakt kommer från domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken, ska rådets ordförande översända det eller de motiverade yttrandena till institutionen eller organet i fråga.

Artikel 4

En tidsfrist på åtta veckor ska iakttas mellan den dag då ett utkast till lagstiftningsakt görs tillgängligt för de nationella parlamenten på unionens officiella språk och den dag då utkastet förs upp på rådets preliminära dagordning för antagande av detta eller för antagande av en ståndpunkt inom ramen för ett lagstiftningsförfarande. I brådskande fall kan dock undantag göras, varvid skälen ska anges i rådets akt eller ståndpunkt. Utom i vederbörligen motiverade, brådskande fall får inga överenskommelser komma till stånd om ett utkast till lagstiftningsakt under dessa åtta veckor. Utom i vederbörligen motiverade, brådskande fall ska en tidsfrist på tio dagar iakttas mellan den dag då ett utkast till lagstiftningsakt förs upp på rådets preliminära dagordning och antagandet av en ståndpunkt.

Artikel 5

Dagordningarna för och resultaten av rådets möten, inklusive protokollen från de möten då rådet diskuterar utkast till lagstiftningsakter, ska översändas direkt till de nationella parlamenten samtidigt som de översänds till medlemsstaternas regeringar.

Artikel 6

När Europeiska rådet avser att tillämpa artikel 48.7 första eller andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, ska de nationella

parlamenten underrättas om Europeiska rådets initiativ minst sex månader innan ett beslut antas.

Artikel 7

Revisionsrätten ska för kännedom översända sin årsrapport till de nationella parlamenten samtidigt som den översänds till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 8

Om det nationella parlamentariska systemet inte är ett enkammersystem, ska artiklarna 1–7 gälla systemets samtliga kammare.

AVDELNING II

INTERPARLAMENTARISKT SAMARBETE

Artikel 9

Europaparlamentet och de nationella parlamenten ska tillsammans bestämma hur ett effektivt och regelbundet interparlamentariskt samarbete ska organiseras och främjas inom unionen.

Artikel 10

En konferens mellan parlamentariska organ för EU-frågor får till Europaparlamentet, rådet och kommissionen överlämna alla bidrag som den finner lämpliga. Konferensen ska dessutom främja utbyte av information och bästa praxis mellan de nationella parlamenten och Europaparlamentet, och även mellan deras fackutskott. Den kan också anordna interparlamentariska konferenser om särskilda teman, särskilt för att diskutera frågor om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Konferensens bidrag ska inte vara bindande för de nationella parlamenten eller föregripa deras ståndpunkter.

PROTOKOLL**OM TILLÄMPNING AV SUBSIDIARITETS- OCH PROPORCIONALITETSPRINCIPERNA**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ÖNSKAR säkerställa att alla beslut fattas så nära unionens medborgare som möjligt,

SOM ÄR BESLUTNA att fastställa villkoren för tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, vilka anges i artikel 3b i fördraget om Europeiska unionen, och att upprätta ett system för att kontrollera tillämpningen av dessa principer,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 1

Varje institution ska fortlöpande se till att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna enligt definitionerna i artikel 3 b i fördraget om Europeiska unionen följs.

Artikel 2

Innan kommissionen föreslår en lagstiftningsakt ska den hålla omfattande samråd. Vid dessa samråd ska i förekommande fall den lokala och regionala dimensionen av de planerade åtgärderna beaktas. I mycket brådskande fall ska kommissionen inte hålla samråd. Den ska motivera sitt beslut i förslaget.

Artikel 3

I detta protokoll avses med utkast till lagstiftningsakt sådana förslag från kommissionen, initiativ från en grupp medlemsstater, initiativ från Europaparlamentet, framställningar från domstolen, rekommendationer från Europeiska centralbanken och framställningar från Europeiska investeringsbanken, som syftar till antagande av en lagstiftningsakt.

Artikel 4

Kommissionen ska översända sina utkast till lagstiftningsakter och sina ändrade utkast till de nationella parlamenten samtidigt som de översänds till unionslagstiftaren.

Europaparlamentet ska översända sina utkast till lagstiftningsakter och sina ändrade utkast till de nationella parlamenten.

Rådet ska till de nationella parlamenten översända de utkast till lagstiftningsakter som kommer från en grupp medlemsstater, domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken, liksom ändrade utkast.

Efter antagandet ska Europaparlamentet översända sina lagstiftningsresolutioner och rådet sina ståndpunkter till de nationella parlamenten.

Artikel 5

Utkasten till lagstiftningsakter ska motiveras med avseende på subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Varje utkast till lagstiftningsakt bör innehålla ett formulär med närmare uppgifter som gör det möjligt

att bedöma om subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna har följts. Formuläret bör innehålla underlag som gör det möjligt att bedöma dess finansiella konsekvenser och, om det gäller ett direktiv, dess konsekvenser för de bestämmelser som medlemsstaterna ska genomföra, i förekommande fall även i den regionala lagstiftningen. Skäl som visar att något av unionens mål bättre kan uppnås på unionsnivån ska bygga på kvalitativa indikatorer och, varje gång det är möjligt, på kvantitativa sådana. I utkastet till lagstiftningsakter ska hänsyn tas till att det finansiella eller administrativa ansvar som vilar på unionen, nationella regeringar, regionala eller lokala myndigheter, ekonomiska aktörer och medborgare så långt som möjligt ska begränsas och stå i proportion till det mål som ska uppnås.

Artikel 6

Varje nationellt parlament eller kammare i ett sådant parlament får, inom åtta veckor från den dag då ett utkast till lagstiftningsakt på unionens officiella språk översänds, till Europaparlamentets, rådets och kommissionens ordförande lämna ett motiverat yttrande med skälen till att de anser att det aktuella utkastet inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Varje nationellt parlament eller kammare i ett sådant parlament ska i förekommande fall samråda med de regionala parlament som har lagstiftande befogenheter.

Om utkastet till lagstiftningsakt kommer från en grupp medlemsstater, ska rådets ordförande översända yttrandet till dessa medlemsstaters regeringar.

Om utkastet till lagstiftningsakt kommer från domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken, ska rådets ordförande översända yttrandet till den berörda institutionen eller det berörda organet.

Artikel 7

1. Europaparlamentet, rådet och kommissionen, samt i förekommande fall gruppen av medlemsstater, domstolen, Europeiska cen-

tralbanken eller Europeiska investeringsbanken, ska, om utkastet till lagstiftningsakt kommer från dem, ta hänsyn till motiverade yttranden från de nationella parlamenten eller en kammare i ett sådant parlament.

Varje nationellt parlament ska ha två röster, fördelade med hänsyn till det nationella parlamentariska systemet. I ett nationellt parlamentariskt tvåkammersystem ska var och en av de båda kamrarna ha en röst.

2. Om minst en tredjedel av det totala antal röster som tilldelats de nationella parlamenten i enlighet med punkt 1 andra stycket står bakom motiverade yttranden om att ett utkast till lagstiftningsakt inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen, ska utkastet omprövas. För ett utkast till lagstiftningsakt som läggs fram på grundval av artikel 61i i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som avser området med frihet, säkerhet och rättvisa ska tröskeln vara en fjärdedel.

Efter omprövningen kan kommissionen eller, i förekommande fall, gruppen av medlemsstater, Europaparlamentet, domstolen, Europeiska centralbanken eller Europeiska investeringsbanken om utkastet till lagstiftningsakt kommer från dem, besluta att antingen vidhålla utkastet, ändra det eller dra tillbaka det. Detta beslut ska vara motiverat.

3. Dessutom ska, inom ramen för det ordinarie lagstiftningsförfarandet, ett förslag till lagstiftningsakt omprövas om minst en enkel majoritet av de röster som tilldelats de nationella parlamenten i enlighet med punkt 1 andra stycket står bakom motiverade yttranden om att förslaget inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Efter omprövningen kan kommissionen besluta att antingen vidhålla förslaget, ändra det eller dra tillbaka det.

Om kommissionen väljer att vidhålla förslaget, ska den i ett motiverat yttrande ange skälen till varför den anser att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Det motiverade yttrandet ska, liksom de nationella parlamentens motiverade yttranden, översändas till unionslagstiftaren för att beaktas inom ramen för förfarandet.

a) Före den första behandlings slut ska lagstiftaren (Europaparlamentet och rådet) ta ställning till huruvida lagstiftningsförslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen och ska därvid särskilt beakta de motiveringar som angetts och delas av majoriteten av de nationella parlamenten samt kommissionens motiverade yttrande.

b) Om lagstiftaren med en majoritet på 55 % av rådsmedlemmarna eller en majoritet av de avgivna rösterna i Europaparlamentet anser att lagstiftningsförslaget inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen, ska förslaget inte behandlas vidare.

Artikel 8

Europeiska unionens domstol är behörig att pröva en talan om åsidosättande, genom en lagstiftningsakt, av subsidiaritetsprincipen, vilken har väckts, i enlighet med de närmare bestämmelserna i artikel 230 i fördraget om

Europeiska unionens funktionssätt, av en medlemsstat eller i enlighet med dess rättsordning har överlämnats av denna på dess nationella parlaments vägnar eller för en kammare i detta parlament.

I enlighet med de närmare bestämmelserna i samma artikel får en sådan talan även väckas av Regionkommittén mot lagstiftningsakter för vars antagande det i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt anges att Regionkommittén ska höras.

Artikel 9

Kommissionen ska varje år lägga fram en rapport för Europeiska rådet, Europaparlamentet, rådet och de nationella parlamenten om tillämpningen av artikel 3 b i fördraget om Europeiska unionen. Denna årliga rapport ska även översändas till Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

PROTOKOLL
OM EUROGRUPPEN

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ÖNSKAR främja förutsättningarna för en starkare ekonomisk tillväxt i Europeiska unionen och i detta syfte utveckla en allt närmare samordning av den ekonomiska politiken i euroområdet,

SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av särskilda bestämmelser för en förstärkt dialog mellan de medlemsstater som har euron som valuta i avvaktan på att euron blir valuta i unionens alla medlemsstater,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 1

Ministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta ska hålla informella sammanträden. Dessa ska äga rum vid behov för att diskutera frågor förknippade med det särskilda ansvar som de delar när det gäller den gemensamma valutan. Kommissionen ska delta i sammanträdena. Europeiska centralbanken ska inbjudas att delta i dessa sammanträden, som ska förberedas av företrä-

darna för finansministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta och kommissionen.

Artikel 2

Ministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta ska med en majoritet av dessa medlemsstater välja en ordförande för två och ett halvt år.

PROTOKOLL**OM DET PERMANENTA STRUKTURERADE SAMARBETE SOM INRÄTTAS
GENOM ARTIKEL 28A I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM BEAKTAR artikel 28a.6 och artikel 28e i fördraget om Europeiska unionen,

SOM ERINRAR OM att unionen för en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik som bygger på en ständigt ökande samstämmighet mellan medlemsstaternas åtgärder,

SOM ERINRAR OM att den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik utgör en integrerande del av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken; att unionen genom denna politik tillförsäkras en operativ kapacitet som stöder sig på civila och militära resurser; att unionen får använda sig av denna utanför unionen för de uppdrag som avses i artikel 28b i fördraget om Europeiska unionen i syfte att bevara fred, förebygga konflikter och förstärka den internationella säkerheten i enlighet med principerna i FN-stadgan; samt att utförandet av dessa uppgifter bygger på den militära kapacitet som tillhandahålls av medlemsstaterna, i enlighet med principen om en enda uppsättning av styrkor,

SOM ERINRAR OM att unionens gemensamma säkerhets- och försvarspolitik inte påverkar den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik,

SOM ERINRAR OM att unionens gemensamma säkerhets- och försvarspolitik respekterar de skyldigheter som följer av Nordatlantiska fördraget för de medlemsstater som anser att deras gemensamma försvar genomförs inom ramen för Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato), som förblir grundvalen för dess medlemmars kollektiva försvar, och är förenlig med den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik som har beslutats inom denna ram,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM att en mer framträdande roll för unionen när det gäller säkerhet och försvar kommer att bidra till vitaliteten hos en förnyad atlantpakt, i samklang med "Berlin plus"-arrangemangen,

SOM ÄR BESLUTNA att unionen ska vara i stånd att fullt ut ikläda sig det ansvar som åligger den inom det internationella samfundet,

SOM INSER att Förenta nationerna kan begära unionens bistånd för att genomföra bråds-kande insatser i enlighet med kapitlen VI och VII i FN-stadgan,

SOM INSER att en förstärkning av säkerhets- och försvarspolitiken kommer att kräva ansträngningar från medlemsstaternas sida när det gäller kapacitet,

SOM ÄR MEDVETNA om att inledningen av en ny etapp i utvecklingen av den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken förutsätter beslutsamma ansträngningar av de medlemsstater som är beredda till detta,

SOM ERINRAR OM vikten av att unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik är fullt delaktig i arbetet med det permanenta strukturerade samarbetet,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 1

Det permanenta strukturerade samarbete som avses i artikel 28a.6 i fördraget om Europeiska unionen ska vara öppet för varje medlemsstat som efter ikraftträdandet av Lissabonfördraget förbinder sig att

a) mer intensivt utveckla sin försvarskapacitet genom att utveckla sina nationella bidrag och genom deltagande, i förekommande fall, i multinationella styrkor, i de viktigaste europeiska försvarsmaterielprogrammen och i den verksamhet som utförs av byrån för utveckling av försvarskapacitet och för forskning, anskaffning och försvarsmateriel (Europeiska försvarsbyrån), och

b) ha kapacitet att senast 2010, antingen nationellt eller som en del av multinationella styrkor, tillhandahålla särskilda stridsenheter för de planerade uppdragen, sammansatta på taktisk nivå som en stridsgrupp med stöd-element, inklusive transport och logistik, som inom 5–30 dagar kan genomföra de uppdrag som avses i artikel 28 b i fördraget om Europeiska unionen, särskilt för att tillmötesgå framställningar från Förenta nationerna, och som kan underhållas under en inledande period på 30 dagar, med möjlighet till förlängning upp till minst 120 dagar.

Artikel 2

De medlemsstater som deltar i det permanenta strukturerade samarbetet ska för att uppnå målen i artikel 1 förbinda sig att

a) från och med ikraftträdandet av Lissabonfördraget samarbeta i syfte att nå överenskomna mål avseende nivån på utgifterna för investeringar i försvarsmateriel och att regelbundet ompröva dessa mål mot bakgrund av säkerhetsmiljön och unionens internationella ansvar,

b) så långt möjligt tillnärma sina försvarsstrukturer, särskilt genom att harmonisera identifieringen av de militära behoven genom att gemensamt utnyttja och i förekommande fall specialisera sina försvarsresurser och sin försvarskapacitet samt uppmuntra samarbete när det gäller utbildning och logistik,

c) vidta konkreta åtgärder för att öka styrkornas tillgänglighet, interoperabilitet, flexibilitet och tilltransportförmåga, särskilt genom att identifiera gemensamma mål när det gäller att sända styrkor, inklusive genom att eventuellt se över sina nationella beslutsförfaranden,

d) samarbeta för att se till att de vidtar nödvändiga åtgärder för att åtgärda, även genom multinationella strategier och utan att deras förpliktelser inom Nato åsidosätts, de brister som konstateras inom ramen för ”mekanismen för kapacitetsutveckling”,

e) i förekommande fall delta i utvecklingen av större gemensamma eller europeiska materielprogram inom ramen för Europeiska försvarsbyrån.

Artikel 3

Europeiska försvarsbyrån ska bidra till en regelbunden utvärdering av de deltagande medlemsstaternas bidrag när det gäller kapa-

citet, särskilt bidrag som tillhandahålls enligt kriterier som ska fastställas bland annat på grundval av artikel 2, och ska rapportera minst en gång om året om detta. Utvärde-

ringen kan ligga till grund för rekommendationer och beslut som rådet antar i enlighet med artikel 28 e i fördraget om Europeiska unionen.

PROTOKOLL**OM ARTIKEL 6.2 I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN ANGÅENDE
UNIONENS ANSLUTNING TILL EUROPEISKA KONVENTIONEN OM SKYDD
FÖR DE MÄNSKLIGA RÄTTIGHETERNA OCH DE GRUNDLÄGGANDE
FRIHETERNA**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 1

Avtalet om unionens anslutning till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen) i enlighet med artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen ska avspegla nödvändigheten att bevara unionens och unionsrättens särdrag, särskilt när det gäller

a) de särskilda bestämmelserna för unionens eventuella deltagande i kontrollmyndigheterna enligt Europakonventionen,

b) de mekanismer som är nödvändiga för att säkerställa att talan som väcks av icke-medlemsstater och framställningar från enskilda vederbörligen riktas till medlemsstaterna och/eller unionen, beroende på det enskilda fallet.

Artikel 2

Det avtal som avses i artikel 1 ska säkerställa att unionens anslutning inte påverkar vare sig unionens eller dess institutioners befogenheter. Det ska säkerställa att ingen av dess bestämmelser påverkar medlemsstaternas särskilda situation i förhållande till Europakonventionen, särskilt vad gäller dess protokoll, av medlemsstaterna vidtagna åtgärder som avviker från Europakonventionen i enlighet med artikel 15 i denna och medlemsstaternas reservationer mot Europakonventionen i enlighet med artikel 57 i denna.

Artikel 3

Ingen av det i artikel 1 avsedda avtalets bestämmelser ska påverka artikel 292 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

PROTOKOLL**OM DEN INRE MARKNADEN OCH KONKURRENS**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM BEAKTAR att den inre marknaden enligt definitionen i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen innefattar en ordning som säkerställer att konkurrensen inte snedvrids,

HAR ENATS OM att unionen för detta ändamål, om nödvändigt, ska vidta åtgärder enligt bestämmelserna i fördragen, inbegripet enligt artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Detta protokoll ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

PROTOKOLL**OM POLENS OCH FÖRENADE KUNGARIKETS TILLÄMPNING AV
EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHET-
TERNA**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM BEAKTAR att unionen i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen erkänner de rättigheter, friheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,

SOM BEAKTAR att stadgan ska tillämpas i strikt överensstämmelse med bestämmelserna i nämnda artikel 6 och avdelning VII i själva stadgan,

SOM BEAKTAR att nämnda artikel 6 föreskriver att stadgan ska tillämpas och tolkas av Polens och Förenade kungarikets domstolar i strikt överensstämmelse med de förklaringar som avses i den artikeln,

SOM BEAKTAR att stadgan innehåller såväl rättigheter som principer,

SOM BEAKTAR att stadgan innehåller såväl bestämmelser av civil och politisk karaktär som bestämmelser av ekonomisk och social karaktär,

SOM BEAKTAR att stadgan bekräftar de rättigheter, friheter och principer som erkänns inom unionen och gör dem mer synliga, dock utan att skapa några nya rättigheter eller principer,

SOM ERINRAR OM Polens och Förenade kungarikets skyldigheter enligt fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt unionsrätten i allmänhet,

SOM NOTERAR Polens och Förenade kungarikets önskan att klargöra vissa aspekter av tillämpningen av stadgan,

SOM DÄRFÖR ÖNSKAR klargöra tillämpningen av stadgan i förhållande till Polens och Förenade kungarikets lagar och administrativa åtgärder samt möjligheten till rättslig prövning i Polen och Förenade kungariket,

SOM BEKRÄFTAR att hänvisningarna i detta protokoll till genomförandet av specifika bestämmelser i stadgan inte på något sätt påverkar genomförandet av andra bestämmelser i stadgan,

SOM BEKRÄFTAR att detta protokoll inte påverkar tillämpningen av stadgan på övriga medlemsstater,

SOM BEKRÄFTAR att detta protokoll inte påverkar Polens och Förenade kungarikets övriga skyldigheter enligt fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt unionsrätten i allmänhet,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 1

1. Stadgan ska inte utvidga Europeiska unionens domstols, eller någon av Polens eller Förenade kungarikets domstolars, möjlighet att fastslå att Polens eller Förenade kungarikets lagar och andra författningar, administrativa praxis eller administrativa åtgärder är oförenliga med de grundläggande rättigheter, friheter och principer som den bekräftar.

2. I synnerhet, och för att skingra varje tvivel, innehåller avdelning IV i stadgan ingenting som medför rättigheter tillämpliga på Polen eller Förenade kungariket som kan bli

föremål för rättslig prövning, utom i den mån Polen eller Förenade kungariket har föreskrivit sådana rättigheter i sin nationella lagstiftning.

Artikel 2

Om det i en bestämmelse i stadgan hänvisas till nationell lagstiftning och praxis, ska den vara tillämplig på Polen eller på Förenade kungariket endast i den mån de rättigheter och principer som den innehåller erkänns i Polens eller Förenade kungarikets lagstiftning eller praxis.

PROTOKOLL**OM UTÖVANDET AV DELADE BEFOGENHETER**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Enda artikel

När unionen vidtar åtgärder på ett visst område ska, vad avser artikel 2a.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt angå-

ende delade befogenheter, tillämpningsområdet för detta befogenhetsutövande endast omfatta de delar som styrs av unionsakten i fråga och således inte omfatta hela området.

PROTOKOLL**OM TJÄNSTER AV ALLMÄNT INTRESSE**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ÖNSKAR framhålla vikten av tjänster av allmänt intresse,

HAR ENATS OM följande tolkningsbestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 1

Unionens gemensamma värden i fråga om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i den mening som avses i artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt inbegriper särskilt

– nationella, regionala och lokala myndigheters avgörande roll och stora handlingsutrymme när det gäller att tillhandahålla, beställa och organisera tjänster av allmänt ekonomiskt intresse så nära användarnas behov som möjligt,

– mångfalden av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse och de skillnader i använ-

darnas behov och preferenser som olika geografiska, sociala eller kulturella förhållanden kan leda till,

– en hög nivå av kvalitet, säkerhet och överkomlighet, likabehandling samt främjande av allmän tillgång och användarnas rättigheter.

Artikel 2

Bestämmelserna i fördragen ska inte på något sätt påverka medlemsstaternas behörighet att tillhandahålla, beställa och organisera tjänster av allmänt intresse som inte är av ekonomisk art.

PROTOKOLL**OM RÅDETS BESLUT OM GENOMFÖRANDE AV ARTIKEL 9C.4 I FÖRDRAGET
OM EUROPEISKA UNIONEN OCH ARTIKEL 205.2 I FÖRDRAGET OM
EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT UNDER TIDEN 1 november 2014-31
mars 2017 OCH FRÅN OCH MED DEN 1 april 2017**

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM BEAKTAR den grundläggande betydelsen av att nå en överenskommelse om rådets beslut om genomförande av artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt under tiden 1 november 2014–31 mars 2017 och från och med den 1 april 2017 (nedan kallat beslutet) vid godkännandet av Lissabonfördraget,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Enda artikel

Innan rådet behandlar ett utkast som antingen syftar till att ändra eller upphäva beslutet eller någon av dess bestämmelser, eller att indirekt ändra dess räckvidd eller mening

genom ändring av en annan unionsrättsakt, ska Europeiska rådet först hålla en överläggning om nämnda utkast och ska då besluta med konsensus i enlighet med artikel 9b.4 i fördraget om Europeiska unionen.

PROTOKOLL
OM ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

(1) SOM ANSER att det är nödvändigt att fastställa övergångsbestämmelser för att organisera övergången mellan de institutionella bestämmelser i fördragen som är tillämpliga före ikraftträdandet av Lissabonfördraget och de bestämmelser som fastställs i det fördraget,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Artikel 1

I detta protokoll avses med fördragen fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

AVDELNING I

**BESTÄMMELSER ANGÅENDE
EUROPAPARLAMENTET**

Artikel 2

I god tid före 2009 års val till Europaparlamentet ska Europeiska rådet i enlighet med artikel 9a.2 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen anta ett beslut om Europaparlamentets sammansättning.

Fram till slutet av valperioden 2004–2009 ska Europaparlamentets sammansättning och antalet ledamöter vara desamma som vid dagen för ikraftträdandet av Lissabonfördraget.

AVDELNING II

**BESTÄMMELSER ANGÅENDE
KVALIFICERAD MAJORITET**

Artikel 3

1. I enlighet med artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen ska bestämmelserna i den punkten och bestämmelserna i artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt angående definitionen av kvalificerad majoritet i Europeiska rådet och rådet få verkan den 1 november 2014.

2. Under tiden 1 november 2014–31 mars 2017 kan en rådsmedlem, när ett beslut ska fattas med kvalificerad majoritet, begära att beslutet ska fattas med kvalificerad majoritet enligt definitionen i punkt 3. I det fallet är punkterna 3 och 4 tillämpliga.

3. Till och med den 31 oktober 2014 ska följande bestämmelser gälla, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 201a.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt:

När Europeiska rådet och rådet ska besluta med kvalificerad majoritet, ska medlemmarnas röster viktas på följande sätt:

Belgien	12
Bulgarien	10
Tjeckien	12
Danmark	7
Tyskland	29
Estland	4
Irland	7
Grekland	12
Spanien	27
Frankrike	29
Italien	29
Cypern	4
Lettland	4
Litauen	7
Luxemburg	4
Ungern	12
Malta	3
Nederländerna	13
Österrike	10
Polen	27
Portugal	12
Rumänien	14
Slovenien	4
Slovakien	7
Finland	7
Sverige	10
Förenade kungariket	29

För beslut ska krävas minst 255 röster från en majoritet av medlemmarna, när beslut i enlighet med fördragen ska fattas på förslag av kommissionen. I andra fall ska minst 255 röster från minst två tredjedelar av medlemmarna krävas för beslut.

När en akt antas av Europeiska rådet eller rådet med kvalificerad majoritet, får en medlem av Europeiska rådet eller rådet begära en kontroll av att de medlemsstater som utgör denna kvalificerade majoritet motsvarar minst 62 % av unionens totala befolkning. Om det visar sig att detta villkor inte är uppfyllt, ska akten inte antas.

4. Till och med den 31 oktober 2014 ska, i de fall då, med tillämpning av fördragen, inte samtliga rådsmedlemmar deltar i omröstningen, nämligen när det hänvisas till kvalificerad majoritet i enlighet med definitionen i artikel 205.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, kvalificerad majoritet definieras som samma andel av de viktade rösterna och samma andel av rådsmedlemmarnas antal samt, i förekommande fall, samma procentandel av de berörda medlemsstaternas befolkning som fastställs i punkt 3 i den här artikeln.

AVDELNING III

BESTÄMMELSER ANGÅENDE RÅDETS KONSTELLATIONER

Artikel 4

Fram till ikraftträdandet av det beslut som avses i artikel 9c.6 första stycket i fördraget om Europeiska unionen får rådet sammanträda i de konstellationer som anges i andra och tredje styckena i nämnda punkt samt i de övriga konstellationer över vilka en förteckning ska upprättas genom ett beslut som rådet i konstellationen allmänna frågor ska anta med enkel majoritet.

AVDELNING IV

**BESTÄMMELSER ANGÅENDE
KOMMISSIONEN, INBEGRIPET
UNIONENS HÖGA REPRESENTANT
FÖR UTRIKES FRÅGOR OCH
SÄKERHETSPOLITIK**

Artikel 5

De kommissionsledamöter som tjänstgör vid den tidpunkt då Lissabonfördraget träder i kraft ska förbli i tjänst till dess att deras mandattid löper ut. Den dag då unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik utnämns ska mandattiden emellertid löpa ut för den ledamot som har samma nationalitet som den höga representanten.

AVDELNING V

**BESTÄMMELSER ANGÅENDE
RÅDETS GENERALSEKRETERARE,
HÖG REPRESENTANT FÖR DEN
GEMENSAMMA UTRIKES- OCH
SÄKERHETSPOLITIKEN, OCH
RÅDETS STÄLLFÖRETRÄDANDE
GENERALSEKRETERARE**

Artikel 6

Mandattiden för rådets generalsekreterare, hög representant för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, och rådets ställföreträdande generalsekreterare ska löpa ut den dag då Lissabonfördraget träder i kraft. Rådet ska utnämna en generalsekreterare i enlighet med artikel 207.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

AVDELNING VI

**BESTÄMMELSER ANGÅENDE DE
RÅDGIVANDE ORGANEN**

Artikel 7

Fram till ikraftträdandet av det beslut som avses i artikel 258 i fördraget om Europeiska

unionens funktionssätt ska fördelningen av ledamöter i Ekonomiska och sociala kommittén vara följande:

Belgien	12
Bulgarien	12
Tjeckien	12
Danmark	9
Tyskland	24
Estland	7
Irland	9
Grekland	12
Spanien	21
Frankrike	24
Italien	24
Cypern	6
Lettland	7
Litauen	9
Luxemburg	6
Ungern	12
Malta	5
Nederländerna	12
Österrike	12
Polen	21
Portugal	12
Rumänien	15
Slovenien	7
Slovakien	9
Finland	9
Sverige	12
Förenade kungariket	24

Artikel 8

Fram till ikraftträdandet av det beslut som avses i artikel 263 i fördraget om Europeiska

unionens funktionssätt ska fördelningen av ledamöter i Regionkommittén vara följande:

Belgien	12
Bulgarien	12
Tjeckien	12
Danmark	9
Tyskland	24
Estland	7
Irland	9
Grekland	12
Spanien	21
Frankrike	24
Italien	24
Cypern	6
Lettland	7
Litauen	9
Luxemburg	6
Ungern	12
Malta	5
Nederländerna	12
Österrike	12
Polen	21
Portugal	12
Rumänien	15
Slovenien	7
Slovakien	9
Finland	9
Sverige	12
Förenade kungariket	24

AVDELNING VII

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER ANGÅENDE AKTER SOM ANTAS PÅ GRUNDVAL AV AVDELNINGARNA V OCH VI I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN FÖRE IKRAFTTRÄDANDET AV LISSABONFÖRDRAGET

Artikel 9

Rättsverkan för de akter som unionens institutioner, organ och byråer antar på grundval av fördraget om Europeiska unionen före ikraftträdandet av Lissabonfördraget ska bestå så länge dessa akter inte upphävs, ogiltigförklaras eller ändras med tillämpning av fördragen. Detta gäller även för de konventioner mellan medlemsstater som ingås på grundval av fördraget om Europeiska unionen.

Artikel 10

1. Som en övergångsåtgärd ska institutionerna när det gäller sådana unionsakter på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete som har antagits före ikraftträdandet av Lissabonfördraget, ha följande befogenheter den dag då det fördraget träder i kraft: kommissionens befogenheter enligt artikel 226 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska inte vara tillämpliga, och de befogenheter som Europeiska unionens domstol har enligt avdelning VI i fördraget om Europeiska union, i den lydelse som är i kraft före ikraftträdandet av Lissabonfördraget, ska vara oförändrade, också när de har godkänts enligt artikel 35.2 i nämnda fördrag om Europeiska unionen.

2. Om en sådan akt som avses i punkt 1 ändras, innebär detta att de i den punkten nämnda institutionernas befogenheter enligt fördragen ska vara tillämpliga på den ändrade akten för de medlemsstater på vilka den ändrade akten är tillämplig.

3. Den övergångsåtgärd som anges i punkt 1 ska under alla omständigheter upphöra att gälla fem år efter dagen för ikraftträdandet av Lissabonfördraget.

4. Senast sex månader före utgången av den övergångsperiod som avses i punkt 3 får Förenade kungariket meddela rådet att landet när det gäller de akter som avses i punkt 1 inte godtar de i punkt 1 nämnda institutionernas befogenheter enligt fördragen. Om Förenade kungariket har meddelat detta, ska de akter som avses i punkt 1 inte längre vara tillämpliga på landet från och med den dag då den övergångsperiod som avses i punkt 3 löper ut. Detta stycke ska inte tillämpas när det gäller de ändrade akter som är tillämpliga på Förenade kungariket enligt punkt 2.

Rådet ska med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen besluta om nödvändiga följd- och övergångsarrangemang. Förenade kungariket ska inte delta i antagandet av detta beslut. Kvalificerad majoritet i rådet ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen också anta ett beslut om att Förenade kungariket ska bära de eventuella direkta ekonomiska konsekvenser

som landets avbrutna deltagande i nämnda akter med nödvändighet och oundvikligen har lett till.

5. Förenade kungariket får när som helst i efterhand meddela rådet att landet önskar delta i akter som inte längre är tillämpliga på landet i enlighet med punkt 4 första stycket. I så fall ska de tillämpliga bestämmelserna i protokollet om Schengenregelverket införlivats inom Europeiska unionens ramar, eller i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning när det gäller området med frihet, säkerhet och rättvisa, alltefter omständigheterna, tillämpas. Institutionernas befogenheter i fråga om dessa akter ska vara de som anges i fördragen. När unionens institutioner och Förenade kungariket agerar i enlighet med tillämpliga protokoll, ska de sträva efter att på nytt få Förenade kungariket att i så stor utsträckning som möjligt delta i unionens regelverk på området med frihet, säkerhet och rättvisa, utan att detta allvarligt påverkar den praktiska genomförbarheten av regelverkets olika delar, samtidigt som deras samstämmighet respekteras.

B. PROTOKOLL SOM FOGAS TILL LISSABONFÖRDRAGET

PROTOKOLL nr 1

OM ÄNDRING AV DE PROTOKOLL SOM ÄR FOGADE TILL FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN, FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH/ELLER FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ÖNSKAR ändra de protokoll som är fogade till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och/eller fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen för att anpassa dem till de nya bestämmelser som fastställs i Lissabonfördraget,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till Lissabonfördraget.

Artikel 1

1. De protokoll som är i kraft vid tidpunkten för detta fördrags ikraftträdande och som är fogade till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och/eller fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen ska ändras i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

A. ÖVERGRIPANDE ÄNDRINGAR

2. De övergripande ändringar som anges i artikel 2.2 i fördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är tillämpliga på de protokoll som avses i denna artikel, med undantag av leden d, e och j.

3. I de protokoll som avses i punkt 1 i denna artikel

a) ska det sista ledet i ingressen, där det anges till vilket eller vilka fördrag protokollet i fråga fogas, ersättas med "HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och

fördraget om Europeiska unionens funktionsätt."; det här stycket ska inte gälla protokollet om ekonomisk och social sammanhållning och protokollet om systemet för radio och TV i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna, ska protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol, protokollet om lokalisering av säten för Europeiska unionens institutioner och vissa av dess organ, byråer och enheter, protokollet om artikel 40.3.3 i Irlands författning och protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier även fogas till fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

b) ska ordet "gemenskapernas" ersättas med "unionens" och ordet "gemenskaperna" ersättas med "unionen" med, i förekommande fall, grammatisk anpassning av texten.

4. I följande protokoll ska orden "fördragets" och "fördraget"/"detta fördrag" ersättas med "fördragens" respektive "fördragen", och hänvisningar till fördraget om Europeiska unionen och/eller fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska ersättas med en hänvisning till fördragen, i förekommande fall med grammatisk anpassning av texten:

a) Protokoll om stadgan för Europeiska unionens domstol:

– Artikel 1 (inklusive hänvisningen till EU-fördraget och EG-fördraget).

b) Protokoll om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken:

– Artikel 1.1 andra stycket (nytt).

– Artikel 7 (andra hänvisningen till fördraget)

– Artikel 12.1 första stycket.

– Artikel 14.1 (andra hänvisningen till fördraget).

– Artikel 14.2 andra stycket.

– Artikel 34.1 andra strecksatsen.

– Artikel 35.1.

c) Protokoll om förfarandet vid alltför stora underskott:

– Artikel 3 andra meningen.

d) Protokoll om vissa bestämmelser angående Danmark:

– Punkt 2, numera punkt 1, andra mening.

e) Protokoll införlivande av om Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar:

– Sjätte skälet, numera femte skälet, i ingressen.

– Artikel 1.

f) Protokoll om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater:

– Sjätte skälet, numera sjunde skälet, i ingressen.

g) Protokoll om förvärv av egendom i Danmark:

– Enda bestämmelsen.

h) Protokoll om systemet för radio och TV i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna:

– Enda bestämmelsen.

i) Protokoll om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om kol- och stålforskningsfonden:

– Artikel 3.

5. I följande protokoll och bilagor ska orden ”i detta fördrag” ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt:

a) Protokoll om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken:

– Artikel 3.1

– Artikel 4

– Artikel 6.3

– Artikel 7

– Artikel 10.1

– Artikel 11.1

– Artikel 14.1 (första hänvisningen till fördraget)

– Artikel 15.3

– Artikel 16 första stycket

– Artikel 21.1

– Artikel 25.2

– Artikel 27.2

– Artikel 34.1 inledande frasen

– Artikel 35.3

– Artikel 41.1, numera artikel 40.1, första stycket

– Artikel 42, numera artikel 41

– Artikel 43.1, numera artikel 42.1

– Artikel 45.1, numera artikel 44.1

– Artikel 47.3, numera artikel 46.3

b) Protokoll om förfarandet vid alltför stora underskott:

– Artikel 1 i inledningsfrasen.

c) Protokoll om konvergenskriterier enligt artikel 121 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen:

– Artikel 1 första meningen.

d) Protokoll om vissa bestämmelser angående Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland:

– Punkt 6, numera punkt 5, andra stycket.

– Punkt 9, numera punkt 8, inledningsfrasen.

– Punkt 10, numera punkt 9, led a andra meningen.

– Punkt 11, numera punkt 10.

e) Protokoll om ekonomisk och social sammanhållning:

– Femtonde skälet, numera elfte skälet, i ingressen.

f) Bilagorna I och II:

– Båda bilagornas titel.

6. I följande protokoll ska orden ”detta fördrag” ersättas med ”nämnda fördrag”.

a) Protokoll om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken:

– Artikel 3.2

– Artikel 3.3

– Artikel 9.2

– Artikel 9.3

– Artikel 11.2

- Artikel 43.2, numera artikel 42.2
- Artikel 43.3, numera artikel 42.3
- Artikel 44, numera artikel 43, andra stycket

b) Protokoll om förfarandet vid alltför stora underskott:

- Artikel 2, inledande frasen.

c) Protokoll om konvergenskriterier enligt artikel 121 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen:

- Artikel 2

- Artikel 3

- Artikel 4 första meningen

- Artikel 6

d) Protokoll om vissa bestämmelser angående Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland:

- Punkt 7, numera punkt 6, andra stycket.

- Punkt 10, numera 9, led c.

7. I följande protokoll ska orden ”med enkel majoritet” införas efter ”rådet”:

a) Protokoll om stadgan för Europeiska unionens domstol:

- Artikel 4 andra stycket.

- Artikel 13 andra stycket.

b) Protokoll om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier:

- Artikel 7, numera artikel 6, första stycket första meningen.

8. I följande protokoll ska orden ”Europeiska gemenskapernas domstol” eller ”domstolen” ersättas med ”Europeiska unionens domstol” med, i förekommande fall, grammatisk anpassning av texten:

a) Protokoll om stadgan för Europeiska unionens domstol:

- Artikel 1.

- Artikel 1 i bilagan.

- Första skälet i ingressen.

- Artikel 3 fjärde stycket.

b) Protokoll om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken:

- Artikel 35.1, 35.2, 35.4, 35.5 och 35.6.

- Artikel 36.2.

c) Protokoll om lokalisering av säten för Europeiska gemenskapernas institutioner och vissa av deras organ och enheter samt för Europol:

- Enda artikeln led d.

d) Protokoll om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier:

- Artikel 12, numera artikel 11, led a.

- Artikel 21, numera artikel 20 första omnämmandet.

e) Protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning:

- Artikel 2.

f) Protokoll om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater:

- Andra skälet, numera tredje skälet, i ingressen.

B. SPECIFIKA ÄNDRINGAR

PROTOKOLL SOM SKA UPPHÖRA ATT GÄLLA

9. Följande protokoll ska upphöra att gälla:

a) Protokoll om Italien (1957).

b) Protokoll om varor som har sitt ursprung i och kommer från vissa länder och som särbehandlas vid import till en medlemsstat (1957).

c) Protokoll om Europeiska monetära institutets stadga (1992).

d) Protokoll om övergången till den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen (1992).

e) Protokoll om Portugal (1992).

f) Protokoll om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen (1997), vilket ska ersättas med ett nytt protokoll med samma titel.

g) Protokoll om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna (1997), vilket ska ersättas med ett nytt protokoll med samma titel.

h) Protokoll om djurskydd och djurens välfärd (1997), vilket ska utgöra artikel 6b i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

i) Protokoll om utvidgningen av Europeiska unionen (2001).

j) Protokoll om artikel 67 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (2001).

STADGAN FÖR EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

10. Protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol ska ändras på följande sätt:

a) I första skälet i ingressen ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I resten av protokollet ska "EG-fördraget" ersättas med "fördraget om Europeiska unionens funktionssätt". I hela protokollet ska hänvisningarna till artiklar i Euratomfördraget, vilka upphör att gälla genom protokoll nr 2 som fogas till detta fördrag, utgå och meningen ska i förekommande fall anpassas grammatiskt i enlighet med detta.

b)[Ingen ändring i den svenska versionen.]

c) I artikel 2 ska orden "..., vid offentligt sammanträde ..." ersättas med "..., inför domstolen vid offentligt sammanträde".

d) I artikel 3 andra stycket och artikel 4 fjärde stycket ska följande mening läggas till: "Om beslutet gäller en ledamot av tribunalen eller en specialdomstol, ska domstolen fatta beslut efter att ha hört den berörda domstolen."

e) I artikel 6 första stycket ska följande mening läggas till: "Om den berörde domaren är ledamot av tribunalen eller en specialdomstol, ska domstolen fatta beslut efter att ha hört den berörda domstolen."

f) I rubriken till avdelning II ska ordet "Domstolens" läggas till.

g) I artikel 13 första stycket ska första meningen ersättas med följande: "Europaparlamentet och rådet får på begäran av domstolen och i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta att ..."

h) I rubriken till avdelning III ska orden "vid domstolen" läggas till.

i) Artikel 23 ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket första meningen ska orden "artikel 35.1 i EU-fördraget," utgå. I andra meningen ska orden "... liksom även rådet eller Europeiska centralbanken, om den rättsakt vars giltighet eller tolkning är omtvistad härrör från en av dem, samt Europaparlamentet och rådet, om den rättsakt vars giltighet eller tolkning är omtvistad har antagits gemensamt av dessa två institutioner." ersättas med "... liksom den unionsinstitution, det unionsorgan eller den unionsbyrå som har antagit den akt vars giltighet eller tolkning är omtvistad."

ii) I andra stycket ska orden "... och i förekommande fall Europaparlamentet, rådet och

Europeiska centralbanken rätt att ..." ersättas med "... och i förekommande fall den unionsinstitution, det unionsorgan eller den unionsbyrå som har antagit den akt vars giltighet eller tolkning är omtvistad rätt att ...".

j) I artikel 24 andra stycket ska orden "organ eller byråer" införas efter "institutioner".

k) I artikel 40 ska andra stycket ersättas med följande:

"Samma rätt ska gälla för unionens organ och byråer och varje annan person om de kan motivera att de har ett intresse av utgången av den tvist som underställts domstolen. Fysiska eller juridiska personer får inte intervjua i ärenden mellan medlemsstater, mellan unionens institutioner eller mellan medlemsstater och unionens institutioner."

l) I artikel 42 ska orden "organ och byråer" införas efter "institutionerna".

m) I artikel 46 ska följande nya stycke läggas till: "Denna artikel ska även tillämpas på talan mot Europeiska centralbanken om ansvar i utomobligatoriska rättsförhållanden."

n) Rubriken till avdelning IV ska ersättas med "TRIBUNALEN".

o) I artikel 47 ska första stycket ersättas med följande: "Artiklarna 9 första stycket, 14, 15, 17 första, andra, fjärde och femte styckena och 18 ska tillämpas på tribunalen och dess ledamöter."

p) I artikel 51 första stycket a tredje strecksatsen ska hänvisningen till artikel 202 tredje strecksatsen ersättas med en hänvisning till artikel 249c.2 och i b ska hänvisningen till artikel 11a ersättas med en hänvisning till artikel 280f.1. I andra stycket ska orden "eller av Europeiska centralbanken" utgå.

q) Artikel 64 ska ändras på följande sätt:

i) Följande nya första stycke ska införas:

"Reglerna om språkanvändningen vid Europeiska unionens domstol ska fastställas i en förordning som antas av rådet med enhällighet. Denna förordning ska antas, antingen på begäran av domstolen och efter det att kommissionen och Europaparlamentet har hörts eller på förslag av kommissionen och efter det att domstolen och Europaparlamentet har hörts."

ii) I första stycket, numera andra stycket, första meningen, ska orden "Till dess att regler om språkanvändningen vid domstolen och förstainstansrätten har antagits i denna stadga ..." ersättas med "Till dess att dessa regler

har antagits ...". Den andra meningen ska ersättas med följande: "Med avvikelse från artiklarna 223 och 224 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt krävs rådets enhälliga godkännande för att dessa bestämmelser ska kunna ändras eller upphävas."

r) I artikel 3.1 andra meningen i bilaga I till protokollet ska ordet "domstolens" ersättas med "personaldomstolens". I artikel 3.2 och 3.3 ska orden "med kvalificerad majoritet" utgå.

s)[Ingen ändring i den svenska versionen.]

*STADGAN FÖR EUROPEISKA
CENTRALBANKSSYSTEMET OCH
EUROPEISKA CENTRALBANKEN*

11. Protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken ska ändras på följande sätt:

a) I första skälet i ingressen ska hänvisningen till artikel 8 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till artikel 107.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

b) Rubriken på kapitel I ska ersättas med: "EUROPEISKA CENTRALBANKSSYSTEMET".

c) Artikel 1.1 ska vid semikolonet delas upp i två stycken, utan numrering. Första stycket ska ersättas med följande: "I enlighet med artikel 245a.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna utgöra Europeiska centralbankssystemet (ECBS). ECB och de nationella centralbankerna i de medlemsstater som har euron som valuta ska utgöra Eurosystemet." I början av andra stycket ska orden "de skall fullgöra ..." ersättas med "ECBS och ECB ska fullgöra ...".

d) Artikel 1.2 ska utgå.

e) I början av artikel 2 ska orden "Enligt artikel 105.1 i detta fördrag" ersättas med "Enligt artiklarna 105.1 och 245a.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt". I slutet av andra meningen ska orden "om Europeiska unionen" läggas till efter "fördraget". I slutet av tredje meningen ska orden "om Europeiska unionens funktionssätt" läggas till efter "fördraget".

f) I artikel 3.1 andra strecksatsen ska orden "artikel 111 i detta fördrag" ersättas med "artikel 188o i nämnda fördrag".

g) I artikel 4b ska ordet "berörda" utgå.

h) I början av artikel 9.1 ska orden "enligt artikel 107.2 i detta fördrag" ersättas med "enligt artikel 245 a.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt".

i) Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

i) I artikel 10.1 ska orden "... i de medlemsstater som har euron som valuta." läggas till i slutet.

ii) I artikel 10.2 första strecksatsen slutet av första meningen ska orden "... medlemsstater som har antagit euron." ersättas med "... de medlemsstater som har euron som valuta." I slutet av tredje stycket ska orden "enligt artiklarna 10.3, 10.6 och 41.2" ersättas med "enligt artiklarna 10.3, 40.2 och 40.3".

iii) Artikel 10.6 ska utgå.

j) Artikel 11.2 första stycket ska ersättas med:

"Enligt artikel 112.2 b i nämnda fördrag ska ordföranden, vice ordföranden och de övriga direktionsledamöterna utses av Europeiska rådet bland personer vars auktoritet och yrkeserfarenhet inom den finansiella sektorn är allmänt erkända; Europeiska rådet ska besluta med kvalificerad majoritet på rekommendation av rådet, som ska ha hört Europaparlamentet och ECB-rådet."

k) I artikel 14.1 ska orden "... senast då ECB upprättas ..." utgå.

l) I artikel 16 första meningen ska "sedelutgivning" ersättas med "utgivning av euronsedlar".

m) I artikel 18.1 första strecksatsen ska orden "..., såväl i gemenskapsvalutor som i tredje lands valutor" ersättas med "..., såväl i euro som i andra valutor,".

n) I artikel 25.2 ska orden "beslut av rådet" ersättas med "sådana förordningar som antas av rådet".

o) I artikel 28.1 ska första meningen ersättas med "ECB:s kapital ska vara 5 miljarder EUR."

p) I artikel 29.1 ska det inledande stycket ersättas med följande: "Fördelningsnyckeln för teckning av ECB:s kapital, som fastställdes för första gången 1998 när ECBS upprättades, ska bestämmas genom att varje nationell centralbank tilldelas en vikt i denna nyckel som motsvarar summan av ...".

Andra stycket ska ersättas med följande: "Procentsatserna ska avrundas nedåt eller uppåt till närmaste multipel av 0,0001 procentenheter."

q) I artikel 32.2 ska orden "Om inte annat följer av artikel 32.3 skall summan av de monetära inkomsterna för varje nationell centralbank ..." ersättas med "Summan av de monetära inkomsterna för varje nationell centralbank ska ...", och i artikel 32.3 ska orden "efter den tredje etappens början" ersättas med "efter införandet av euron".

r) I artikel 34.2 ska de fyra första styckena utgå.

s) I artikel 35.6 första och andra meningens ska orden "... fördragen och" införas före orden "... denna stadga".

t) Artikel 37 ska upphöra att gälla, och efterföljande artiklar ska omnumreras i enlighet med detta.

u) Artikel 41, numera artikel 40, ska ändras på följande sätt:

i) I artikel 41.1, numera artikel 40.1, ska ordet "rådet" ersättas med "... Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ...", orden "... antingen genom beslut med kvalificerad majoritet på rekommendation ..." ersätts med "... antingen genom beslut på rekommendation ..." och orden "genom enhälligt beslut" ska utgå. Sista meningens ska utgå.

ii) Följande nya artikel 40.2 ska införas, och nuvarande artikel 41.2 ska betecknas artikel 40.3:

"40.2. Artikel 10.2 kan ändras genom ett beslut av Europeiska rådet vilket antas med enhällighet, antingen på rekommendation av Europeiska centralbanken och efter det att Europaparlamentet och kommissionen har hörts eller på rekommendation av kommissionen och efter det att Europaparlamentet och Europeiska centralbanken har hörts. Dessa ändringar träder i kraft först sedan de har godkänts av medlemsstaterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser."

v) I artikel 42, numera artikel 41, ska orden "... omedelbart efter beslutet om tidpunkten för början av den tredje etappen ..." utgå och orden "med kvalificerad majoritet" ska utgå.

w) I artiklarna 43.1, 43.2 och 43.3, numera artiklarna 42.1, 42.2 och 42.3, ska hänvisningen till artikel 122 ersättas med en hän-

visning till artikel 166a; i artikel 43.3, numera artikel 42.3, ska hänvisningen till artiklarna 34.2 och 50 utgå och i artikel 43.4, numera artikel 42.4 ska hänvisningen till artikel 10.1 ersättas med en hänvisning till artikel 10.2.

x) I artikel 44, numera artikel 43, första stycket ska orden "de av EMI:s uppgifter" ersättas med "de av Europeiska monetära institutets tidigare uppgifter som avses i artikel 118a.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt", och orden i slutet "under den tredje etappen" ska ersättas med "efter införandet av euron"; i andra stycket ska hänvisningen till artikel 122 ersättas med en hänvisning till artikel 117a.

y) I artikel 47.3, numera artikel 46.3, ska orden "... i förhållande till valutorna eller den gemensamma valutan i medlemsstater utan undantag." ersättas med "... i förhållande till euron." I artikel 49.1, numera artikel 48.1, första meningens ska orden "centralbankerna i andra medlemsstater" ersättas med "de andra centralbankerna i de medlemsstater".

z) Artiklarna 50 och 51 ska upphöra att gälla, och efterföljande artiklar ska omnumreras i enlighet med detta.

aa) I artikel 52, numera artikel 49, ska i rubriken orden "sedlar i gemenskapsvalutor" ersättas med "sedlar i medlemsstaternas valutor" och i själva artikeln orden "i enlighet med artikel 117a.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt" införas efter orden "Efter den oåterkalleliga låsningen av växelkurserna ...".

ab)[Ingen ändring i den svenska versionen.]

EIB:s STADGA

12. Protokollet om Europeiska investeringsbankens stadga ska ändras på följande sätt:

a) I hela protokollet ska hänvisningar till en artikel i "detta fördrag" eller "fördraget" ersättas med en hänvisning till en artikel i "fördraget om Europeiska unionens funktionssätt".

b) I sista skälet i ingressen ska orden "till detta fördrag" ersättas med "till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt".

c) I artikel 1 första stycket ska orden ”i fördraget” ersättas med ”i fördragen” och andra stycket ska utgå.

d) I artikel 3 ska inledningsfrasen ersättas med följande: ”I enlighet med artikel 266 i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt ska medlemsstaterna vara medlemmar i banken.”, och förteckningen över stater ska utgå.

e) I artikel 4.1 ska beloppet för bankens kapital ersättas med ”164808169000 EUR”, beloppen för följande medlemsstater ska ersättas med nedanstående, och andra stycket ska utgå:

Polen	3411263500
Tjeckien	1258785500
Ungern	1190868500
Rumänien	863514500
Slovakien	428490500
Slovenien	397815000
Bulgarien	290917500
Litauen	249617500
Cypern	183382000
Lettland	152335000
Estland	117640000
Malta	69804000

f) Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 2 ska följande nya mening läggas till i slutet: ”Kontantinbetalningar får endast göras i euro.”.

ii) I punkt 3 första stycket ska orden ”... gentemot dess långivare” utgå, och i andra stycket ska orden ”... och i de valutor banken behöver för att uppfylla dessa förpliktelser” utgå.

g) Artiklarna 6 och 7 ska upphöra att gälla, och efterföljande artiklar ska omnumreras i enlighet med detta.

h) Artikel 9, numera artikel 7, ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 2 ska orden ”..., särskilt med avseende på de syften som skall vara vägledande efter hand som den gemensamma mark-

naden förverkligas” ersättas med ”... i enlighet med unionens mål”.

ii) I punkt 3 ska led b ersättas med ”b) i enlighet med artikel 9.1 fastställa de principer som ska gälla för finansieringsverksamheten inom ramen för bankens uppgift.”, led d ska ersättas med ”d) bevilja finansiering för investeringsverksamhet som helt eller delvis ska genomföras utanför medlemsstaternas territorier i enlighet med artikel 16.1”, och i led g ska ordet ”övriga” införas före ”befogenheter” och orden ”... som anges i artiklarna 4, 7, 14, 17, 26 och 27” ersättas med ”... som det tilldelas genom denna stadga”.

i) Artikel 10, numera artikel 8, ska ändras på följande sätt:

i) Tredje meningen ska utgå.

ii) Följande två nya stycken ska införas:

”För kvalificerad majoritet ska det krävas 18 röster och 68 % av det tecknade kapitalet.

Att personligen närvarande eller företrädda ledamöter avstår från att rösta ska inte hindra att beslut som kräver enhällighet antas.”

j) Artikel 11, numera artikel 9, ska ändras på följande sätt:

i) Punkt 1 första stycket ska ersättas med följande:

”1. Styrelsen ska besluta om att bevilja finansiering, särskilt i form av lån och garantier, samt om att ta upp lån; den ska fastställa räntesatserna för beviljade lån samt provisioner och andra avgifter. Den kan på grundval av ett beslut som fattas med kvalificerad majoritet delegera vissa av sina befogenheter till direktionen. Den ska fastställa villkoren och formerna för denna delegering samt övervaka dess genomförande.

Styrelsen ska se till att banken förvaltas enligt sunda principer; den ska se till att banken leds i överensstämmelse med bestämmelserna i fördragen, denna stadga samt de allmänna riktlinjer som fastställts av bankens råd.”

ii) Punkt 2 sjätte stycket ska ersättas med följande:

”Reglerna för deltagande i styrelsens sammanträden samt de bestämmelser som ska gälla för suppleanter och adjungerade experter ska anges i arbetsordningen.”

iii) I punkt 5 andra meningen ska ordet ”enhälligt” utgå.

k) Artikel 13, numera artikel 11, ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 3 andra stycket ska orden "... beviljande av lån" ersättas med "... beviljande av finansiering, särskilt i form av lån".

ii) I punkt 4 ska orden "... över förslag till beviljande av lån och garantier samt över förslag till upptagande av lån." ersättas med "... över förslag till upptagande av lån och beviljande av finansiering, särskilt i form av lån och garantier."

iii) I punkt 7 första meningen ska orden "tjänstemän och övriga anställda" ersättas med "personal". I slutet ska följande mening läggas till: "Arbetsordningen ska ange vilket organ som ska ha befogenhet att anta de bestämmelser som ska gälla för personalen."

l) Artikel 14, numera artikel 12, ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 1 ska ordet "tre" ersättas med "sex" och orden "... skall varje år pröva om bankens verksamhet bedrivits enligt gällande regler och om räkenskaperna förts i föreskriven ordning" ersättas med "... ska kontrollera att bankens verksamhet följer bästa bankpraxis samt ansvara för bankens revision".

ii) Punkt 2 ska ersättas med följande tre nya punkter:

"2. Den kommitté som avses i punkt 1 ska varje år undersöka om bankens verksamhet bedrivits enligt gällande regler och om räkenskaperna förts i föreskriven ordning. Den ska därför kontrollera att bankens verksamhet har bedrivits med respekt för de formkrav och förfaranden som föreskrivs i denna stadga och i arbetsordningen.

3. Den kommitté som avses i punkt 1 ska intyga att redovisningarna och all finansiell information i de årsräkenskaper som upprättas av styrelsen ger en rättvisande bild av bankens finansiella situation, vad gäller både tillgångar och skulder, samt av resultatet av dess verksamhet och kassaflödet för räkenskapsåret i fråga.

4. Arbetsordningen ska ange vilka kvalifikationer ledamöterna i den kommitté som avses i punkt 1 ska ha samt fastställa villkor och former för kommitténs verksamhet."

m) I artikel 15, numera artikel 13, ska orden "sedelutgivande banken" ersättas med "nationella centralbanken".

n) Artikel 18, numera artikel 16, ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 1 första stycket ska orden "... bevilja lån" ersättas med "... bevilja finansie-

ring, särskilt i form av lån och garantier", ordet "investeringsprojekt" ska ersättas med "investeringar", och ordet "europeiska" ska utgå. I andra stycket ska orden "... ett undantag som bankens råd enhälligt medgivit" ersättas med "... beslut med kvalificerad majoritet av bankens råd", orden "lån för investeringsprojekt" ersättas med "finansiering av investeringar", och ordet "europeiska" ska utgå.

ii) I punkt 3 ska ordet "projektet" ersättas med "investeringen", och följande ord ska läggas till i slutet: "eller gäldenärens ekonomiska soliditet", och följande nya andra stycke ska läggas till:

"Om det krävs för genomförandet av den verksamhet som anges i artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska styrelsen dessutom, i enlighet med de principer som bankens råd har fastställt i enlighet med artikel 7.3 b, med kvalificerad majoritet fastställa villkoren och formerna för all finansiering som har en särskild riskprofil och som av detta skäl anses utgöra en särskild verksamhet."

iii) Punkt 5 ska ersättas med följande:

"5. Den totala utestående summan av lån och garantier som beviljats av banken ska inte överstiga 250 % av det tecknade kapitalet, reserverna, de provisioner som inte använts samt överskottet i resultaträkningen. Det sammanlagda beloppet för de berörda posterna ska beräknas efter avdrag med ett belopp motsvarande det tecknade kapitalet, oavsett om det har inbetalats eller inte, med avseende på varje deltagande från bankens sida.

Det belopp som utbetalas för bankens deltagande får sammanlagt aldrig överstiga den inbetalda delen av kapitalet, reserverna, de provisioner som inte använts samt överskottet i resultaträkningen.

I undantagsfall ska bankens särskilda verksamheter, så som de fastställts av bankens råd och styrelse i enlighet med punkt 3, tilldelas särskilda anslag ur reserverna.

Denna punkt ska även tillämpas på bankens sammanställda redovisning."

o) I artikel 19.1, numera artikel 17.1, ska ordet "garantiprovisionerna" ersättas med "provisionerna och övriga avgifter", och orden "och risker" ska införas efter "täckna sina kostnader". I artikel 19.2 ska ordet "finansie-

ringsprojektets” ersättas med ”investeringens”.

p) Artikel 20, numera artikel 18, ska ändras på följande sätt:

i) I inledningsfrasen ska orden ”låne- och garantiverksamhet” ersättas med ”finansieringsverksamhet”.

ii) Punkt 1 a ska ha följande lydelse: ”när betalningar av ränta och amortering i fråga om investeringar som har genomförts av företaget inom produktionssektorn säkerställs genom verksamhetens avkastning eller, i fråga om andra investeringar, genom en förbindelse tecknad av den stat i vilken investeringen görs eller på annat sätt, och”, och i led b ska ordet ”projektets” ersättas med ”investeringens”.

iii) I punkt 2 ska följande nya andra stycke läggas till:

”Om det krävs för genomförandet av den verksamhet som anges i artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska styrelsen emellertid, i enlighet med de principer som bankens råd har fastställt i enlighet med artikel 7.3 b, med kvalificerad majoritet fastställa villkoren och formerna för ett förvärv av aktier i ett kommersiellt företag, i allmänhet som ett komplement till ett lån eller en garanti, om detta är nödvändigt för att finansiera en investering eller ett program.”

iv) I punkt 6 ska orden ”projekt” och ”projektet” ersättas med ”investering” respektive ”investeringen”.

v) Följande nya punkt 7 ska läggas till:

”7. Som ett komplement till sin låneverksamhet får banken tillhandahålla tekniska tjänster enligt de villkor och närmare bestämmelser som bankens råd fastställer med kvalificerad majoritet och med iakttagande av denna stadga.”

q) Artikel 21, numera artikel 19, ska ändras på följande sätt:

i) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Varje företag eller offentligt eller privat organ får vända sig direkt till banken med ansökningar om finansiering. Ansökningar kan även lämnas antingen genom kommissionen eller genom den medlemsstat på vars territorium investeringen ska genomföras.”

ii) I punkt 2 ska ordet ”projektet” ersättas med ”investeringen”.

iii) I punkterna 3 och 4 första meningen ska orden ”låne- eller garantiansökningar” ersättas med ”finansieringsverksamhet”.

iv) I punkt 4 första meningen ska hänvisningen till artikel 20 ersättas med en hänvisning till artiklarna 18 och 20, numera artiklarna 16 och 18. I punkt 4 andra meningen ska orden ”att lånet eller garantin beviljas” ersättas med ”finansieringen” och orden ”ett utkast till avtal” ersättas med ”motsvarande förslag”. I sista meningen ska orden ”lånet eller garantin” ersättas med ”finansieringen”.

v) I punkterna 5, 6 och 7 ska orden ”lån eller garanti” ersättas med ”finansiering”.

vi) Följande nya punkt 8 ska läggas till:

”8. Om en omstrukturering av en finansieringsverksamhet som avser godkända investeringar är berättigad för att skydda bankens rättigheter och intressen, ska direktionen omedelbart vidta de nödgärder som den anser nödvändiga, under förutsättning att den omedelbart redogör för dessa inför styrelsen.”

r) I artikel 22, numera artikel 20, ska orden ”de internationella” utgå i punkt 1, och punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Banken får ta upp lån på medlemsstaternas kapitalmarknad inom ramen för den lagstiftning som gäller för dessa marknader.

De behöriga myndigheterna i en medlemsstat med undantag enligt artikel 116a.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får motsätta sig detta endast om allvarliga störningar kan befaras på denna stats kapitalmarknad.”

s) I artikel 23.1 b, numera artikel 21.1 b, ska orden ”... som utfärdats av banken eller av dess låntagare” utgå, och i punkt 3 ska orden ”sedelutgivande bank” ersättas med ”den nationella centralbanken”.

t) I artikel 25.1 första meningen, numera artikel 23.1 första meningen, ska orden ”i en medlemsstats valuta till en annan medlemsstats valuta” ersättas med ”till en av valutorna i de medlemsstater som inte har euron som valuta”, och i punkt 2 ska orden: ”... sina tillgångar i en medlemsstats valuta ...” ersättas med ”... tillgångar som den innehar i valutorna i en av de medlemsstater som inte har euron som valuta ...”. I punkt 3 ska orden ”i guld eller inkonvertibla valutor” utgå. I punkt

4 ska ordet "projekt" ersättas med "investeringar".

u) I artikel 26, numera artikel 24, ska orden "..., sina särskilda lån" utgå.

v) I artikel 27.2, numera artikel 25.2, ska följande mening läggas till i slutet: "Det ska sörja för att personalens rättigheter skyddas."

w) I artikel 29, numera artikel 27, första stycket ska ordet "domstolen" ersättas med "Europeiska unionens domstol", och följande mening ska läggas till: "Banken får i avtal föreskriva ett skiljedomsförfarande". I andra stycket ska orden "eller föreskriva ett skiljedomsförfarande" utgå.

x) Artikel 30, numera artikel 28, ska ersättas med följande:

"Artikel 28

1. Bankens råd kan med enhällighet besluta att upprätta filialer eller andra enheter vilka ska vara juridiska personer och ha ekonomisk självbestämmanderätt.

2. Bankens råd ska med enhällighet anta stadgar för de filialer och enheter som avses i punkt 1. I stadgarna ska särskilt fastställas filialernas och enheternas mål, struktur, kapital, medlemsregler, säte, finansiella medel, interventionsmöjligheter och förfarande vid revision samt deras förhållande till bankens organ.

3. Banken har behörighet att delta i förvaltningen av dessa filialer och enheter och bidra till deras tecknade kapital upp till det belopp som bankens råd med enhällighet bestämmer.

4. Protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier ska tillämpas på de filialer och enheter som avses i punkt 1 i den mån de faller under unionsrätten, på ledamöterna i deras organ då de fullgör sina uppgifter och på deras personal enligt samma villkor som gäller för banken.

Utdelningar, kapitalvinster och övriga inkomster från sådana filialer och enheter som andra medlemmar än Europeiska unionen och banken har rätt till, ska dock vara underkastade tillämplig skattelagstiftning.

5. Europeiska unionens domstol har behörighet att inom de gränser som fastställs i det följande pröva tvister om åtgärder som antagits av organ som tillhör en filial eller enhet som omfattas av unionsrätten. Sådana åtgärder får överklagas av varje medlem i en så-

dan filial eller enhet i egenskap av medlem eller av medlemsstaterna enligt villkoren i artikel 230 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

6. Bankens råd kan med enhällighet besluta att personalen vid de filialer och enheter som faller under unionsrätten ska omfattas av samma anställningsvillkor som gäller för banken med iakttagande av deras respektive interna förfaranden."

PROTOKOLL OM LOKALISERING AV SÄTEN

13. Protokollet om lokalisering av säten för Europeiska gemenskapernas institutioner och vissa av deras organ och enheter samt för Europol ska ändras på följande sätt:

a) I protokollets titel och ingress ska ordet ", byråer" införas efter "organ" och i protokollets titel ska orden "samt för Europol" utgå.

b) I ingressens första skäl ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och hänvisningen till artikel 77 i fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen ska utgå. Andra skälet ska utgå.

c) I led d ska hänvisningen till förstainstansrätten utgå.

d) I led i ska hänvisningen till Europeiska monetära institutet utgå.

PROTOKOLL OM UNIONENS IMMUNITET OCH PRIVILEGIER

14. Protokollet om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier ska ändras på följande sätt:

a) I första skälet i ingressen ska hänvisningen till artikel 28 i fördraget om upprättandet av ett gemensamt råd och en gemensam kommission för Europeiska gemenskaperna ersättas med en hänvisning till artikel 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 191 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, nedan kallad Euratom, och orden "dessa gemenskaper och Europeiska inve-

steringsbanken” ska ersättas med ”Europeiska unionen och Euratom”.

b) Artikel 5 ska upphöra att gälla, och efterföljande artiklar ska omnumreras i enlighet med detta.

c) I artikel 7, numera artikel 6, ska punkt 2 utgå och punkt 1 ska vara onummerad.

d) I artikel 13, numera artikel 12, ska orden i slutet ”... enligt de villkor och det förfarande som rådet på förslag från kommissionen har fastställt” ersättas med ”... enligt de villkor och det förfarande som Europaparlamentet och rådet har fastställt genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört de berörda institutionerna”.

e) I artikel 15, numera artikel 14, ska orden i början av meningen ”Rådet skall enhälligt och på förslag från kommissionen fastställa ...” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet ska, genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört de berörda institutionerna, fastställa ...”.

f) I artikel 16, numera artikel 15, ska orden i början av meningen ”Rådet skall på förslag från kommissionen ...” ersättas med ”Europaparlamentet och rådet ska genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ...”.

g) I artikel 21, numera artikel 20, ska orden ”... samt på förstainstansrättens ledamöter och justitiesekreterare, ...” utgå.

h) I artikel 23, numera artikel 22, ska sista stycket utgå.

i) Slutformuleringen ”TILL BEVIS HÄR PÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta protokoll.”, datumet och förteckningen över signatärer ska utgå.

PROTOKOLL OM KONVERGENSKRITERIER

15. Protokollet om konvergenskriterier enligt artikel 121 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska ändras på följande sätt:

a) I protokollets titel ska orden ”enligt artikel 121 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen” utgå.

b) I första skälet i ingressen ska orden ”... då den beslutar om övergång till den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen enligt artikel 121.1 ...” ersättas med ”... då den beslutar att avskaffa undantagen för medlemsstater med undantag enligt artikel 117a ...”, och orden ”i detta fördrag” ska ersättas med ”i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt”.

c) I artikel 3 andra meningen ska orden ”... i förhållande till någon annan medlemsstats valuta under denna period.” ersättas med ”... i förhållande till euron under denna period.”.

d) I artikel 6 ska orden ”, och allt efter omständigheterna, EMI eller ECB” ersättas med ”och ECB”.

e) [Ingen ändring i den svenska versionen.]

PROTOKOLL OM VISSA BESTÄMMELSER ANGÅENDE FÖRENADE KUNGARIKET

16. Protokollet om vissa bestämmelser angående Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska ändras på följande sätt:

a) I hela protokollet ska orden ”... gå över till den tredje etappen ...” eller ”... gå över till den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen ...” ersättas med ”... införa euron ...”. Orden ”... går över till den tredje etappen ...” ska ersättas med ”... inför euron ...”. Orden ”... under den tredje etappen ...” ska ersättas med ”... efter införandet av euron ...”.

b) I ingressen ska följande nya andra skäl införas:

”SOM BEAKTAR att Förenade kungarikets regering den 16 oktober 1996 och den 30 oktober 1997 anmälde till rådet att den inte har för avsikt att delta i den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen,”.

c) I punkt 1 ska första och tredje styckena utgå.

d) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Punkterna 3–8 och 10 ska tillämpas på Förenade kungariket, med beaktande av den anmälan som Förenade kungarikets regering lämnade till rådet den 16 oktober 1996 och den 30 oktober 1997.”

e) Punkt 3 ska utgå, och efterföljande punkter ska omnumreras i enlighet med detta.

f) Punkt 5, numera punkt 4, ska ändras på följande sätt:

i) I första meningen ska uppräkningslistan av artiklar ersättas med "Artiklarna 245a.2, med undantag av första och sista meningen, 245a.5, 97b andra stycket, 104.1, 104.9 och 104.11, 105.1–5, 106, 108, 109, 110, 111a, 115c, 117a.3, 188o samt 245b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ...".

ii) Följande nya andra mening ska införas: "Detsamma gäller artikel 99.2 i detta fördrag vad avser antagandet av de delar av de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken som rör euroområdet generellt."

g) I punkt 6, numera punkt 5, ska följande nya första stycke införas: "Förenade kungariket ska bemöda sig om att undvika ett alltför stort underskott i den offentliga sektorns finanser." och i början av efterföljande stycke ska artikelnumret "116.4," utgå.

h) I punkt 7, numera punkt 6, ska första stycket ersättas med följande: "6. Förenade kungarikets rösträtt ska inte gälla i fråga om sådana rådsakter som avses i de artiklar som räknas upp i punkt 4 och i de fall som avses i artikel 116a.4 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Artikel 116a.4 andra stycket i fördraget ska därför tillämpas." I andra stycket ska orden "och 123.1" utgå.

i) I punkt 9 a, numera punkt 8 a, ska orden "gå över till den etappen" ersättas med "införa euron".

j) I punkt 10, numera punkt 9, ska det inledande stycket ersättas med: "Förenade kungariket får när som helst anmäla att det har för avsikt att införa euron. I så fall ska följande gälla:" I led a ska hänvisningen till artikel 122.2 ersättas med en hänvisning till artikel 117a.1 och 117a.2.

k) I punkt 11, numera punkt 10, ska orden "och 116.3" utgå och orden i slutet "... inte går över till den tredje etappen." ersättas med "... inte inför euron."

PROTOKOLL OM VISSA BESTÄMMELSER ANGÅENDE DANMARK

17. Protokollet om vissa bestämmelser angående Danmark ska ändras på följande sätt:

a) I ingressen ska första skälet utgå. I andra skälet, numera första skälet, ska orden "... Danmark deltar i den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen," ersättas med "... Danmark avstår från sitt undantag,". Följande nya andra led ska införas: "SOM TAR HÄNSYN TILL att den danska regeringen den 3 november 1993 till rådet anmälde sin avsikt att inte delta i den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen,".

b) Punkterna 1 och 3 ska utgå, och övriga punkter ska omnumreras i enlighet med detta.

c) I punkt 2, numera punkt 1, ska första meningen ersättas med "Danmark ska medges undantag, med hänsyn till den danska regeringens anmälan av den 3 november 1993 till rådet."

d) I punkt 4, numera punkt 2, ska hänvisningen till artikel 122.2 ersättas med en hänvisning till artikel 117a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

PROTOKOLL OM SCHENGEN

18. Protokollet om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar ska ändras på följande sätt:

a) I protokollets titel ska orden "... införlivande av Schengenregelverket ..." ersättas med "... Schengenregelverket införlivat ...".

b) Ingressen ska ändras på följande sätt:

i) I första skälet i ingressen ska de sista orden "... syftar till att förstärka den europeiska integrationen och särskilt till att göra det möjligt för Europeiska unionen att snabbare utvecklas till ett område med frihet, säkerhet och rättvisa," ersättas med "... har införlivats inom Europeiska unionens ramar genom Amsterdamfördraget av den 2 oktober 1997,".

ii) Andra skälet ska ersättas med följande: "SOM ÖNSKAR bevara Schengenregelverket, så som det har utvecklats sedan Amsterdamfördraget trädde i kraft, samt utveckla regelverket för att bidra till förverkligandet av målet att erbjuda unionens medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser,"

iii) Tredje skälet ska utgå.

iv) I femte skälet, numera fjärde skälet, ska orden "... inte är parter i och inte har undertecknat de ovannämnda avtalen, ..." ersättas med "... inte deltar i tillämpningen av alla bestämmelser i Schengenregelverket, ...", och orden i slutet "... godta vissa av eller alla dessa bestämmelser," ska ersättas med "... helt eller delvis godta andra bestämmelser i detta regelverk,".

v) I sjätte skälet, numera femte skälet, ska orden i slutet "... och att de bestämmelserna endast bör användas som en sista utväg" utgå.

vi) I sjunde skälet, numera sjätte skälet, ska orden i slutet "... eftersom båda dessa stater har bekräftat att de avser att bli bundna av de ovannämnda bestämmelserna på grundval av det avtal som undertecknades i Luxemburg den 19 december 1996," ersättas med "... eftersom båda dessa stater, liksom de nordiska stater som är medlemmar i Europeiska unionen, är bundna av bestämmelserna i den nordiska passunionen,".

c) I artikel 1 ska första meningen ersättas med följande:

"Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Ungern, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige bemyndigas att upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan på de områden som omfattas av de bestämmelser som har fastställts av rådet och som utgör Schengenregelverket."

d) Artikel 2 ska ersättas med följande:

"Artikel 2

Schengenregelverket ska gälla för de medlemsstater som avses i artikel 1, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 i anslutningsakten av den 16 april 2003 och artikel 4 i anslutningsakten av den 25 april 2005. Rå-

det ska ersätta den verkställande kommitté som har inrättats genom Schengenavtalen."

e) Artikel 3 ska ersättas med följande:

"Artikel 3

Danmarks deltagande i beslut om åtgärder som innebär en utveckling av Schengenregelverket samt genomförandet och tillämpningen av dessa åtgärder i Danmark ska omfattas av de relevanta bestämmelserna i protokollet om Danmarks ställning."

f) I artikel 4 första stycket ska orden "... som inte är bundna av Schengenregelverket," utgå och orden "i detta regelverk" ska ersättas med "i Schengenregelverket".

g) Artikel 5 ska ersättas med följande:

"Artikel 5

1. Förslag och initiativ som utvecklar Schengenregelverket ska omfattas av de tillämpliga bestämmelserna i fördragen.

Om antingen Irland eller Förenade kungariket inte inom rimlig tid skriftligen har underrättat rådet om att medlemsstaten önskar delta, ska i detta sammanhang de medlemsstater som avses i artikel 1 samt Irland eller Förenade kungariket, om någon av dem önskar delta i de ifrågavarande samarbetsområdena, anses ha fått ett sådant bemyndigande som avses i artikel 280d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

2. Om antingen Irland eller Förenade kungariket anses ha lämnat en underrättelse i enlighet med ett beslut enligt artikel 4, kan medlemsstaten ändå skriftligen inom tre månader underrätta rådet om att den inte önskar delta i förslaget eller initiativet. I så fall ska Irland eller Förenade kungariket inte delta i dess antagande. Så snart som den senare underrättelsen har lämnats, ska förfarandet för antagande av den åtgärd som utvecklar Schengenregelverket avbrytas fram till dess att det förfarande som anges i punkt 3 eller 4 har avslutats eller till dess att underrättelsen har dragits tillbaka när som helst under förfarandet.

3. Ett beslut som har fattats av rådet i enlighet med artikel 4 ska, för den medlemsstat som lämnat en underrättelse i enlighet med

punkt 2, från och med den dag då den föreslagna åtgärden träder i kraft, inte längre tillämpas i den utsträckning som rådet anser nödvändig och på villkor som ska fastställas i ett beslut av rådet, som ska besluta med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen. Det beslutet ska fattas i enlighet med följande kriterier: rådet ska sträva efter att den berörda medlemsstaten även i fortsättningen deltar i så stor utsträckning som möjligt, utan att detta allvarligt påverkar den praktiska genomförbarheten av Schengenregelverkets olika delar, samtidigt som deras samstämmighet respekteras. Kommissionen ska lägga fram sitt förslag så snart som möjligt efter det att en underrättelse enligt punkt 2 har lämnats. Rådet ska, vid behov efter att ha sammankallat två på varandra följande möten, fatta beslut inom fyra månader efter kommissionens förslag.

4. Om rådet vid fyramånadersperiodens utgång inte har antagit ett beslut, får en medlemsstat utan dröjsmål begära att ärendet överlämnas till Europeiska rådet. I så fall ska Europeiska rådet vid sitt nästa möte med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen fatta ett beslut i enlighet med de kriterier som avses i punkt 3.

5. Om rådet eller Europeiska rådet, alltefter omständigheterna, inte har antagit sitt beslut efter det att förfarandet enligt punkt 3 eller 4 har avslutats, ska det avbrutna förfarandet för antagande av en åtgärd som utvecklar Schengenregelverket återupptas. Om denna åtgärd därefter antas, ska ett beslut som rådet har fattat i enlighet med artikel 4 från och med den dag då åtgärden träder i kraft, inte längre vara tillämpligt för den berörda medlemsstaten i den utsträckning och på de villkor som kommissionen beslutar, om inte medlemsstaten har dragit tillbaka sin underrättelse enligt punkt 2 före antagandet av åtgärden. Kommissionen ska besluta senast den dag då åtgärden antas. När kommissionen fattar sitt beslut ska den respektera de kriterier som avses i punkt 3."

h) I artikel 6 första stycket ska orden "på grundval av det avtal som undertecknades i Luxemburg den 19 december 1996" i slutet av första meningen utgå.

i) Artikel 7 ska upphöra att gälla, och artikel 8 ska betecknas artikel 7.

j) Bilagan ska upphöra att gälla.

*PROTOKOLL OM TILLÄMPNING AV
ARTIKEL 22a PÅ FÖRENADE
KUNGARIKET OCH IRLAND*

19. Protokollet om tillämpning av vissa inslag i artikel 14 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen på Förenade kungariket och Irland ska ändras på följande sätt:

a) I protokollets titel ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

b) I artikel 1 första stycket led a ska orden "stater som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet" ersättas med "medlemsstater".

c) I artikel 1 första och andra styckena, artikel 2 och artikel 3 andra stycket ska hänvisningen till artikel 14 ersättas med en hänvisning till artiklarna 22a och 62 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

PROTOKOLL OM FÖRENADE KUNGARIKETS OCH IRLANDS STÄLLNING MED AVSEENDE PÅ OMRÅDET MED FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

20. Protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning ska ändras på följande sätt:

a) I protokollets titel ska orden "med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa" läggas till i slutet.

b) I andra skälet i ingressen ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

c) I artikel 1 första meningen ska orden "... i enlighet med avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen" ersättas med "... enligt avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt", den andra meningen utgå och följande stycke läggas till:

"Vid tillämpning av denna artikel ska kvalificerad majoritet definieras i enlighet med artikel 205.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt."

d) I artikel 2 första meningen ska orden "... bestämmelser i avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen" ersättas med "... bestämmelser i avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt". På näst sista raden ska orden "gemenskapens regelverk" ersättas med "gemenskapens eller unionens regelverk".

e) Artikel 3.1 ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket första meningen ska orden "... i enlighet med avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen" ersättas med "... i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt", och den andra meningen ska utgå.

ii) Följande nya stycken ska läggas till efter andra stycket:

"Villkoren för Förenade kungarikets och Irlands deltagande i utvärderingar som rör de områden som omfattas av avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska fastställas i åtgärder som beslutas i enlighet med artikel 61c i nämnda fördrag.

Vid tillämpning av denna artikel ska kvalificerad majoritet definieras i enlighet med artikel 205.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt."

f) I artiklarna 4, 5 och 6 ska orden "... avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen" ersättas med "... avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt".

g) I artikel 4 andra meningen ska hänvisningen till artikel 11.3 ersättas med en hänvisning till artikel 280f.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

h) Följande nya artikel 4a ska införas:

"Artikel 4a

1. Bestämmelserna i detta protokoll ska för Förenade kungariket och Irland också tillämpas på sådana åtgärder som föreslås eller beslutas i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som ändrar en befintlig åtgärd som är bindande för länderna.

2. I de fall då rådet, som beslutar på förslag av kommission, emellertid konstaterar att Förenade kungarikets eller Irlands uteblivna deltagande i den ändrade versionen av en befintlig åtgärd gör det praktiskt omöjligt för andra medlemsstater eller unionen att tillämpa åtgärden, får rådet uppmana medlemsstaten i fråga att lämna en underrättelse i enlighet med artikel 3 eller 4. Vid tillämpning av artikel 3 börjar ytterligare en tvåmånadersperiod att löpa samma dag som rådet har gjort ett sådant konstaterande.

Om Förenade kungariket eller Irland vid utgången av den tvåmånadersperiod som följer på rådets konstaterande inte har lämnat någon underrättelse i enlighet med artikel 3 eller 4, ska den befintliga åtgärden inte längre vara bindande för eller tillämplig på medlemsstaten, om den inte har lämnat någon underrättelse i enlighet med artikel 4 innan ändringsåtgärden trädde i kraft. Detta får verkan den dag då ändringsåtgärden träder i kraft eller vid utgången av tvåmånadersperioden, beroende på vilket som inträffar sist.

Vid tillämpning av denna punkt ska rådet, efter att ha diskuterat ärendet ingående, besluta med kvalificerad majoritet av sina medlemmar som företräder de medlemsstater som deltar eller har deltagit i antagandet av ändringsåtgärden. En kvalificerad majoritet av rådet ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen slå fast att Förenade kungariket eller Irland ska bära eventuella direkta ekonomiska konsekvenser som landets avbrutna deltagande i den befintliga åtgärden med nödvändighet och oundvikligen har lett till.

4. Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av artikel 4."

i) I artikel 5 ska följande ord införas i slutet: "... om inte rådet med enhällighet bland alla sina medlemmar och efter att ha hört Europaparlamentet beslutar något annat."

j) I artikel 6 ska orden "... relevanta bestämmelser i det fördraget, inbegripet artikel 68, vara tillämpliga ..." ersättas med "... relevanta bestämmelser i fördragen vara tillämpliga ...".

k) Följande nya artikel 6a ska införas:

”Artikel 6a

Förenade kungariket och Irland ska inte vara bundna av de bestämmelser på grundval av artikel 16b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som avser behandling av personuppgifter i medlemsstaterna när dessa utövar verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för kapitlen 4 och 5 i avdelning IV i tredje delen i det fördraget, i de fall då Förenade kungariket eller Irland inte är bundna av unionens bestämmelser om formerna för straffrättsligt samarbete eller polis-samarbete inom ramen för vilka de bestämmelser måste iakttas som fastställs på grundval av artikel 16b.”

l) I artikel 7 ska orden ”Artiklarna 3 och 4” ersättas med ”Artiklarna 3, 4 och 4a”, och orden ”... protokollet om införlivande av Schengenregelverket ...” ersättas med ”... protokollet om Schengenregelverket införlivat ...”.

m) I artikel 8 ska orden ”rådets ordförande” ersättas med ”rådet”.

n) Följande nya artikel 9 skall införas:

”Artikel 9

Detta protokoll ska i fråga om Irland inte tillämpas på artikel 61h i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.”

PROTOKOLL OM DANMARKS STÄLLNING

21. Protokollet om Danmarks ställning ska ändras på följande sätt:

a) Ingressen ska ändras på följande sätt:

i) Följande tre nya skäl ska införas efter andra skälet i ingressen:

”SOM ÄR MEDVETNA OM att en fortsättning inom ramen för fördragen av en rättsordning som går tillbaka till Edinburghbeslutet betydligt kommer att begränsa Danmarks deltagande på för unionen viktiga

samarbetsområden och att det skulle ligga i unionens intresse att säkerställa hela regelverket inom området med frihet, säkerhet och rättvisa,

SOM DÄRFÖR ÖNSKAR upprätta en rättslig ram för att ge Danmark möjlighet att delta i beslut om åtgärder som föreslås på grundval av avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som välkomnar det faktum att Danmark har för avsikt att begagna sig av denna möjlighet när så är möjligt i enlighet med landets konstitutionella krav,

SOM NOTERAR att Danmark inte kommer att hindra övriga medlemsstater från att vidareutveckla sitt samarbete i fråga om åtgärder som inte är bindande för Danmark,”

ii) I det näst sista skälet ska orden ”... protokollet om införlivande av Schengenregelverket ...” ersättas med ”... protokollet om Schengenregelverket införlivat ...”.

b) I artikel 1 första stycket första meningen och artikel 2 första meningen ska orden ”... avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen” ersättas med ”... avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt”.

c) I artikel 1 första stycket ska andra meningen utgå och följande nya stycke införas:

”Vid tillämpning av denna artikel ska kvalificerad majoritet definieras i enlighet med artikel 205.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.”

d) Artikel 2 ska ersättas med följande:

”Artikel 2

Inga bestämmelser i avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, inga åtgärder som beslutats i enlighet med den avdelningen, inga bestämmelser i ett internationellt avtal som ingåtts av unionen i enlighet med den avdelningen och inga beslut av Europeiska unionens domstol som innebär en tolkning av sådana bestämmelser eller åtgärder eller av åtgärder som har ändrats eller kan ändras i enlighet med den avdelningen ska vara bindande för eller tillämpliga i Danmark; inga sådana bestämmelser, åtgärder eller beslut ska på något sätt påverka Danmarks befogenheter, rättig-

heter och skyldigheter; inga sådana bestämmelser, åtgärder eller beslut ska på något sätt påverka gemenskapens eller unionens regelverk eller utgöra en del av unionsrätten, såsom detta regelverk eller denna rätt gäller för Danmark. I synnerhet ska sådana unionsakter på området för polissamarbete och straffrättsligt samarbete som antas före ikraftträdandet av Lissabonfördraget och som ändras, fortsätta att vara bindande för eller tillämpliga på Danmark i oförändrad form.”

e) Följande nya artikel 2a ska införas:

”Artikel 2a

Artikel 2 i detta protokoll ska även tillämpas på de bestämmelser grundade på artikel 16b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som avser behandling av personuppgifter i medlemsstaterna, när dessa utövar verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för kapitlen 4 och 5 i avdelning IV i tredje delen i fördraget.”

f) Artikel 4 ska betecknas artikel 6.

g) Artikel 5, numera artikel 4, ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 1 första meningen ska orden ”en åtgärd i fråga om” införas efter orden ”beslutat om”, och orden ”detta beslut” ska ersättas med ”denna åtgärd”. I andra meningen ska ordet ”beslutet” ersättas med ”åtgärden”.

ii) I punkt 1 ska orden ”... enligt bestämmelserna i avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen” ersättas med ”... som omfattas av denna del”, och orden ”... medlemsstater som avses i artikel 1 i protokollet om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar samt mellan Danmark och Irland eller Förenade kungariket om dessa medlemsstater deltar i de ifrågavarande samarbetsområdena.” ska ersättas med ”... medlemsstater som är bundna av åtgärden.”

iii) I punkt 2 ska orden ”ett sådant beslut” ersättas med ”en sådan åtgärd”, och orden ”... de medlemsstater som avses i artikel 1 i protokollet om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar ...”

ska ersättas med ”... de medlemsstater som är bundna av denna åtgärd och Danmark ...”.

h) Artikel 6, numera artikel 5, ska ändras på följande sätt:

i) I första meningen ska orden ”... artiklarna 13.1 och 17 i Fördraget om Europeiska unionen” ersättas med ”... artiklarna 13.1, 28a och 28b–28e i fördraget om Europeiska unionen”, och de sista orden ”..., men kommer inte att hindra utvecklingen av närmare samarbete mellan medlemsstaterna på detta område” ska utgå.

ii) Följande nya tredje mening ska införas: ”Danmark kommer inte att hindra övriga medlemsstater från att vidareutveckla sitt samarbete på detta område.”

iii) I den nya fjärde meningen ska följande ord införas i slutet: ”... eller göra militära kapaciteter tillgängliga för unionen.”

iv) Följande två nya stycken ska införas: ”Enhällighet bland rådsmedlemmarna, med undantag av företrädaren för Danmarks regering, ska krävas för de akter som rådet ska anta med enhällighet.

Vid tillämpning av denna artikel ska kvalificerad majoritet definieras i enlighet med artikel 205.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.”

i) Efter rubriken ”DEL III” ska en artikel 6 med samma lydelse som artikel 4 införas.

j) Rubriken ”DEL IV” ska införas före artikel 7.

k) Följande nya artikel 8 ska införas:

”Artikel 8

1. När som helst och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 7 får Danmark i enlighet med sina konstitutionella krav meddela övriga medlemsstater att med verkan från och med den första dagen i månaden efter meddelandet ska del I utgöras av bestämmelserna i bilagan. I så fall ska artiklarna 5–8 omnumreras som en följd av detta.

2. Sex månader efter den dag då ett sådant meddelande som avses i punkt 1 får verkan ska hela Schengenregelverket samt de beslutade åtgärder för att utveckla detta regelverk som dittills varit bindande för Danmark som

skyldigheter enligt internationell rätt vara bindande för Danmark som unionsrätt.”

1) Följande nya bilaga ska fogas till protokollet.

”BILAGA

Artikel 1

Om inte annat följer av artikel 3, ska Danmark inte delta när rådet beslutar om åtgärder som föreslås i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enhällighet bland rådsmedlemmarna, med undantag av företrädaren för Danmarks regering, ska krävas för sådana akter som rådet ska anta med enhällighet.

Vid tillämpning av denna artikel ska kvalificerad majoritet definieras i enlighet med artikel 205.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 2

Till följd av artikel 1, och om inte annat följer av artiklarna 3, 4 och 8, ska inga bestämmelser i avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, inga åtgärder som beslutas i enlighet med nämnda avdelning, inga bestämmelser i ett internationellt avtal som ingås av unionen i enlighet med nämnda avdelning och inga beslut av Europeiska unionens domstol som innebär en tolkning av en sådan bestämmelse eller åtgärd vara bindande för eller tillämpliga på Danmark. Dessa bestämmelser, åtgärder eller beslut ska inte på något sätt påverka Danmarks befogenheter, rättigheter eller skyldigheter. Dessa bestämmelser, åtgärder eller beslut ska inte på något sätt ändra gemenskapens eller unionens regelverk eller utgöra en del av unionsrätten, så som detta regelverk och denna rätt gäller för Danmark.

Artikel 3

1. Danmark kan inom tre månader efter det att ett förslag eller initiativ har lagts fram för rådet i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt skriftligen meddela rådets ordförande att Danmark önskar delta i beslutet om och tillämpningen av en sådan föreslagen åtgärd, varefter Danmark ska ha rätt att göra detta.

2. Om rådet efter en rimlig tidsperiod inte kan besluta om en sådan åtgärd som avses i punkt 1 med deltagande av Danmark, får rådet besluta om den i punkt 1 avsedda åtgärden i enlighet med artikel 1 utan att Danmark deltar. I det fallet är artikel 2 tillämplig.

Artikel 4

Danmark kan när som helst efter ett beslut om en åtgärd i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt meddela rådet och kommissionen att det har för avsikt att godta åtgärden. I så fall ska förfarandet i artikel 280f.1 i nämnda fördrag gälla i tillämpliga delar.

Artikel 5

1. Bestämmelserna i detta protokoll ska för Danmark också tillämpas på sådana åtgärder som föreslås eller beslutas i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och som ändrar en befintlig åtgärd som är bindande för landet.

2. I de fall då rådet, som beslutar på förslag av kommission, emellertid konstaterar att Danmarks uteblivna deltagande i den ändrade versionen av en befintlig åtgärd gör det praktiskt omöjligt för andra medlemsstater eller unionen att tillämpa åtgärden, får rådet uppmana Danmark att lämna en underrättelse i enlighet med artikel 3 eller 4. Vid tillämpning av artikel 3 börjar ytterligare en tvåmånadersperiod att löpa samma dag som rådet har ett sådant konstaterande.

Om Danmark vid utgången av den tvåmånadersperiod som följer på rådets konstaterande inte har lämnat någon underrättelse i enlighet med artikel 3 eller 4, ska den befintliga åtgärden inte längre vara bindande för eller tillämplig på Danmark, om Danmark inte har lämnat någon underrättelse i enlighet med artikel 4 innan ändringsåtgärden trädde i kraft. Detta får verkan den dag då ändringsåtgärden träder i kraft eller vid utgången av

tvåmånadersperioden, beroende på vilket som inträffar sist.

Vid tillämpning av denna punkt ska rådet, efter att ha diskuterat ärendet ingående, besluta med kvalificerad majoritet av sina medlemmar som företräder de medlemsstater som deltar eller har deltagit i antagandet av ändringsåtgärden. En kvalificerad majoritet av rådet ska definieras i enlighet med artikel 205.3 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. Rådet får med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen slå fast att Danmark ska bära de eventuella direkta ekonomiska konsekvenser som landets avbrutna deltagande i den befintliga åtgärden med nödvändighet och oundvikligen har lett till.

4. Denna artikel ska inte påverka tillämpningen av artikel 4.

Artikel 6

1. Ett meddelande enligt artikel 4 ska lämnas senast sex månader efter det slutgiltiga beslutet om en åtgärd som utvecklar Schengenregelverket.

Om Danmark inte lämnar något meddelande i enlighet med artikel 3 eller 4 med avseende på en åtgärd som utvecklar Schengenregelverket, kommer de medlemsstater som är bundna av åtgärden och Danmark att överväga vilka lämpliga åtgärder som ska vidtas.

2. Ett meddelande enligt artikel 3 med avseende på en åtgärd som utvecklar Schengenregelverket ska oåterkalleligen anses utgöra ett meddelande enligt artikel 3 med avseende på alla ytterligare förslag eller initiativ som är avsedda att utveckla denna åtgärd, i den

mån ett sådant förslag eller initiativ är avsett att utveckla Schengenregelverket.

Artikel 7

Danmark ska inte vara bundet av de bestämmelser på grundval av artikel 16b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som avser behandling av personuppgifter i medlemsstaterna när dessa utövar verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för kapitlen 4 och 5 i avdelning IV i tredje delen i fördraget, i de fall då Danmark inte är bundet av unionens bestämmelser om formerna för straffrättsligt samarbete eller polissamarbete inom ramen för vilka de bestämmelser måste iaktas som fastställs på grundval av artikel 16b.

Artikel 8

När Danmark i sådana fall som avses i denna del är bundet av en åtgärd som rådet har beslutat i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska relevanta bestämmelser i fördragen vara tillämpliga på Danmark när det gäller den åtgärden.

Artikel 9

Om Danmark inte är bundet av en åtgärd som har beslutats i enlighet med avdelning IV i tredje delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska det inte belastas ekonomiskt av den åtgärden utöver de administrativa kostnader som detta förorsakar institutionerna, om inte rådet med enhällighet bland alla sina medlemmar och efter att ha hört Europaparlamentet beslutar något annat.”

PROTOKOLL OM ASYL FÖR MEDBORGARE I UNIONEN

22. Protokollet om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater ska ändras på följande sätt:

- a) Ingressen ska ändras på följande sätt:
i) Första skälet ska ersättas med följande:

(1) ”SOM BEAKTAR att unionen enligt artikel 6.1 i fördraget om Europeiska unionen erkänner de rättigheter, friheter och principer som fastställs i stadgan om de grundläggande rättigheterna.”

- ii) Följande nya andra skäl ska införas:

(2) ”SOM BEAKTAR att enligt artikel 6.3 i fördraget om Europeiska unionen ska de grundläggande rättigheterna, så som de garanteras i europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, ingå i unionsrätten som allmänna principer.”

iii) I andra skälet, numera tredje skälet, ska hänvisningen till artikel 6.2 ersättas med en hänvisning till artikel 6.1 och 6.3.

iv) I tredje skälet, numera fjärde skälet, ska hänvisningen till artikel 6.1 ersättas med en hänvisning till artikel 1a.

v) I tredje och fjärde skälen, numera fjärde och femte skälen, ska ordet ”principer” ersättas med ”värden”: [ingen ändring i den svenska versionen]. I fjärde skälet, numera femte skälet, ska hänvisningen till artikel 309 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till artikel 7 i fördraget om Europeiska unionen.

vi) I femte skälet, numera sjätte skälet, ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

vii) Sjunde skälet, numera åttonde skälet, ska utgå.

b) Den enda artikeln ska ändras på följande sätt:

i) I led b ska orden ”... eller, i förekommande fall, Europeiska rådet” införas efter ”rådet”, och orden ”... beträffande den medlemsstat i vilken sökanden är medborgare” läggas till i slutet av meningen.

ii) Led c ska ersättas med följande:

”c) Om rådet har antagit ett beslut i enlighet med artikel 7.1 i fördraget om Europeiska unionen när det gäller den medlemsstat i vilken sökanden är medborgare eller om Europeiska rådet har antagit ett beslut i enlighet med artikel 7.2 i det fördraget när det gäller den medlemsstat i vilken sökanden är medborgare.”

PROTOKOLL OM EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORIELL SAMMANHÅLLNING

23. Protokollet om ekonomisk och social sammanhållning ska ändras på följande sätt:

a) I hela protokollet ska orden ”den ekonomiska och sociala sammanhållningen” ersättas med ”den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen”, och orden ”ekonomisk och social sammanhållning” ska ersättas med ”ekonomisk, social och territoriell sammanhållning”.

b) Ingressen ska ändras på följande sätt:

i) De första, andra, femte, sjätte och fjortonde skälen i ingressen ska utgå.

ii) Följande nya första skäl ska införas:

”SOM ERINRAR OM att artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen bland annat nämner målen att främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning samt solidaritet mellan medlemsstaterna och att nämnda sammanhållning ingår i de områden med delad befogenhet för unionen som räknas upp i artikel 3a.2 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,”

iii) Fjärde skälet, numera tredje skälet, ska ersättas med följande:

”SOM ERINRAR OM att artikel 161 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskriver att en sammanhållningsfond ska inrättas,”

iv) I elfte skälet, numera åttonde skälet, ska orden i slutet av meningen ”... samt understryker betydelsen av att artiklarna 2 och 3 i detta fördrag innefattar ekonomisk och social sammanhållning” utgå.

v) I femtonde skälet, numera elfte skälet, ska orden ”... som skall upprättas före den 31 december 1993 ...” utgå.

vi) I sista skälet ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska ge-

menskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt.

ANDRA PROTOKOLL

24. I protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott ska i första skälet i ingressen hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

25. I protokollet om Frankrike ska orden "... i sina utomeuropeiska territorier ..." ersättas med "... i Nya Kaledonien och Franska Polynesien samt på Wallis- och Futunaöarna ...".

26. I protokollet om medlemsstaternas yttre förbindelser i fråga om passage av yttre gränser ska hänvisningen till artikel 62.2 a i avdelning IV i fördraget ersättas med en hänvisning till artikel 62.2 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

27. I protokollet om artikel 17 i fördraget om Europeiska unionen ska i första skälet i ingressen hänvisningen till artikel 17.1 andra stycket och 17.3 ersättas med en hänvisning till artikel 28a.2 och i den normativa delens sista mening orden "... inom ett år från Amsterdamfördragets ikraftträdande ..." utgå.

28. I protokollet om systemet för radio och TV i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna ska i sista stycket i ingressen orden "som skall fogas till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen" ersättas med "som ska fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt".

29. I protokollet om import till Europeiska unionen av oljeprodukter som raffinerats i Nederländska Antillerna ska i artikel 3.3 andra meningen orden "... med kvalificerad majoritet ..." utgå.

30. Protokollet om artikel 141 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ska ändras på följande sätt:

a) I protokollets titel ska hänvisningen till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt.

b) I den enda bestämmelsen ska orden "i fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt" införas efter hänvisningen till artikel 141.

31. I protokollet om en särskild ordning för Grönland ska orden "Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen" ersättas med "fördraget om Europeiska unionens funktionssätt", och artikel 2 ska utgå.

32. Protokollet som fogas till fördraget om Europeiska unionen och fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna ska ändras på följande sätt:

a) Protokollets rubrik ska ersättas med "Protokoll om artikel 40.3.3 i Irlands författning".

b) Orden "Inga bestämmelser i Fördraget om Europeiska unionen, i fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna ..." ska ersättas med "Inga bestämmelser i fördragen, i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen ...".

33. Protokollet om de ekonomiska följderna av att EKSG-fördraget upphör att gälla och om kol- och stålforskningsfonden ska ändras på följande sätt:

a) De två första skälen i ingressen ska ersättas med följande nya första skäl:

"SOM ERINRAR om att Europeiska kol- och stålgemenskapens alla tillgångar och skulder per den 23 juli 2002 har överförts till Europeiska gemenskapen från och med den 24 juli 2002,".

b) I artikel 1 ska punkt 1 utgå, och de två efterföljande punkterna ska omnumreras i enlighet med detta.

c) Artikel 2 ska delas upp i två stycken, varav det första ska avslutas med orden "..., inklusive grundprinciperna.". Artikeln ska dessutom ändras på följande sätt:

i) I första stycket ska orden "enhälligt, på förslag av kommissionen" ersättas med "i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfaran-

de”, och orden ”efter att ha hört Europaparlamentet, ...” ersätts med ”efter Europaparlamentets godkännande”.

ii) I andra stycket ska orden ”och lämpliga beslutsförfaranden, särskilt för antagande av ...” ersättas med ”Rådet ska, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet, föreskriva åtgärder med ...”.

d) Artikel 4 ska upphöra att gälla.

BILAGOR

34. I bilaga I, kapitel 22, ex 22.08, ex 22.09, ska orden ”till fördraget” utgå.

Artikel 2

1. Artiklarna i protokollet om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, protokollet om Europeiska investeringsbankens stadga och protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, ändrade genom Lissabonfördraget, ska numreras om i enlighet med jämförelsetabellerna i bilagan till det här proto-

kollet. De korshänvisningar till artiklar i nämnda protokoll som finns i dessa protokoll ska anpassas i enlighet med nämnda tabeller.

2. De hänvisningar till skäl i ingresser i de i artikel 1 punkt 1 angivna protokollen eller till artiklar i nämnda protokoll, inklusive punkter eller stycken i dessa, omnumrerade eller flyttade genom det här protokollet och som finns i övriga protokoll eller primärrättsakter ska anpassas i enlighet med det här protokollet. Dessa anpassningar ska i förekommande fall även gälla de fall då bestämmelsen i fråga har upphört att gälla.

3. De hänvisningar till skäl i ingresser och till artiklar, inklusive punkter eller stycken i dessa, i de i artikel 1 punkt 1 angivna protokollen, ändrade enligt bestämmelserna i det här protokollet, som finns i andra instrument eller akter ska läsas som hänvisningar till skäl och artiklar, inklusive punkter eller stycken i dessa, i de protokollen, omnumrerade eller flyttade i enlighet med det här protokollet.

BILAGA**JÄMFÖRELSETABELLER ENLIGT ARTIKEL 2 I PROTOKOLL NR 1 OM
ÄNDRING AV DE PROTOKOLL SOM ÄR FOGADE TILL FÖRDRAGET OM
EUROPEISKA UNIONEN, FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA
GEMENSKAPEN OCH/ELLER FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV
EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN****A. PROTOKOLL OM STADGAN FÖR EUROPEISKA CENTRALBANKSSYSTEM
MET OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN**

Tidigare numrering i protokollet	Ny numrering i protokollet
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 7	Artikel 7
Artikel 8	Artikel 8
Artikel 9	Artikel 9
Artikel 10	Artikel 10
Artikel 11	Artikel 11
Artikel 12	Artikel 12
Artikel 13	Artikel 13
Artikel 14	Artikel 14
Artikel 15	Artikel 15
Artikel 16	Artikel 16
Artikel 17	Artikel 17
Artikel 18	Artikel 18
Artikel 19	Artikel 19
Artikel 20	Artikel 20
Artikel 21	Artikel 21

Artikel 22	Artikel 22
Artikel 23	Artikel 23
Artikel 24	Artikel 24
Artikel 25	Artikel 25
Artikel 26	Artikel 26
Artikel 27	Artikel 27
Artikel 28	Artikel 28
Artikel 29	Artikel 29
Artikel 30	Artikel 30
Artikel 31	Artikel 31
Artikel 32	Artikel 32
Artikel 33	Artikel 33
Artikel 34	Artikel 34
Artikel 35	Artikel 35
Artikel 36	Artikel 36
Artikel 37 (upphävd)	
Artikel 38	Artikel 37
Artikel 39	Artikel 38
Artikel 40	Artikel 39
Artikel 41	Artikel 40
Artikel 42	Artikel 41
Artikel 43	Artikel 42
Artikel 44	Artikel 43
Artikel 45	Artikel 44
Artikel 46	Artikel 45
Artikel 47	Artikel 46
Artikel 48	Artikel 47
Artikel 49	Artikel 48
Artikel 50 (upphävd)	
Artikel 51 (upphävd)	
Artikel 52	Artikel 49
Artikel 53	Artikel 50

B. PROTOKOLL OM EUROPEISKA INVESTERINGSBANKENS STADGA

Tidigare numrering i protokollet	Ny numrering i protokollet
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
Artikel 6 (upphävd)	
Artikel 7 (upphävd)	
Artikel 8	Artikel 6
Artikel 9	Artikel 7
Artikel 10	Artikel 8
Artikel 11	Artikel 9
Artikel 12	Artikel 10
Artikel 13	Artikel 11
Artikel 14	Artikel 12
Artikel 15	Artikel 13
Artikel 16	Artikel 14
Artikel 17	Artikel 15
Artikel 18	Artikel 16
Artikel 19	Artikel 17
Artikel 20	Artikel 18
Artikel 21	Artikel 19
Artikel 22	Artikel 20
Artikel 23	Artikel 21
Artikel 24	Artikel 22
Artikel 25	Artikel 23
Artikel 26	Artikel 24
Artikel 27	Artikel 25
Artikel 28	Artikel 28
Artikel 29	Artikel 27
Artikel 30	Artikel 28

**C. PROTOKOLL OM EUROPEISKA UNIONENS IMMUNITET
OCH PRIVILEGIER**

Tidigare numrering i protokollet	Ny numrering i protokollet
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5 (upphävd)	
Artikel 6	Artikel 5
Artikel 7	Artikel 6
Artikel 8	Artikel 7
Artikel 9	Artikel 8
Artikel 10	Artikel 9
Artikel 11	Artikel 10
Artikel 12	Artikel 11
Artikel 13	Artikel 12
Artikel 14	Artikel 13
Artikel 15	Artikel 14
Artikel 16	Artikel 15
Artikel 17	Artikel 16
Artikel 18	Artikel 17
Artikel 19	Artikel 18
Artikel 20	Artikel 19
Artikel 21	Artikel 20
Artikel 22	Artikel 21
Artikel 23	Artikel 22

PROTOKOLL nr 2
OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA
ATOMENERGIGEMENSKAPEN

DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA,

SOM ERINRAR OM att det är viktigt att bestämmelserna i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen fortsätter att ha full rättsverkan,

SOM ÖNSKAR anpassa det fördraget till de nya bestämmelser som fastställs genom fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt på de institutionella och finansiella områdena,

HAR ENATS OM följande bestämmelser, som ska fogas till Lissabonfördraget och som ändrar fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen på följande sätt.

Artikel 1

Genom detta protokoll ändras fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (nedan kallat Euratomfördraget) i den version som gäller vid ikraftträdandet av Lissabonfördraget.

[Andra stycket föranleder ingen ändring i den svenska versionen.]

Artikel 2

Rubriken till Euratomfördragets avdelning III "Institutionella bestämmelser" ska ersättas med följande rubrik: "Institutionella och finansiella bestämmelser".

Artikel 3

I början av Euratomfördragets avdelning III ska följande kapitel införas:

"KAPITEL I

**TILLÄMPNING AV VISSA BESTÄM-
MELSER I FÖRDRAGET OM EUROPE-
ISKA UNIONEN OCH FÖRDRAGET
OM EUROPEISKA UNIONENS FUNK-
TIONSSÄTT**

Artikel 106a

1. Artiklarna 7, 9–9f, 48.2–48.5, 49 och 49a i fördraget om Europeiska unionen, artikel 16a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artiklarna 190–201b, 204–211b, 213, 215–236, 238, 239, 240, 241–245, 246–262, 268–277, 279–280, 283, 290 och 292 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, liksom protokollet om övergångsbestämmelser, ska tillämpas på det här fördraget.

2. Inom ramen för detta fördrag ska hänvisningarna till unionen, fördraget om Euro-

peiska unionen', 'fördraget om Europeiska unionens funktionssätt' eller 'fördragen' i de bestämmelser som avses i punkt 1 samt i bestämmelserna i de protokoll som är fogade till såväl de fördragen som det här fördraget, läsas som hänvisningar till Europeiska atomenergigemenskapen respektive det här fördraget.

3. Bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska inte påverka bestämmelserna i det här fördraget."

Artikel 4

I avdelning III i Euratomfördraget ska kapitlen I, II och III omnumreras till II, III och IV.

Artikel 5

Artiklarna 3, 107–132, 136–143, 146–156, 158–163, 165–170, 173, 173a, 175, 177–179a, 180b, 181, 183, 183a, 190 och 204 i Euratomfördraget ska upphöra att gälla.

Artikel 6

Rubriken till avdelning IV i Euratomfördraget "Finansiella bestämmelser" ska ersättas med följande rubrik: "Särskilda finansiella bestämmelser".

Artikel 7

1. I artikel 38 tredje stycket och artikel 82 fjärde stycket i Euratomfördraget ska hänvisningarna till artiklarna 141 och 142 ersättas med hänvisningar till artiklarna 226 respektive 227 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

2. I artikel 171.2 och artikel 176.3 i Euratomfördraget ska hänvisningen till artikel 183 ersättas med en hänvisning till artikel 279 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

3. I artikel 172.4 i Euratomfördraget ska hänvisningen till artikel 177.5 ersättas med en hänvisning till artikel 272 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

4. I artikel 198 fjärde stycket c i Euratomfördraget ska hänvisningen till bilaga II till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen ersättas med en hänvisning till bilaga II till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

5. I Euratomfördraget ska ordet "domstolen" ersättas med "Europeiska unionens domstol".

Artikel 8

Artikel 191 i Euratomfördraget ska ersättas med följande:

"Artikel 191

Gemenskapen ska, på de villkor som anges i protokollet om Europeiska unionens immunitet och privilegier, inom medlemsstaternas territorier åtnjuta den immunitet och de privilegier som krävs för att den ska kunna fullgöra sin uppgift."

Artikel 9

Artikel 206 i Euratomfördraget ska ersättas med följande:

"Artikel 206

Gemenskapen får med en eller flera stater eller internationella organisationer ingå avtal som upprättar en associering med ömsesidiga rättigheter och förpliktelser, gemensamt utträdande och särskilda förfaranden.

Dessa avtal ska ingås av rådet som beslutar med enhällighet efter att ha hört Europaparlamentet.

När sådana avtal kräver ändringar i detta fördrag, ska ändringarna först antas i enlighet med förfarandet i artikel 48.2–48.5 i fördraget om Europeiska unionen."

Artikel 10

Europeiska atomenergigemenskapens inkomster och utgifter, med undantag av För-

sörjningsbyråns och de gemensamma företagens inkomster och utgifter, ska tas upp i unionens budget.

BILAGA

JÄMFÖRELSETABELLER ENLIGT ARTIKEL 5 I LISSABONFÖRDRAGET

A. FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN

<i>Tidigare numrering i fördraget om Europeiska unionen</i>	<i>Numrering i Lissabonfördraget</i>	<i>Ny numrering i fördraget om Europeiska unionen</i>
AVDELNING I – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	AVDELNING I – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	AVDELNING I – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER
Artikel 1	Artikel 1	Artikel 1
	Artikel 1a	Artikel 2
Artikel 2	Artikel 2	Artikel 3
Artikel 3 (upphävd) ¹		
	Artikel 3a	Artikel 4
	Artikel 3b ²	Artikel 5
Artikel 4 (upphävd) ³		
Artikel 5 (upphävd) ⁴		
Artikel 6	Artikel 6	Artikel 6
Artikel 7	Artikel 7	Artikel 7
	Artikel 7a	Artikel 8
AVDELNING II – BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA EKONOMISKA GEMENSKAPEN I SYFTE ATT UPPRÄTTA EUROPEISKA GEMENSKAPEN	AVDELNING II – BESTÄMMELSER OM DEMOKRATISKA PRINCIPER	AVDELNING II – BESTÄMMELSER OM DEMOKRATISKA PRINCIPER
Artikel 8 (upphävd) ⁵	Artikel 8	Artikel 9

¹ Ersatt i sak av artikel 2f (numera artikel 7) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *FEUF*) och artikel 9.1 och artikel 10a punkt 3 andra stycket (numera artiklarna 13 och 21) i fördraget om Europeiska unionen (nedan kallat *EU-fördraget*).

² Ersätter artikel 5 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (nedan kallat *EG-fördraget*).

³ Ersatt i sak av artikel 9b i EU-fördraget (numera artikel 15).

⁴ Ersatt i sak av artikel 9.2 i EU-fördraget (numera artikel 13).

⁵ Genom artikel 8 i EU-fördraget, vilken gällde före Lissabonfördragets ikraftträdande (nedan kallat *det nuvarande EU-fördraget*), ändrades EG-fördraget. Dessa ändringar har införlivats i det senare fördraget och artikel 8 är upphävd. Artikelns nummer används för att införa en ny bestämmelse.

	Artikel 8a ⁶	Artikel 10
	Artikel 8b	Artikel 11
	Artikel 8c	Artikel 12
AVDELNING III – BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN	AVDELNING III – INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER	AVDELNING III – INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER
Artikel 9 (upphävd) ⁷	Artikel 9	Artikel 13
	Artikel 9a ⁸	Artikel 14
	Artikel 9b ⁹	Artikel 15
	Artikel 9c ¹⁰	Artikel 16
	Artikel 9d ¹¹	Artikel 17
	Artikel 9e	Artikel 18
	Artikel 9f ¹²	Artikel 19
AVDELNING IV – BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET OM UPPRÄTTANDET AV EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN	AVDELNING IV – BESTÄMMELSER OM FÖRDJUPADE SAMARBETEN	AVDELNING IV – BESTÄMMELSER OM FÖRDJUPADE SAMARBETEN
Artikel 10 (upphävd) ¹³ <i>Artiklarna 27a–27e (ersatta)</i> <i>Artiklarna 40–40b (ersatta)</i> <i>Artiklarna 43–45 (ersatta)</i>	Artikel 10 ¹⁴	Artikel 20

⁶ Punkt 4 ersätter i sak artikel 191 första stycket i EG-fördraget.

⁷ Genom artikel 9 i det nuvarande EU-fördraget ändrades fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stål gemenskapen. Det fördraget upphörde att gälla den 23 juli 2002. Artikel 9 är upphävd och dess nummer används för att införa en annan bestämmelse.

⁸ Punkterna 1 och 2 ersätter i sak artikel 189 i EG-fördraget.

– Punkterna 1–3 ersätter i sak artikel 190.1–190.3 i EG-fördraget.

– Punkt 1 ersätter i sak artikel 192 första stycket i EG-fördraget.

– Punkt 4 ersätter i sak artikel 197 första stycket i EG-fördraget.

⁹ Ersätter i sak artikel 4 i EU-fördraget.

¹⁰ Punkt 1 ersätter i sak artikel 202 första och andra strecksatserna i EG-fördraget.

– Punkterna 2 och 9 ersätter i sak artikel 203 i EG-fördraget.

– Punkterna 4 och 5 ersätter i sak artikel 205.2 och 205.4 i EG-fördraget.

¹¹ Punkt 1 ersätter i sak artikel 211 i EG-fördraget.

– Punkterna 3 och 7 ersätter i sak artikel 214 i EG-fördraget.

– Punkt 6 ersätter i sak artikel 217.1, 217.3 och 217.4 i EG-fördraget.

¹² Ersätter i sak artikel 220 i EG-fördraget.

– Punkt 2 första stycket ersätter i sak artikel 221 första stycket i EG-fördraget.

¹³ Genom artikel 10 i det nuvarande EU-fördraget ändrades fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen. Dessa ändringar har införlivats i det fördraget och artikel 10 är upphävd. Artikelns nummer används för att införa en annan bestämmelse.

¹⁴ Ersätter även artiklarna 11 och 11a i EG-fördraget.

AVDELNING V –BESTÄMMELSER OM EN GEMENSAM UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK	AVDELNING V – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DEN GEMEN- SAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETS- POLITIKEN	AVDELNING V – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER OM DEN GEMEN- SAMMA UTRIKES- OCH SÄKERHETS- POLITIKEN
	Kapitel 1 – Allmänna bestämmelser om unio- nens yttre åtgärder	Kapitel 1 – Allmänna bestämmelser om unio- nens yttre åtgärder
	Artikel 10a	Artikel 21
	Artikel 10b	Artikel 22
	Kapitel 2 – Särskilda bestämmelser om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken	Kapitel 2 – Särskilda bestämmelser om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken
	Avsnitt 1 – Gemen- samma bestämmelser	Avsnitt 1 – Gemen- samma bestämmelser
	Artikel 10c	Artikel 23
Artikel 11	Artikel 11	Artikel 24
Artikel 12	Artikel 12	Artikel 25
Artikel 13	Artikel 13	Artikel 26
	Artikel 13a	Artikel 27
Artikel 14	Artikel 14	Artikel 28
Artikel 15	Artikel 15	Artikel 29
<i>Artikel 22 (flyttad)</i>	Artikel 15a	Artikel 30
<i>Artikel 23 (flyttad)</i>	Artikel 15b	Artikel 31
Artikel 16	Artikel 16	Artikel 32
Artikel 17 (flyttad)	<i>Artikel 28a</i>	Artikel 42
Artikel 18	Artikel 18	Artikel 33
Artikel 19	Artikel 19	Artikel 34
Artikel 20	Artikel 20	Artikel 35
Artikel 21	Artikel 21	Artikel 36
Artikel 22 (flyttad)	<i>Artikel 15a</i>	<i>Artikel 30</i>
Artikel 23 (flyttad)	<i>Artikel 15b</i>	<i>Artikel 31</i>
Artikel 24	Artikel 24	Artikel 37
Artikel 25	Artikel 25	Artikel 38
	Artikel 25a	Artikel 39
<i>Artikel 47 (ersatt)</i>	Artikel 25b	Artikel 40
Artikel 26 (upphävd)		
Artikel 27 (upphävd)		

Artikel 27a (ersatt) ¹⁵	Artikel 10	Artikel 20
Artikel 27b (ersatt) ¹⁵	Artikel 10	Artikel 20
Artikel 27c (ersatt) ¹⁵	Artikel 10	Artikel 20
Artikel 27d (ersatt) ¹⁵	Artikel 10	Artikel 20
Artikel 27e (ersatt) ¹⁵	Artikel 10	Artikel 20
Artikel 28	Artikel 28	Artikel 41
	Avsnitt 2 – Bestämmelser om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken	Avsnitt 2 – Bestämmelser om den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken
Artikel 17 (flyttad)	Artikel 28a	Artikel 42
	Artikel 28b	Artikel 43
	Artikel 28c	Artikel 44
	Artikel 28d	Artikel 45
	Artikel 28e	Artikel 46
AVDELNING VI – BESTÄMMELSER OM POLISSAMARBETE OCH STRAFFRÄTTSLIGT SAMARBETE (upphävd) ¹⁶		
Artikel 29 (ersatt) ¹⁷		
Artikel 30 (ersatt) ¹⁸		
Artikel 31 (ersatt) ¹⁹		
Artikel 32 (ersatt) ²⁰		
Artikel 33 (ersatt) ²¹		
Artikel 34 (upphävd)		
Artikel 35 (upphävd)		
Artikel 36 (ersatt) ²²		

¹⁵ Artiklarna 27a–27e i det nuvarande EU-fördraget, om närmare samarbete, ska även ersättas med artiklarna 280a–280i i FEUF (numera artiklarna 326–334).

¹⁶ Bestämmelserna i avdelning VI i det nuvarande EU-fördraget om polissamarbete och straffrättsligt samarbete ska ersättas med bestämmelserna i kapitlen 1, 4 och 5 i avdelning IV (omnumrerad V) i tredje delen i FEUF.

¹⁷ Ersatt av artikel 61 i FEUF (numera artikel 67).

¹⁸ Ersatt av artiklarna 69f och 69g i FEUF (numera artiklarna 87 och 88).

¹⁹ Ersatt av artiklarna 69a, 69b och 69d i FEUF (numera artiklarna 82, 83 och 85).

²⁰ Ersatt av artikel 69h i FEUF (numera artikel 89).

²¹ Ersatt av artikel 61e i FEUF (numera artikel 72).

²² Ersatt av artikel 61d i FEUF (numera artikel 71).

Artikel 37 (upphävd)		
Artikel 38 (upphävd)		
Artikel 39 (upphävd)		
Artikel 40 (ersatt) ²³	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 40a (ersatt)	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 40 b (ersatt)	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 41 (upphävd)		
Artikel 42 (upphävd)		
AVDELNING VII – BESTÄMMELSER OM ETT NÄRMARE SAMARBETE (ersatt) ²⁴	<i>AVDELNING IV – BESTÄMMELSER OM FÖRDJUPADE SAMARBETEN</i>	<i>AVDELNING IV – BESTÄMMELSER OM FÖRDJUPADE SAMARBETEN</i>
Artikel 43 (ersatt) ²⁴	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 43a (ersatt) ²⁴	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 43b (ersatt) ²⁴	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 44 (ersatt) ²⁴	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 44a (ersatt) ²⁴	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
Artikel 45 (ersatt) ²⁴	<i>Artikel 10</i>	<i>Artikel 20</i>
AVDELNING VIII – SLUTBESTÄMMELSER	AVDELNING VI – SLUTBESTÄMMELSER	AVDELNING VI – SLUTBESTÄMMELSER
Artikel 46 (upphävd)		
	Artikel 46a	Artikel 47
Artikel 47 (flyttad)	Artikel 25b	Artikel 40
Artikel 48	Artikel 48	Artikel 48
Artikel 49	Artikel 49	Artikel 49
	Artikel 49a	Artikel 50
	Artikel 49b	Artikel 51
	Artikel 49c	Artikel 52

²³ Artiklarna 40–40b i det nuvarande EU-fördraget, om ett närmare samarbete ska även ersättas med artiklarna 280a–280i i FEUF (numera artiklarna 326–334).

²⁴ Artiklarna 43–45 och avdelning VII i det nuvarande EU-fördraget om ett närmare samarbete, ska även ersättas med artiklarna 280a–280i i FEUF (numera artiklarna 326–334).

Artikel 50 (upphävd)		
Artikel 51	Artikel 51	Artikel 53
Artikel 52	Artikel 52	Artikel 54
Artikel 53	Artikel 53	Artikel 55

B. FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONENS FUNKTIONSSÄTT

<i>Tidigare numrering i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen</i>	<i>Numrering i Lissabonfördraget</i>	<i>Ny numrering i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt</i>
FÖRSTA DELEN – PRINCIPERNA	FÖRSTA DELEN – PRINCIPERNA	FÖRSTA DELEN – PRINCIPERNA
Artikel 1 (upphävd)		
	Artikel 1a	Artikel 1
Artikel 2 (upphävd) ¹		
	Avdelning I – Unionens befogenhetskategorier och befogenhetsområden	Avdelning I – Unionens befogenhetskategorier och befogenhetsområden
	Artikel 2a	Artikel 2
	Artikel 2b	Artikel 3
	Artikel 2c	Artikel 4
	Artikel 2d	Artikel 5
	Artikel 2e	Artikel 6
	Avdelning II – Allmänna bestämmelser	Avdelning II – Allmänna bestämmelser
	Artikel 2f	Artikel 7
Artikel 3.1 (upphävd) ²		
Artikel 3.2	Artikel 3	Artikel 8
Artikel 4 (flyttad)	<i>Artikel 97b</i>	<i>Artikel 119</i>
Artikel 5 (ersatt) ³		
	Artikel 5a	Artikel 9
	Artikel 5b	Artikel 10
Artikel 6	Artikel 6	Artikel 11
<i>Artikel 153.2 (flyttad)</i>	Artikel 6a	Artikel 12
	Artikel 6b ⁴	Artikel 13
Artikel 7 (upphävd) ⁵		
Artikel 8 (upphävd) ⁶		
Artikel 9 (upphävd)		

¹ Ersatt i sak av artikel 2 i EU-fördraget (numera artikel 3).

² Ersatt i sak av artiklarna 2b–2e i FEUF (numera artiklarna 3–6).

³ Ersatt av artikel 3b i EU-fördraget (numera artikel 5).

⁴ Införande av bestämmelserna i protokollet om djurskydd och djurens välfärd.

⁵ Ersatt i sak av artikel 9 i EU-fördraget (numera artikel 13).

⁶ Ersatt i sak av artikel 9 i EU-fördraget (numera artikel 13) och artikel 245a punkt 1 i FEUF (numera artikel 282).

Artikel 10 (upphävd) ⁷		
Artikel 11 (ersatt) ⁸	<i>Artiklarna 280a–280i</i>	<i>Artiklarna 326–334</i>
Artikel 11a (ersatt) ⁸	<i>Artiklarna 280a–280i</i>	<i>Artiklarna 326–334</i>
Artikel 12 (flyttad)	<i>Artikel 16d</i>	<i>Artikel 18</i>
Artikel 13 (flyttad)	<i>Artikel 16e</i>	<i>Artikel 19</i>
Artikel 14 (flyttad)	<i>Artikel 22a</i>	<i>Artikel 26</i>
Artikel 15 (flyttad)	<i>Artikel 22b</i>	<i>Artikel 27</i>
Artikel 16	Artikel 16	Artikel 14
<i>Artikel 255 (flyttad)</i>	Artikel 16a	Artikel 15
<i>Artikel 286 (flyttad)</i>	Artikel 16b	Artikel 16
	Artikel 16c	Artikel 17
ANDRA DELEN – UNIONS-MEDBORGARSKAP	ANDRA DELEN – ICKE-DISKRIMINERING OCH UNIONS-MEDBORGARSKAP	ANDRA DELEN – ICKE-DISKRIMINERING OCH UNIONS-MEDBORGARSKAP
Artikel 12 (flyttad)	Artikel 16d	Artikel 18
Artikel 13 (flyttad)	Artikel 16e	Artikel 19
Artikel 17	Artikel 17	Artikel 20
Artikel 18	Artikel 18	Artikel 21
Artikel 19	Artikel 19	Artikel 22
Artikel 20	Artikel 20	Artikel 23
Artikel 21	Artikel 21	Artikel 24
Artikel 22	Artikel 22	Artikel 25
TREDJE DELEN – GEMENSKAPENS POLITIK	TREDJE DELEN – UNIONENS POLITIK OCH INRE ÅTGÄRDER	TREDJE DELEN – UNIONENS POLITIK OCH INRE ÅTGÄRDER
	Avdelning I – Den inre marknaden	Avdelning I – Den inre marknaden
<i>Artikel 14 (flyttad)</i>	Artikel 22a	Artikel 26
<i>Artikel 15 (flyttad)</i>	Artikel 22b	Artikel 27
Avdelning I – Fri rörlighet för varor	Avdelning I a – Fri rörlighet för varor	Avdelning II – Fri rörlighet för varor
Artikel 23	Artikel 23	Artikel 28
Artikel 24	Artikel 24	Artikel 29
Kapitel 1 – Tullunion	Kapitel 1 – Tullunion	Kapitel 1 – Tullunion
Artikel 25	Artikel 25	Artikel 30
Artikel 26	Artikel 26	Artikel 31
Artikel 27	Artikel 27	Artikel 32
<i>Avdelning X tredje delen, Tullsamarbete (flyttad)</i>	Kapitel 1 a – Tullsamarbete	Kapitel 2 – Tullsamarbete
<i>Artikel 135 (flyttad)</i>	Artikel 27a	Artikel 33

⁷ Ersatt i sak av artikel 3a punkt 3 i EU-fördraget (numera artikel 4).

⁸ Ersatt även av artikel 10 i EU-fördraget (numera artikel 20).

Kapitel 2 – Förbud mot kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna	Kapitel 2 – Förbud mot kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna	Kapitel 3 – Förbud mot kvantitativa restriktioner mellan medlemsstaterna
Artikel 28	Artikel 28	Artikel 34
Artikel 29	Artikel 29	Artikel 35
Artikel 30	Artikel 30	Artikel 36
Artikel 31	Artikel 31	Artikel 37
Avdelning II – Jordbruk	Avdelning II – Jordbruk och fiskeri	Avdelning III – Jordbruk och fiskeri
Artikel 32	Artikel 32	Artikel 38
Artikel 33	Artikel 33	Artikel 39
Artikel 34	Artikel 34	Artikel 40
Artikel 35	Artikel 35	Artikel 41
Artikel 36	Artikel 36	Artikel 42
Artikel 37	Artikel 37	Artikel 43
Artikel 38	Artikel 38	Artikel 44
Avdelning III – Fri rörlighet för personer, tjänster och kapital	Avdelning III – Fri rörlighet för personer, tjänster och kapital	Avdelning IV – Fri rörlighet för personer, tjänster och kapital
Kapitel 1 – Arbetstagare	Kapitel 1 – Arbetstagare	Kapitel 1 – Arbetstagare
Artikel 39	Artikel 39	Artikel 45
Artikel 40	Artikel 40	Artikel 46
Artikel 41	Artikel 41	Artikel 47
Artikel 42	Artikel 42	Artikel 48
Kapitel 2 – Etableringsrätt	Kapitel 2 – Etableringsrätt	Kapitel 2 – Etableringsrätt
Artikel 43	Artikel 43	Artikel 49
Artikel 44	Artikel 44	Artikel 50
Artikel 45	Artikel 45	Artikel 51
Artikel 46	Artikel 46	Artikel 52
Artikel 47	Artikel 47	Artikel 53
Artikel 48	Artikel 48	Artikel 54
<i>Artikel 294 (flyttad)</i>	Artikel 48a	Artikel 55
Kapitel 3 – Tjänster	Kapitel 3 – Tjänster	Kapitel 3 – Tjänster
Artikel 49	Artikel 49	Artikel 56
Artikel 50	Artikel 50	Artikel 57
Artikel 51	Artikel 51	Artikel 58
Artikel 53	Artikel 52	Artikel 59
Artikel 53	Artikel 53	Artikel 60
Artikel 54	Artikel 54	Artikel 61
Artikel 55	Artikel 55	Artikel 62
Kapitel 4 – Kapital och betalningar	Kapitel 4 – Kapital och betalningar	Kapitel 4 – Kapital och betalningar
Artikel 56	Artikel 56	Artikel 63
Artikel 57	Artikel 57	Artikel 64
Artikel 58	Artikel 58	Artikel 65

Artikel 59	Artikel 59	Artikel 66
Artikel 60 (flyttad)	<i>Artikel 61h</i>	<i>Artikel 75</i>
Avdelning IV – Visering, asyl, invandring och annan politik som rör fri rörlighet för personer	Avdelning IV – Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa	Avdelning V – Ett område med frihet, säkerhet och rättvisa
	Kapitel 1 – Allmänna bestämmelser	Kapitel 1 – Allmänna bestämmelser
Artikel 61	Artikel 61 ⁹	Artikel 67
	Artikel 61a	Artikel 68
	Artikel 61b	Artikel 69
	Artikel 61c	Artikel 70
	Artikel 61d ¹⁰	Artikel 71
<i>Artikel 64.1 (ersatt)</i>	Artikel 61e ¹¹	Artikel 72
	Artikel 61f	Artikel 73
<i>Artikel 66 (ersatt)</i>	Artikel 61g	Artikel 74
<i>Artikel 60 (flyttad)</i>	Artikel 61h	Artikel 75
	Artikel 61i	Artikel 76
	Kapitel 2 – Politik som gäller gränskontroll, asyl och invandring	Kapitel 2 – Politik som gäller gränskontroll, asyl och invandring
Artikel 62	Artikel 62	Artikel 77
Artikel 63 punkterna 1 och 2 och artikel 64.2 ¹²	Artikel 63	Artikel 78
Artikel 63.3–63.4	Artikel 63a	Artikel 79
	Artikel 63b	Artikel 80
Artikel 64.1 (ersatt)	<i>Artikel 61e</i>	<i>Artikel 72</i>
	Kapitel 3 – Civilrättsligt samarbete	Kapitel 3 – Civilrättsligt samarbete
Artikel 65	Artikel 65	Artikel 81
Artikel 66 (ersatt)	<i>Artikel 61g</i>	<i>Artikel 74</i>
Artikel 67 (upphävd)		
Artikel 68 (upphävd)		
Artikel 69 (upphävd)		
	Kapitel 4 – Straffrättsligt samarbete	Kapitel 4 – Straffrättsligt samarbete
	Artikel 69a ¹³	Artikel 82
	Artikel 69b ¹³	Artikel 83
	Artikel 69c	Artikel 84
	Artikel 69d ¹³	Artikel 85

⁹ Ersätter även artikel 29 i det nuvarande EU-fördraget.

¹⁰ Ersätter artikel 36 i det nuvarande EU-fördraget.

¹¹ Ersätter även artikel 33 i det nuvarande EU-fördraget.

¹² Artikel 63 punkterna 1 och 2 i EG-fördraget ska ersättas med artikel 63.1 och 63.2 i FEUF (numera artikel 78) och artikel 64.2 ska ersättas med artikel 63.3 i FEUF (numera artikel 78).

¹³ Ersätter artikel 31 i det nuvarande EU-fördraget.

	Artikel 69e	Artikel 86
	Kapitel 5 – Polissamarbete	Kapitel 5 – Polissamarbete
	Artikel 69f ¹⁴	Artikel 87
	Artikel 69g ¹⁴	Artikel 88
	Artikel 69h ¹⁵	Artikel 89
Avdelning V – Transporter	Avdelning V – Transporter	Avdelning V – Transporter
Artikel 70	Artikel 70	Artikel 90
Artikel 71	Artikel 71	Artikel 91
Artikel 72	Artikel 72	Artikel 92
Artikel 73	Artikel 73	Artikel 93
Artikel 74	Artikel 74	Artikel 94
Artikel 75	Artikel 75	Artikel 95
Artikel 76	Artikel 76	Artikel 96
Artikel 77	Artikel 77	Artikel 97
Artikel 78	Artikel 78	Artikel 98
Artikel 79	Artikel 79	Artikel 99
Artikel 80	Artikel 80	Artikel 100
Avdelning VI – Gemensamma regler om konkurrens, beskattning och tillnärmning av lagstiftning	Avdelning VI – Gemensamma regler om konkurrens, beskattning och tillnärmning av lagstiftning	Avdelning VII – Gemensamma regler om konkurrens, beskattning och tillnärmning av lagstiftning
Kapitel 1 – Konkurrensregler	Kapitel 1 – Konkurrensregler	Kapitel 1 – Konkurrensregler
Avsnitt 1 – Regler tillämpliga på företag	Avsnitt 1 – Regler tillämpliga på företag	Avsnitt 1 – Regler tillämpliga på företag
Artikel 81	Artikel 81	Artikel 101
Artikel 82	Artikel 82	Artikel 102
Artikel 83	Artikel 83	Artikel 103
Artikel 84	Artikel 84	Artikel 104
Artikel 85	Artikel 85	Artikel 105
Artikel 86	Artikel 86	Artikel 106
Avsnitt 2 – Statligt stöd	Avsnitt 2 – Statligt stöd	Avsnitt 2 – Statligt stöd
Artikel 87	Artikel 87	Artikel 107
Artikel 88	Artikel 88	Artikel 108
Artikel 89	Artikel 89	Artikel 109
Kapitel 2 – Bestämmelser om skatter och avgifter	Kapitel 2 – Bestämmelser om skatter och avgifter	Kapitel 2 – Bestämmelser om skatter och avgifter
Artikel 90	Artikel 90	Artikel 110

¹⁴ Ersätter artikel 30 i det nuvarande EU-fördraget.

¹⁵ Ersätter artikel 32 i det nuvarande EU-fördraget.

Artikel 91	Artikel 91	Artikel 111
Artikel 92	Artikel 92	Artikel 112
Artikel 93	Artikel 93	Artikel 113
Kapitel 3 – Tillnärmning av lagstiftning	Kapitel 3 – Tillnärmning av lagstiftning	Kapitel 3 – Tillnärmning av lagstiftning
<i>Artikel 95 (flyttad)</i>	Artikel 94	Artikel 114
<i>Artikel 94 (flyttad)</i>	Artikel 95	Artikel 115
Artikel 96	Artikel 96	Artikel 116
Artikel 97	Artikel 97	Artikel 117
	Artikel 97a	Artikel 118
Avdelning VII – Ekonomisk och monetär politik	Avdelning VII – Ekonomisk och monetär politik	Avdelning VIII – Ekonomisk och monetär politik
Artikel 4 (flyttad)	Artikel 97b	Artikel 119
Kapitel 1 – Ekonomisk politik	Kapitel 1 – Ekonomisk politik	Kapitel 1 – Ekonomisk politik
Artikel 98	Artikel 98	Artikel 120
Artikel 99	Artikel 99	Artikel 121
Artikel 100	Artikel 100	Artikel 122
Artikel 101	Artikel 101	Artikel 123
Artikel 102	Artikel 102	Artikel 124
Artikel 103	Artikel 103	Artikel 125
Artikel 104	Artikel 104	Artikel 126
Kapitel 2 – Monetär politik	Kapitel 2 – Monetär politik	Kapitel 2 – Monetär politik
Artikel 105	Artikel 105	Artikel 127
Artikel 106	Artikel 106	Artikel 128
Artikel 107	Artikel 107	Artikel 129
Artikel 108	Artikel 108	Artikel 130
Artikel 109	Artikel 109	Artikel 131
Artikel 110	Artikel 110	Artikel 132
Artikel 111.1–3 och 111.5 (flyttade)	<i>Artikel 188o</i>	<i>Artikel 219</i>
Artikel 111.4 (flyttad)	<i>Artikel 115c.1</i>	<i>Artikel 138</i>
	Artikel 111a	Artikel 133
Kapitel 3 – Institutionella bestämmelser	Kapitel 3 – Institutionella bestämmelser	Kapitel 3 – Institutionella bestämmelser
Artikel 112 (flyttad)	<i>Artikel 245b</i>	<i>Artikel 283</i>
Artikel 113 (flyttad)	<i>Artikel 245c</i>	<i>Artikel 284</i>
Artikel 114	Artikel 114	Artikel 134
Artikel 115	Artikel 115	Artikel 135
	Kapitel 3a – Särskilda bestämmelser för de medlemsstater som har euron som valuta	Kapitel 4 – Särskilda bestämmelser för de medlemsstater som har euron som valuta
	Artikel 115a	Artikel 136
	Artikel 115b	Artikel 137

<i>Artikel 111.4 (flyttad)</i>	Artikel 115c	Artikel 138
Kapitel 4 – Övergångsbestämmelser	Kapitel 4 – Övergångsbestämmelser	Kapitel 5 – Övergångsbestämmelser
Artikel 116 (upphävd)		
	Artikel 116a	Artikel 139
Artikel 117.1 och 117.2 sjätte strecksatsen och 117.3-117.9 (upphävda)		
Artikel 117.2 fem första strecksatserna (flyttade)	<i>Artikel 118a.2</i>	<i>Artikel 141.2</i>
<i>Artikel 121.1 (flyttad)</i> <i>Artikel 122.2 andra meningen (flyttad)</i> <i>Artikel 123.5 (flyttad)</i>	Artikel 117a.1 ¹⁶ Artikel 117a.2 ¹⁷ Artikel 117a.3 ¹⁸	Artikel 140
Artikel 118 (upphävd)		
<i>Artikel 123.3 (flyttad)</i> <i>Artikel 117.2 fem första strecksatserna (flyttad)</i>	Artikel 118a.1 ¹⁹ Artikel 118a.2 ²⁰	Artikel 141
<i>Artikel 124.1 (flyttad)</i>	Artikel 118b	Artikel 142
Artikel 119	Artikel 119	Artikel 143
Artikel 120	Artikel 120	Artikel 144
Artikel 121.1 (flyttad)	<i>Artikel 117a.1</i>	<i>Artikel 140.1</i>
Artikel 121.2–121.4 (upphävda)		
Artikel 122.1–122.2 första meningen 122.3–122.6 (upphävda)		
Artikel 122.2 andra meningen (flyttad)	<i>Artikel 117a.2 första stycket</i>	<i>Artikel 140.2 första stycket</i>
Artikel 123.1, 123.2 och 123.4 (upphävda)		
Artikel 123.3 (flyttad)	<i>Artikel 118a.1</i>	<i>Artikel 141.1</i>
Artikel 123.5 (flyttad)	<i>Artikel 117a.3</i>	<i>Artikel 140.3</i>
Artikel 124.1 (flyttad)	<i>Artikel 118b</i>	<i>Artikel 142</i>
Artikel 124.2 (upphävd)		
Avdelning VIII – Sysselsättning	Avdelning VIII – Sysselsättning	Avdelning IX – Sysselsättning
Artikel 125	Artikel 125	Artikel 145
Artikel 126	Artikel 126	Artikel 146

¹⁶ Artikel 117a.1 (numera artikel 140) ska ha samma lydelse som artikel 121.1.

¹⁷ Artikel 117a.2 (numera artikel 140) ska ha samma lydelse som artikel 122.2 andra meningen.

¹⁸ Artikel 117a.3 (numera artikel 140) ska ha samma lydelse som artikel 123.5.

¹⁹ Artikel 118a.1 (numera artikel 141) ska ha samma lydelse som artikel 123.3.

²⁰ Artikel 118a.2 (numera artikel 141) ska ha samma lydelse som de fem första strecksatserna i artikel 117.2.

Artikel 127	Artikel 127	Artikel 147
Artikel 128	Artikel 128	Artikel 148
Artikel 129	Artikel 129	Artikel 149
Artikel 130	Artikel 130	Artikel 150
Avdelning IX – Gemensam handelspolitik (flyttad)	<i>Avdelning II femte delen, Gemensam handelspolitik</i>	<i>Avdelning II femte delen, Gemensam handelspolitik</i>
Artikel 131 (flyttad)	<i>Artikel 188b</i>	<i>Artikel 206</i>
Artikel 132 (upphävd)		
Artikel 133 (flyttad)	<i>Artikel 188c</i>	<i>Artikel 207</i>
Artikel 134 (upphävd)		
Avdelning X – Tullsamarbete (flyttad)	<i>Avdelning II tredje delen Kapitel 1a, Tullsamarbete</i>	<i>Avdelning II tredje delen Kapitel 2, Tullsamarbete</i>
Artikel 135 (flyttad)	<i>Artikel 27a</i>	<i>Artikel 33</i>
Avdelning XI – Socialpolitik, utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor	Avdelning IX – Socialpolitik	Avdelning X – Socialpolitik
Kapitel 1 – Sociala bestämmelser (upphävd)		
Artikel 136	Artikel 136	Artikel 151
	Artikel 136a	Artikel 152
Artikel 137	Artikel 137	Artikel 153
Artikel 138	Artikel 138	Artikel 154
Artikel 139	Artikel 139	Artikel 155
Artikel 140	Artikel 140	Artikel 156
Artikel 141	Artikel 141	Artikel 157
Artikel 142	Artikel 142	Artikel 158
Artikel 143	Artikel 143	Artikel 159
Artikel 144	Artikel 144	Artikel 160
Artikel 145	Artikel 145	Artikel 161
Kapitel 2 – Europeiska socialfonden	Avdelning X – Europeiska socialfonden	Avdelning XI – Europeiska socialfonden
Artikel 146	Artikel 146	Artikel 162
Artikel 147	Artikel 147	Artikel 163
Artikel 148	Artikel 148	Artikel 164
Kapitel 3 – Utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor	Avdelning XI – Utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott	Avdelning XII – Utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott
Artikel 149	Artikel 149	Artikel 165
Artikel 150	Artikel 150	Artikel 166
Avdelning XII – Kultur	Avdelning XII – Kultur	Avdelning XIII – Kultur
Artikel 151	Artikel 151	Artikel 167
Avdelning XIII – Folkhälsa	Avdelning XIII – Folkhälsa	Avdelning XIV – Folkhälsa
Artikel 152	Artikel 152	Artikel 168

Avdelning XIV – Konsumentskydd	Avdelning XIV – Konsumentskydd	Avdelning XV – Konsumentskydd
Artikel 153.1, 153.3–153.5	Artikel 153	Artikel 169
Artikel 153.2 (flyttad)	<i>Artikel 6a</i>	<i>Artikel 12</i>
Avdelning XV – Transeuropeiska nät	Avdelning XV – Transeuropeiska nät	Avdelning XVI – Transeuropeiska nät
Artikel 154	Artikel 154	Artikel 170
Artikel 155	Artikel 155	Artikel 171
Artikel 156	Artikel 156	Artikel 172
Avdelning XVI – Industri	Avdelning XVI – Industri	Avdelning XVII – Industri
Artikel 157	Artikel 157	Artikel 173
Avdelning XVII – Ekonomisk och social sammanhållning	Avdelning XVII – Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning	Avdelning XVIII – Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning
Artikel 158	Artikel 158	Artikel 174
Artikel 159	Artikel 159	Artikel 175
Artikel 160	Artikel 160	Artikel 176
Artikel 161	Artikel 161	Artikel 177
Artikel 162	Artikel 162	Artikel 178
Avdelning XVIII – Forskning och teknisk utveckling	Avdelning XVIII – Forskning och teknisk utveckling samt rymden	Avdelning XIX – Forskning och teknisk utveckling samt rymden
Artikel 163	Artikel 163	Artikel 179
Artikel 164	Artikel 164	Artikel 180
Artikel 165	Artikel 165	Artikel 181
Artikel 166	Artikel 166	Artikel 182
Artikel 167	Artikel 167	Artikel 183
Artikel 168	Artikel 168	Artikel 184
Artikel 169	Artikel 169	Artikel 185
Artikel 170	Artikel 170	Artikel 186
Artikel 171	Artikel 171	Artikel 187
Artikel 172	Artikel 172	Artikel 188
	Artikel 172a	Artikel 189
Artikel 173	Artikel 173	Artikel 190
Avdelning XIX – Miljö	Avdelning XIX – Miljö	Avdelning XX – Miljö
Artikel 174	Artikel 174	Artikel 191
Artikel 175	Artikel 175	Artikel 192
Artikel 176	Artikel 176	Artikel 193
	Avdelning XX – Energi	Avdelning XXI – Energi
	Artikel 176a	Artikel 194
	Avdelning XXI – Turism	Avdelning XXII – Turism
	Artikel 176b	Artikel 195
	Avdelning XXII – Civilskydd	Avdelning XXIII – Civilskydd
	Artikel 176c	Artikel 196

	Avdelning XXIII – Administrativt samarbete	Avdelning XXIV – Administrativt samarbete
	Artikel 176d	Artikel 197
Avdelning XX – Utvecklingssamarbete (flyttad)	<i>Avdelning III femte delen Kapitel 1, Utvecklingssamarbete</i>	<i>Avdelning III femte delen Kapitel 1, Utvecklingssamarbete</i>
Artikel 177 (flyttad)	<i>Artikel 188d</i>	<i>Artikel 208</i>
Artikel 178 (upphävd) ²¹		
Artikel 179 (flyttad)	<i>Artikel 188e</i>	<i>Artikel 209</i>
Artikel 180 (flyttad)	<i>Artikel 188f</i>	<i>Artikel 210</i>
Artikel 181 (flyttad)	<i>Artikel 188g</i>	<i>Artikel 211</i>
Avdelning XXI – Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeland (flyttad)	<i>Avdelning III femte delen Kapitel 2, Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeländer</i>	<i>Avdelning III femte delen Kapitel 2, Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeländer</i>
Artikel 181a (flyttad)	<i>Artikel 188h</i>	<i>Artikel 212</i>
FJÄRDE DELEN – ASSO-CIERING AV UTOMEUROPEISKA LÄNDER OCH TERRITORIER	FJÄRDE DELEN – ASSO-CIERING AV UTOMEUROPEISKA LÄNDER OCH TERRITORIER	FJÄRDE DELEN – ASSO-CIERING AV UTOMEUROPEISKA LÄNDER OCH TERRITORIER
Artikel 182	Artikel 182	Artikel 198
Artikel 183	Artikel 183	Artikel 199
Artikel 184	Artikel 184	Artikel 200
Artikel 185	Artikel 185	Artikel 201
Artikel 186	Artikel 186	Artikel 202
Artikel 187	Artikel 187	Artikel 203
Artikel 188	Artikel 188	Artikel 204
	FEMTE DELEN – UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER	FEMTE DELEN – UNIONENS YTTRE ÅTGÄRDER
	Avdelning I – Allmänna bestämmelser om unionens yttre åtgärder	Avdelning I – Allmänna bestämmelser om unionens yttre åtgärder
	Artikel 188a	Artikel 205
<i>Tredje delen Avdelning IX, Gemensam handelspolitik (flyttad)</i>	Avdelning II – Den gemensamma handelspolitiken	Avdelning II – Den gemensamma handelspolitiken
<i>Artikel 131 (flyttad)</i>	Artikel 188b	Artikel 206
<i>Artikel 133 (flyttad)</i>	Artikel 188c	Artikel 207
	Avdelning III – Samarbete med tredjeländer och humanitärt bistånd	Avdelning III – Samarbete med tredjeländer och humanitärt bistånd

²¹ Ersatt i sak av artikel 188d.1 andra stycket andra meningen i FEUF (numera artikel 208).

<i>Tredje delen Avdelning XX, Utvecklingssamarbete (flyttad)</i>	Kapitel 1 – Utvecklingssamarbete	Kapitel 1 – Utvecklingssamarbete
<i>Artikel 177 (flyttad)</i>	Artikel 188d ²²	Artikel 208
<i>Artikel 179 (flyttad)</i>	Artikel 188e	Artikel 209
<i>Artikel 180 (flyttad)</i>	Artikel 188f	Artikel 210
<i>Artikel 181 (flyttad)</i>	Artikel 188g	Artikel 211
<i>Tredje delen Avdelning XXI, Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredje land (flyttad)</i>	Kapitel 2 – Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeländer	Kapitel 2 – Ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeländer
<i>Artikel 181a (flyttad)</i>	Artikel 188h	Artikel 212
	Artikel 188i	Artikel 213
	Kapitel 3 – Humanitärt bistånd	Kapitel 3 – Humanitärt bistånd
	Artikel 188j	Artikel 214
	Avdelning IV – Restriktiva åtgärder	Avdelning IV – Restriktiva åtgärder
<i>Artikel 301 (ersatt)</i>	Artikel 188k	Artikel 215
	Avdelning V – Internationella avtal	Avdelning V – Internationella avtal
	Artikel 188l	Artikel 216
<i>Artikel 310 (flyttad)</i>	Artikel 188m	Artikel 217
<i>Artikel 300 (ersatt)</i>	Artikel 188n	Artikel 218
<i>Artikel 111.1–111.3 och 111.5 (flyttade)</i>	Artikel 188o	Artikel 219
	Avdelning VI – Unionens förbindelser med internationella organisationer och tredjeländer samt unionens delegationer	Avdelning VI – Unionens förbindelser med internationella organisationer och tredjeländer samt unionens delegationer
<i>Artiklarna 302–304 (ersatta)</i>	Artikel 188p	Artikel 220
	Artikel 188q	Artikel 221
	Avdelning VII – Solidaritetsklausul	Avdelning VII – Solidaritetsklausul
	Artikel 188r	Artikel 222
FEMTE DELEN – GEMENSKAPENS INSTITUTIONER	SJÄTTE DELEN – INSTITUTIONELLA OCH FINANSIELLA BESTÄMMELSER	SJÄTTE DELEN – INSTITUTIONELLA OCH FINANSIELLA BESTÄMMELSER
Avdelning I – Institutionella bestämmelser	Avdelning I – Institutionella bestämmelser	Avdelning I – Institutionella bestämmelser
Kapitel 1 – Institutionerna	Kapitel 1 – Institutionerna	Kapitel 1 – Institutionerna

²² Punkt 1 andra stycket andra meningen ersätter i sak artikel 178 i EG-fördraget.

Avsnitt 1 – Europaparlamentet	Avsnitt 1 – Europaparlamentet	Avsnitt 1 – Europaparlamentet
Artikel 189 (upphävd) ²³		
Artikel 190.1–190.3 (upphävda) ²⁴		
Artikel 190.4–190.5	Artikel 190	Artikel 223
Artikel 191 första stycket (upphävd) ²⁵		
Artikel 191 andra stycket	Artikel 191	Artikel 224
Artikel 192 första stycket (upphävd) ²⁶		
Artikel 192 andra stycket	Artikel 192	Artikel 225
Artikel 193	Artikel 193	Artikel 226
Artikel 194	Artikel 194	Artikel 227
Artikel 195	Artikel 195	Artikel 228
Artikel 196	Artikel 196	Artikel 229
Artikel 197 första stycket (upphävd) ²⁷		
Artikel 197 andra, tredje och fjärde styckena	Artikel 197	Artikel 230
Artikel 198	Artikel 198	Artikel 231
Artikel 199	Artikel 199	Artikel 232
Artikel 200	Artikel 200	Artikel 233
Artikel 201	Artikel 201	Artikel 234
	Avsnitt 1a – Europeiska rådet	Avsnitt 2 – Europeiska rådet
	Artikel 201a	Artikel 235
	Artikel 201b	Artikel 236
Avsnitt 2 – Rådet	Avsnitt 2 – Rådet	Avsnitt 3 – Rådet
Artikel 202 (upphävd) ²⁸		
Artikel 203 (upphävd) ²⁹		
Artikel 204	Artikel 204	Artikel 237
Artikel 205.2 och 205.4 (upphävda) ³⁰		
Artikel 205.1 och 205.3	Artikel 205	Artikel 238
Artikel 206	Artikel 206	Artikel 239

²³ Ersatt i sak av artikel 9a punkterna 1 och 2 i EU-fördraget (numera artikel 14).

²⁴ Ersatt i sak av artikel 9a punkterna 1–3 i EU-fördraget (numera artikel 14).

²⁵ Ersatt i sak av artikel 8a punkt 4 i EU-fördraget (numera artikel 11).

²⁶ Ersatt i sak av artikel 9a punkt 1 i EU-fördraget (numera artikel 14).

²⁷ Ersatt i sak av artikel 9a punkt 4 i EU-fördraget (numera artikel 14).

²⁸ Ersatt i sak av artikel 9c punkt 1 EU-fördraget (numera artikel 16) och artiklarna 249b och 249c i FEUF (numera artiklarna 290 och 291).

²⁹ Ersatt i sak av artikel 9c punkterna 2–9 i EU-fördraget (numera artikel 16).

³⁰ Ersatt i sak av artikel 9c punkterna 4–5 i EU-fördraget (numera artikel 16).

Artikel 207	Artikel 207	Artikel 240
Artikel 208	Artikel 208	Artikel 241
Artikel 209	Artikel 209	Artikel 242
Artikel 210	Artikel 210	Artikel 243
Avsnitt 3 – Kommissionen	Avsnitt 3 – Kommissionen	Avsnitt 4 – Kommissionen
Artikel 211 (upphävd) ³¹		
	Artikel 211a	Artikel 244
Artikel 212 (flyttad)	<i>Artikel 218.2</i>	<i>Artikel 249.2</i>
Artikel 213	Artikel 213	Artikel 245
Artikel 214 (upphävd) ³²		
Artikel 215	Artikel 215	Artikel 246
Artikel 216	Artikel 216	Artikel 247
Artikel 217.1, 217.3 och 217.4 (upphävda) ³³		
Artikel 217.2	Artikel 217	Artikel 248
Artikel 218.1 (upphävd) ³⁴		
Artikel 218.2	Artikel 218	Artikel 249
Artikel 219	Artikel 219	Artikel 250
Avsnitt 4 – Domstolen	Avsnitt 4 – Europeiska unionens domstol	Avsnitt 5 – Europeiska unionens domstol
Artikel 220 (upphävd) ³⁵		
Artikel 221 första stycket (upphävd) ³⁶		
Artikel 221 andra och tredje styckena	Artikel 221	Artikel 251
Artikel 222	Artikel 222	Artikel 252
Artikel 223	Artikel 223	Artikel 253
Artikel 224 ³⁷	Artikel 224	Artikel 254
	Artikel 224a	Artikel 255
Artikel 225	Artikel 225	Artikel 256
Artikel 225a	Artikel 225a	Artikel 257
Artikel 226	Artikel 226	Artikel 258
Artikel 227	Artikel 227	Artikel 259
Artikel 228	Artikel 228	Artikel 260
Artikel 229	Artikel 229	Artikel 261
Artikel 229a	Artikel 229a	Artikel 262
Artikel 230	Artikel 230	Artikel 263

³¹ Ersatt i sak av artikel 9d punkt 1 i EU-fördraget (numera artikel 17).

³² Ersatt i sak av artikel 9d punkterna 3–7 i EU-fördraget (numera artikel 17).

³³ Ersatt i sak av artikel 9d punkt 6 i EU-fördraget (numera artikel 17).

³⁴ Ersatt i sak av artikel 252a i FEUF (numera artikel 295).

³⁵ Ersatt i sak av artikel 9f i EU-fördraget (numera artikel 19).

³⁶ Ersatt i sak av artikel 9f punkt 2 första stycket i EU-fördraget (numera artikel 19).

³⁷ Första meningen i första stycket är ersatt i sak av artikel 9f punkt 2 andra stycket i EU-fördraget (numera artikel 19).

Artikel 231	Artikel 231	Artikel 264
Artikel 232	Artikel 232	Artikel 265
Artikel 233	Artikel 233	Artikel 266
Artikel 234	Artikel 234	Artikel 267
Artikel 235	Artikel 235	Artikel 268
	Artikel 235a	Artikel 269
Artikel 236	Artikel 236	Artikel 270
Artikel 237	Artikel 237	Artikel 271
Artikel 238	Artikel 238	Artikel 272
Artikel 239	Artikel 239	Artikel 273
Artikel 240	Artikel 240	Artikel 274
	Artikel 240a	Artikel 275
	Artikel 240b	Artikel 276
Artikel 241	Artikel 241	Artikel 277
Artikel 242	Artikel 242	Artikel 278
Artikel 243	Artikel 243	Artikel 279
Artikel 244	Artikel 244	Artikel 280
Artikel 245	Artikel 245	Artikel 281
	Avsnitt 4a – Europeiska centralbanken	Avsnitt 6 – Europeiska centralbanken
	Artikel 245a	Artikel 282
<i>Artikel 112 (flyttad)</i>	Artikel 245b	Artikel 283
<i>Artikel 113 (flyttad)</i>	Artikel 245c	Artikel 284
Avsnitt 5 – Revisionsrätten	Avsnitt 5 – Revisionsrätten	Avsnitt 7 – Revisionsrätten
Artikel 246	Artikel 246	Artikel 285
Artikel 247	Artikel 247	Artikel 286
Artikel 248	Artikel 248	Artikel 287
Kapitel 2 – Gemensamma bestämmelser för flera institutioner	Kapitel 2 – Unionens rättsakter, förfaranden för antagande och andra bestämmelser	Kapitel 2 – Unionens rättsakter, förfaranden för antagande och andra bestämmelser
	Avsnitt 1 – Unionens rättsakter	Avsnitt 1 – Unionens rättsakter
Artikel 249	Artikel 249	Artikel 288
	Artikel 249a	Artikel 289
	Artikel 249b ³⁸	Artikel 290
	Artikel 249c ³⁸	Artikel 291
	Artikel 249d	Artikel 292
	Avsnitt 2 – Förfaranden för antagande av akter och andra bestämmelser	Avsnitt 2 – Förfaranden för antagande av akter och andra bestämmelser
Artikel 250	Artikel 250	Artikel 293

³⁸ Ersätter i sak artikel 202 tredje strecksatsen i EG-fördraget.

Artikel 251	Artikel 251	Artikel 294
Artikel 252 (upphävd)		
	Artikel 252a	Artikel 295
Artikel 253	Artikel 253	Artikel 296
Artikel 254	Artikel 254	Artikel 297
	Artikel 254a	Artikel 298
Artikel 255 (flyttad)	Artikel 16a	Artikel 15
Artikel 256	Artikel 256	Artikel 299
	Kapitel 3 – Unionens rådgivande organ	Kapitel 3 – Unionens rådgivande organ
	Artikel 256 a	Artikel 300
Kapitel 3 – Ekonomiska och sociala kommittén	Avsnitt 1 – Ekonomiska och sociala kommittén	Avsnitt 1 – Ekonomiska och sociala kommittén
Artikel 257 (upphävd) ³⁹		
Artikel 258 första, andra och fjärde styckena ⁴⁰	Artikel 258	Artikel 301
Artikel 258 tredje stycket (upphävd) ⁴⁰		
Artikel 259	Artikel 259	Artikel 302
Artikel 260	Artikel 260	Artikel 303
Artikel 261 (upphävd)		
Artikel 262	Artikel 262	Artikel 304
Kapitel 4 – Regionkommittén	Avsnitt 2 – Regionkommittén	Avsnitt 2 – Regionkommittén
Artikel 263 första och femte styckena (upphävd) ⁴¹		
Artikel 263 andra, tredje och fjärde styckena	Artikel 263	Artikel 305
Artikel 264	Artikel 264	Artikel 306
Artikel 265	Artikel 265	Artikel 307
Kapitel 5 – Europeiska investeringsbanken	Kapitel 4 – Europeiska investeringsbanken	Kapitel 4 – Europeiska investeringsbanken
Artikel 266	Artikel 266	Artikel 308
Artikel 267	Artikel 267	Artikel 309
Avdelning II – Finansiella bestämmelser	Avdelning II – Finansiella bestämmelser	Avdelning II – Finansiella bestämmelser
Artikel 268	Artikel 268	Artikel 310

³⁹ Ersatt i sak av artikel 256a punkt 2 i FEUF (numera artikel 300).

⁴⁰ Ersatt i sak av artikel 256a punkt 4 i FEUF (numera artikel 300).

⁴¹ Ersatt i sak av artikel 256a punkterna 3 och 4 i FEUF (numera artikel 300).

	Kapitel 1 – Unionens egna medel	Kapitel 1 – Unionens egna medel
Artikel 269	Artikel 269	Artikel 311
Artikel 270 (upphävd) ⁴²		
	Kapitel 2 – Flerårig budgetram	Kapitel 2 – Flerårig budgetram
	Artikel 270a	Artikel 312
	Kapitel 3 – Unionens årliga budget	Kapitel 3 – Unionens årliga budget
<i>Artikel 272.1 (flyttad)</i>	Artikel 270b	Artikel 313
Artikel 271 (flyttad)	<i>Artikel 273a</i>	<i>Artikel 316</i>
Artikel 272.1 (flyttad)	<i>Artikel 270b</i>	<i>Artikel 313</i>
Artikel 272.2–272.10	Artikel 272	Artikel 314
Artikel 273	Artikel 273	Artikel 315
<i>Artikel 271 (flyttad)</i>	Artikel 273 a	Artikel 316
	Kapitel 4 – Genomförande av budgeten och ansvarsfrihet	Kapitel 4 – Genomförande av budgeten och ansvarsfrihet
Artikel 274	Artikel 274	Artikel 317
Artikel 275	Artikel 275	Artikel 318
Artikel 276	Artikel 276	Artikel 319
	Kapitel 5 – Gemensamma bestämmelser	Kapitel 5 – Gemensamma bestämmelser
Artikel 277	Artikel 277	Artikel 320
Artikel 278	Artikel 278	Artikel 321
Artikel 279	Artikel 279	Artikel 322
	Artikel 279a	Artikel 323
	Artikel 279 b	Artikel 324
	Kapitel 6 – Bekämpning av bedrägeri	Kapitel 6 – Bekämpning av bedrägeri
Artikel 280	Artikel 280	Artikel 325
	Avdelning III – Fördjupade samarbeten	Avdelning III – Fördjupade samarbeten

⁴² Ersatt i sak av artikel 268.4 i FEUF (numera artikel 310).

<i>Artiklarna 11 och 11 a (ersatta)</i>	Artikel 280 a ⁴³	Artikel 326
<i>Artiklarna 11 och 11 a (ersatta)</i>	Artikel 280 b ⁴³	Artikel 327
<i>Artiklarna 11 och 11 a (ersatta)</i>	Artikel 280 c ⁴³	Artikel 328
<i>Artiklarna 11 och 11a (ersatta)</i>	Artikel 280d ⁴³	Artikel 329
<i>Artiklarna 11 och 11a (ersatta)</i>	Artikel 280e ⁴³	Artikel 330
<i>Artiklarna 11 och 11a (ersatta)</i>	Artikel 280f ⁴³	Artikel 331
<i>Artiklarna 11 och 11a (ersatta)</i>	Artikel 280g ⁴³	Artikel 332
<i>Artiklarna 11 och 11a (ersatta)</i>	Artikel 280h ⁴³	Artikel 333
<i>Artiklarna 11 och 11a (ersatta)</i>	Artikel 280i ⁴³	Artikel 334
SJÄTTE DELEN – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER	SJUNDE DELEN – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER	SJUNDE DELEN – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER
Artikel 281 (upphävd) ⁴⁴		
Artikel 282	Artikel 282	Artikel 335
Artikel 283	Artikel 283	Artikel 336
Artikel 284	Artikel 284	Artikel 337
Artikel 285	Artikel 285	Artikel 338
Artikel 286 (ersatt)	Artikel 16b	Artikel 16b
Artikel 287	Artikel 287	Artikel 339
Artikel 288	Artikel 288	Artikel 340
Artikel 289	Artikel 289	Artikel 341
Artikel 290	Artikel 290	Artikel 342
Artikel 291	Artikel 291	Artikel 343
Artikel 292	Artikel 292	Artikel 344
Artikel 293 (upphävd)		
Artikel 294 (flyttad)	Artikel 48 a	Artikel 55
Artikel 295	Artikel 295	Artikel 345
Artikel 296	Artikel 296	Artikel 346
Artikel 297	Artikel 297	Artikel 347
Artikel 298	Artikel 298	Artikel 348
Artikel 299.1 (upphävd) ⁴⁵		

⁴³ Ersätter även artiklarna 27a–27e, 40–40b och 43–45 i det nuvarande EU-fördraget.

⁴⁴ Ersatt i sak av artikel 46a i EU-fördraget (numera artikel 47).

⁴⁵ Ersatt i sak av artikel 49c i EU-fördraget (numera artikel 52).

Artikel 299.2 andra, tredje och fjärde styckena	<i>Artikel 299</i>	<i>Artikel 349</i>
Artikel 299.2 första stycket och 299.3–299.6 (flyttad)	<i>Artikel 311a</i>	<i>Artikel 355</i>
Artikel 300 (ersatt)	<i>Artikel 188n</i>	<i>Artikel 218</i>
Artikel 301 (ersatt)	<i>Artikel 188k</i>	<i>Artikel 215</i>
Artikel 302 (ersatt)	<i>Artikel 188p</i>	<i>Artikel 220</i>
Artikel 303 (ersatt)	Artikel 188p	Artikel 220
Artikel 304 (ersatt)	Artikel 188p	Artikel 220
Artikel 305 (upphävd)		
Artikel 306	Artikel 306	Artikel 350
Artikel 307	Artikel 307	Artikel 351
Artikel 308	Artikel 308	Artikel 352
	Artikel 308a	Artikel 353
Artikel 309	Artikel 309	Artikel 354
Artikel 310 (flyttad)	<i>Artikel 188m</i>	<i>Artikel 217</i>
Artikel 311 (upphävd) ⁴⁶		
<i>Artikel 299.2 första stycket och 299.3–299.6 (flyttad)</i>	Artikel 311a	Artikel 355
Artikel 312	Artikel 312	Artikel 356
Slutbestämmelser		
Artikel 313	Artikel 313	Artikel 357
	Artikel 313a	Artikel 358
Artikel 314 (upphävd) ⁴⁷		

⁴⁶ Ersatt i sak av artikel 49b i EU-fördraget (numera artikel 51).

⁴⁷ Ersatt i sak av artikel 53 i EU-fördraget (numera artikel 55).

SLUTAKT

KONFERENSEN MELLAN FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR, som samlades i Bryssel den 23 juli 2007 för att i samförstånd besluta om ändringar i fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, har antagit följande texter:

I. Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen

II. PROTOKOLL

A. Protokoll som fogas till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och, i förekommande fall, fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen

- Protokoll om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen
- Protokoll om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna
- Protokoll om Eurogruppen
- Protokoll om det permanenta strukturerade samarbete som inrättas genom artikel 28a i fördraget om Europeiska unionen
- Protokoll om artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen angående unionens anslutning till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna
- Protokoll om den inre marknaden och konkurrens
- Protokoll om Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna
- Protokoll om utövandet av delade befogenheter
- Protokoll om tjänster av allmänt intresse
- Protokoll om rådets beslut om genomförande av artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt under tiden 1 november 2014–31 mars 2017 och från och med den 1 april 2017
- Protokoll om övergångsbestämmelser

B. PROTOKOLL SOM FOGAS TILL LISSABONFÖRDRAGET

– Protokoll nr 1 om ändring av de protokoll som är fogade till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och/eller fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen

– Jämförelsetabeller enligt artikel 2 i protokoll nr 1 om ändring av de protokoll som är fogade till fördraget om Europeiska unionen, fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och/eller fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen

– Protokoll nr 2 om ändring av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen

III. BILAGA TILL LISSABONFÖRDRAGET

– Jämförelsetabeller enligt artikel 5 i Lissabonfördraget

Konferensen har antagit nedan angivna förklaringar, som fogas till denna slutakt.

A. Förklaringar om bestämmelser i fördragen

1. Förklaring om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna
2. Förklaring till artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen
3. Förklaring till artikel 7a i fördraget om Europeiska unionen
4. Förklaring om Europaparlamentets sammansättning
5. Förklaring om Europeiska rådets politiska överenskommelse om utkastet till beslut om Europaparlamentets sammansättning
6. Förklaring till artikel 9b.5 och 9b.6, artikel 9d.6 och 9d.7 och artikel 9e i fördraget om Europeiska unionen
7. Förklaring till artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
8. Förklaring om de praktiska åtgärder som ska vidtas när Lissabonfördraget träder i kraft när det gäller ordförandeskapet i Europeiska rådet och i rådet i konstellationen utrikes frågor
9. Förklaring till artikel 9c.9 i fördraget om Europeiska unionen om Europeiska rådets beslut om utövande av rådets ordförandeskap
10. Förklaring till artikel 9d i fördraget om Europeiska unionen
11. Förklaring till artikel 9d.6 och 9d.7 i fördraget om Europeiska unionen
12. Förklaring till artikel 9e i fördraget om Europeiska unionen
13. Förklaring om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken
14. Förklaring om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken
15. Förklaring till artikel 13a i fördraget om Europeiska unionen
16. Förklaring till artikel 53.2 i fördraget om Europeiska unionen
17. Förklaring om företrädare

18. Förklaring om avgränsningen av befogenheter
19. Förklaring till artikel 3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
20. Förklaring till artikel 16b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
21. Förklaring om skydd av personuppgifter på området för straffrättsligt samarbete och polissamarbete
22. Förklaring till artiklarna 42 och 63a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
23. Förklaring till artikel 42 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
24. Förklaring om Europeiska unionens ställning som juridisk person
25. Förklaring till artiklarna 61h och 188k i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
26. Förklaring om en medlemsstats icke-deltagande i en åtgärd som grundar sig på avdelning IV i tredje delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
27. Förklaring till artikel 69d.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
28. Förklaring till artikel 78 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
29. Förklaring till artikel 87.2 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
30. Förklaring till artikel 104 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
31. Förklaring till artikel 140 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
32. Förklaring till artikel 152.4 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
33. Förklaring till artikel 158 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
34. Förklaring till artikel 163 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
35. Förklaring till artikel 176a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
36. Förklaring till artikel 188n i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om medlemsstaternas förhandlingar om och ingående av internationella avtal avseende området med frihet, säkerhet och rättvisa
37. Förklaring till artikel 188r i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
38. Förklaring till artikel 222i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt angående antalet generaladvokater i domstolen
39. Förklaring till artikel 249 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
40. Förklaring till artikel 280d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
41. Förklaring till artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

42. Förklaring till artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
 43. Förklaring till artikel 311a.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
 - B. Förklaringar om protokoll som är fogade till fördragen
 44. Förklaring till artikel 5 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar
 45. Förklaring till artikel 5.2 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar
 46. Förklaring till artikel 5.3 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar
 47. Förklaring till artikel 5.3, 5.4 och 5.5 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar
 48. Förklaring om protokollet om Danmarks ställning
 49. Förklaring om Italien
 50. Förklaring till artikel 10 i protokollet om övergångsbestämmelser
- Vidare har konferensen noterat nedan angivna förklaringar, som fogas till denna slutakt.
51. Förklaring från Konungariket Belgien om de nationella parlamenten
 52. Förklaring från Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Ungern, Republiken Malta, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien och Republiken Slovakien om Europeiska unionens symboler
 53. Förklaring från Republiken Tjeckien om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna
 54. Förklaring från Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Republiken Ungern, Republiken Österrike och Konungariket Sverige
 55. Förklaring från Konungariket Spanien och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland
 56. Förklaring från Irland om artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa
 57. Förklaring från Republiken Italien om Europaparlamentets sammansättning
 58. Förklaring från Republiken Lettland, Republiken Ungern och Republiken Malta om stavningen av namnet på den gemensamma valutan i fördragen
 59. Förklaring från Konungariket Nederländerna till artikel 270a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

60. Förklaring från Konungariket Nederländerna till artikel 311a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

61. Förklaring från Republiken Polen om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

62. Förklaring från Republiken Polen om protokollet om Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

63. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om definitionen av begreppet ”medborgare”

64. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om rösträtten i val till Europaparlamentet

65. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om artikel 61h i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Съставено в Лисабон на тринадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Lisboa, el trece de diciembre de dos mil siete.

V Lisabonu dne třináctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Lissabon den trettende december to tusind og syv.

Geschehen zu Lissabon am dreizehnten Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhanda seitsmenda aasta detsembrikuu kolmeteistkümnendal päeval Lissabonis.

Έγινε στη Λισσαβόνα, στις δέκα τρεις Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Lisbon on the thirteenth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Lisbonne, le treize décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh i Liospóin, an tríú lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Lisbona, addì tredici dicembre duemilasette.

Lisabonā, divtūkstoš septītā gada trīspadsmitajā decembrī.

Priimta Lisabonoje du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio trylikta diena.

Kelt Lissabonban, a kétezer-hetedik év december tizenharmadik napján.

Magħmul f'Lisbona, fit-tlethax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgha.

Gedaan te Lissabon, de dertiende december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Lizbonie dnia trzynastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Lisboa, em treze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Lisabona la treisprezece decembrie două mii Șapte.

V Lisabone dňa trinásteho decembra dvetisícšedem.

V Lizboni, dne trinajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Lissabonissa kolmantentoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Lissabon den trettonde december tjugohundraşju.

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen

Pour Sa Majesté le Roi des Belges

Für Seine Majestät den König der Belgier

„Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.”

«Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

„Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.“

За Правителството на Република България

Za prezidenta České republiky

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi Presidendi nimel

Thar ceann Uachtarán na hÉireann

For the President of Ireland

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por Su Majestad el Rey de España

Pour le Président de la République française

Per il Presidente della Repubblica italiana

Για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Latvijas Republikas Valsts prezidenta vārdā

Lietuvos Respublikos Prezidento vardu

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

A Magyar Köztársaság Elnöke részéről

Għall-President ta' Malta

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Za Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Pelo Presidente da República Portuguesa

Pentru Președintele României

Za predsednika Republike Slovenije

Za prezidenta Slovenskej republiky

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta

För Republiken Finlands President

För Konungariket Sveriges regering

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

A. FÖRKLARINGAR OM BESTÄMMELSER I FÖRDRAGEN

1. Förklaring om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som är rättsligt bindande, bekräftas de grundläggande rättigheter som garanteras av konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och som de följer av de konstitutionella traditioner som är gemensamma för medlemsstaterna.

Stadgan utvidgar inte tillämpningsområdet för unionsrätten utöver unionens befogenheter och fastställer inte någon ny befogenhet eller uppgift för unionen, och ändrar inte de befogenheter och uppgifter som fastställs genom fördragen.

2. Förklaring till artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen

Konferensen är enig om att unionens anslutning till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna bör genomföras på villkor som gör det möjligt att bevara särdragen i unionens rättsordning. I detta sammanhang noterar konferensen den regelbundna dialogen mellan Europeiska unionens domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna; denna dialog kan komma att förstärkas när unionen ansluts till konventionen.

3. Förklaring till artikel 7a i fördraget om Europeiska unionen

Unionen kommer att beakta den särskilda situationen för länder med litet territorium som har särskilda närhetsförbindelser med unionen.

4. Förklaring om Europaparlamentets sammansättning

Extraplatsen i Europaparlamentet kommer att tilldelas Italien.

5. Förklaring om Europeiska rådets politiska överenskommelse om utkastet till beslut om Europaparlamentets sammansättning

En politisk överenskommelse kommer att nås i Europeiska rådet om det reviderade utkastet till beslut om Europaparlamentets sammansättning för valperioden 2009–2014, grundat på Europaparlamentets förslag.

6. Förklaring till artikel 9b.5 och 9b.6, artikel 9d.6 och 9d.7 och artikel 9e i fördraget om Europeiska unionen

Vid valet av de personer som ska inneha befattningarna som Europeiska rådets ordförande, kommissionens ordförande och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik bör vederbörlig hänsyn tas till behovet av att respektera de geografiska och demografiska skillnaderna inom unionen och dess medlemsstater.

7. Förklaring till artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen förklarar att beslutet om genomförande av artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt kommer att antas av rådet dagen för under-

tecknandet av Lissabonfördraget och kommer att träda i kraft samma dag som det för-

draget träder i kraft. Utkastet till beslut återges nedan.

Utkast till rådets beslut om genomförande av artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt under tiden 1 november 2014–31 mars 2017 och från och med den 1 april 2017

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

av följande skäl:

(1) Det bör antas bestämmelser som möjliggör en smidig övergång från det system för beslutsfattande i rådet med kvalificerad majoritet som definieras i artikel 3.3 i protokollet om övergångsbestämmelser, vilket kommer att fortsätta att vara tillämpligt till och med den 31 oktober 2014, till det omröstningssystem som föreskrivs i artikel 9c.4 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, vilket kommer att tillämpas från och med den 1 november 2014, inbegripet – under en övergångsperiod till och med den 31 mars 2017 – sådana särskilda bestämmelser som föreskrivs i artikel 3.2 i det protokollet.

(2) Det erinras om att det är brukligt att rådet gör sitt yttersta för att stärka den demokratiska legitimiteten hos akter som antas med kvalificerad majoritet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVSNITT 1

BESTÄMMELSER MED TILLÄMPLIGHET UNDER TIDEN 1 NOVEMBER 2014–31 MARS 2017

Artikel 1

Under tiden 1 november 2014–31 mars 2017 gäller att om rådsmedlemmar som företräder

a) minst tre fjärdedelar av den befolkning eller

b) minst tre fjärdedelar av det antal medlemsstater

som krävs för att utgöra en blockerande minoritet till följd av tillämpningen av artikel 9c.4 första stycket i fördraget om Europeiska unionen eller artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt uppger att de motsätter sig att rådet antar en akt med kvalificerad majoritet, ska rådet hålla överläggningar i frågan.

Artikel 2

Rådet ska under dessa överläggningar göra allt som står i dess makt för att, inom rimlig tid och utan att det påverkar de obligatoriska tidsfrister som anges i unionsrätten, nå en tillfredsställande lösning för att bemöta de farhågor som framförts av de i artikel 1 avsedda rådsmedlemmarna.

Artikel 3

För detta ändamål ska rådets ordförande, med kommissionens bistånd och med iakttagande av rådets arbetsordning, ta alla nödvändiga initiativ för att underlätta skapandet av en bredare bas för överenskommelse i rådet. Rådets medlemmar ska bistå ordföranden.

AVSNITT 2

BESTÄMMELSER MED TILLÄMPLIGHET FRÅN OCH MED DEN 1 APRIL 2017

Artikel 4

Från och med den 1 april 2017 gäller att om rådsmedlemmar som företräder

a) minst 55 % av den befolkning eller
 b) minst 55 % av det antal medlemsstater
 som krävs för att utgöra en blockerande minoritet till följd av tillämpningen av artikel 9c.4 första stycket i fördraget om Europeiska unionen eller artikel 205.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt uppger att de motsätter sig att rådet antar en akt med kvalificerad majoritet, ska rådet hålla överläggningar i frågan.

Artikel 5

Rådet ska under dessa överläggningar göra allt som står i dess makt för att, inom rimlig tid och utan att det påverkar de obligatoriska tidsfrister som anges i unionsrätten, nå en tillfredsställande lösning för att bemöta de farhågor som framförts av de i artikel 4 avsedda rådsmedlemmarna.

Artikel 6

För detta ändamål ska rådets ordförande, med kommissionens bistånd och med iakttagande av rådets arbetsordning, ta alla nödvändiga initiativ för att underlätta skapandet av en bredare bas för överenskommelse i rådet. Rådets medlemmar ska bistå ordföranden.

AVSNITT 3

IKRAFTTRÄDANDE

Artikel 7

Detta beslut träder i kraft samma dag som Lissabonfördraget träder i kraft.

8. Förklaring om de praktiska åtgärder som ska vidtas när Lissabonfördraget träder i kraft när det gäller ordförandeskapet i Europeiska rådet och i rådet i konstellationen utrikes frågor

Om Lissabonfördraget träder i kraft efter den 1 januari 2009, uppmanar konferensen de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som utövar det halvårsvis roterande ordförandeskapet i rådet vid den tidpunkten, å

ena sidan, och den person som kommer att väljas till Europeiska rådets ordförande och den person som kommer att utses till unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, å andra sidan, att i samråd med det följande halvårsvis roterande ordförandeskapet vidta de konkreta åtgärder som behövs för att säkerställa en effektiv övergång när det gäller de materiella och organisatoriska aspekterna av utövandet av ordförandeskapet i Europeiska rådet och i rådet i konstellationen utrikes frågor.

9. Förklaring till artikel 9c.9 i fördraget om Europeiska unionen om Europeiska rådets beslut om utövande av rådets ordförandeskap

Konferensen förklarar att rådet bör börja utarbeta beslutet om förfarandena för att genomföra beslutet om hur rådets ordförandeskap ska utövas så snart som Lissabonfördraget har undertecknats och bör ge sitt politiska godkännande inom sex månader. Ett utkast till beslut av Europeiska rådet, vilket kommer att antas samma dag som nämnda fördrag träder i kraft, återges nedan.

UTKAST TILL EUROPEISKA RÅDETS BESLUT OM UTÖVANDE AV RÅDETS ORDFÖRANDESKAP

Artikel 1

1. Rådets ordförandeskap, med undantag av konstellationen utrikes frågor, ska innehas av på förhand bestämda grupper med tre medlemsstater under en period av 18 månader. Dessa grupper ska sättas samman genom jämlik rotation mellan medlemsstaterna med hänsyn till deras olikartade karaktär och den geografiska jämvikten inom unionen.

2. Varje medlem i gruppen ska i tur och ordning vara ordförande i alla rådskonstellationer i sex månader, med undantag av konstellationen utrikes frågor. Övriga medlemmar av gruppen ska bistå ordförandeskapet i alla dess uppgifter på grundval av ett gemensamt program. Gruppens medlemmar får

sinsemellan besluta om alternativa arrangemang.

Artikel 2

Ordförandeskapet för kommittén med de ständiga representanterna för medlemsstaternas regeringar ska innehas av en företrädare för den medlemsstat som innehar ordförandeskapet i rådet i konstellationen allmänna frågor.

Ordförandeskapet för kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik ska innehas av en företrädare för unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik.

Ordförandeskapet i de förberedande organen i de olika rådskonstellationerna, med undantag av konstellationen utrikes frågor, ska ombesörjas av den medlem av gruppen som innehar ordförandeskapet i rådskonstellationen i fråga, såvida inget annat beslutas i enlighet med artikel 4.

Artikel 3

Rådet i konstellationen allmänna frågor ska i samarbete med kommissionen säkerställa samstämmigheten och kontinuiteten i de olika rådskonstellationernas arbete inom ramen för en flerårig programplanering. De medlemsstater som innehar ordförandeskapet ska med bistånd av rådets generalsekretariat vidta alla åtgärder som behövs för att organisera rådets arbete och få det att fungera väl.

Artikel 4

Rådet ska anta ett beslut om tillämpningsåtgärder för detta beslut.

10. Förklaring till artikel 9d i fördraget om Europeiska unionen

Konferensen anser att kommissionen, när den inte längre kommer att inbegripa medborgare från alla medlemsstater, särskilt bör

uppmärksamma nödvändigheten av att säkerställa full öppenhet i sina förbindelser med samtliga medlemsstater. Därför bör kommissionen ha nära förbindelser med alla medlemsstater, oavsett om de har en egen medborgare som kommissionsledamot eller ej, och kommissionen bör därvid ägna särskild uppmärksamhet åt nödvändigheten av att utbyta information och samråda med alla medlemsstater.

Konferensen anser även att kommissionen bör vidta alla lämpliga åtgärder för att se till att full hänsyn tas till de faktiska politiska, sociala och ekonomiska förhållandena i alla medlemsstater, även i dem som inte har någon medborgare som kommissionsledamot. En av dessa åtgärder bör vara att man ser till att dessa medlemsstaters ställning beaktas genom att bestämmelser om lämpliga organisatoriska arrangemang antas.

11. Förklaring till artikel 9d.6 och 9d.7 i fördraget om Europeiska unionen

Konferensen anser att Europaparlamentet och Europeiska rådet i enlighet med bestämmelserna i fördragen har gemensamt ansvar för att den process som leder fram till valet av Europeiska kommissionens ordförande förlöper smidigt. Företrädare för Europaparlamentet och Europeiska rådet kommer därför att före Europeiska rådets beslut hålla de samråd som är nödvändiga, inom den ram som anses lämpligast. I enlighet med artikel 9d.7 första stycket kommer dessa samråd att inriktas på kvalifikationerna hos kandidaterna till befattningen som kommissionens ordförande, med beaktande av valen till Europaparlamentet. Arrangemangen för dessa samråd kan komma att bestämmas närmare, vid lämplig tidpunkt, i samförstånd mellan Europaparlamentet och Europeiska rådet.

12. Förklaring till artikel 9e i fördraget om Europeiska unionen

1. Konferensen förklarar att lämpliga kontakter kommer att upprättas med Europapar-

lamentet under det förberedande arbetet inför utnämningen av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, vilken i enlighet med artikel 9e i fördraget om Europeiska unionen och artikel 5 i protokollet om övergångsbestämmelser kommer att ske samma dag som Lissabonfördraget träder i kraft; den höga representantens mandatperiod kommer att löpa från den dagen till slutet av mandatperioden för den då tjänstgörande kommissionen.

2. Konferensen erinrar vidare om att unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, vars mandatperiod inleds i november 2009 samtidigt som och med samma varaktighet som nästa kommissions mandatperiod, kommer att utnännas i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 9d och 9e i fördraget om Europeiska unionen.

13. Förklaring om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

Konferensen framhåller att de bestämmelser i fördraget om Europeiska unionen som avser den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive inrättandet av befattningen som unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik samt inrättandet av en avdelning för yttre åtgärder inte påverkar medlemstaternas nuvarande ansvar för utformningen och genomförandet av deras utrikespolitik och inte heller deras nationella representation i tredjeländer och internationella organisationer.

Konferensen erinrar även om att de bestämmelser som styr den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken inte påverkar den särskilda karaktären hos medlemsstaternas säkerhets- och försvarspolitik.

Konferensen framhåller att Europeiska unionen och dess medlemsstater även fortsättningsvis kommer att vara bundna av bestämmelserna i Förenta nationernas stadga, och särskilt säkerhetsrådets och dess medlemmars primära ansvar för att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

14. Förklaring om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken

Utöver de särskilda regler och förfaranden som avses i artikel 11.1 i fördraget om Europeiska unionen framhåller konferensen att bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, däribland när det gäller unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och avdelningen för yttre åtgärder, inte kommer att påverka varje enskild medlemsstats nuvarande rättsliga grund, ansvar och befogenheter i fråga om att utforma och genomföra sin utrikespolitik, sin nationella diplomattjänst, sina förbindelser med tredjeländer och sitt deltagande i internationella organisationer, inbegripet en medlemsstats medlemskap i FN:s säkerhetsråd.

Konferensen noterar även att bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inte ger kommissionen några nya befogenheter att ta initiativ till beslut eller ger Europaparlamentet en utökad roll.

Konferensen erinrar även om att bestämmelserna som styr den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken inte påverkar den särskilda karaktären hos medlemsstaternas säkerhets- och försvarspolitik.

15. Förklaring till artikel 13a i fördraget om Europeiska unionen

Konferensen förklarar att så snart Lissabonfördraget har undertecknats bör rådets generalsekreterare, den höga representanten för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, kommissionen och medlemsstaterna inleda det förberedande arbetet med den europeiska avdelningen för yttre åtgärder.

16. Förklaring till artikel 53.2 i fördraget om Europeiska unionen

Konferensen anser att möjligheten att göra översättningar av fördragen till de språk som avses i artikel 53.2 bidrar till att uppnå målet för unionen att respektera rikedomen hos sin kulturella och språkliga mångfald enligt artikel 2.3 fjärde stycket. I detta sammanhang

bekräftar konferensen den vikt som unionen fäster vid Europas kulturella mångfald och den särskilda uppmärksamhet som den fortsatt kommer att ägna dessa och andra språk.

Konferensen rekommenderar de medlemsstater som vill utnyttja den möjlighet som medges i artikel 53.2 att inom sex månader efter undertecknandet av Lissabonfördraget meddela rådet till vilket eller vilka språk som fördragen kommer att översättas.

17. Förklaring om företråde

Konferensen erinrar om att fördragen och den rätt som antas av unionen på grundval av fördragen i enlighet med Europeiska unionens domstols fasta rättspraxis har företråde framför medlemsstaternas rätt på de villkor som fastställs i nämnda rättspraxis.

Dessutom har konferensen beslutat att till slutakten foga yttrandet från rådets juridiska avdelning om företråde i dess lydelse enligt dokument 11197/07 (JUR 260):

”YTTRANDE FRÅN RÅDETS JURIDISKA AVDELNING AV DEN 22 JUNI 2007

Det följer av rättspraxis vid domstolen att EG-lagstiftningens företråde är en grundläggande princip inom gemenskapsrätten. Enligt domstolen är denna princip en konstitutiv del av Europeiska gemenskapens särdrag. Vid tidpunkten för den första domen enligt denna rättspraxis (Costa mot Enel, den 15 juli 1964, mål 6/64¹ nämndes inte företråde i fördraget. Så är fallet än idag. Att principen om företråde inte kommer att införas i det framtida fördraget ändrar inte på något vis den gällande principen och gällande rättspraxis från domstolen.”

¹ Härav följer (...) att den rätt som uppkommit ur fördraget och som härrör från en autonom källa [kan] alltså inte, till följd av sin självständiga och särpräglade karaktär, ... rättsligt befinna sig i konflikt med någon som helst nationell lagtext utan att förlora sin gemenskapskaraktär och utan att den rättsliga grunden för själva gemenskapen sätts i fråga.

18. Förklaring om avgränsningen av befogenheter

Konferensen understryker att, i enlighet med det system för uppdelning av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna som föreskrivs i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, ska varje befogenhet som inte tilldelas unionen i fördragen tillhöra medlemsstaterna.

När fördragen tilldelar unionen en befogenhet som ska delas med medlemsstaterna på ett visst område, ska medlemsstaterna utöva sin befogenhet i den mån som unionen inte har utövat sin befogenhet eller har beslutat att inte längre utöva den. Den sistnämnda situationen kan uppstå när de behöriga unionsinstitutionerna beslutar att upphäva en lagstiftningsakt, särskilt för att säkerställa en ständig respekt för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna. Rådet får, på initiativ av en eller flera av sina medlemmar (medlemsstaternas företrädare) och i enlighet med artikel 208 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, uppmana kommissionen att lägga fram förslag till upphävande av en lagstiftningsakt. Konferensen välkomnar kommissionens förklaring att den kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt dessa uppmaningar.

Företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i en regeringskonferens, får också, i enlighet med det ordinarie ändringsförfarande som fastställs i artikel 48.2–48.5 i fördraget om Europeiska unionen, besluta att ändra de fördrag som ligger till grund för unionen, inklusive för att utöka eller minska de befogenheter som tilldelas unionen i de nämnda fördragen.

19. Förklaring till artikel 3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen är enig om att unionen, i sina allmänna insatser för att undanröja bristande jämställdhet mellan kvinnor och män, inom sina olika politikområden kommer att sträva efter att bekämpa alla slag av våld i hemmet. Medlemsstaterna bör vidta alla nödvändiga

åtgärder för att förhindra och bestraffa dessa brottsliga handlingar samt att stödja och skydda brottsoffren.

20. Förklaring till artikel 16b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen förklarar att, varje gång sådana regler om skydd av personuppgifter som kan få direkta konsekvenser för den nationella säkerheten ska antas på grundval av artikel 16 b, måste vederbörlig hänsyn tas till detta. Den erinrar om att den för närvarande tillämpliga lagstiftningen (se särskilt direktiv 95/46/EG) föreskriver särskilda undantag i detta avseende.

21. Förklaring om skydd av personuppgifter på området för straffrättsligt samarbete och polissamarbete

Konferensen är medveten om att det på grund av de särskilda förhållanden som gäller på områdena för straffrättsligt samarbete och polissamarbete kan visa sig bli nödvändigt med särskilda regler om skydd av personuppgifter och om fri rörlighet för sådana uppgifter på dessa områden, på grundval av artikel 16 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

22. Förklaring till artiklarna 42 och 63a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen anser att om ett utkast till lagstiftningsakt på grundval av artikel 63a.2 skulle påverka viktiga aspekter av en medlemsstats sociala trygghetssystem, inbegripet dess omfattning, kostnader eller ekonomiska struktur, eller inverka på den ekonomiska jämvikten i det systemet enligt artikel 42 andra stycket, kommer den medlemsstatens intressen vederbörligen att beaktas.

23. Förklaring till artikel 42 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen erinrar om att Europeiska rådet i detta fall ska besluta med konsensus i

enlighet med artikel 9b.4 i fördraget om Europeiska unionen.

24. Förklaring om Europeiska unionens ställning som juridisk person

Konferensen bekräftar att det faktum att Europeiska unionen är en juridisk person inte på något sätt ger unionen rätt att lagstifta eller agera utanför de befogenheter som medlemsstaterna tilldelat den i fördragen.

25. Förklaring till artiklarna 61h och 188k i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen erinrar om att respekt för de grundläggande rättigheterna och friheterna i synnerhet innebär att tillbörlig uppmärksamhet ägnas åt skydd och efterlevnad av den rätt att utnyttja de garantier som föreskrivs i lagar och som tillkommer berörda fysiska personer eller berörda enheter. För detta ändamål och i syfte att garantera en grundlig rättslig prövning av beslut om vidtagande av restriktiva åtgärder mot en fysisk person eller en enhet, måste sådana beslut grunda sig på klara och tydliga kriterier. Dessa kriterier bör vara anpassade till det specifika innehållet i varje restriktiv åtgärd.

26. Förklaring om en medlemsstats icke-deltagande i en åtgärd som grundar sig på avdelning IV i tredje delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen förklarar att när en medlemsstat väljer att inte delta i en åtgärd som grundar sig på avdelning IV i tredje delen av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, kommer rådet att ingående diskutera tänkbara återverkningar och konsekvenser av att medlemsstaten inte deltar i åtgärden.

Dessutom får varje medlemsstat uppmana kommissionen att undersöka situationen med utgångspunkt i artikel 96 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Föregående stycken påverkar inte en medlemsstats möjligheter att hänskjuta frågan till Europeiska rådet.

27. Förklaring till artikel 69d.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen anser att nationella bestämmelser och förfaranden för inledande av brottsutredningar bör beaktas i de förordningar som avses i artikel 69d.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

28. Förklaring till artikel 78 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen noterar att bestämmelserna i artikel 78 ska tillämpas i enlighet med gällande praxis. Uttrycket ”sådana åtgärder är nödvändiga för att uppväga de ekonomiska nackdelar som uppkommit genom Tysklands delning för näringslivet i vissa av de områden i förbundsrepubliken som påverkats av delningen” ska tolkas i enlighet med befintlig rättspraxis från Europeiska unionens domstol.

29. Förklaring till artikel 87.2 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen noterar att artikel 87.2 c ska tolkas i enlighet med befintlig rättspraxis från Europeiska unionens domstol om tillämpligheten av bestämmelserna på stöd som beviljas vissa områden i Förbundsrepubliken Tyskland som påverkats av Tysklands tidigare delning.

30. Förklaring till artikel 104 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

När det gäller artikel 104 bekräftar konferensen att en ökning av tillväxtpotentialen och ett säkerställande av sunda offentliga finanser utgör de två grundpelarna i unionens och medlemsstaternas ekonomiska politik och budgetpolitik. Stabilitets- och tillväxt-

pakten är ett viktigt instrument för att uppnå dessa mål.

Konferensen bekräftar på nytt sitt åtagande när det gäller bestämmelserna om stabilitets- och tillväxtpakten, vilka utgör ramen för samordningen av budgetpolitiken i medlemsstaterna.

Konferensen bekräftar att ett system som grundar sig på regler är den bästa garantin för att åtaganden genomförs och för att alla medlemsstater behandlas lika.

I detta sammanhang bekräftar konferensen på nytt även att den står fast vid målen i Lisbonstrategin: nya arbetstillfällen, struktur-reformer och social sammanhållning.

Unionen strävar efter att uppnå välavvägd ekonomisk tillväxt och prisstabilitet. I den ekonomiska politiken och budgetpolitiken ska därför de rätta prioriteringarna fastställas när det gäller ekonomiska reformer, innovation, konkurrenskraft och förstärkande av privata investeringar och privatkonsumtionen under perioder med svag ekonomisk tillväxt. Inriktningen i budgetbeslut på nationell nivå och unionsnivå bör återspegla detta, särskilt genom en omstrukturering av de offentliga inkomsterna och utgifterna samtidigt som budgetdisciplinen respekteras i enlighet med fördragen och stabilitets- och tillväxtpakten.

Vikten av en sund budgetpolitik genom hela konjunkturcykeln understryks av de budgetmässiga och ekonomiska utmaningar som medlemsstaterna står inför.

Konferensen är enig om att medlemsstaterna aktivt bör använda perioder av ekonomisk återhämtning till att stärka de offentliga finanserna och förbättra sin budgetsituation. Målet är att under goda tider gradvis uppnå ett budgetöverskott som ger det nödvändiga utrymmet för anpassning till konjunkturedgångar och därigenom bidrar till långsiktig stabilitet i de offentliga finanserna.

Medlemsstaterna ser fram emot eventuella förslag från kommissionen och ytterligare bidrag från medlemsstaterna i syfte att förstärka och förtydliga genomförandet av stabi-

litets- och tillväxtpakten. Medlemsstaterna kommer att vidta alla nödvändiga åtgärder för att öka sina ekonomiers tillväxtpotential. Förbättrad samordning av den ekonomiska politiken skulle kunna stödja denna målsättning. Denna förklaring föregriper inte den framtida debatten om stabilitets- och tillväxtpakten.

31. Förklaring till artikel 140 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen bekräftar att de politikområden som beskrivs i artikel 140 i huvudsak faller inom medlemsstaternas behörighetsområde. De främjande åtgärder och samordningsåtgärder som ska vidtas på unionsnivå i enlighet med bestämmelserna i denna artikel är av kompletterande karaktär. De tjänar till att förstärka samarbetet mellan medlemsstaterna och inte till att harmonisera de nationella systemen. De garantier och den praxis som finns i varje medlemsstat när det gäller ansvaret hos arbetsmarknadens parter påverkas inte av dessa åtgärder.

Denna förklaring påverkar inte tillämpningen av de bestämmelser i fördragen som tilldelar unionen befogenheter, inbegripet avseende sociala frågor.

32. Förklaring till artikel 152.4 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen förklarar att de åtgärder om vilka beslut ska fattas i enlighet med artikel 152.4 c måste respektera de gemensamma angelägenheterna i fråga om säkerhet och ha till syfte att fastställa höga kvalitets- och säkerhetsstandarder, om de nationella standarder som påverkar den inre marknaden i annat fall hindrar att en hög nivå av skydd för människors hälsa uppnås.

33. Förklaring till artikel 158 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen anser att hänvisningen i artikel 158 till öregioner även kan inbegripa hela

östaten, förutsatt att nödvändiga kriterier uppfylls.

34. Förklaring till artikel 163 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen är enig om att unionen vederbörligen kommer att beakta de grundläggande riktlinjerna och valen i medlemsstaternas forskningspolitik när den vidtar åtgärder inom forskning och teknisk utveckling.

35. Förklaring till artikel 176a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen anser att artikel 176a inte påverkar medlemsstaternas rätt att vidta de åtgärder som behövs för att säkerställa sin energiförsörjning på de villkor som anges i artikel 297.

36. Förklaring till artikel 188n i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om medlemsstaternas förhandlingar om och ingående av internationella avtal avseende området med frihet, säkerhet och rättvisa

Konferensen bekräftar att medlemsstaterna har rätt att förhandla om och ingå avtal med tredjeländer eller internationella organisationer på de områden som omfattas av tredje delen avdelning IV kapitlen 3, 4 och 5, om avtalen i fråga överensstämmer med unionsrätten.

37. Förklaring till artikel 188r i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Utan att det påverkar de åtgärder som unionen har beslutat för att uppfylla kravet på solidaritet med en medlemsstat som utsätts för en terroristattack eller som drabbas av en naturkatastrof eller en katastrof som orsakas av människor, ska ingen av bestämmelserna i artikel 188r vara avsedd att påverka en annan medlemsstats rätt att välja det lämpligaste sättet att uppfylla sitt eget krav på solidaritet med den medlemsstaten.

38. Förklaring till artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt angående antalet generaladvokater i domstolen

Konferensen förklarar att om domstolen, i enlighet med artikel 222 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, begär att antalet generaladvokater ska utökas med tre (till elva i stället för åtta) kommer rådet genom enhälligt beslut att godkänna en sådan ökning.

I det fallet samtycker konferensen till att Polen, liksom redan nu är fallet med Tyskland, Frankrike, Italien, Spanien och Förenade kungariket, får en ständig generaladvokat och inte längre deltar i rotationssystemet, varvid fem generaladvokater i stället för tre kommer att rotera i det nuvarande rotations-systemet.

39. Förklaring till artikel 249b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen noterar att kommissionen, i enlighet med sin fasta praxis, avser att fortsätta att samråda med av medlemsstaterna utsedda experter vid utarbetandet av kommissionens utkast till delegerade akter på området finansiella tjänster.

40. Förklaring till artikel 280d i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen förklarar att medlemsstaterna när de gör en begäran om upprättande av ett fördjupat samarbete får ange om de redan i det skedet avser att tillämpa artikel 280h, om utökning av omröstningarna med kvalificerad majoritet, eller använda det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

41. Förklaring till artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen förklarar att hänvisningen i artikel 308.1 i fördraget om Europeiska uni-

onens funktionssätt till unionens mål avser de mål som anges i artikel 2.2 och 2.3 i fördraget om Europeiska unionen och målen i artikel 2.5 i nämnda fördrag när det gäller yttre åtgärder enligt femte delen i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Det är därför uteslutet att en åtgärd som grundar sig på artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt endast ska eftersträva mål som anges i artikel 2.1 i fördraget om Europeiska unionen. I detta sammanhang noterar konferensen att i enlighet med artikel 15b.1 i fördraget om Europeiska unionen får lagstiftningsakter inte antas på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

42. Förklaring till artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konferensen understryker att, i enlighet med Europeiska unionens domstols fasta rättspraxis, kan artikel 308 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som är en integrerad del av ett institutionellt system som grundas på principen om tilldelad befogenhet, inte ligga till grund för en utvidgning av tillämpningsområdet för unionens befogenhet utöver den allmänna ram som skapas av bestämmelserna i fördragen som helhet, särskilt de bestämmelser i vilka unionens uppgifter och verksamhet fastställs. Denna artikel kan under inga omständigheter användas som grund för antagande av bestämmelser som i sak skulle innebära en ändring av fördragen utan att det förfarande som fastställts för detta ändamål har följts.

43. Förklaring till artikel 311a.6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

De höga fördragsslutande parterna samtycker till att Europeiska rådet enligt artikel 311a.6 antar ett beslut som leder till en ändring av ställningen för Mayotte i förhållande till unionen, så att detta territorium blir ett yttersta randområde enligt artikel 311a.1 och

artikel 299, när de franska myndigheterna meddelar Europeiska rådet och kommissionen att den pågående utvecklingen när det gäller öns interna ställning medger detta.

B. FÖRKLARINGAR OM PROTOKOLL SOM ÄR FOGADE TILL FÖRDRAGEN

44. Förklaring till artikel 5 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar

Konferensen noterar att om en medlemsstat, i enlighet med artikel 5.2 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar, har lämnat en underrättelse om att den inte önskar delta i ett förslag eller initiativ, kan underrättelsen dras tillbaka när som helst innan den åtgärd som utvecklar Schengenregelverket antas.

45. Förklaring till artikel 5.2 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar

Konferensen förklarar att när Förenade kungariket eller Irland har underrättat rådet om att medlemsstaten inte har för avsikt att delta i en åtgärd som utvecklar en del av Schengenregelverket i vilken den deltar, kommer rådet att hålla en ingående diskussion om eventuella följder av att den medlemsstaten inte deltar i åtgärden. Diskussionen inom rådet bör föras mot bakgrund av de uppgifter som kommissionen lämnar om förhållandet mellan förslaget och Schengenregelverket.

46. Förklaring till artikel 5.3 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar

Konferensen erinrar om att om rådet inte fattar något beslut efter en första diskussion om sakfrågorna, får kommissionen lägga

fram ett ändrat förslag för ytterligare en omprövning av sakfrågorna i rådet inom tidsfristen på fyra månader.

47. Förklaring till artikel 5.3, 5.4 och 5.5 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar

Konferensen noterar att de villkor som ska anges i det beslut som avses i artikel 5.3, 5.4 eller 5.5 i protokollet om Schengenregelverket införlivat inom Europeiska unionens ramar, kan fastställa att den berörda medlemsstaten i förekommande fall ska bära de direkta ekonomiska konsekvenser som med nödvändighet och oundvikligen följer av att den upphör att delta i en del av eller hela det regelverk som avses i ett beslut som fattas av rådet i enlighet med artikel 4 i nämnda protokoll.

48. Förklaring om protokollet om Danmarks ställning

Konferensen noterar att Danmark förklarar att det inte kommer att använda sin rösträtt för att förhindra antagande av de bestämmelser som inte är tillämpliga på Danmark när det gäller rättsakter som ska antas av rådet ensamt eller gemensamt med Europaparlamentet och som innehåller både bestämmelser som är tillämpliga på Danmark och bestämmelser som inte är tillämpliga på Danmark, därför att de har en rättslig grund för vilken del I i protokollet om Danmarks ställning är tillämplig.

Konferensen noterar dessutom att Danmark, på grundval av konferensens förklaring om artikel 188r, förklarar att landets deltagande i åtgärder eller rättsakter enligt artikel 188r kommer att ske i enlighet med del I och del II i protokollet om Danmarks ställning.

49. Förklaring om Italien

Konferensen noterar att det i protokollet om Italien, som 1957 fogades till fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, ändrat vid antagandet av fördraget om Europeiska unionen, preciseras följande:

”DE HÖGA FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA

SOM ÖNSKAR lösa vissa problem avseende Italien,

HAR ENATS OM följande bestämmelser som ska fogas till detta fördrag.

GEMENSKAPENS MEDLEMSSTATER

BEAKTAR att den italienska regeringen genomför ett tioårigt ekonomiskt utvecklingsprogram vars mål är att rätta till obalanserna i den italienska ekonomin i synnerhet genom att bygga upp en infrastruktur i de mindre utvecklade områdena i södra Italien och på de italienska öarna samt genom att skapa nya arbetstillfällen för att avskaffa arbetslösheten,

HÄNVISAR TILL att principerna och målen i den italienska regeringens program har övervägts och blivit godkända av internationella samarbetsorgan i vilka medlemsstaterna är medlemmar,

INSER att det ligger i deras gemensamma intresse att målen i det italienska programmet uppnås,

ÄR ENIGA OM att rekommendera gemenskapens institutioner att använda alla de medel och förfaranden som föreskrivs i fördraget och då särskilt att på ett lämpligt sätt utnyttja Europeiska investeringsbankens och Europeiska socialfondens resurser för att underlätta genomförandet av den italienska regeringens uppgift,

ANSER att gemenskapens institutioner vid tillämpningen av fördraget bör beakta de stora påfrestningar som Italiens ekonomi kommer att utsättas för under de kommande åren och det önskvärda i att undvika sådana riskfyllda belastningar, särskilt vad gäller betalningsbalansen eller sysselsättningsnivån, som skulle kunna äventyra tillämpningen av fördraget i Italien,

ERKÄNNER särskilt att det vid tillämpningen av artiklarna 109h och 109i blir nödvändigt att se till att de åtgärder som krävs av den italienska regeringen inte äventyrar genomförandet av regeringens program för ekonomisk utveckling och höjning av befolkningens levnadsstandard.”

50. Förklaring till artikel 10 i protokollet om övergångsbestämmelser

Konferensen uppmanar Europaparlamentet, rådet och kommissionen att inom ramen för sina respektive befogenheter sträva efter att, i lämpliga fall och i den mån det är möjligt inom den tidsfrist på fem år som anges i artikel 10.3 i protokollet om övergångsbestämmelser, anta rättsakter som ändrar eller ersätter de akter som avses i artikel 10.1 i det protokollet.

C. FÖRKLARINGAR FRÅN MEDLEMSSTATERNA

Vidare har konferensen noterat nedan angivna förklaringar, som fogas till denna slutakt.

51. Förklaring från Konungariket Belgien om de nationella parlamenten

Belgien preciserar att, enligt dess konstitutionella rätt, agerar såväl det federala parlamentets representanthus och senat som de olika gemenskapernas och regionernas parlamentariska församlingar, med hänsyn till de befogenheter som utövas av unionen, som ingående delar i det nationella parlamentariska systemet eller kammare i det nationella parlamentet.

52. Förklaring från Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Ungern, Republiken Malta, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien och Republiken Slovakien om Europeiska unionens symboler

Belgien, Bulgarien, Tyskland, Grekland, Spanien, Italien, Cypern, Litauen, Luxemburg, Ungern, Malta, Österrike, Portugal, Rumänien, Slovenien och Slovakien förklarar att flaggan som föreställer en cirkel av tolv gula stjärnor på blå botten, hymnen som är hämtad från Hymn till glädjen i Ludwig van Beethovens nionde symfoni, mottot Förenade i mångfalden, euron som Europeiska unionens valuta och Europadagen den 9 maj även i fortsättningen för dem kommer att vara symboler för medborgarnas gemensamma tillhörighet till Europeiska unionen och deras anknytning till denna.

53. Förklaring från Republiken Tjeckien om Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

1. Republiken Tjeckien erinrar om att bestämmelserna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna riktar sig till Europeiska unionens institutioner och organ med beaktande av subsidiaritetsprincipen och fördelningen av befogenheter mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater såsom den bekräftas i förklaring (nr 18) om avgränsningen av befogenheter. Republiken Tjeckien betonar att bestämmelserna i stadgan riktar sig till medlemsstaterna enbart när de tillämpar unionsrätten och inte när de antar och tillämpar nationell rätt oberoende av unionsrätten.

2. Republiken Tjeckien understryker även att stadgan inte innebär någon utvidgning av tillämpningsområdet för unionsrätten och inte medför någon ny befogenhet för unionen. Den inskränker inte tillämpningsområdet för nationell rätt och begränsar inte några av de nationella myndigheternas nuvarande befogenheter på detta område.

3. Republiken Tjeckien betonar att i den mån som grundläggande rättigheter och principer enligt medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner erkänns i denna stadga ska rättigheterna och principerna tolkas i samstämmighet med dessa traditioner.

4. Republiken Tjeckien understryker vidare att ingen bestämmelse i denna stadga får tolkas som att den inskränker eller inkräktar på de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som inom respektive tillämpnings-

område erkänns i unionsrätten och de internationella konventioner i vilka unionen eller samtliga medlemsstater är parter, särskilt europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, samt i medlemsstaternas författningar.

54. Förklaring från Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Republiken Ungern, Republiken Österrike och Konungariket Sverige

Tyskland, Irland, Ungern, Österrike och Sverige noterar att de centrala bestämmelserna i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen inte har ändrats i sak sedan det fördraget trädde i kraft och behöver uppdateras. De stöder därför tanken på en konferens mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar, som bör sammankallas så snart som möjligt.

55. Förklaring från Konungariket Spanien och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

Fördragen är tillämpliga på Gibraltar i dess egenskap av ett europeiskt territorium för vars yttre förbindelser en medlemsstat är ansvarig. Detta medför inte någon förändring av de berörda medlemsstaternas ståndpunkter.

56. Förklaring från Irland om artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa

Irland bekräftar sin uppslutning bakom unionen som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa och med respekt för de grundläggande rättigheterna samt de olika rättssystemen och rättsliga traditionerna i medlemsstaterna, inom vilket medborgarna åtnjuter en hög säkerhetsnivå.

Irland förklarar därför att landet är fast beslutet att i enlighet med artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa i största möjliga utsträckning utöva sin rätt att delta i beslut om åtgärder enligt avdelning IV i tredje delen av fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

Irland kommer i synnerhet att i största möjliga utsträckning delta i åtgärder på området för polissamarbete.

Irland erinrar dessutom om att landet i enlighet med artikel 8 i protokollet skriftligen får meddela rådet att landet inte längre önskar omfattas av protokollet. Irland avser att inom tre år efter Lissabonfördragets ikraftträdande se över hur dessa bestämmelser fungerar.

57. Förklaring från Republiken Italien om Europaparlamentets sammansättning

Italien konstaterar att enligt artikel 8a (numera artikel 10) och artikel 9a (numera artikel 14) i fördraget om Europeiska unionen ska Europaparlamentet vara sammansatt av företrädare för unionens medborgare, vilka ska företrädas med degressiv proportionalitet.

Italien konstaterar även att enligt artikel 8 (numera artikel 9) i fördraget om Europeiska unionen och artikel 17 (numera artikel 20) i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt ska varje medborgare i en medlemsstat ha unionsmedborgarskap.

Därför anser Italien, utan att det påverkar tillämpningen av beslutet om valperioden 2009–2014, att varje beslut som antas av Europeiska rådet på Europaparlamentets initiativ och med dess godkännande för att fastställa Europaparlamentets sammansättning ska respektera de principer som anges i artikel 9a.2 första stycket (numera artikel 14a.2 första stycket).

58. Förklaring från Republiken Lettland, Republiken Ungern och Republiken Malta om stavningen av namnet på den gemensamma valutan i fördragen

Utan att det påverkar den enhetliga stavningen av namnet på Europeiska unionens gemensamma valuta enligt fördragen och hur denna anges på sedlar och mynt, förklarar Lettland, Ungern och Malta att stavningen av namnet på den gemensamma valutan, inbegripet de avledningar av detta ord som används i den lettiska, den ungerska och den maltesiska versionen av fördragen, inte har någon inverkan på de befintliga reglerna i det lettiska, det ungerska och det maltesiska språket.

59. Förklaring från Konungariket Nederländerna till artikel 270a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konungariket Nederländerna kommer att godkänna ett beslut enligt artikel 270a.2 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt när en revidering av det beslut som avses i artikel 269 tredje stycket i det fördraget har givit Nederländerna en tillfredsställande lösning på dess i förhållande till unionens budget alltför negativa nettobetalningssituation.

60. Förklaring från Konungariket Nederländerna till artikel 311a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Konungariket Nederländerna förklarar att ett initiativ till ett beslut enligt artikel 311a.6 i syfte att ändra Nederländska Antillernas och/eller Arubas ställning i förhållande till unionen kommer att läggas fram endast på grundval av ett beslut som fattats i enlighet med Konungariket Nederländernas stadga.

61. Förklaring från Republiken Polen om Europeiska unionens stadga om de

Stadgan påverkar inte på något sätt medlemsstaternas rätt att lagstifta på området för

allmän moral, familjerätt samt skyddet för människans värdighet och respekt för människans fysiska och moraliska integritet.

62. Förklaring från Republiken Polen om protokollet om Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

Republiken Polen förklarar att, med hänsyn till traditionerna från fackföreningsrörelsen Solidaritet och dess betydelsefulla bidrag till kampen för sociala rättigheter och arbetstagares rättigheter, respekterar landet fullt ut de sociala rättigheter och arbetstagares rättigheter som fastställs i unionsrätten och särskilt de rättigheter som bekräftas i avdelning IV i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

63. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om definitionen av begreppet ”medborgare”

Med avseende på fördragen och fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen och någon av de akter som har sin grund i dessa fördrag eller som fortsätter att gälla i kraft av dessa, upprepar Förenade kungariket den förklaring landet avgav den 31 december 1982 om definitionen av begreppet ”medborgare” med undantaget att hänvisningen till ”medborgare i de brittiska beroende territorierna” ska tolkas som ”medborgare i de brittiska utomeuropeiska territorierna”.

64. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om rösträtten i val till Europaparlamentet

Förenade kungariket noterar att artikel 9a i fördraget om Europeiska unionen och andra bestämmelser i fördragen inte är avsedda att ändra grunden för rösträtten i val till Europaparlamentet.

65. Förklaring från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om artikel 61h i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Förenade kungariket stöder fullt ut kraftfulla åtgärder när det gäller att besluta om ekonomiska sanktioner som syftar till att förebygga och bekämpa terrorism och därmed

sammanhängande verksamhet. Förenade kungariket förklarar därför att det har för avsikt att, i enlighet med artikel 3 i protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, utöva sin rätt att delta i antagandet av alla förslag som läggs fram enligt artikel 61h i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

**EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE
RÄTTIGHETERNA**

(2007/C 303/01)

Europaparlamentet, rådet och kommissionen proklamerar högtidligen följande text som Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA

Ingress

Europas folk har mellan sig skapat en allt fastare sammanslutning och har beslutat att dela en fredlig framtid på grundval av gemensamma värden.

I medvetande om sitt andliga och etiska arv bygger unionen på de odelbara och universella värdena människans värdighet, frihet, jämlikhet och solidaritet samt på den demokratiska principen och rättsstatsprincipen. Unionen sätter människan i centrum för sin verksamhet genom att inrätta ett unionsmedborgarskap och skapa ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.

Unionen ska bidra till att bevara och utveckla dessa gemensamma värden med respekt för mångfalden i Europas folks kultur och traditioner samt för medlemsstaternas nationella identitet och organisering av sina offentliga myndigheter på nationell, regional och lokal nivå. Den ska söka främja en balanserad och hållbar utveckling och ska trygga fri rörlighet för personer, tjänster, varor och kapital, samt etableringsfrihet.

Det är därför nödvändigt att stärka skyddet av de grundläggande rättigheterna mot bakgrund av samhällsutvecklingen, de sociala framstegen och den vetenskapliga och tekniska utvecklingen, genom att göra dessa rättigheter mer synliga i en stadga.

Med beaktande av unionens behörighet och uppgifter samt subsidiaritetsprincipen bekräftas i denna stadga de rättigheter som har sin grund särskilt i medlemsstaternas gemensamma författningstraditioner och internationella förpliktelser, europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, unionens och Europarådets sociala stadgor samt rättspraxis vid Europeiska unionens domstol och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. I detta sammanhang kommer stadgan att tolkas av unionens och medlemsstaternas domstolar med vederbörlig hänsyn till de förklaringar vilka fastställdes under ledning av presidiet för det konvent som utarbetade stadgan och vilka uppdaterades av Europeiska konventets presidium.

Åtnjutandet av dessa rättigheter medför ansvar och skyldigheter mot andra människor, mot mänskligheten och mot kommande generationer.

Europeiska unionen erkänner därför de rättigheter, friheter och principer som anges nedan.

AVDELNING I

VÄRDIGHET

Artikel 1

Människans värdighet

Människans värdighet är okränkbar. Den ska respekteras och skyddas.

Artikel 2

Rätt till liv

1. Var och en har rätt till liv.
2. Ingen får dömas till döden eller avrättas.

Artikel 3

Människans rätt till integritet

1. Var och en har rätt till fysisk och mental integritet.

2. Inom medicin och biologi ska i synnerhet följande respekteras:

a) Den berörda personens fria och informerade samtycke, på de villkor som föreskrivs i lag.

b) Förbud mot rashygieniska metoder, i synnerhet sådana som syftar till urval av människor.

c) Förbud mot att låta människokroppen och dess delar i sig utgöra en källa till ekonomisk vinning.

d) Förbud mot reproduktiv kloning av människor.

Artikel 4

Förbud mot tortyr och omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling

Ingen får utsättas för tortyr eller omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling.

Artikel 5

Förbud mot slaveri och tvångsarbete

1. Ingen får hållas i slaveri eller trälldom.

2. Ingen får tvingas att utföra tvångsarbete eller annat påtvingat arbete.

3. Människohandel ska vara förbjuden.

AVDELNING II

FRIHETER

Artikel 6

Rätt till frihet och säkerhet

Var och en har rätt till frihet och personlig säkerhet.

Artikel 7

Respekt för privatlivet och familjelivet

Var och en har rätt till respekt för sitt privatliv och familjeliv, sin bostad och sina kommunikationer.

Artikel 8

Skydd av personuppgifter

1. Var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne.

2. Dessa uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem.

3. En oberoende myndighet ska kontrollera att dessa regler efterlevs.

Artikel 9

Rätt att ingå äktenskap och rätt att bilda familj

Rätten att ingå äktenskap och rätten att bilda familj ska garanteras enligt de nationella lagar som reglerar utövandet av dessa rättigheter.

Artikel 10

Tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet

1. Var och en har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Denna rätt innefattar frihet att byta religion eller övertygelse och frihet att ensam eller i gemenskap med andra, offentligt eller enskilt, utöva sin religion eller övertygelse genom gudstjänst, undervisning, sedvänjor och ritualer.

2. Rätten till vapenvägran ska erkännas enligt de nationella lagar som reglerar utövandet av denna rättighet.

Artikel 11

Yttrandefrihet och informationsfrihet

1. Var och en har rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar åsiktsfrihet samt frihet att ta emot och sprida uppgifter och tankar utan offentlig myndighets inblandning och oberoende av territoriella gränser.

2. Mediernas frihet och mångfald ska respekteras.

Artikel 12

Mötes- och föreningsfrihet

1. Var och en har rätt till frihet att delta i fredliga sammankomster samt till föreningsfrihet på alla nivåer, särskilt på det politiska, fackliga och medborgerliga området, vilket innebär rätten för var och en att bilda och ansluta sig till fackföreningar för att skydda sina intressen.

2. De politiska partierna på unionsnivå ska bidra till att unionsmedborgarnas politiska vilja kommer till uttryck.

Artikel 13

Frihet för konsten och vetenskapen

Konsten och den vetenskapliga forskningen ska vara fria. Den akademiska friheten ska respekteras.

Artikel 14

Rätt till utbildning

1. Var och en har rätt till utbildning och till tillträde till yrkesutbildning och fortbildning.

2. Denna rätt innefattar möjligheten att kostnadsfritt följa den obligatoriska undervisningen.

3. Friheten att inrätta undervisningsanstalter med iakttagande av de demokratiska principerna och föräldrars rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa, filosofiska och pedagogiska övertygelse ska respekteras enligt de nationella lagar som reglerar utövandet av dessa rättigheter.

Artikel 15

Fritt yrkesval och rätt att arbeta

1. Var och en har rätt att arbeta och utöva ett fritt valt eller accepterat yrke.

2. Varje unionsmedborgare har rätt att söka arbete, arbeta, etablera sig samt tillhandahålla tjänster i varje medlemsstat.

3. De tredjelandsmedborgare som har tillstånd att arbeta på medlemsstaternas territorium har rätt till samma arbetsvillkor som unionsmedborgarna.

Artikel 16

Näringsfrihet

Näringsfriheten ska erkännas i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.

Artikel 17

Rätt till egendom

1. Var och en har rätt att besitta lagligen förvärvad egendom, att nyttja den, att förfoga över den och att testamentera bort den. Ingen får berövas sin egendom utom då samhällsnyttan kräver det, i de fall och under de förutsättningar som föreskrivs i lag och mot rättmätig ersättning för sin förlust i rätt tid. Nyttjandet av egendomen får regleras i lag

om det är nödvändigt för allmänna samhällsintressen.

2. Immateriell egendom ska vara skyddad.

Artikel 18

Rätt till asyl

Rätten till asyl ska garanteras med iakttagande av reglerna i Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 och protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning och i enlighet med fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallade "fördragen").

Artikel 19

Skydd vid avlägsnande, utvisning och utlämning

1. Kollektiva utvisningar ska vara förbjudna.

2. Ingen får avlägsnas, utvisas eller utlämnas till en stat där han eller hon löper en allvarlig risk att utsättas för dödsstraff, tortyr eller andra former av omänsklig eller förnedrande bestraffning eller behandling.

AVDELNING III

JÄMLIKHET

Artikel 20

Likhet inför lagen

Alla människor är lika inför lagen.

Artikel 21

Icke-diskriminering

1. All diskriminering på grund av bland annat kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning ska vara förbjuden.

2. Inom tillämpningsområdet för fördragen, och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i dem, ska all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.

Artikel 22

Kulturell, religiös och språklig mångfald

Unionen ska respektera den kulturella, religiösa och språkliga mångfalden.

Artikel 23

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhet mellan kvinnor och män ska säkerställas på alla områden, inbegripet i fråga om anställning, arbete och lön.

Principen om jämställdhet utgör inget hinder för att behålla eller besluta om åtgärder som innebär särskilda förmåner för det underrepresenterade könet.

Artikel 24

Barnets rättigheter

1. Barn har rätt till det skydd och den omvårdnad som behövs för deras välfärd. De ska fritt kunna uttrycka sina åsikter. Dessa åsikter ska beaktas i frågor som rör barnen i förhållande till deras ålder och mognad.

2. Vid alla åtgärder som rör barn, oavsett om de vidtas av offentliga myndigheter eller privata institutioner, ska barnets bästa komma i främsta rummet.

3. Varje barn har rätt att regelbundet upprätthålla ett personligt förhållande till och direkta kontakter med båda föräldrarna, utom då detta strider mot barnets bästa.

Artikel 25

Äldres rättigheter

Unionen erkänner och respekterar rätten för äldre att leva ett värdigt och oberoende liv och att delta i det sociala och kulturella livet.

Artikel 26

Integrering av personer med funktionshinder

Unionen erkänner och respekterar rätten för personer med funktionshinder att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet.

AVDELNING IV

SOLIDARITET

Artikel 27

Arbetstagares rätt till information och samråd inom företaget

Arbetstagarna eller deras representanter ska på lämpliga nivåer garanteras rätt till information och samråd vid lämplig tidpunkt, i de fall och på de villkor som föreskrivs i unionsrätten samt i nationell lagstiftning och praxis.

Artikel 28

Förhandlingsrätt och rätt till kollektiva åtgärder

Arbetstagare och arbetsgivare, eller deras respektive organisationer, har i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis rätt att förhandla och ingå kollektivavtal på lämpliga nivåer och att i händelse av intressekonflikter tillgripa kollektiva åtgärder för att försvara sina intressen, inbegripet strejk.

Artikel 29

Rätt till tillgång till arbetsförmedlingar

Var och en har rätt till tillgång till kostnadsfri arbetsförmedling.

Artikel 30

Skydd mot uppsägning utan saklig grund

Varje arbetstagare har rätt till skydd mot uppsägning utan saklig grund, i enlighet med

unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.

Artikel 31

Rättvisa arbetsförhållanden

1. Varje arbetstagare har rätt till hälsosamma, säkra och värdiga arbetsförhållanden.

2. Varje arbetstagare har rätt till en begränsning av den maximala arbetstiden samt till dygns- och veckovila och årlig betald semester.

Artikel 32

Förbud mot barnarbete och skydd av ungdomar i arbetslivet

Barnarbete är förbjudet. Minimiåldern för att ta anställning får inte vara lägre än den ålder vid vilken skolplikten upphör, utan att det påverkar tillämpningen av sådana regler som kan vara mer fördelaktiga för ungdomar och med förbehåll för begränsade undantag.

De ungdomar som har anställning ska åtnjuta arbetsvillkor som är anpassade till deras ålder samt skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot allt arbete som kan vara till skada för deras säkerhet, deras hälsa, deras fysiska, mentala, moraliska eller sociala utveckling eller äventyra deras utbildning.

Artikel 33

Familjeliv och yrkesliv

1. Skyddet av familjen på det rättsliga, ekonomiska och sociala planet ska säkerställas.

2. För att kunna förena familjeliv och yrkesliv har varje arbetstagare rätt till skydd mot uppsägning på varje grund som står i samband med moderskap samt rätt till betald mödraledighet och till föräldraledighet efter ett barns födelse eller adoption.

Artikel 34

Social trygghet och socialt stöd

1. Unionen erkänner och respekterar rätten till tillgång till social trygghet och sociala

förmåner som garanterar skydd i sådana fall som moderskap, sjukdom, olyckor i arbetet, omsorgsbehov eller ålderdom samt vid arbetslöshet i enlighet med närmare bestämmelser i unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.

2. Var och en som är bosatt och förflyttar sig lagligt inom unionen har rätt till social trygghet och sociala förmåner i enlighet med unionsrätten samt nationell lagstiftning och praxis.

3. I syfte att bekämpa social utestängning och fattigdom ska unionen erkänna och respektera rätten till socialt stöd och till stöd till boendet som, i enlighet med närmare bestämmelser i unionsrätten samt i nationell lagstiftning och praxis, är avsedda att trygga en värdig tillvaro för alla dem som saknar tillräckliga medel.

Artikel 35

Hälsoskydd

Var och en har rätt till tillgång till förebyggande hälsovård och till medicinsk vård på de villkor som fastställs i nationell lagstiftning och praxis. En hög nivå av skydd för människors hälsa ska säkerställas vid utformning och genomförande av all unionspolitik och alla unionsåtgärder.

Artikel 36

Tillgång till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

Unionen ska för att främja social och territoriell sammanhållning i unionen erkänna och respektera den tillgång till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som föreskrivs i nationell lagstiftning och praxis i enlighet med fördragen.

Artikel 37

Miljöskydd

En hög nivå i fråga om miljöskydd och förbättring av miljöns kvalitet ska integreras i unionens politik och tryggas i enlighet med principen om hållbar utveckling.

Artikel 38

Konsumentskydd

En hög nivå i fråga om konsumentskydd ska tryggas i unionens politik.

AVDELNING V

MEDBORGARNAS RÄTTIGHETER

Artikel 39

Rösträtt och valbarhet till Europaparlamentet

1. Varje unionsmedborgare ska ha rösträtt och vara valbar vid val till Europaparlamentet i den medlemsstat där han eller hon är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten.

2. Ledamöterna i Europaparlamentet ska väljas genom allmänna, direkta, fria och hemliga val.

Artikel 40

Rösträtt och valbarhet i kommunala val

Varje unionsmedborgare ska ha rösträtt och vara valbar i kommunala val i den medlemsstat där han eller hon är bosatt, på samma villkor som medborgarna i den staten.

Artikel 41

Rätt till god förvaltning

1. Var och en har rätt att få sina angelägenheter behandlade opartiskt, rättvist och inom skälig tid av unionens institutioner, organ och byråer.

2. Denna rättighet innebär bl.a. att

a) var och en har rätt att bli hörd innan en enskild åtgärd som skulle beröra honom eller henne negativt vidtas mot honom eller henne,

b) var och en ska ha tillgång till de akter som berör honom eller henne, med förbehåll för berättigade intressen vad avser sekretess, tystnadsplikt och affärshemlighet,

c) förvaltningen är skyldig att motivera sina beslut.

3. Var och en har rätt att få ersättning av unionen för skador som har orsakats av dess institutioner eller dess tjänstemän under deras tjänsteutövning, enligt de allmänna gemensamma principerna i medlemsstaternas lagstiftning.

4. Var och en ska kunna vända sig till unionens institutioner på något av fördragens språk och ska få svar på samma språk.

Artikel 42

Rätt till tillgång till handlingar

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt till tillgång till unionens institutioners, organs och byråers handlingar, oberoende av medium.

Artikel 43

Europeiska ombudsmannen

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt att vända sig till Europeiska ombudsmannen vid missförhållanden i unionens institutioners, organs eller byråers verksamhet, med undantag för Europeiska unionens domstol då den utövar sina domstolsfunktioner.

Artikel 44

Rätt att göra framställningar

Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt att göra framställningar till Europaparlamentet.

Artikel 45

Rörelse- och uppehållsfrihet

1. Varje unionsmedborgare har rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier.

2. Rörelse- och uppehållsfrihet kan i enlighet med fördragen medges tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta inom en medlemsstats territorium.

Artikel 46

Diplomatiskt och konsulärt skydd

Varje unionsmedborgare har inom ett tredjelands territorium, där den medlemsstat i vilken han eller hon är medborgare inte är representerad, rätt till skydd av varje medlemsstats diplomatiska och konsulära myndigheter, på samma villkor som medborgarna i den staten.

AVDELNING VI

RÄTTSKIPNING

Artikel 47

Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol

Var och en vars unionsrättsligt garanterade fri- och rättigheter har kränkts har rätt till ett effektivt rättsmedel inför en domstol, med beaktande av de villkor som föreskrivs i denna artikel.

Var och en har rätt att inom skälig tid få sin sak prövad i en rättvis och offentlig rättegång och inför en oavhängig och opartisk domstol som har inrättats enligt lag. Var och en ska ha möjlighet att erhålla rådgivning, låta sig försvaras och företrädas.

Rättshjälp ska ges till personer som inte har tillräckliga medel, om denna hjälp är nödvändig för att ge dem en effektiv möjlighet att få sin sak prövad inför domstol.

Artikel 48

Presumtion för oskuld och rätten till försvar

1. Var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse ska betraktas som oskyldig till dess att hans eller hennes skuld lagligen fastställts.

2. Var och en som har blivit anklagad för en lagöverträdelse ska garanteras respekt för rätten till försvar.

Artikel 49

Principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff

1. Ingen får fällas till ansvar för någon gärning eller underlåtenhet som vid den tidpunkt då den begicks inte utgjorde en lagöverträdelse enligt nationell eller internationell rätt. Inte heller får ett strängare straff utmätas än som var tillämpligt vid den tidpunkt då brottet begicks. Om efter lagöverträdelsens begående ny lag stiftas som föreskriver ett lindrigare straff ska detta tillämpas.

2. Denna artikel ska inte hindra lagföring och bestraffning av den som har gjort sig skyldig till en handling eller underlåtenhet som vid den tidpunkt då den begicks var brottslig enligt de allmänna principer som erkänns av alla nationer.

3. Straffets stränghet bör inte vara opropor­tionerlig i förhållande till lagöverträdelsen.

Artikel 50

Rätt att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott

Ingen får lagföras eller straffas på nytt för en lagöverträdelse för vilken han eller hon redan har blivit frikänd eller dömd i unionen genom en lagakraftvunnen brottmålsdom i enlighet med lagen.

AVDELNING VII

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM TOLKNING OCH TILLÄMPNING AV STADGAN

Artikel 51

Tillämpningsområde

1. Bestämmelserna i denna stadga riktar sig, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, till unionens institutioner, organ och byråer samt till medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten. Institutionerna, organen, byråerna och medlemsstaterna ska därför respektera rättigheterna, iaktta princi-

perna och främja tillämpningen av dem i enlighet med sina respektive befogenheter och under iakttagande av gränserna för unionens befogenheter enligt fördragen.

2. Denna stadga innebär inte någon utvidgning av tillämpningsområdet för unionsrätten utanför unionens befogenheter, medför varken någon ny befogenhet eller någon ny uppgift för unionen och ändrar heller inte de befogenheter och uppgifter som fastställs i fördragen.

Artikel 52

Rättigheternas och principernas räckvidd och tolkning

1. Varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i denna stadga ska vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

2. De rättigheter som erkänns i denna stadga för vilka bestämmelser återfinns i fördragen ska utövas på de villkor och inom de gränser som fastställs i dessa.

3. I den mån som denna stadga omfattar rättigheter som motsvarar sådana som garanteras av europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna ska de ha samma innebörd och räckvidd som i konventionen. Denna bestämmelse hindrar inte unionsrätten från att tillförsäkra ett mer långtgående skydd.

4. I den mån som grundläggande rättigheter enligt medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner erkänns i denna stadga, ska rättigheterna tolkas i samstämmighet med dessa traditioner.

5. De bestämmelser i denna stadga som innehåller principer får genomföras genom lagstiftningsakter och verkställighetsakter som beslutas av unionens institutioner, organ och byråer och genom medlemsstaternas akter när de vid utövandet av sina respektive befogenheter genomför unionsrätten. De får prövas i domstol endast när det är fråga om

tolkningen av sådana akter och prövningen av deras laglighet.

6. Nationell lagstiftning och praxis ska beaktas fullt ut i enlighet med vad som anges i denna stadga.

7. De förklaringar som utarbetats för att ge vägledning vid tolkningen av denna stadga ska vederbörligen beaktas av unionens och medlemsstaternas domstolar.

Artikel 53

Skydds nivå

Ingen bestämmelse i denna stadga får tolkas som att den inskränker eller inkräktar på de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som inom respektive tillämpningsområde erkänns i unionsrätten, internationell rätt och de internationella konventioner i vilka unionen eller samtliga medlemsstater är parter, särskilt europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de

grundläggande friheterna, samt i medlemsstaternas författningar.

Artikel 54

Förbud mot missbruk av rättigheter

Ingen bestämmelse i denna stadga får tolkas som att den medför rätt att bedriva verksamhet eller utföra handlingar som syftar till att sätta ur spel någon av de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan eller att inskränka dem i större utsträckning än vad som medges i stadgan.

o o o

I texten ovan återges i anpassad form den stadga som proklamerades den 7 december 2000 och som, från och med dagen för Lisabonfördragets ikraftträdande, kommer att ersätta denna.

Съставено в Страсбург на дванадесети декември две хиляди и седма година.

Hecho en Estrasburgo, el doce de diciembre de dos mil siete.

Ve Štrasburku dne dvanáctého prosince dva tisíce sedm.

Udfærdiget i Strasbourg den tolvte december to tusind og syv.

Geschehen zu Strassburg am zwölften Dezember zweitausendsieben.

Kahe tuhanda seitsmenda aasta detsembrikuu kaheteistkümnendal päeval Strasbourgis.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις δώδεκα Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες επτά.

Done at Strasbourg on the twelfth day of December in the year two thousand and seven.

Fait à Strasbourg, le douze décembre deux mille sept.

Arna dhéanamh in Strasbourg an dara lá déag de Nollaig sa bhliain dhá mhíle a seacht.

Fatto a Strasburgo, addì dodici dicembre duemilasette.

Strasbūrā, divtūkstoš septītā gada divpadsmitajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai septintųjų metų gruodžio dvyliką dieną Strasbūre.

Kelt Strasbourgban, a kétezer-hetedik év december tizenkettedik napján.

Magħmul fi Strasburgu, fit-tmax-il jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u sebgha.

Gedaan te Straatsburg, de twaalfde december tweeduizend zeven.

Sporządzono w Strasburgu dnia dwunastego grudnia roku dwa tysiące siódmego.

Feito em Estrasburgo, em doze de Dezembro de dois mil e sete.

Întocmit la Strasbourg, la doisprezece decembrie două mii șapte.

V Štrasburgu dňa dvanásteho decembra dvetisícšedem.

V Strasbourg, dne dvanajstega decembra leta dva tisoč sedem.

Tehty Strasbourgissa kahdententoista päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.

Som skedde i Strasbourg den tolfte december tjugohundrasju.

За Европейския парламент	За Съвета на Европейския съюз	За Комисията на Европейските общности
Por el Parlamento Europeo	Por el Consejo de la Unión Europea	Por la Comisión de las Comunidades Europeas
Za Evropský parlament	Za Radu Evropské unie	Za Komisi Evropských společenství
For Europa-Parlamentet	For Rådet for Den Europæiske Union	For Kommission for De Europæiske Fællesskaber
Im Namen des Europäischen Parlaments	Für den Rat der Europäischen Union	Für die Kommission der Europäischen Gemeinschaften
Euroopa Parlamendi nimel	Euroopa Liidu Nõukogu nimel	Euroopa Ühenduste Komisjoni nimel
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Για την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
For the European Parliament	For the Council of the European Union	For the Commission of the European Communities
Pour le Parlement européen	Pour le Conseil de l'Union européenne	Pour la Commission des communautés européennes
Thar ceann Pharlaimint na hEorpa	Thar ceann Chomhairle an Aontais Eorpaigh	Thar ceann Choimisiún na gComhphobal Eorpach
Per il Parlamento europeo	Per il Consiglio dell'Unione europea	Per la Commissione delle Comunità europee
Eiroparlamenta vārdā	Eiropas Savienības Padomes vārdā	Eiropas Kopienų Komisijas vārdā
Europos Parlamento vardu	Europos Sąjungos Tarybos vardu	Europos Bendrijų Komisijos vardu
Az Európai Parlament részéről	Az Európai Unió Tanácsa részéről	Az Európai Közösségek Bizottsága részéről
Għall-Parlament Ewropew	Għall-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea	Għall-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej

Voor het Europees
Parlement
W imieniu Parlamentu
Europejskiego
Pelo Parlamento Europeu

Pentru Parlamentul
European
za Európsky parlament

za Evropski parlament

Euroopan parlamentin
puolesta
På Europaparlamentets
vägnar

Voor de Raad van de
Europese Unie
W imieniu Rady Unii
Europejskiej
Pelo Conselho da União
Europeia

Pentru Consiliul Uniunii
Europene
za Radu Európskej únie

za Svet Evropske unije

Euroopan unionin neuvoston
puolesta
För Europeiska unionens råd

Voor de Commissie van de
Europese Gemeenschappen
W imieniu Komisji Wspólnot
Europejskich

Pela Comissão das Comuni-
dades Europeias

Pentru Comisia Comuni-
tăților Europene
Za Komisiu Európskych spo-
ločenstiev

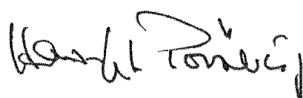
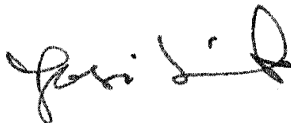
Za Komisijo Evropskih
skupnosti

Euroopan yhteisöjen
komission puolesta
På Europeiska gemenska-
pernas kommissions vägnar

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
de Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Preşedintele
predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
de Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Preşedintele
predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

Председател
El Presidente
Předseda
Formand
Der Präsident
eesistuja
Ο Πρόεδρος
The President
Le Président
An tUachtarán
Il Presidente
Priekšsēdētājs
Pirmininkas
Az elnök
Il-President
de Voorzitter
Przewodniczący
O Presidente
Preşedintele
predseda
Predsednik
Puheenjohtaja
Ordförande

FÖRKLARINGAR¹ AVSEENDE STADGAN OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA

(2007/C 303/02)

Förklaringarna utarbetades ursprungligen på initiativ av presidiet för det konvent som utarbetade Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. De har uppdaterats på initiativ av Europeiska konventets presidium mot bakgrund av de justeringar av stadgetexten som gjorts av det senare konventet (särskilt artiklarna 51 och 52) samt unionsrättens vidare utveckling. Även om förklaringarna inte i sig har rättslig status, utgör de ett värdefullt tolkningsverktyg avsett att klargöra stadgans bestämmelser.

AVDELNING I – VÄRDIGHET

Förklaring till artikel 1 – Människans värdighet

Människans värdighet är inte bara en grundläggande rättighet i sig utan utgör själva grunden för de grundläggande rättigheterna. Människans värdighet stadfästs i ingressen till den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948: ”Enär erkännandet av det inneboende värdet hos alla medlemmar av människosläktet och av deras lika och oförytterliga rättigheter är grundvalen för frihet, rättvisa och fred i världen.” I sin dom av den 9 oktober 2001 i mål C-377/98, Nederländerna mot Europaparlamentet och rådet, REG 2001, s. 7079, punkterna 70–77, bekräftade domstolen att en grundläggande rätt till människans värdighet ingår i unionsrätten.

Härav följer bl.a. att ingen rättighet i denna stadga får användas för att kränka andra personers värdighet och att människans värdighet är en central aspekt av rättigheterna i denna stadga. Den får därför inte kränkas ens i fall av begränsning av en rättighet.

¹ Redaktionell not: hänvisningarna till artikelnummer i fördragen har uppdaterats och några uppenbara fel har rättats.

Förklaring till artikel 2 – Rätt till liv

1. Punkt 1 i denna artikel grundar sig på artikel 2.1 första meningen i europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen), vilken har följande lydelse:

”1. Envars rätt till liv skall skyddas genom lag ...”.

2. Andra meningen i denna bestämmelse, som avser dödsstraffet, är inte längre tillämplig, eftersom protokoll nr 6 till Europakonventionen har trätt i kraft, där artikel 1 har följande lydelse:

”Dödsstraffet skall vara avskaffat. Ingen får dömas till ett sådant straff eller avrättas.”

Det är med denna bestämmelse som förebild som artikel 2.2 i stadgan har utformats.

3. Bestämmelserna i artikel 2 i stadgan motsvarar bestämmelserna i ovan nämnda artiklar i Europakonventionen och i tilläggsprotokollet. De har enligt artikel 52.3 i stadgan samma innebörd och räckvidd som dessa. Följaktligen bör följande ”negativa” definitioner i Europakonventionen anses finnas även i stadgan:

a) Artikel 2.2 i Europakonventionen:

”Ingen skall anses ha berövats livet i strid med denna artikel, när detta är en följd av våld som var absolut nödvändigt

a) för att försvara någon mot olaglig våldsgärning,

b) för att verkställa en laglig arrestering eller för att hindra någon som lagligen är berövad friheten att undkomma,

c) för att i laglig ordning stävja upplopp eller uppror.”

b) Artikel 2 i protokoll nr 6 till Europakonventionen:

”En stat kan i sin lag föreskriva dödsstraff för handlingar som begåtts under krigstid eller under överhängande krigshot; ett sådant straff skall tillämpas endast i de fall som anges i lagen och i enlighet med dess föreskrifter ...”

Förklaring till artikel 3 – Människans rätt till integritet

1. I sin dom av den 9 oktober 2001 i mål C-377/98, Nederländerna mot Europaparlamentet och rådet, REG 2001, s. 7079, punkterna 70, 78–80, bekräftade domstolen att en grundläggande rätt till mänsklig integritet ingår i unionsrätten och omfattar i medicinska och biologiska sammanhang givarens och mottagarens fria och informerade samtycke.

2. Principerna i artikel 3 i stadgan ingår redan i konventionen om mänskliga rättigheter och biomedicin, som har antagits i Europarådet (ETS 164 och tilläggsprotokollet ETS 168). Denna stadga syftar inte till att skapa undantag från dessa bestämmelser och förbjuder följaktligen endast reproduktiv kloning. Andra former av kloning varken tillåts eller förbjuds. Den hindrar följaktligen inte på något sätt lagstiftaren från att förbjuda andra former av kloning.

3. Hänvisningen till rashygieniska metoder, i synnerhet sådana som syftar till urval av människor, avser den eventualiteten att det skulle organiseras och genomföras urvalsprogram med exempelvis kampanjer för sterilisering, påtvingade havandeskap, obligatoriska etniska äktenskap – allt handlingar som enligt stadgan för den internationella brottmålsdomstolen, som antogs i Rom den 17 juli 1998, betraktas som internationella brott (se artikel 7.1 g).

Förklaring till artikel 4 – Förbud mot tortyr och omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling

Rättigheten i artikel 4 motsvarar den som garanteras i artikel 3 i Europakonventionen med samma lydelse: ”Ingen får utsättas för tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.” Enligt artikel 52.3 i stadgan har den alltså samma innebörd och samma räckvidd som i Europakonventionen.

Förklaring till artikel 5 – Förbud mot slaveri och tvångsarbete

1. Rättigheten i artikel 5.1 och 5.2 motsvarar den likalydande artikel 4.1 och 4.2 i Eu-

ropakonventionen. Enligt artikel 52.3 i stadgan har den följaktligen samma innebörd och räckvidd som denna. Detta betyder att

– ingen begränsning lagligen kan påverka den rätt som avses i punkt 1,

– begreppen ”tvångsarbete eller annat påtvingat arbete” i punkt 2 måste tolkas med beaktande av de ”negativa” definitionerna i artikel 4.3 i Europakonventionen:

”Med ’tvångsarbete eller annat påtvingat arbete’ enligt denna artikel förstås inte

a) arbete som vanligtvis utkrävs av den som är frihetsberövad i enlighet med bestämmelserna i artikel 5 i denna konvention eller som är villkorligt frigiven från sådant frihetsberövande,

b) tjänstgöring av militär art eller, i länder där samvetsbetänkligheter mot sådan tjänstgöring beaktas, tjänstgöring som i dessa fall utkrävs i stället för militär värnpliktstjänstgöring,

c) tjänstgöring som utkrävs när nödläge eller olycka hotar samhällets existens eller välfärd,

d) arbete eller tjänstgöring som ingår i de normala medborgerliga skyldigheterna.”

2. Punkt 3 följer direkt av människans värdighet och tar hänsyn till nyare rön om organiserad brottslighet, till exempel lukrativa nätverk för olaglig invandring eller sexuellt utnyttjande. I bilagan till Europakonventionen finns följande definition som avser människohandel som syftar till sexuellt utnyttjande: ”människohandel: att tvinga en person under andra personers reella och illegala makt genom användande av våld eller hot eller genom missbruk av en överordnad ställning eller handlingar i syfte att exploatera andras prostitution, att på olika sätt sexuellt utnyttja och utöva sexuellt våld mot minderåriga eller att utöva handel i samband med att barn överges”. I kapitel 6 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet, som har införlivats med unionens regelverk och som Förenade kungariket och Irland deltar i, finns i artikel 27.1 följande formulering som avser människosmuggling: ”De avtalslutande parterna förbinder sig att införa lämpliga sanktioner mot den som i vinstsyfte hjälper, eller försöker hjälpa, utlänningar att resa in till eller vistas på någon parts territorium i strid mot den berörda partens lagstiftning rörande utlänningars inresa och vistelse.” Den 19 juli

2002 antog rådet ett rambeslut om bekämpande av människohandel (EGT L 203, 1.8.2002, s. 1), där man i artikel 1 i detalj definierar de brott som avser människohandel för arbetskraftsexploatering eller sexuell exploatering som medlemsstaterna måste straffbelägga i kraft av rambeslutet.

AVDELNING II – FRIHETER

Förklaring till artikel 6 – Rätt till frihet och säkerhet

Rättigheterna i artikel 6 motsvarar dem som garanteras i artikel 5 i Europakonventionen och har i enlighet med artikel 52.3 i stadgan samma innebörd och räckvidd. Härav följer att de lagliga begränsningarna av dessa rättigheter inte får överskrida de gränser som sätts genom lydelsen av artikel 5 i Europakonventionen:

”1. Var och en har rätt till frihet och personlig säkerhet. Ingen får berövas friheten utom i följande fall och i den ordning som lagen föreskriver

a) när någon är lagligen berövad friheten efter fällande dom av behörig domstol,

b) när någon är lagligen arresterad eller på annat sätt berövad friheten, antingen därför att han underlåtit att uppfylla en domstols lagligen meddelade föreläggande eller i syfte att säkerställa ett fullgörande av någon i lag föreskriven skyldighet,

c) när någon är lagligen arresterad eller på annat sätt berövad friheten för att ställas inför behörig rättslig myndighet såsom skäligen misstänkt för att ha begått ett brott, eller när det skäligen anses nödvändigt att hindra honom från att begå ett brott eller att undkomma efter att ha gjort detta,

d) när en underårig genom ett lagligen meddelat beslut är berövad friheten för att undergå skyddsuffostran eller för att ställas inför behörig rättslig myndighet,

e) när någon är lagligen berövad friheten för att förhindra spridning av smittosam sjukdom eller därför att han är psykiskt sjuk, alkoholmissbrukare, missbrukare av droger eller lösdrivare,

f) när någon är lagligen arresterad eller på annat sätt berövad friheten för att förhindra att han obehörigen reser in i landet eller som

ett led i ett förfarande som rör hans utvisning eller utlämning.

2. Var och en som arresteras skall utan dröjsmål och på ett språk som han förstår underrättas om skälen för åtgärden och om varje anklagelse mot honom.

3. Var och en som är arresterad eller på annat sätt berövad friheten i enlighet med vad som sagts under punkt 1 c skall utan dröjsmål ställas inför domare eller annan ämbetsman, som enligt lag får fullgöra dömande uppgifter, och skall vara berättigad till rättegång inom skäligen tid eller till frigivning i avvaktan på rättegång. För frigivning får krävas att garantier ställs för att den som frigives inställer sig till rättegången.

4. Var och en som är arresterad eller på annat sätt berövad friheten skall ha rätt att begära att domstol snabbt prövar lagligheten av frihetsberövandet och beslutar att frige honom, om frihetsberövandet inte är lagligt.

5. Var och en som arresterats eller på annat sätt berövats friheten i strid med bestämmelserna i denna artikel skall ha rätt till skadestånd.”

Rättigheterna i artikel 6 måste respekteras, i synnerhet när Europaparlamentet och rådet antar lagstiftningsakter på området straffrättsligt samarbete på grundval av artiklarna 82, 83 och 85 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt för att föreskriva gemensamma minimibestämmelser beträffande brottsrubricering och straffpåföljder samt vissa aspekter av processrätten.

Förklaring till artikel 7 – Respekt för privatlivet och familjelivet

De rättigheter som garanteras i artikel 7 motsvarar dem i artikel 8 i Europakonventionen. Med hänsyn till den tekniska utvecklingen har ordet ”kommunikationer” ersatt ”korrespondens”.

I enlighet med artikel 52.3 har denna rättighet samma innebörd och räckvidd som i motsvarande artikel i Europakonventionen. Härav följer att de lagliga begränsningarna av dessa rättigheter är desamma som de begränsningar som godtas i artikel 8 i Europakonventionen:

”1. Var och en har rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens.

2. Offentlig myndighet får inte ingripa i denna rättighet annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till den nationella säkerheten, den allmänna säkerheten eller landets ekonomiska välbefinnande, till förebyggande av oordning eller brott, till skydd för hälsa eller moral eller till skydd för andra personers fri- och rättigheter.”

Förklaring till artikel 8 – Skydd av personuppgifter

Denna artikel har grundats på artikel 286 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31), artikel 8 i Europakonventionen samt Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, vilken ratificerats av samtliga medlemsstater. Artikel 286 i EG-fördraget ersätts nu av artikel 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt och artikel 39 i fördraget om Europeiska unionen. Noteras bör även Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1). Det direktiv och den förordning som nämns ovan innehåller villkor för och begränsningar av utövandet av rätten till skydd av personuppgifter.

Förklaring till artikel 9 – Rätt att ingå äktenskap och rätt att bilda familj

Denna artikel grundas på artikel 12 i Europakonventionen, vilken har följande lydelse: ”Giftasvuxna män och kvinnor har rätt att ingå äktenskap och bilda familj i enlighet med de nationella lagar som reglerar utövandet av denna rättighet.” Formuleringen av denna rättighet har moderniserats så att den omfattar de fall där andra möjligheter till familjebildning än äktenskapet erkänns enligt nationell lagstiftning. I denna artikel varken förbjuds eller föreskrivs att partnerskap mel-

lan personer av samma kön ges äktenskaplig status. Denna rättighet är följaktligen lik rättigheten i Europakonventionen men kan få en större räckvidd när detta föreskrivs i nationell lagstiftning.

Förklaring till artikel 10 – Tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet

Den rättighet som garanteras i punkt 1 motsvarar den som garanteras i artikel 9 i Europakonventionen och har i enlighet med artikel 52.3 i stadgan samma innebörd och räckvidd som denna. Begränsningarna måste därför respektera artikel 9.2 i Europakonventionen, vilken har följande lydelse: ”Friheten att utöva sin religion eller tro får endast underkastas sådana begränsningar som är föreskrivna i lag och som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till den allmänna säkerheten, till skydd för allmän ordning, hälsa eller moral eller till skydd för andra personers fri- och rättigheter.”

Den rättighet som garanteras i punkt 2 motsvarar de nationella konstitutionella traditionerna och de nationella lagstiftningarnas utveckling på denna punkt.

Förklaring till artikel 11 – Yttrandefrihet och informationsfrihet

1. Artikel 11 motsvarar artikel 10 i Europakonventionen, vilken har följande lydelse:

”1. Var och en har rätt till yttrandefrihet. Denna rätt innefattar åsiktsfrihet samt frihet att ta emot och sprida uppgifter och tankar utan offentlig myndighets inblandning och oberoende av territoriella gränser. Denna artikel hindrar inte en stat att kräva tillstånd för radio-, televisions- eller biografteater.”

2. Eftersom utövandet av de nämnda friheterna medför ansvar och skyldigheter, får det underkastas sådana formföreskrifter, villkor, inskränkningar eller straffpåföljder som är föreskrivna i lag och som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till den nationella säkerheten, den territoriella integriteten eller den allmänna säkerheten, till förebyggande av oordning eller brott, till skydd för hälsa eller moral, till skydd för annans goda namn och rykte eller rättigheter, för att

förhindra att förtroliga underrättelser sprids eller för att upprätthålla domstolarnas auktoritet och opartiskhet.”

I enlighet med artikel 52.3 i stadgan har denna rättighet samma innebörd och räckvidd som den rättighet som garanteras i Europakonventionen. Begränsningarna av denna rättighet får följaktligen inte vara mer omfattande än de som anges i artikel 10.2 i Europakonventionen, utan att det påverkar de inskränkningar som unionens konkurrensrätt kan innebära för medlemsstaternas möjlighet att införa sådana tillståndskrav som avses i artikel 10.1 tredje meningen i Europakonventionen.

2. I punkt 2 i denna artikel utvecklas följdena av punkt 1 i fråga om mediefrihet. Den bygger bland annat på domstolens rättspraxis för television, särskilt i mål C-288/89 (dom av den 25 juli 1991, Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda m.fl.; Rec. 1991, s. I-4007), och på det protokoll om systemet för radio och TV i allmänhetens tjänst i medlemsstaterna som fogats till EG-fördraget och nu till fördragen samt på rådets direktiv 89/552/EEG (se särskilt skäl 17).

Förklaring till artikel 12 – Mötes- och föreningsfrihet

1. Bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel motsvarar bestämmelserna i artikel 11 i Europakonventionen, vilken har följande lydelse:

”1. Var och en har rätt till frihet att delta i fredliga sammankomster samt till föreningsfrihet, inbegripet rätten att bilda och ansluta sig till fackföreningar för att skydda sina intressen.

2. Utövandets av dessa rättigheter får inte underkastas andra inskränkningar än sådana som är föreskrivna i lag och som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna säkerheten, till förebyggande av oordning eller brott, till skydd för hälsa eller moral eller till skydd för andra personers fri- och rättigheter. Denna artikel hindrar inte att det för medlemmar av de väpnade styrkorna, polisen eller den statliga förvaltningen görs lagliga inskränkningar i utövandets av de nämnda rättigheterna.”

Bestämmelserna i artikel 12.1 har samma innebörd som bestämmelserna i Europakonventionen men större räckvidd, eftersom de kan tillämpas på alla nivåer, även den europeiska nivån. Enligt artikel 52.3 i stadgan får begränsningarna av denna rättighet inte vara mer omfattande än de som kan betraktas som lagliga enligt artikel 11.2 i Europakonventionen.

2. Rättigheten bygger även på artikel 11 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter.

3. Punkt 2 i denna artikel motsvarar artikel 10.4 i fördraget om Europeiska unionen.

Förklaring till artikel 13 – Frihet för konsten och vetenskapen

Denna rättighet härleds i första hand ur tanke- och yttrandefriheten. Den ska utövas med respekt för artikel 1 och får underkastas de begränsningar som tillåts i artikel 10 i Europakonventionen.

Förklaring till artikel 14 – Rätt till utbildning

1. Till denna artikel har inspiration hämtats såväl från medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner som från artikel 2 i tilläggsprotokollet till Europakonventionen, vilken har följande lydelse:

”Ingen får förvägras rätten till undervisning. Vid utövandets av den verksamhet som staten kan ta på sig i fråga om utbildning och undervisning skall staten respektera föräldrarnas rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa och filosofiska övertygelse.”

Det har ansetts lämpligt att utsträcka denna artikel till att omfatta tillgång till yrkesutbildning och fortbildning (se punkt 15 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter och artikel 10 i sociala stadgan) samt tillfoga principen om kostnadsfri obligatorisk undervisning. Så som den är formulerad innebär denna princip bara att varje barn i den obligatoriska undervisningen ska ha möjlighet att få tillträde till

en institution som meddelar kostnadsfri undervisning. Det föreskrivs inte att alla institutioner, t.ex. privata, som meddelar sådan undervisning eller yrkesutbildning och fortbildning ska vara kostnadsfria. Principen innebär inte heller ett förbud mot avgifter för vissa typer av undervisning, förutsatt att staten vidtar åtgärder för att bevilja ekonomisk ersättning. I den mån stadgan är tillämplig för unionen innebär detta att unionen i sin utbildningspolitik ska följa principen om kostnadsfrihet i den obligatoriska undervisningen, men detta skapar självfallet inga nya befogenheter. Föräldrarnas rätt måste tolkas i samband med bestämmelserna i artikel 24.

2. Friheten att inrätta undervisningsanstalter, offentliga eller privata, garanteras som en av aspekterna på friheten att inrätta och driva verksamhet, men begränsas av respekten för de demokratiska principerna och ska utövas i enlighet med nationell lagstiftning.

Förklaring till artikel 15 – Fritt yrkesval och rätt att arbeta

Rätten till fritt yrkesval, som slås fast i artikel 15.1, erkänns i domstolens rättspraxis (se bl.a. domarna av den 14 maj 1974, mål 4/73, Nold, Rec. 1974, s. 491, punkterna 12–14; den 13 december 1979, mål 44/79, Hauer, Rec. 1979, s. 3727; den 8 oktober 1986, mål 234/85, Keller, Rec. 1986, 2897, punkt 8).

Till grund för denna punkt ligger även artikel 1.2 i europeiska sociala stadgan, som undertecknades den 18 oktober 1961 och har ratificerats av samtliga medlemsstater, samt punkt 4 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter av den 9 december 1989. Uttrycket ”arbetsvillkor” bör tolkas i enlighet med artikel 156 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

I punkt 2 återges de tre friheter som garanteras i artiklarna 26 och 45, 49 och 56 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nämligen fri rörlighet för arbetstagare, etableringsfrihet samt frihet att tillhandahålla tjänster.

Punkt 3 har grundats på artikel 153.1 g i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 19.4 i europeiska sociala stadgan, som undertecknades den 18 oktober

1961 och har ratificerats av samtliga medlemsstater. Artikel 52.2 i stadgan ska följaktligen tillämpas. Frågan om anställning av sjömän som är tredjelandsmedborgare i bestämmelserna på fartyg som för en unionsmedlemsstats flagg regleras i unionsrätten och nationell lagstiftning och praxis.

Förklaring till artikel 16 – Näringsfrihet

Denna artikel grundas på domstolens rättspraxis, där friheten att utöva en ekonomisk eller kommersiell verksamhet erkänns (se domarna av den 14 maj 1974, mål 4/73, Nold, Rec. 1974, s. 491, punkt 14, och den 27 september 1979, mål 230/78, SpA Eridania m.fl., Rec. 1979, s. 2749, punkterna 20 och 31), liksom avtalsfriheten (se bl.a. domarna ”Sukkerfabriken Nykøbing”, mål 151/78, Rec. 1979, s. 1, punkt 19; den 5 oktober 1999, Spanien mot kommissionen, C-240/97, REG 1999, s. I-6571, punkt 99), samt på artikel 119.1 och 119.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där fri konkurrens erkänns. Denna rättighet ska självfallet utövas med beaktande av unionsrätten och nationell lagstiftning. Den kan begränsas enligt artikel 52.1 i stadgan.

Förklaring till artikel 17 – Rätt till egendom

Denna artikel motsvarar artikel 1 i tilläggsprotokollet till Europakonventionen:

”Varje fysisk eller juridisk person skall ha rätt till respekt för sin egendom. Ingen får berövas sin egendom annat än i det allmännas intresse och under de förutsättningar som anges i lag och i folkrättens allmänna grunder.”

Ovanstående bestämmelser inskränker dock inte en stats rätt att genomföra sådan lagstiftning som staten finner nödvändig för att reglera nyttjandet av egendom i överensstämmelse med det allmännas intresse eller för att säkerställa betalning av skatter eller andra pålagor eller av böter och viten.”

Det rör sig om en grundläggande rättighet som är gemensam för alla de nationella författningarna. Den har upprepade gånger bekräftats i domstolens rättspraxis, främst genom domen i målet Hauer (13 december

1979, Rec. 1979, s. 3727). Formuleringen har moderniserats, men enligt artikel 52.3 har denna rättighet samma innebörd och räckvidd som i Europakonventionen, och de begränsningar som anges i denna får inte överskridas.

Immaterialrättsskyddet, som utgör en del av rätten till egendom, nämns uttryckligen i punkt 2 på grund av sin ökande betydelse och sekundärgemenskapsrätten. Immaterialrätten omfattar dels litterära och konstnärliga rättigheter, dels bland annat patent- och varumärkesrätt samt närstående rättigheter. Garantierna i punkt 1 ska på lämpligt sätt tillämpas på immateriell egendom.

Förklaring till artikel 18 – Rätt till asyl

Denna artikel har grundats på EG-fördragets artikel 63, som nu har ersatts av artikel 78 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt vilken unionen är skyldig att respektera Genèvekonventionen om flyktingar. Det hänvisas till bestämmelserna i protokollet till fördragen om Förenade kungariket och Irland samt protokollet om Danmark för att fastställa i vilken mån dessa medlemsstater tillämpar unionsrätten i denna fråga och i vilken mån denna artikel ska tillämpas på dem. Artikeln överensstämmer med det protokoll om asyl som fogats till fördragen.

Förklaring till artikel 19 – Skydd vid avlägsnande, utvisning och utlämning

Punkt 1 i denna artikel har samma innebörd och räckvidd som artikel 4 i tilläggsprotokoll nr 4 till Europakonventionen i fråga om kollektiva utvisningar. Syftet är att garantera att alla beslut föregås av en specifik utredning och att man inte genom en enda åtgärd får besluta att utvisa samtliga personer med medborgarskap i en bestämd stat (se även artikel 13 i konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter).

I punkt 2 införlivas tillämplig rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna i fråga om artikel 3 i Europakonventionen (se Ahmed mot Österrike, dom

av den 17 december 1996, REG 1996, s. VI-2206, och Soering, dom av den 7 juli 1989).

AVDELNING III – JÄMLIKHET

Förklaring till artikel 20 – Likhet inför lagen

Denna artikel motsvarar en allmän, rättslig princip som återfinns i alla europeiska konstitutioner och som av domstolen fastställts vara en grundläggande princip i gemenskapsrätten (dom av den 13 november 1984, Racke, mål 283/83, Rec. 1984, s. 3791, dom av den 17 april 1997, C-15/95, EARL, REG 1997, s. I-1961, och dom av den 13 april 2000, C-292/97, Karlsson, REG 2000, s. 2737).

Förklaring till artikel 21 – Icke-diskriminering

I punkt 1 har inspiration hämtats från artikel 13 i EG-fördraget, som nu har ersatts av artikel 19 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, artikel 14 i Europakonventionen samt artikel 11 i konventionen om mänskliga rättigheter och biomedicin när det gäller det genetiska arvet. I den mån den överensstämmer med artikel 14 i Europakonventionen ska den tillämpas i enlighet med denna.

Det föreligger ingen motsättning eller oförenlighet mellan punkt 1 och artikel 19 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, vilken har en annan räckvidd och ett annat syfte; artikel 19 ger unionen befogenhet att anta lagstiftningsakter, inbegripet harmonisering av medlemsstaternas lagar och författningar, i syfte att bekämpa vissa former av diskriminering, som utförligt räknas upp i den artikeln. Sådan lagstiftning får omfatta all verksamhet av medlemsstaternas myndigheter (samt förbindelserna mellan enskilda individer) på alla områden inom gränserna för unionens befogenheter. Bestämmelsen i artikel 21.1 ovan däremot skapar inte någon befogenhet att anta antidiskrimineringslagar på dessa områden av medlemsstatens eller enskildas verksamhet, och inte heller innehåller den ett övergripande förbud mot diskriminering på sådana vittomfattande områden. I stället tar den endast upp diskrimine-

ring från unionens egna institutioner och organ vid utövandet av befogenheter som de tilldelats i enlighet med fördragen samt diskriminering från medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten. Punkt 1 ändrar därför inte vidden av de befogenheter som beviljas enligt artikel 19 och inte heller tolkningen av den artikeln.

Punkt 2 motsvarar artikel 18 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och bör tillämpas i enlighet med den artikeln.

Förklaring till artikel 22 – Kulturell, religiös och språklig mångfald

Denna artikel har grundats på artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen och på artikel 151.1 och 151.4 i EG-fördraget, som nu har ersatts av artikel 167.1 och 167.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avseende kultur. Respekt för kulturell och språklig mångfald slås även nu fast i artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen. Artikeln bygger även på förklaring nr 11 i slutakten till Amsterdamfördraget om kyrkors och konfessionslösa organisationers ställning, vilken nu återges i artikel 17 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Förklaring till artikel 23 – Jämställdhet mellan kvinnor och män

Första stycket i denna artikel har grundats på artikel 2 och artikel 3.2 i EG-fördraget, vilka nu har ersatts av artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, enligt vilka det hör till unionens mål att främja jämställdhet mellan kvinnor och män, samt på artikel 157.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Det har även inspirerats av artikel 20 i europeiska sociala stadgan i dess reviderade lydelse av den 3 maj 1996 samt på punkt 16 i gemenskapsstadgan om arbetstagares rättigheter.

Det grundas också på artikel 157.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 2.4 i rådets direktiv 76/207/EEG om genomförandet av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om tillgång till anställning, yrkesutbildning och befordran samt arbetsvillkor.

I andra stycket återges med en kortare formulering artikel 157.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt om att principen om likabehandling inte hindrar att man behåller eller beslutar om åtgärder som rör särskilda förmåner för att göra det lättare för det underrepresenterade könet att bedriva en yrkesverksamhet eller för att förebygga eller kompensera nackdelar i yrkeskarriären. I enlighet med artikel 52.2 ändrar detta stycke inte artikel 157.4.

Förklaring till artikel 24 – Barnets rättigheter

Denna artikel grundas på New Yorkkonventionen om barnets rättigheter, vilken undertecknades den 20 november 1989 och har ratificerats av alla medlemsstater, särskilt artiklarna 3, 9, 12 och 13 i den konventionen.

I punkt 3 beaktas det faktum att som en del av inrättandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa innefattar unionslagstiftningen i civilrättsliga frågor med gränsöverskridande implikationer, för vilka artikel 81 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ger befogenhet, och får bl.a. innefatta omgångs rätt så att barn regelbundet kan upprätthålla ett personligt förhållande till och direkta kontakter med båda föräldrarna.

Förklaring till artikel 25 – Äldres rättigheter

Denna artikel har inspirerats av artikel 23 i den reviderade europeiska sociala stadgan och artiklarna 24 och 25 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter. Deltagande i det sociala och kulturella livet inbegriper givetvis deltagande i det politiska livet.

Förklaring till artikel 26 – Integrering av personer med funktionshinder

Principen i denna artikel grundas på artikel 15 i europeiska sociala stadgan och går även tillbaka på punkt 26 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter.

AVDELNING IV – SOLIDARITET

Förklaring till artikel 27 – Arbetstagares rätt till information och samråd inom företaget

Denna artikel ingår i den reviderade europeiska sociala stadgan (artikel 21) och i gemenskapsstadgan om arbetstagares rättigheter (punkterna 17 och 18). Den ska tillämpas enligt de villkor som stadgas i unionsrätten och i nationell rätt. Hänvisningen till lämpliga nivåer avser de nivåer som föreskrivs i unionsrätten eller i nationell rätt och praxis, vilket kan inbegripa europeisk nivå när detta föreskrivs i unionslagstiftningen. Unionens regelverk på detta område är omfattande: artiklarna 154 och 155 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, direktiven 2002/14/EG (allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen), 98/59/EG (kollektiva uppsägningar), 2001/23/EG (överlåtelse av företag) och 94/45/EG (europeiska företagsråd).

Förklaring till artikel 28 – Förhandlingsrätt och rätt till kollektiva åtgärder

Denna artikel bygger på artikel 6 i europeiska sociala stadgan samt på gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter (punkterna 12–14). Rätten till kollektiva åtgärder har erkänts av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna som en del av fackföreningsrätten enligt artikel 11 i Europakonventionen. Beträffande lämpliga nivåer för kollektiva förhandlingar, se förklaringarna till föregående artikel. Formerna och gränserna för kollektiva åtgärder, inbegripet strejk, faller under nationell lagstiftning och praxis, även frågan om huruvida de kan genomföras parallellt i flera medlemsstater.

Förklaring till artikel 29 – Rätt till tillgång till arbetsförmedlingar

Denna artikel bygger på artikel 1.3 i europeiska sociala stadgan och på punkt 13 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter.

Förklaring till artikel 30 – Skydd mot uppsägning utan saklig grund

Denna artikel har inspirerats av artikel 24 i den reviderade sociala stadgan. Se även direktiven 2001/23/EG om skydd för arbetstagares rättigheter vid överlåtelse av företag och 80/987/EEG om skydd för arbetstagarna vid arbetsgivarens insolvens, ändrat genom direktiv 2002/74/EG.

Förklaring till artikel 31 – Rättvisa arbetsförhållanden

1. Punkt 1 i denna artikel grundas på direktiv 89/391/EEG om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet. Den har även inspirerats av artikel 3 i den sociala stadgan och punkt 19 i gemenskapsstadgan om arbetstagares rättigheter samt, när det gäller rätten till värdiga arbetsförhållanden, av artikel 26 i den reviderade sociala stadgan. Uttrycket ”arbetsförhållanden” bör tolkas på samma sätt som uttrycket ”arbetsvillkor” i artikel 156 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

2. Punkt 2 grundas på direktiv 93/104/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden samt på artikel 2 i europeiska sociala stadgan och punkt 8 i gemenskapsstadgan om arbetstagares rättigheter.

Förklaring till artikel 32 – Förbud mot barnarbete och skydd av ungdomar i arbetslivet

Denna artikel grundas på direktiv 94/33/EG om skydd av minderåriga i arbetslivet samt artikel 7 i europeiska sociala stadgan och punkterna 20–23 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grundläggande sociala rättigheter.

Förklaring till artikel 33 – Familjeliv och yrkesliv

Artikel 33.1 grundas på artikel 16 i europeiska sociala stadgan.

I punkt 2 har inspiration hämtats från rådets direktiv 92/85/EEG om åtgärder för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar och direktiv 96/34/EG

om ramavtalet om föräldraledighet, under-tecknat av Unice, CEEP och EFS. Den byg-ger även på artikel 8 (graviditet och barns-börd) i europeiska sociala stadgan, och inspi-ration har hämtats från artikel 27 (rätt till jämställdhet för arbetstagare med familjeansvar) i den reviderade sociala stadgan. Be-greppet moderskap omfattar tiden från be-fruktningen till amningen.

Förklaring till artikel 34 – Social trygghet och socialt stöd

Principen i artikel 34.1 grundas på artiklar-na 153 och 156 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt på artikel 12 i europeiska sociala stadgan och punkt 10 i gemenskapsstadgan om arbetstagares rättigheter. Den måste respekteras av unionen när denna utövar de befogenheter som den erhå-lit enligt artiklarna 153 och 156 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Hän-visningen till socialtjänst avser de fall då en sådan tjänst har inrättats för att tillhandahålla vissa förmåner men innebär inte alls att en sådan tjänst måste inrättas om den inte redan finns. Begreppet moderskap ska tolkas på samma sätt som i föregående artikel.

Punkt 2 grundas på artiklarna 12.4 och 13.4 i europeiska sociala stadgan och punkt 2 i gemenskapsstadgan om arbetstagares grund-läggande sociala rättigheter och återspeglar de regler som härrör från förordning (EEG) nr 1408/71 och förordning (EEG) nr 1612/68.

I punkt 3 har inspiration hämtats från arti-kel 13 i europeiska sociala stadgan och arti-kelarna 30 och 31 i den reviderade sociala stad-gan och punkt 10 i gemenskapsstadgan. Den måste respekteras av unionen i samband med politik som grundas på artikel 153 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Förklaring till artikel 35 – Hälsoskydd

Principerna i denna artikel grundas på arti-kel 152 i EG-fördraget som nu har ersatts av artikel 168 i fördraget om Europeiska unio-nens funktionssätt och artiklarna 11 och 13 i europeiska sociala stadgan. Artikelns andra mening återger artikel 168.1.

Förklaring till artikel 36 – Tillgång till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

Denna artikel överensstämmer fullt ut med artikel 14 i fördraget om Europeiska unio-nens funktionssätt och skapar inte någon ny rättighet. I artikeln fastslås endast principen att unionen måste respektera den tillgång till tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som föreskrivs i nationella bestämmelser när des-sa bestämmelser är förenliga med unionslag-stiftningen.

Förklaring till artikel 37 – Miljöskydd

Principen i denna artikel har grundats på artiklarna 2, 6 och 174 i EG-fördraget, som nu har ersatts av artikel 3.3 i fördraget om Europeiska unionen samt artiklarna 11 och 191 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Den har även inspirerats av bestämmelser-na i vissa nationella författningar.

Förklaring till artikel 38 – Konsument-skydd

Principen i denna artikel har grundats på artikel 169 i fördraget om Europeiska unio-nens funktionssätt.

AVDELNING V – MEDBORGARNAS RÄTTIGHETER

Förklaring till artikel 39 – Rösträtt och val-barhet till Europaparlamentet

Artikel 39 ska enligt artikel 52.2 i stadgan tillämpas på de villkor som avses i fördragen. Artikel 39.1 motsvarar den rättighet som ga-ranteras i artikel 20.2 i fördraget om Europe-iska unionens funktionssätt (jfr även den rättsliga grunden i artikel 22 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för anta-gande av de närmare arrangemangen för ut-övandet av denna rättighet), och artikel 39.2 motsvarar artikel 14.3 i fördraget om Europe-iska unionen. I artikel 39.2 anges grunderna för valförfarandet i ett demokratiskt system.

Förklaring till artikel 40 – Rösträtt och valbarhet i kommunala val

Denna artikel motsvarar den rättighet som garanteras enligt artikel 20.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (jfr även den rättsliga grunden i artikel 22 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för antagande av de närmare arrangemangen för utövandet av denna rättighet). Den gäller i enlighet med artikel 52.2 på de villkor som föreskrivs i dessa artiklar i fördragen.

Förklaring till artikel 41 – Rätt till god förvaltning

Artikel 41 grundas på unionen som en rättsgemenskap som har vuxit fram ur rättspraxisen, där bland annat god förvaltning slagits fast som en allmän rättsprincip (se bl.a. domstolens dom av den 31 mars 1992, C-255/90 P, Burban, Rec. 1992, s. I-2253, och förstainstansrättens domar av den 18 september 1995, T-167/94, Nölle, REG 1995, s. II-2589; den 9 juli 1999, T-231/97, New Europe Consulting m.fl. REG, s. II-2403. Den formulering som denna rättighet ges i de två första punkterna är en följd av rättspraxisen (domstolens domar av den 15 oktober 1987, mål 222/86, Heylens, Rec. 1987, s. 4097, punkt 15; den 18 oktober 1989, mål 374/87, Orkem, Rec. 1989, s. 3283; den 21 november 1991, C-269/90, TU München, Rec. 1991, s. I-5469, och förstainstansrättens domar av den 6 december 1994, T-450/93, Lisrestal, Rec. 1994, s. II-1177; den 18 september 1995, T-167/94, Nölle, REG 1995, s. II-2589) samt, när det gäller skyldigheten att ge en motivering, artikel 296 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (jfr också den rättsliga grunden i artikel 298 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för antagande av lagstiftningsakter som främjar en öppen, effektiv och oberoende europeisk administration).

I punkt 3 återges den rättighet som nu garanteras i artikel 340 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I punkt 4 återges den rättighet som nu garanteras i artikel 20.2 d och artikel 25 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Enligt artikel 52.2 ska dessa rättigheter gälla på de villkor och

med de begränsningar som fastställs i fördragen.

Rätten till ett effektivt rättsmedel, som utgör en viktig aspekt av denna fråga, garanteras genom artikel 47 i denna stadga.

Förklaring till artikel 42 – Rätt till tillgång till handlingar

Den rättighet som garanteras i denna artikel har hämtats från artikel 255 i EG-fördraget, på grundval av vilken förordning (EG) nr 1049/2001 därefter har antagits. Europeiska konventet har utsträckt denna rätt till att även omfatta handlingar från institutioner, organ och myndigheter i allmänhet, oavsett deras form, se artikel 15.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I enlighet med artikel 52.2 i stadgan ska rätten till tillgång till handlingar utövas på de villkor och inom de gränser som fastställs i artikel 15.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Förklaring till artikel 43 – Europeiska ombudsmannen

Den rättighet som garanteras i denna artikel är den som garanteras i artiklarna 20 och 228 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Den gäller i enlighet med artikel 52.2 på de villkor som föreskrivs i dessa båda artiklar.

Förklaring till artikel 44 – Rätt att göra framställningar

Den rättighet som garanteras i denna artikel är den som garanteras i artiklarna 20 och 227 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Den gäller i enlighet med artikel 52.2 på de villkor som föreskrivs i dessa båda artiklar.

Förklaring till artikel 45 – Rörelse- och uppehållsfrihet

Den rättighet som garanteras i punkt 1 är den som garanteras i artikel 20.2 a i fördraget

om Europeiska unionens funktionssätt (se även den rättsliga grunden i artikel 21 och domstolens dom av den 17 september 2002 i mål C-413/99, Baumbast, REG 2002, s. 709). Den gäller i enlighet med artikel 52.2 på de villkor och med de begränsningar som fastställs i fördragen.

I punkt 2 erinras om den behörighet som unionen ges enligt artiklarna 77, 78 och 79 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Härav följer att beviljandet av denna rättighet är beroende av institutionernas utövande av denna behörighet.

Förklaring till artikel 46 – Diplomatsk och konsulärt skydd

Den rättighet som garanteras i denna artikel är den som garanteras i artikel 20 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt; se även den rättsliga grunden i artikel 23. Den gäller i enlighet med artikel 52.2 i stadgan på de villkor som föreskrivs i dessa artiklar.

AVDELNING VI – RÄTTSKIPNING

Förklaring till artikel 47 – Rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol

Första stycket grundas på artikel 13 i Europakonventionen:

”Var och en, vars i denna konvention angivna fri- och rättigheter kränkts, skall ha tillgång till ett effektivt rättsmedel inför en nationell myndighet och detta även om kränkningen utförts av någon i offentlig ställning.”

Enligt unionsrätten är skyddet dock ännu mer omfattande, eftersom var och en har rätt att inför en behörig domstol använda sig av ett effektivt rättsmedel. EG-domstolen fastställde denna rättighet i sin dom av den 15 maj 1986 som en allmän princip i unionsrätten (Johnston, mål 222/84, Rec. 1986, s. 1651; se även domarna av den 15 oktober 1987, mål 222/86, Heylens, Rec. 1987, s. 4097 samt den 3 december 1992, C-97/91, Borelli, Rec. 1992, s. I-6313). Enligt domstolen gäller denna allmänna princip i unionsrätten också för medlemsstaterna när de tillämpar unionsrätten. Avsikten med att införa

denna rättspraxis i stadgan har inte varit att ändra på det system för kontroll av lagenligheten som föreskrivs i fördragen, bland annat reglerna för om mål kan tas upp för direkt talan i Europeiska unionens domstol. Europeiska konventet har diskuterat unionens system för kontroll av lagenligheten, inklusive reglerna för om mål kan tas upp och bekräftat dem, samtidigt som vissa aspekter av dem har ändrats, vilket avspeglas i artiklarna 251–281 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt i artikel 263 fjärde strecksatsen. Artikel 47 ska gälla unionens institutioner och medlemsstaterna när de tillämpar unionsrätten, och för alla rättigheter som garanteras genom unionsrätten.

Andra stycket motsvarar artikel 6.1 i Europakonventionen, vilken har följande lydelse:

”Var och en skall, vid prövningen av hans civila rättigheter och skyldigheter eller av en anklagelse mot honom för brott, vara berättigad till en rättvis och offentlig rättegång inom skälig tid och inför en oavhängig och opartisk domstol som upprättats enligt lag. Domen skall avkunnas offentligt, men pressen och allmänheten får utestängas från rättegången eller en del därav av hänsyn till den allmänna moralen, den allmänna ordningen eller den nationella säkerheten i ett demokratiskt samhälle, eller då minderårigas intressen eller skyddet för parternas privatliv så kräver eller, i den mån domstolen finner det strängt nödvändigt, under särskilda omständigheter när offentlighet skulle skada rättvisans intresse.”

I unionsrätten tillämpas rätten till domstolsprövning inte enbart vid överklaganden som avser rättigheter och skyldigheter av civilrättslig typ. Det är en av följderna av att unionen är en rättsgemenskap, vilket domstolen har slagit fast i mål 294/83, ”Les Verts” mot Europaparlamentet (dom av den 23 april 1986, Rec. 1986, s. 1339). Med undantag för sitt tillämpningsområde tillämpas de garantier som erbjuds enligt Europakonventionen dock på likartat sätt i unionen.

När det gäller tredje stycket bör det noteras att enligt rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna måste allmän rättshjälp ges om detta är en förutsättning för att ett effektivt rättsmedel faktiskt ska kunna garanteras. (Europeiska domstolens dom av den 9 oktober 1979, Airey, serie

A, volym 32, s. 11.) Det finns också ett system för allmän rättshjälp vid Europeiska unionens domstol.

Förklaring till artikel 48 – Presumtion för oskuld och rätten till försvar

Artikel 48 motsvarar artikel 6.2 och 6.3 i Europakonventionen, som har följande lydelse:

”2. Var och en som blivit anklagad för brott skall betraktas som oskyldig till dess hans skuld lagligen fastställts.

3. Var och en som blivit anklagad för brott har följande minimirättigheter

a) att utan dröjsmål, på ett språk som han förstår och i detalj, underrättas om innebörden av och grunden för anklagelsen mot honom,

b) att få tillräcklig tid och möjlighet att förbereda sitt försvar,

c) att försvara sig personligen eller genom rättegångsbiträde som han själv utsett eller att, när han saknar tillräckliga medel för att betala ett rättegångsbiträde, erhålla ett sådant utan kostnad, om rättvisans intresse så fordrar,

d) att förhöra eller låta förhöra vittnen som åberopas emot honom samt att själv få vittnen inkallade och förhörda under samma förhållanden som vittnen åberopade mot honom,

e) att utan kostnad bistås av tolk, om han inte förstår eller talar det språk som används i domstolen.”

Enligt artikel 52.3 har denna rättighet samma innebörd och räckvidd som den som garanteras i Europakonventionen.

Förklaring till artikel 49 – Principerna om laglighet och proportionalitet i fråga om brott och straff

I denna artikel återges den klassiska regeln om den icke-retroaktiva verkan hos lagar och straff på det straffrättsliga området. Ett tillägg har gjorts i form av den regel om retroaktiv verkan för mildare straffrättslig lagstiftning som förekommer i många medlemsstater och som återges i artikel 15 i konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Artikel 7 i Europakonventionen har följande lydelse:

”1. Ingen får fällas till ansvar för någon gärning eller underlåtenhet som vid den tidpunkt då den begicks inte utgjorde ett brott enligt nationell eller internationell rätt. Inte heller får ett strängare straff utmätas än som var tillämpligt vid den tidpunkt då brottet begicks.

2. Denna artikel skall inte hindra lagföring och bestraffning av den som gjort sig skyldig till en handling eller underlåtenhet som vid den tidpunkt då den begicks var brottslig enligt de allmänna rättsprinciper som erkänns av civiliserade stater.”

I punkt 2 har man strukit ordet ”civiliserade”, vilket inte innebär någon förändring i betydelsen av denna punkt, som särskilt avser brott mot mänskligheten. Enligt artikel 52.3 har den rättighet som garanteras följaktligen samma innebörd och räckvidd som i Europakonventionen.

I punkt 3 återges den allmänna princip om proportionalitet i fråga om brott och straff som slagits fast i medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner och EG-domstolens rättspraxis.

Förklaring till artikel 50 – Rätt att inte bli dömd eller straffad två gånger för samma brott

Artikel 4 i protokoll nr 7 till Europakonventionen har följande lydelse:

”1. Ingen får lagföras eller straffas på nytt i en brottmålsrättegång i samma stat för ett brott för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd i enlighet med lagen och rättegångsordningen i denna stat.

2. Bestämmelserna i föregående punkt skall inte utgöra hinder för att målet tas upp på nytt i enlighet med lagen och rättegångsordningen i den berörda staten om det föreligger bevis om nya eller nyuppdagade omständigheter eller om ett grovt fel begåtts i det tidigare rättegångsförfarandet vilket kan ha påverkat utgången i målet.

3. Avvikelse får inte ske från denna artikel med stöd av artikel 15 i konventionen.”

Regeln om att ingen får dömas två gånger för samma brott (”non bis in idem”) tillämpas i unionsrätten (bland en omfattande rättspraxis, se dom av den 5 maj 1966, Gutmann mot kommissionen, mål 18/65 och 35/65, Rec. 1966, s. 150, och bland senare mål för-

stainstansrättens dom av den 20 april 1999, förenade mål T-305/94 m.fl., Limburgse Vinyl Maatschappij NV mot kommissionen, REG 1999, s. II-931). Det bör påpekas att den "icke-kumulativa" regeln avser kumulering av två påföljder av samma typ – här straffrättsliga.

Enligt artikel 50 ska "non bis in idem"-regeln gälla inte endast i fråga om en och samma stats behörighet utan även mellan flera medlemsstaters behörigheter. Detta motsvarar unionens regelverk – se artiklarna 54–58 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och domstolens dom av den 11 februari 2003 i mål C-187/01, Gözütok, (Rec. 2003, s. I-1345), artikel 7 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen samt artikel 10 i konventionen om kamp mot korruption. De starkt begränsade undantag som finns och som innebär att medlemsstaterna enligt dessa konventioner får göra avsteg från "non bis in idem"-regeln omfattas av den övergripande klausulen i artikel 52.1 om begränsningar. När det gäller de situationer som avses i artikel 4 i protokoll nr 7, nämligen tillämpningen av denna princip inom en och samma medlemsstat, har den rättighet som garanteras samma innebörd och räckvidd som motsvarande rättighet i Europakonventionen.

AVDELNING VII – ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM TOLKNING OCH TILLÄMPNING AV STADGAN

Förklaring till artikel 51 – Tillämpningsområde

Syftet med artikel 51 är att fastställa stadgans tillämpningsområde. Avsikten är att tydligt slå fast att stadgan först och främst är tillämplig på unionens institutioner och organ, med iakttagande av subsidiaritetsprincipen. Denna bestämmelse formulerades i samklang med artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen, enligt vilken unionen ska respektera de grundläggande rättigheterna, samt mandatet från Europeiska rådet i Köln. Betydelsen av begreppet "institutioner" slås fast i fördragen. Uttrycket "organ och byråer" används allmänt i fördragen för att avse

alla organ som inrättas genom fördragen eller sekundärrätten (se t.ex. artikel 15 eller 16 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt).

När det gäller medlemsstaterna framgår det entydigt av domstolens rättspraxis att medlemsstaterna är skyldiga att respektera de grundläggande rättigheter som fastställts inom ramen för unionen endast när de fattar beslut inom tillämpningsområdet för unionsrätten (dom av den 13 juli 1989, Wachauf, mål 5/88, Rec. 1989, s. 2609; dom av den 18 juni 1991, ERT, Rec. 1991, s. I-2925; dom av den 18 december 1997, mål C-309/96, Annibaldi, REG 1997, s. I-7493). Domstolen har nyligen bekräftat denna rättspraxis med följande formulering: "Vidare är medlemsstaterna bundna av de krav som följer av kraven på skydd för grundläggande rättigheter i gemenskapens rättsordning när de genomför gemenskapsrättsliga bestämmelser ..." (dom av den 13 april 2000, mål C-292/97, REG 2000, s. 2737, punkt 37). Givetvis ska denna regel, så som den bekräftas i denna stadga, gälla såväl centrala myndigheter som regionala och lokala instanser och offentliga organ när de tillämpar unionsrätten.

I punkt 2 tillsammans med punkt 1 andra meningen bekräftas det att stadgan inte får medföra någon utvidgning av de befogenheter och uppgifter som unionen ges i fördragen. Det handlar om att uttryckligen nämna det som logiskt följer av subsidiaritetsprincipen och av att unionen endast har de befogenheter den har tilldelats. De grundläggande rättigheter som garanteras i unionen har ingen verkan utanför ramen för de befogenheter som fastställs i fördragen. Följaktligen kan, enligt punkt 1 andra meningen, skyldighet för unionens institutioner att främja de principer som fastställs i stadgan endast uppstå inom gränserna för dessa befogenheter.

I punkt 2 bekräftas också att stadgan inte kan få till följd att tillämpningsområdet för unionsrätten utsträcks utanför unionens befogenheter enligt fördragen. Domstolen har redan fastställt denna regel med avseende på de grundläggande rättigheter som erkänns som en del av unionsrätten (dom av den 17 februari 1998 i mål C-249/96, Grant, REG 1998, s. I-621, punkt 45). Enligt denna regel är det självklart att hänvisningen till stadgan i artikel 6 i fördraget om Europeiska unionen inte

i sig kan innebära en utvidgning av de av medlemsstaternas åtgärder som anses vara ”tillämpning av unionsrätten” (enligt punkt 1 och ovannämnda rättspraxis).

Förklaring till artikel 52 – Rättigheternas och principernas räckvidd och tolkning

Syftet med artikel 52 är att fastställa räckvidden av rättigheterna och principerna i stadgan och fastställa regler för hur de ska tolkas. I punkt 1 behandlas begränsningssystemet. I den använda formuleringen har inspiration hämtats från domstolens rättspraxis enligt följande: ”... Det följer emellertid av en väl etablerad rättspraxis att dessa rättigheter kan begränsas, särskilt inom ramen för en gemensam organisation av marknaden, förutsatt att dessa begränsningar faktiskt svarar mot mål av allmänintresse som gemenskapen eftersträvar och i förhållande till dessa mål inte utgör ett orimligt och oacceptabelt ingripande som påverkar själva innehållet i dessa rättigheter” (dom av den 13 april 2000, mål C-292/97, punkt 45). Omnämmandet av mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen omfattar såväl de mål som anges i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen som andra intressen som skyddas av särskilda bestämmelser i fördragen, t.ex. artikel 4.1 i fördraget om Europeiska unionen, artikel 35.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artiklarna 36 och 346 i det fördraget.

I punkt 2 avses rättigheter som redan uttryckligen garanterades i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och har erkänts i stadgan och som nu finns i fördragen (framför allt de rättigheter som följer av unionsmedborgarskapet). Där klargörs det att dessa rättigheter även i fortsättningen ska utövas på de villkor och med de begränsningar som gäller för den unionsrätt som de grundas på och som fastställs i fördragen. Det rättighetssystem som erhålls enligt EG-fördraget och som nu ersätts av fördragen ändras inte av stadgan.

Punkt 3 syftar till att trygga det nödvändiga sammanhanget mellan stadgan och Europakonventionen genom att fastställa regeln att rättigheterna i denna stadga, i den mån de svarar mot rättigheter som garanteras även i

Europakonventionen, ska ha samma innebörd och räckvidd, även i fråga om tillåtna begränsningar, som i Europakonventionen. Därav följer särskilt att lagstiftaren vid fastställande av begränsningar i dessa rättigheter ska respektera samma normer som fastlagts i det detaljerade systemet för begränsningar i Europakonventionen och som därigenom blir tillämpliga för de rättigheter som omfattas av denna punkt, utan att detta inkräktar på unionsrättens och Europeiska unionens domstols autonomi.

Hänvisningen till Europakonventionen, gäller såväl konventionen som protokollen. De garanterade rättigheternas innebörd och räckvidd bestäms inte endast av ordalydelsen i dessa instrument utan också av rättspraxis vid Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna och vid Europeiska unionens domstol. Syftet med den sista meningen i punkt 3 är att göra det möjligt för unionen att säkerställa ett mer omfattande skydd. I alla händelser får den skyddsnivå som erbjuds genom stadgan aldrig vara lägre än den som garanteras i Europakonventionen.

Stadgan påverkar inte medlemsstaternas möjligheter att använda sig av artikel 15 i Europakonventionen där undantag medges från Europakonventionens rättigheter i händelse av krig eller i annat allmänt nödläge som hotar nationens existens, när medlemsstaterna vidtar försvarsåtgärder i krig och för att upprätthålla lag och ordning i enlighet med de skyldigheter som erkänns i artikel 4.1 i fördraget om Europeiska unionen samt artiklarna 72 och 347 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Förteckningen över de rättigheter som för närvarande, utan att detta utesluter att rätten, lagstiftningen och fördragen utvecklas, kan anses motsvara rättigheter i Europakonventionen enligt denna punkt återges nedan. Rättigheter som går utöver rättigheterna i Europakonventionen har inte tagits med.

1. Artiklar i stadgan med samma innebörd och räckvidd som motsvarande artiklar i Europakonventionen:

– Artikel 2 motsvarar artikel 2 i Europakonventionen.

– Artikel 4 motsvarar artikel 3 i Europakonventionen.

– Artikel 5.1 och 5.2 motsvarar artikel 4 i Europakonventionen.

– Artikel 6 motsvarar artikel 5 i Europakonventionen.

– Artikel 7 motsvarar artikel 8 i Europakonventionen.

– Artikel 10.1 motsvarar artikel 9 i Europakonventionen.

– Artikel 11 motsvarar artikel 10 i Europakonventionen, utan att det påverkar de inskränkningar som unionsrätten kan medföra i medlemsstaternas möjlighet att införa sådana tillståndskrav som avses i artikel 10.1 tredje meningen i Europakonventionen.

– Artikel 17 motsvarar artikel 1 i tilläggsprotokollet till Europakonventionen.

– Artikel 19.1 motsvarar artikel 4 i tilläggsprotokoll nr 4.

– Artikel 19.2 motsvarar artikel 3 i Europakonventionen såsom den tolkats av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

– Artikel 48 motsvarar artikel 6.2 och 6.3 i Europakonventionen.

– Artikel 49.1 (med undantag för sista meningen) och 49.2 motsvarar artikel 7 i Europakonventionen.

2. Artiklar med samma innebörd som motsvarande artiklar i Europakonventionen, men med större räckvidd:

– Artikel 9 omfattar tillämpningsområdet för artikel 12 i Europakonventionen, men dess tillämpningsområde kan utvidgas till att omfatta andra typer av äktenskap när dessa inrättas genom nationell lagstiftning.

– Artikel 12.1 motsvarar artikel 11 i Europakonventionen men tillämpningsområdet utvidgas till unionsnivå.

– Artikel 14.1 motsvarar artikel 2 i tilläggsprotokollet till Europakonventionen, men tillämpningsområdet utvidgas till att omfatta tillgång till yrkesutbildning och fortbildning.

– Artikel 14.3 motsvarar artikel 2 i tilläggsprotokollet till Europakonventionen när det gäller föräldrarnas rättigheter.

– Artikel 47.2 och 47.3 motsvarar artikel 6.1 i Europakonventionen, men begränsningen till prövning av civila rättigheter och skyldigheter eller av anklagelser för brott finns inte med när det gäller unionsrätten och dess genomförande.

– Artikel 50 motsvarar artikel 4 i protokoll 7 till Europakonventionen, men räckvidden

har utvidgats till unionsnivå mellan medlemsstaternas domstolar.

– Slutligen kan Europeiska unionens medborgare inte betraktas som utlänningar vid tillämpning av unionsrätten, på grund av förbudet mot all diskriminering på grund av nationalitet. De inskränkningar som anges i artikel 16 i Europakonventionen när det gäller utlänningars rättigheter kan följaktligen inte tillämpas på unionsmedborgare i detta sammanhang.

Tolkningsregeln i punkt 4 har grundats på lydelsen i artikel 6.3 i fördraget om Europeiska unionen och tar vederbörlig hänsyn till den inställning till gemensamma konstitutionella traditioner som följs av domstolen (t.ex. dom av den 13 december 1979 i mål 44/79, Hauer, Rec. 1979, s. 3727; dom av den 18 maj 1982 i mål 155/79, AM&S, Rec. 1982, s. 1575). Enligt denna regel bör de berörda rättigheterna enligt stadgan, hellre än enligt en rigorös ”minsta gemensamma nämnare”, tolkas så att de erbjuder en högre skyddsnivå som är adekvat för unionsrätten och i harmoni med de gemensamma konstitutionella traditionerna.

I punkt 5 klargörs gränsdragningen mellan ”rättigheter” och ”principer” i stadgan. Enligt denna gränsdragning ska subjektiv rätt respekteras medan principer ska iaktas (artikel 51.1). Principerna får genomföras genom lagstiftningsakter eller verkställighetsakter (som antas av unionen i enlighet med dess befogenheter och av medlemsstaterna endast när de genomför unionsrätten), och de blir viktiga för domstolarna endast när sådana akter tolkas eller ses över. De ger dock inte upphov till krav på positiv särbehandling från unionens institutioner eller medlemsstaternas myndigheter. Detta överensstämmer både med domstolens rättspraxis (jfr särskilt rättspraxis om ”försiktighetsprincipen” i artikel 191.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt: förstainstansens dom av den 11 september 2002, T-13/99, Pfizer mot rådet, med talrika hänvisningar till tidigare rättspraxis och en rad domar avseende artikel 33 (f.d. 39) om jordbrukslagstiftningens principer, t.ex. domstolens dom i mål 265/85, Van den Berg, Rec. 1987, s. 1155: granskning av principen om marknadsstabilisering och berättigade förväntningar) och med inställningen i medlemsstaternas konstitutionella sy-

stem till ”principer”, i synnerhet inom sociallagstiftningen. Bland exemplen på principer som erkänns i stadgan kan nämnas t.ex. artiklarna 25, 26 och 37. I vissa fall kan en artikel i stadgan innehålla inslag både av rättigheter och principer, t.ex. artiklarna 23, 33 och 34.

Punkt 6 avser de olika artiklar i stadgan som i en anda av subsidiaritet hänvisar till nationell lagstiftning och praxis.

Förklaring till artikel 53 – Skyddsnivå

Denna bestämmelse syftar till att bevara den skyddsnivå som nu ges på respektive tillämpningsområde genom unionsrätten, na-

tionell rätt och internationell rätt. Europakonventionen nämns med tanke på dess stora betydelse.

Förklaring till artikel 54 – Förbud mot missbruk av rättigheter

Denna artikel motsvarar artikel 17 i Europakonventionen:

”Ingenting i denna konvention får tolkas så att det medför en rätt för någon stat, grupp eller person att bedriva verksamhet eller utföra handling som syftar till att utplåna någon av de fri- och rättigheter som angetts i konventionen eller till att inskränka dem i större utsträckning än vad som där medgetts.”

UTGIVARE: JUSTITIEMINISTERIET

Nr 66—67, 29 ark

EDITA PRIMA AB, HELSINGFORS 2009

EDITA PUBLISHING AB, HUVUDREDAKTÖR JARI LINHALA

ISSN 0787-3239